

Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Dáhton/dato 08.12.2022 09:00-15.00 Guovdageaidnu/Kautokeino

For leder i Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023, Laila Susanne Vars

Saksliste

Vedtakssaker

S-35/22 Dohkkehit čoahkkingohččuma ja áššelisttu	3
S-36/22 Referáhtat/referater 8.12.22	5
S-37/22 Diehtujuohkin- ja ságastallanáššit / Orienterings- og diskusjonssaker	6
S-38/22 2021/22 kvalitehtaraporta - 2021/22 kvalitetsrapport	10
S-39/22 Bušeahhta 2023 / Budsjett 2023	137
S-40/22 Sámi allaskuvlla campus struktuvra - mearrádus	167
S-41/22 Válganjuolggadusaid oasmahttit - Fornying av valgreglementet for Samisk høgskole	238
S-42/22 Evttohusat olggobeale nammaduvvon stivralahttun áigodahkii 2023-2027/ Forslag på eksterne styremedlemmer for perioden 2023-2027	241
S-43/22 Ohcan vuolidit virgestuorrodaga	246
S-44/22 Investeringsplan 2023-27	247
S-45/22 Girjerájushoavda konstitueren - Konstituering av biblioteksjef	267

Orienteringssaker

14/22 REKTORA MEARRÁDUSNOTÁHTTA - GASKABODDOSAAT VIRGÁIBIDJAT girjerájushoavdda	268
---	-----

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 19/00562-182 Arkiivakoda. 011
 Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumph

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht .

S-35/22

DOHKKEHIT ČOAHKKINGOHČČUMA JA ÁŠŠELISTTU – GODKJENNING AV MØTEINNKALLING OG SAKSLISTE

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus / Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra dohkkeha čoahkkingohččuma ja áššelisttu / Høgskolestyret godkjenner møteinnkalling og saksliste

Áššelistu 8.12.22

- S-35/22 Dohkkehit čoahkkingohččuma ja áššelisttu / Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
- S-36/22 Referáhtat/referater
- S-37/22 Diehtjuohkin- ja ságastallanáššit / Orienterings- og diskusjonssaker
- S-38/22 Kvalitehtaraporta / Kvalitetsrapport 2021/22
- S-39/22 Bušeahtta 2023 / Budsjett 2023
- S-40/22 Sámi allaskuvlla campusstruktuvra / Campusstruktur for Samisk høgskole
- S-41/22 Válganjuolggadusaid ođasmahttin / Fornyng av valgreglementet for Samisk Høgskole
- S-42/22 Evttohusat olggobeal stivralahtun áigodahkii 1.8.23 – 31.7.27 / Forslag på eksterne styremedlemmer for perioden 1.8.23 – 31.7.27
- S-43/22 Bargoveahkaášši/personalsak, *U.off. ihht Offl §13 jfr Fvl §13.1*
 Ohcan vuolidit virgesturrodaga / Søknad om redusert stilling

Mildosat/Vedlegg: Čoahkkingohččun / møteinnkalling.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 19/00562-184 Arkiivakoda. 011
 Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumph

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht .

S-36/22

REFERÁHTAT/REFERATER 8.12.22

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra vuhtiiváldá referáhtaid / Høgskolestyret tar referatene til etterretning

Referáhtat/referater:

DOS (Dutkan- ja oahppostivra / Forsknings- og studiestyret):

- DOS 27.10.22
- DOS 24.11.22

DRŠ (Diehtjojuohkin, Ráđđádallan ja Šiehtadallančoahkkimat gaskkal jođiheddjiid ja fágaserviid) / IDF (informasjon, drøfting, forhandlings-møter mellom ledelsen og tillitsvalgte)

- DRŠ 2.12.22

OVR (oktasas virgáibidjanráđđi tekn.- ja hálddahaslaš virggiide / Felles tilsettingsråd for tekniske og administrative stillinger):

- OVR 12.10.22

FVO (Fágavirggiid virgáibidjan organa / Tilsettingsråd for faglige stillinger)

- FVO 14.10.22

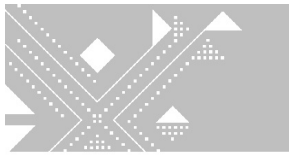
Eará referáhtat / andre referater:

- Ovdánahttinšiehtadus / Utviklingsavtale - tekst til tildelingsbrevet kap 2

Mildosat/Vedlegg:

Utviklingsavtale

Lávdegottiid čoahkkibeavdegirjijt – Møtebøker fra interne utvalg. U.off. dok.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 19/00562-183 Arkiivakoda. 011
Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumph

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht .

S-37/22

DIEHTOJUOHKIN- JA SÁGASTALLANÁŠŠIT / ORIENTERINGS- OG DISKUSJONSSAKER

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus/ Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Allaskuvlastivra váldá vuhtii diehtujuohkin- ja ságastallanáššiid /
Høgskolestyret tar orienterings- og diskusjonssakene til etterretning

Diehtujuohkin- ja ságastallan áššit / Orienterings- og diskusjonssaker

- Njálmmálaš dieđut direktevrras / Muntlige orienteringer av direktøren
- Mearrádusat rektora fápmudusain / Vedtak gjort ved rektors fullmakt.
- Jahkeplána / Årsplan. Ságastallanášši stivrii / Diskusjonssak til styremøte 8.12.22

Mildosat/Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Utkast til tekst til tildelingsbrevets kapittel 2 Mål

2.1 Sektormål og utviklingsavtaler [teksten 2.1 er fra malen i rammeverket]

For 2023 gjelder følgende overordnede og langsiktige sektormål for universiteter og høyskoler:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Målene og styringsparameterne i utviklingsavtalene beskriver den enkelte institusjonens strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås. Utviklingsavtalen er et verktøy i styringsdialogen, og skal bidra til å utvikle institusjonene og sektoren.

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og god arbeidsdeling. Differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov.

Utviklingsavtalene er fastsatt i samhandling med den enkelte institusjon i tråd med rammeverket for utviklingsavtalene. Utviklingsavtalene reforhandles i utgangspunktet hvert fjerde år, men departementet åpner for eventuell revisjon av avtalene etter to år ved særlige behov.

2.2 Utviklingsavtale for Samisk høgskole 2023 – 2026

Mål 1 – En ledende, samlende og attraktiv samiskspråklig høyere utdannings- og forskningsinstitusjon med robuste kompetansemiljøer.

Sámi allaskuvla- Samisk høgskole (SA) er den eneste samiskspråklige høyere utdannings- og forskningsinstitusjonen i verden. Rekruttering av samiskspråklige ansatte til både administrative og fagstillinger er en utfordring. For å nå dette målet vil SA aktivt rekruttere og beholde både fag- og administrative ansatte fra hele det samiske området. SA vil implementere kvalifiseringstiltak som gir kontinuitet i fagmiljøene og økt antall ansatte med doktorgrad og professorkompetanse, samt prioritere rekruttering av unge forskere. SA vil videreutvikle samarbeidet med Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Nord universitet om samisk forskning og utdanning.

Styringsparametere:

1. Styrke det systematiske rekrutteringsarbeidet, og særlig rekrutteringen av unge forskere
2. Implementere gode, målrettede kvalifiseringstiltak for fagansatte
3. Arbeide for å øke faglig aktivitet i samarbeid med de andre institusjonene

Mål 2 - Forskningsbaserte utdanninger med høy kvalitet, og som bidrar til å møte kunnskapsbehovene i samiske samfunn.

SA vil øke rekrutteringen av studenter og videreutvikle SAs etablerte studieportefølje, både fulltidsstudier og fleksible studietilbud i et inkluderende læringsmiljø. Fulltidsstudier omfatter bachelor- og- masterutdanninger innen ulike fagområder samt et PhD-program i samisk språk og litteratur. SA vil at studieporteføljen skal være samfunnsrelevant og bidra til å løse mangelen på samiskspråklig fagkompetanse og bidra til økt kunnskap om samisk kultur, språk og historie i samfunnet. Det er økt behov for samiskspråklig kompetanse innenfor ulike samfunnssektorer. SA vil styrke fleksible studietilbud samt samisk begynneropplæring for voksne (SÁÁL-utdanningene).

Styringsparametere:

4. Øke antallet nettbaserte fleksible studietilbud, herunder etter- og videreutdanningstilbud
5. Styrke studieporteføljen med utdanningstilbud innenfor ulike samiske språk og arbeide for å etablere studietilbud i ulike samiske språkområder
6. Øke kandidatproduksjonen og øke institusjonens samlede studiepoengproduksjon

Mål 3 – Høy kvalitet i forskning og utviklingsarbeid som gir gi faglig grunnlag for SAs studier og er til nytte for det samiske folket, de samiske institusjonene, næringene og lokalsamfunnene.

SA vil at forskningen ved SA skal bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag for en bærekraftig samfunnsutvikling i samiske samfunn og økt kunnskap om hva som behøves for å sikre en fremtid for samisk kultur, næringer og samfunn. SA vil synliggjøre og styrke rollen som ledende urfolksforskningsinstitusjon globalt og styrke fagmiljøene for å sikre fortsatt høy kvalitet i forskningen. SA vil styrke samarbeidet med urfolksinstitusjoner i andre land.

Styringsparametere:

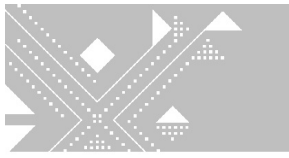
7. Utarbeide en egen forskningsstrategi og styrke forskningsformidling
8. Etablere et institusjonelt samarbeid om samisk forskerutdanning
9. Styrke samiske språk som vitenskapelige språk og øke antallet samiskspråklige vitenskapelige publiseringer

Mål 4 – Styrke kunnskapsgrunnlaget som samiske samfunn trenger i forbindelse med samfunnsendringer og omstillinger, samt sikre kunnskapsoverføring til nye generasjoner.

SA vil styrke kontakten med samiske organisasjoner og institusjoner og dialogen med samenes representative organer, Sametingene. SA vil bidra til økt dokumentasjon, forskning og formidling av hvilke kortsiktige og langsiktige konsekvenser klimaendringer og andre typer samfunnsendringer gir for urfolkssamfunn og særlig for samiske samfunn. SA vil støtte opp om økt dokumentasjon, forskning og formidling innenfor samisk tradisjonell kunnskap som viktig kunnskapsgrunnlag for urfolkssamfunn i møte med klimaendringer. SA vil bidra til å styrke det samiske innholdet i profesjonsutdanningene nasjonalt.

Styringsparametere:

10. Etablere varige møteplasser for dialog, kunnskapsdeling og formidling med ulike institusjoner og organisasjoner i samiske samfunn, herunder samisk næringsliv og samiske kommuner
11. Utvikle strategiske samarbeid med nasjonale og internasjonale organisasjoner, institusjoner og forskningsmiljøer, særlig urfolksinstitusjoner
12. Bidra til at kompetansen om samisk historie, kultur, næringer og samfunnsliv økes i landets profesjonsutdanninger

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 22/00723-2 Arkiivakoda. 402
 Áššemeannudeadji Berit Ellen Johansdatter Eira

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

2021/22 KVALITEHTARAPORTA - 2021/22 KVALITETSRAPPORT

Allaskuvladirektevrra mearrádusárvalus/ Høgskoledirektørens forslag til vedtak/innstilling:

Sámi allaskuvlla stivra dohkkeha 2021/22 kvalitehtaraportta. Vurdojuvvo ahte 2023 váldovuoruheamit čuovvolahttojuvvot ja raporterejuvvojit boahtte raporttas.

Styret for Samisk høgskole godkjenner 2021/22 kvalitetsrapport. Det forventes at hovedprioriteringer for 2023 følges opp og rapporteres i neste rapport.

Mildosat/Vedlegg:

1. 2021/22 kvalitehtaraporta evttohus allaskuvlastivrii - 2021/22 kvalitetsrapport forslag for høgskolestyret
2. [Kvalitehtavuogádat – oppalaš oassi](#) - kvalitetssikringssystemet – generell del
3. [Sámi allaskuvlla oahppodoaimmaid kvalitehtagiehtagirji - Samisk høgskoles kvalitetshåndbok for utdanningsvirksomhet \(kun på samisk\)](#)
4. [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#)
5. [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning \(studietilsynsforskriften\)](#)
6. [Veiledning til NOKUTs studietilsynsforskrift](#)
7. 2021/22 fágaporttaid čoahkkáigeassu (kun på samisk)

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Jahkásaččat raporterejuvvo Sámi allaskuvlla stivrii vássán oahppojagi kvalitehtabarggu birra. Raportta ulbmil lea árvoštallat allaskuvlla doaimma kvalitehtasihkkarastin perspektiivvas ja dán vuodul bidjat johtui doaimmaid mat ovddidit kvalitehta. Allaskuvlastivra lea Dutkan- ja oahppostivrra (DOS) mandáhtas mearridan ahte DOS galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid. DOS ovddida kvalitehtaraportta stivrii loahpalaš dohkkeheapmái.

DOS meannudii 2021/22 kvalitehtaraportta 24.11.2022 ja ovddida dan stivrii loahpalaš meannudeapmái.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning gáibiduvvo earret eará ahte ásahus galgá láchit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dadístaga, ásahus sáhttá gávdnat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásahus sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvnna kvalitehtabarggus.

Raporta lea juhkkuojuvvon guđa kapihttalii, oktan álggahusain. Huksehus čuovvu kvalitehtasihkkarastinvuogádaga kvalitehtadimenšuvnnaid. Kvalitehtadimenšuvnna galget sihkkarastit ahte Sámi allaskuvla bargá systemáhtalaččat ja viidát kvalitehtain. Kvalitehtadimenšuvnna leat vuolggasadjin evalueremiidda, iskkademiide, raporteremiidda, suokkardallamiidda ja árvoštallamiidda.

Vuosttaš kapihttal lea álggahus. Nuppi kapihttalis mitaluvvo sisaváldinkvalitehta birra, earret eará rekruterema, ohcamiid, ohcciid gelbbolašvuoda ja registrerejuvvon studeanttaid birra.

Goalmmát kapihttalis mitaluvvo oahppokvalitehta birra, earret eará oahpuid, oahppoplánaid, fágabirrasa gelbbolašvuoda ja internašunaliserema birra.

Eksámenkvalitehta lea raportta njealját kapihttal. Dás mitaluvvo čadaheami ja kandidáhttabuvttadeami, fágalaš áigegeavaheami ja relevánssa birra.

Viidat kapihttal lea dutkankvalitehta birra. Dán oasis mitaluvvo earret eará allaskuvlla buvttadeami ja gaskkusteami, dutkan- ja ovdánahttinbargguid ja fágalaš ovttasbarggu birra.

Allaskuvllas leat olu stivrrat ja lávdegottit mat meannudit iešguđetlágán áššiid ja leat dehálaš oassi kvalitehtabarggus. Maiddái bargiid- ja ekonomijahálddašeapmi ja doarjjadoaimmat leat dehálaš oassi rámmakvalitehtas. Dáid bargguid birra čilge guđat kapihttal.

Juohke kapihttalis suokkardallojuvvo bohtosat ja lea geahččaluvvon gávdnat čilgehusa bohtosiidda. Jus allaskuvllas leat mihtut, de čilgejuvvo mihttoolaheapmi ja ákkat dása. Maiddái váldohástalusat ja spiehkasteamit, váldovuoruhemiid čuovvoleapmi ja váldovuoruheamit boahhte jahkái leat oassin juohke kapihttalis, earret rámmakvalitehtas.

Lea áin hástalus gávdnat vuogas raporterenvuogi mii čatná kvalitehtaraportta, sensor- ja fágaraporttaid ja studeanttaid árvvoštallamiid oktii, ja mii heive allaskuvlii. Čoahkkimis programmajodiheddjiiguin, lea evttohuvvon ahte oahppohálddahus bovde programmajodiheddjiid jahkebealeságastallamiidda čoavddaloguid, raporttaid ja árvvoštallamiid birra. Ulbmil čoahkkimiin lea čuovvolahttit bohtosiid, árvvoštallat mo sáhtta doalahit ja ovdánahttit dan mii doaibmá ja mo sáhtta buoridit dan maid dárbbaha. Go dát bargu lea áin álgodásis, de biddjo fágaraporttaid čoahkkáigeassu mielddusin dása.

Doavttergrádaoahpu raporterena lea váilon ovddit kvalitehtaraporttain. Dál leat raporterena dán oahpu dain osiin gos orru lunddolaš. Doavttergrádaoahpus leat maid sierra raporterenvuogádagat, nu mo kandidáhtaid ovdáanraporta ja bagadalliid raporta. Dát raporterena dahkko programmastivrii ja dutkan- ja oahppostivrii.

Kvalitehtaraporta lea leamaš gulaskuddamis ásahusas ovdal DOS meannudeami. Gulaskuddamis eai boahtán cealkámušat.

Det forrige studieårets kvalitetsarbeid rapporteres årlig til høgskolestyret. Rapportens formål er å vurdere høgskolens arbeid i et kvalitetssikringsperspektiv og på grunnlag av dette sette i gang tiltak som fremmer kvalitet. Høgskolestyret har i mandatet til styret for forskning og utdanning (SFU) vedtatt at SFU skal sikre kvalitet og kvalitetssikringsordninger.

SFU behandlet kvalitetsrapporten 24.11.2022 og fremmer den for styret til endelig behandling.

Etter krav i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning skal institusjonen legge til rette for løpende utvikling av studiekvaliteten, kunne avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet.

Rapporten er delt opp i seks kapitler, inkludert innledning. Rapportens oppbygging følger kvalitetsdimensjonene i kvalitetssikringssystemet. Kvalitetsdimensjonene skal sikre at Samisk høgskole jobber systematisk og bredt med kvalitet. Kvalitetsdimensjonene danner utgangspunkt for evalueringer, undersøkelser, rapporteringer, analyser og vurderinger.

Innledning er rapportens første kapittel. Kapittel to omhandler opptakskvalitet, blant annet rekruttering, søknader, søkeres kompetanse og registrerte studenter.

Tredje kapittel omhandler studiekvalitet, blant annet studier, studieplaner, fagmiljøets kompetanse og internasjonalisering.

Eksamenskvalitet er rapportens fjerde kapittel. Denne omhandler gjennomføring og kandidatproduksjon, faglig tidsbruk og relevans.

Kapittel fem omhandler forskningskvalitet, og der er blant annet høgskolens produksjon og formidling, forsknings- og utviklingsarbeid, og faglig samarbeid tema.

Samisk høgskole har flere utvalg som behandler ulike saker og som utgjør en sentral del av kvalitetsarbeidet. Også personal- og økonomiforvaltning, og støttefunksjoner utgjør en viktig del av rammekvaliteten. Dette arbeidet er tema i kapittel seks.

I hvert kapittel analyseres resultater og det er forsøkt å finne forklaringer på disse. Dersom høgskolen har et mål, forklares måloppnåelse og årsaker til disse. Også hovedutfordringer og avvik, oppfølging av hovedprioriteringer, og hovedprioriteringer for neste år er del av hvert kapittel, unntatt i kapittelet om rammekvalitet.

Det er fortsatt utfordrende å finne en egnet rapporteringsmåte som knytter sammen kvalitetsrapporten, sensor- og fagrapporter, og studentevalueringer, og som er tilpasset høgskolen. På møte med studieprogramledere er det foreslått at studieadministrasjonen inviterer studieprogramledere til halvtårsdialog om nøkkeltall, rapporter og evalueringer. Hensikten med møtet er å følge opp resultater, vurdere hvordan man kan holde på og utvikle det som fungerer og hvordan man kan forbedre det som behøver å forbedres. Da dette arbeidet er i startfasen, så vedlegges sammendrag av fagrapporter her.

Rapportering av doktorgradsstudiet har manglet i de foregående kvalitetsrapportene. Nå rapporteres det om dette studiet der det føles naturlig. Doktorgradsstudiet har også egne rapporteringssystemer, som kandidatenes framdriftsrapport og veilederes rapport. Disse rapporteres til programstyret og SFU.

Kvalitetsrapporten har vært på høring før behandling i SFU. Det kom ingen uttalelser.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

SAMISK HØGSKOLES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Generell del

Vedtatt i styret for Samisk høgskole i sak S 09/11, 14.10.11. Vedtatt av styret for forskning og utdanning 2.12.2019 i sak DOS 49/19. Vedtatt av styret for Samisk høgskole i sak S-47-19,12.12.2019.

1 Innledning

I henhold til universitets- og høyskoleloven § 1-6 skal universiteter og høyskoler ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som skal sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. Det er også et krav at studentevalueringer skal inngå i systemet for kvalitetssikring. Universitets- og høyskoleloven § 4.3 Læringsmiljø (4) krever at institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning og Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) bestemmer krav til det systematiske kvalitetsarbeidet.

Den generelle delen av Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem bestemmer mål og rammer for kvalitetssikringsarbeidet ved Samisk høgskole. I den generelle delen beskrives også ansvars- og arbeidsfordeling i kvalitetssikringen.

Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem forklarer Samisk høgskoles strategiske og systematiske kvalitetsarbeid. Systemet forklarer dimensjoner som er del av arbeidet med kvalitetssikring av utdanningsvirksomhet og arbeids- og ansvarsfordeling i kvalitetssikring og forvaltning av studier. Avdelingene utarbeider prosedyrer for avdelingens arbeidsoppgaver. Disse skal følge felles kvalitetssikringssystem.

Samisk høgskoles kvalitetsarbeid er grunnlagt i:

- Universitets- og høyskoleloven
- Forskrifter hjemlet i universitets- og høyskoleloven
- NOKUTs forskrifter om kvalitet i høyere utdanning
- Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area
- WINHECs kvalitetsmål

Samisk høgskole har følgende styringsdokumenter som er også er grunnlaget for kvalitetsarbeidet:

- Strategiplan for Samisk høgskole
- Etske retningslinjer
- Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet
- Årlige tildelingsbrev, og rapport og planer

Samisk høgskoles kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte. Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.

Instituttene og fagansatte er sentrale i arbeidet med å tilby studenter utdanning med høyt faglig og pedagogisk nivå. Studentene har også en sentral rolle i kvalitetsutvikling, spesielt ved å aktivt delta i undervisningsvirksomhet og ved å komme med konstruktive evalueringer.

Kvalitetssikringssystemet inneholder saker angående studiekvalitet og studenters læringsmiljø. Systemets beskrivelse omhandler alle studietilbud Samisk høgskole har ansvar for:

- Emner
- Årsenheter
- Bachelorprogrammer
- Masterprogrammer
- PhD-program
- Etter- og videreutdanning

2 Hovedmål for kvalitetsdimensjoner

Kvalitetsarbeid kan konkretiseres ved redegjørelse av sentrale kvalitetsdimensjoner. Kvalitetsdimensjonene skal sikre at Samisk høgskole systematisk og bredt jobber med kvalitet. Kvalitetsdimensjonene skal være utgangspunkt for evalueringer, undersøkelser, rapporteringer, analyser og vurderinger.

Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem består av disse kvalitetsdimensjoner, som årlig rapporteres til styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret:

- Opptakskvalitet
- Studiekvalitet
- Eksamenskvalitet
- Forskningskvalitet
- Rammekvalitet
- Kvalitet som urfolksinstitusjon

Kvalitet som urfolksinstitusjon

Rektor har, som institusjonens øverste leder, ansvaret for å sikre at Samisk høgskoles virksomhet er med på å støtte opp om målet om å være et ledende samisk og urfolksinstitusjon. Dette betyr at WINHECs kvalitetsmål skal være grunnlaget for virksomheten. Ledere for Instituttene har ansvaret for at undervisnings- og forskningsvirksomhet innen eget institutt støtter opp om dette målet.

Opptakskvalitet

Opptakskvalitet gjelder både for formelle krav i forbindelse med opptak og opptakets resultater. God opptakskvalitet betyr at Samisk høgskole har tilstrekkelig med søkere og at søkerens forkunnskaper høyt nivå.

Samisk høgskole skal ha et godt opptakssystem som omfatter prosesser fra rekruttering til mottak av nye studenter. Samisk høgskole skal sikre kvaliteten av informasjon som rapporteres internt og eksternt. Samisk høgskole skal systematisere og analysere nøkkeltall og tiltak i forbindelse med opptak.

Studiekvalitet

Studiekvalitet gjelder forhold som påvirker studenters læringsprosess og derav hvor relevant utdanningen er for studenter. Studiekvalitet inneholder programkvalitet, undervisningskvalitet og relevans i forhold til behovene i det samiske samfunnet. Disse fungerer sammen og påvirker hverandre.

Samisk høgskole skal ha et system som sikrer god studiekvalitet. Evalueringer er i sentrum av studiekvalitet og Samisk høgskole skal ha et system for evaluering av studiekvalitet på ulike nivåer og oppfølging av dette.

Eksamenskvalitet

Eksamenskvalitet er studentenes læringsutbytte og studienes relevans i forhold til studieplanenes mål, studenters personlige utvikling og gjennomføring. Samisk høgskole skal jobbe for at så mange studenter som mulig får gode faglige resultater og gjennomfører studier til normert studietid. Samisk høgskole skal følge nasjonale og lokale eksamensregler.

Samisk høgskole skal ha systemer og rutiner i forbindelse med eksamen og sikre kvaliteten av informasjon som rapporteres internt og eksternt. Institusjonen skal systematisere og analysere nøkkeltall i forbindelse med eksamensresultater.

Forskningskvalitet

Forskningskvalitet består av forskeres vitenskapelige arbeidssituasjon ved Samisk høgskole og målet er å sikre at høgskolens forskningskompetanse systematisk tas hensyn til. Forskningsresultater er sentrale i denne

kvalitetsdimensjonen. Samisk høgskole skal legge til rette for vilkår for gjennomføring av forskning. Samisk høgskole skal sikre formidling og publisering av forskningsresultater til samfunnet. Samisk høgskole skal også sikre at forskningsresultater kommer til nytte i Samisk høgskoles interne utvikling og undervisning.

Samisk høgskole skal ha støttefunksjoner som sikrer god ledelse, samordning og rapportering av institusjonens helhetlige forsknings- og utviklingsarbeid. Institusjonen skal systematisere og analysere nøkkeltall og funksjoner i forbindelse med forskning.

Rammekvalitet

Samisk høgskole skal tilby moderne infrastruktur, teknologi og tjenester for studie- og forskningsvirksomheten. Samisk høgskole skal ha et godt og fleksibelt arbeidsmiljø som oppfyller fastsatte mål. Brukerområder og – deltakelse, stabilitet, fleksibilitet og tjenestekvalitet er viktige mål for alle deler av rammekvaliteten.

Kvalitetsavvik

Avvik er manglende oppnåelse av kvalitetsmål. Avvik er også forhold og hendelser som hindrer Samisk høgskole i å opprettholde og forbedre kvalitet. Samisk høgskoles ansatte og studenter har ansvar for å melde inn avvik ved avvikssystemet som er opprettet for dette. Forsknings- og studiestyret har ansvaret for dette systemet og dette skal rapporteres årlig til styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret.

3 Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem – formål og oppbygging

Kvalitetssikringssystemet ved Samisk høgskole skal være et verktøy som sikrer at all virksomhet ved Samisk høgskole har høy kvalitet og at det er en kontinuerlig kvalitetsutvikling.

Kvalitetssikringssystemet skal være et verktøy som virkeliggjør Samisk høgskoles mål som urfolksinstitusjon som ivaretar og utvikler det samiske språket, den samiske kulturen og samfunnene. Samisk høgskole skal med sine studietilbud produsere kandidater som gjennom studiene har tilegnet seg kunnskap, informasjon og kompetanse som er til nytte for både studentene selv og det samiske samfunnet.

Samisk høgskoles målsetning er at kvalitetssikringssystemet skal:

- Sikre høy kvalitet i studiene
- Sikre et godt læringsmiljø for studenter
- Sikre at studenter gjennomfører studier til normert tid med et godt resultat
- Sikre at studier og kvalitetsarbeid oppfyller kravene i lover og forskrifter

Både ansatte og studenter skal kjenne til og ha et eierforhold til kvalitetssikringssystemet og være med på kvalitetsarbeidet. Kvalitetssikringssystemet er et levende system som hele tiden er i utvikling.

Kvalitetssikringssystemet skal sikre at kvalitetsarbeidet fungerer og at avvik oppdages.

Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem består av to deler, en generell del og kvalitetshåndbok. I tillegg til dette utarbeider avdelingene prosedyrer. Den generelle delen er et grunnlagsdokument, vedtatt av høgskolestyret, som gir en helhetlig beskrivelse av kvalitetsdimensjonenes hovedmål, aktører og ansvarsfordeling. Kvalitetshåndboka gir en nærmere beskrivelse av ansvars- og arbeidsfordeling, relevante dokumenter/reglement og arbeidsprosesser. Til denne hører også prosedyrebeskrivelser med, som skal sikre at rutiner, mål og ansvars- og arbeidsfordelinger er godt kvalitetssikret og grunnlagt i kvalitetssikringssystemet. Prosedyrene skal beskrive arbeidet på en slik måte at arbeidet er mulig å gjennomføre med denne beskrivelsen.

Generell del, vedtatt av styret for Samisk høgskole i sak S 09/11 og sak S-47-19

Kvalitetshåndbok for utdanningsvirksomhet: forklarer arbeid/saksgang, ansvarlige, utfører og relevante dokumenter/reglement.

Prosedyrer
Grunnlagt i reglement og kvalitetssikringssystemet.
Beskriver mål, ansvarsfordeling, prosedyrer og arbeidsfordeling for interne oppgaver, for å sikre god kvalitetssikring og forvaltning av utdanningsvirksomhet

Kvalitetssikringssystemet skal sikre at både interne og eksterne kvalitetskrav oppfylles:

Kvalitetssikring i forhold til studenter

Kvalitetssikringssystemet skal sikre høy kvalitet i studenters læring og læringsmiljø og i forhold til studenttjenester. Systemet skal beskrive prosesser og rutiner som har tilknytning til læringsprosesser og læringsmiljø og som motiverer studenter til å delta i arbeidet.

Institusjonens interne kvalitetssikring

Systemet skal være med på å bygge opp en solid kvalitetskultur og systematisere prosesser og rutiner som sikrer en god ressursutnyttelse og at fastsatte mål oppnås.

Kvalitetssikring i forhold til eksterne krav

Kvalitetssikringssystemet skal utvikle studienes mål, innhold og metoder slik at disse tilfredsstiller samfunnets behov og sikrer studienes relevans. Systemet skal sikre at Samisk høgskole følger lover og forskrifter og ellers myndigheters krav og forventinger.

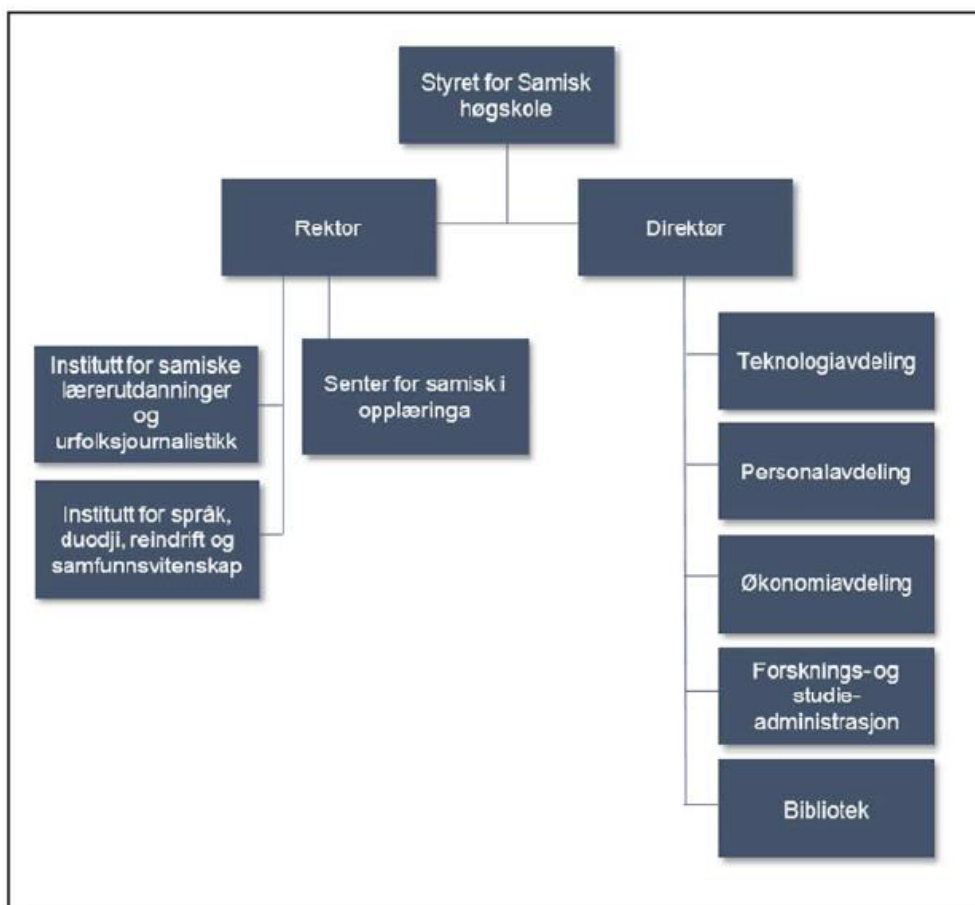
Kvalitetssikring som urfolksinstitusjon

Samisk høgskole skal innen egen faglig profil være med på å dekke det samiske samfunnets behov i forhold til utdanning og forskning. Samisk høgskoles virksomhet skal følge og være en del av utviklingen av urfolksforskning og –utdanning, og følge WINHECs kvalitetsmål for forsknings- og utdanningsvirksomhet. Samisk høgskole skal med sin virksomhet være med på å påvirke at vitenskapelig kunnskap bygger på tradisjonell kultur og naturforståelse, samt sikre at virksomhetens resultater formidles til samfunnet.

4 Organisering og ansvar

Samisk høgskole som organisasjon er utgangspunktet for kvalitetssikringssystemet. Det er viktig at organisasjonen har en tydelig ansvarsfordeling, men samtidig skal hele organisasjonen delta i utviklingsarbeidet.

Organisasjonskart for Samisk høgskole:

Samisk høgskoles ledelse

Studiekvalitet er en del av Samisk høgskoles helhetlige ledelse, som består av blant annet:

- risikostyring
- budsjett og budsjettfordeling
- planleggingsdokumenter
- rapportering
- daglig ledelse

Risikostyring er en integrert del av høgskolens virksomhetsstyring. Risikostyring identifiserer faktorer som kan bidra til at målene for kvalitetsarbeid ikke oppnås, konsekvenser av disse og evaluering av aktuelle tiltak. Risikovurdering gir grunnlag for prioritering og forbedring av studiekvalitetsarbeid.

Prioritering av ressurser og studiekvalitet knyttes sammen ved budsjettforhandlinger, dialog i høgskolens ledergruppe og avdelinger.

4.1 Styrer, utvalg og sentrale roller i kvalitetsarbeidet

Under beskrives roller og ansvar i kvalitetsarbeid. Konkrete oppgaver og aktiviteter er beskrevet i kvalitetshåndboka, instruksjoner, prosedyrer og stillingsinnhold. Hver enkelt har et ansvar for å aktivt delta i kvalitetsarbeid og for å fremme kvalitetskultur ved egen avdeling.

Rolle	Ansvar
Høgskolestyret	<p>Styret for Samisk høgskole er høgskolens øverste styringsorgan, og har det øverste ansvaret for kvalitetssikringen ved Samisk høgskole. Styret har ansvar for at institusjonens nivå har en høy kvalitet og for at institusjonen ledes fleksibelt og i henhold til gjeldende lover, forskrifter og regler, og innen de rammer og mål som øvre myndigheter gir.</p> <p>Styret for Samisk høgskole vedtar kvalitetssikringssystemets generelle del og vedtar med dette de generelle rammene for Samisk høgskoles kvalitetssikringsarbeid. Høgskolestyret behandler årlig høgskolens kvalitetsrapport, som gir et helhetlig bilde av Samisk høgskoles kvalitetssikringsarbeid og kvalitetsutvikling. Styret vedtar og endrer strategier og virksomhetsplaner som gir styringssignaler til kvalitetssikringsarbeidet, og vedtar og endrer forskrifter.</p>
Rektor	<p>Rektor er høgskolens øverste faglige leder og leder for høgskolestyret. Rektor har, som styreleder, det øverste ansvaret og ledelse av institusjonens virksomhet og skal påse dette. Rektor skal for styret spesielt jobbe for at styrets ansvar for faglig virksomhet holder høy kvalitet. Rektor skal vektlegge ledelse av faglig virksomhet, blant annet ved å fungere som motivator og initiativtaker, men også ved å følge opp eventuelle kvalitetsmangler.</p>
Direktør	<p>Høgskoledirektøren er Samisk høgskoles øverste administrative leder, innen de rammer høgskolestyret og departementet vedtar. Direktøren har ansvaret for at kvalitetssikringssystemet fungerer i henhold til fastsatte mål, og for at kvalitetsarbeid gjennomføres og at kvalitetsarbeidet årlig evalueres og rapporteres til høgskolestyret. Høgskoledirektøren har et overordnet ansvar for alle administrative enheters kvalitetssikringsarbeid. Direktøren rapporterer direkte til styret.</p> <p>Høgskoledirektøren er styrets sekretær og skal i samråd med rektor utarbeide og fremme forslag til saker som fremmes for styret. Administrative avdelinger hører under direktøren og de har ansvar for å vedlikeholde ulike deler av kvalitetsarbeidet.</p>
Styret for forskning og utdanning	<p>Styret for forskning og utdanning (SFU) innehar både rådgiverfunksjon og beslutningsmyndighet etter høgskolestyrets delegasjon. SFU fungerer innenfor årlige budsjettammer som høgskolestyret vedtar.</p> <p>SFU skal ha en strategisk rolle i både et langsiktig og kortsiktig perspektiv. SFU skal spesielt påse at Samisk høgskoles forsknings- og utdanningsvirksomhet holder de kvalitetskrav som settes til institusjonen til enhver tid.</p> <p>SFU skal sikre kvaliteten og kvalitetssikringsordningen i Samisk høgskoles virksomhet. SFU vedtar nærmere kvalitetsmål og ordninger for de forskjellige kvalitetsdimensjoner i forbindelse med utdanning og forskning. SFU skal føre tilsyn med det faglige miljøets, læringsmiljøets og støttefunksjonenes kvalitet. SFU vedtar og reviderer evalueringssystemet og evalueringsordninger som er del av kvalitetssikringssystemet, og vedtar nærmere reglement til høgskolens egne forskrifter om studier og forskning.</p> <p>Mandat og sammensetning til SFU finner du her.</p>

Læringsmiljøutvalget	Læringsmiljøutvalget skal bidra til at Universitets- og høyskolelovens bestemmelser blir gjennomført. Læringsmiljøutvalget skal sikre at studenter får være med på å bestemme saker angående læringsmiljø. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer. Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studenter og ansatte har like mange medlemmer i utvalget. Du finner mer informasjon om læringsmiljøutvalget her .
Instituttledere	Instituttledere leder de faglige enhetene, instituttene, ved Samisk høgskole. Instituttleder har det øvre ansvaret for alle utdannings-, forsknings- og utviklingsvirksomhet ved instituttet, og for at instituttet utvikles i henhold til strategier, mål og vedtak. I dette ansvaret inngår blant annet at instituttets studietilbud og forsknings- og utviklingstiltak oppfyller gjeldende kvalitetskrav. Instituttleder har ansvar for å følge opp og utvikle kvalitetssikringsarbeid ved eget institutt.
Studieprogramledere	<p>Programleder har ansvar for kvalitetssikring og utvikling av studieprogrammet. Vedkommende har også ansvar for den faglige og pedagogiske ledelsen og organiseringen av studieprogrammet. Vedkommende utvikle studieprogrammets faglige innhold, profil og relevans, samt sikre programmets faglige helhet og fordypning. Vedkommende skal også sikre at studieprogrammets læringsutbytte svarer til programmets faglige mål, og at emnene svarer til studieprogrammets læringsutbytte, og initiere og koordinere evaluering og revidering av emner, samt lede programmets helhetlige evaluering og fornyelse.</p> <p>Studieprogramleder skal sikre dialog med fagmiljøet, påse at studieprogrammet er forskningsbasert, sammen med instituttleder sikre at programmet har robust fagmiljø og nok fagfolk, samt sikre at studieprogrammet har ordninger for internasjonalisering.</p>
Faglige ledere for program og praksis ved lærerutdanningene	<p>Det utnevnes en faglig leder for hver lærerutdanning, som påser og sikrer studieprogrammets faglige kvalitet. Vedkommende skal kjenne til faglige mål og krav i nasjonale forskrifter om rammeplaner. Vedkommende skal hjelpe studieleder med å påse studiet faglige og i forhold til forskrifter, reglement, programplaner og fagplaner. Vedkommende initierer og fremmer fornyingsbehov i programplaner og fagplaner og organiserer disse slik at det gjøres. Vedkommende leser fagrapporter og vurderer og fremmer syn i forhold til disse, og mulige strategier for å styrke disse.</p> <p>Det utnevnes en egen faglig leder for praksiser, med faglig hovedansvar for praksisundervisning og som følger opp praksismål i programplaner. Vedkommende påser praksiser strategisk og faglig i forhold til forskrifter, reglement, programplaner og praksisplaner.</p>
Studieleder for lærerutdanningene	Studieleder for lærerutdanningene leder lærerutdanningene generelt, på strategisk nivå og i forhold til langtidsplanen sammen med instituttleder, på praktisk nivå daglig og hovedteamet for lærerutdanningene. Studieleder er til støtte i ressursplanlegging, planlegger egne budsjett og tiltak for lærerutdanningene, sikrer og følger opp studentprogresjoner med klassekoordinator og administrasjonen, spesielt i forhold til at studentene oppfyller krav i forskrift om rammeplan. Vedkommende påser også at kvalitetssikringsystemet fungerer og tar vare på studentene i kvalitetssikringen.
Emne-/ fag- /kunnskapsområdekoordinator	Alle studier skal ha en egen koordinator. Koordinatoren gjennomfører blant annet studentevalueringer, samtaler som oppfølging av progresjon og forbedringstiltak. Vedkommende skriver fag- og avviksrapporter, og foreslår forbedringstiltak. Koordinator har hovedansvar for evalueringer og eksamen.

Faglærer	Faglærere skal utforme og gjennomføre undervisnings- og læringsaktiviteter som gir studenter grunnlag for å oppnå studiets læringsutbytte. De ha nær kontakt med studenter og har derved spesielt ansvar for å følge opp kvalitetsarbeid ved studiene.
Studie- og forskningsadministrasjonen	Studiesjefen, forsknings- og studieadministrasjonen, har det operasjonelle ansvaret for drift og revisjon av kvalitetssikringssystemet. Studiesjefen har, i nært samarbeid med instituttledere, ansvaret for administrativ tilrettelegging for opptaks-, studie-, eksamens- og forskningskvalitet. Studie- og forskningsadministrasjonen har også ansvaret for tilrettelegging for studenters medvirkningsmulighet og oppfølging av studenter.
Administrative enheter	Leder for de administrative enhetene (mellomledere) har ansvaret for kvalitetsarbeidet og kvalitetsutvikling innen egen enhet. Avdeling for teknologi og drift har ansvar for innbrudds- og brannsikkerhet, og for å tilby studenter tjenester i saker angående teknologisk utstyr og som er nødvendige i gjennomføring av studier. Avdelingen skal være med på å utvikle teknologi og digitale arbeidsmåter som støtter Samisk høgskole i oppnåelse av strategiske mål og formål. Til dette tilhører blant annet ansvaret for å lede tverrfaglige og avdelingskryssende utviklingsarbeid, samt sikre at forskere, faglærere og administrativt ansatte blir tilbudt og opplært i nye teknologiløsninger. Biblioteket har ansvar for at studenter har lærings- og informasjonsressurser, i papirformat og elektronisk format, tilgjengelig, og at fysiske og elektroniske fasiliteter er aktuelle og velfungerende, og at studenter får veiledning i bruk av bibliotekets ressurser.
Ansatte	Ansatte skal ta ansvar for kvaliteten til eget arbeid. Ansatte skal kontinuerlig jobbe med egen kvalitetsforbedring og fleksibilitet.
Studentombud	Samisk høgskole samarbeider om studentombud med UiT Norges arktiske universitet. Studentombudet er en uavhengig bistandsperson som gir studentene hjelp og veiledning i saker vedrørende deres studiesituasjon. Studentombudet skal påse at sakene får en forsvarlig og korrekt behandling, og at studentenes rettigheter blir ivaretatt. Studentombudet har taushetsplikt, og har bare innsyn i dokumenter studentene selv gir innsyn i. Studentene kan derfor være trygge på at alle henvendelser behandles konfidensielt, med mindre noe annet blir avtalt. Studentombudet kan lytte til dine bekymringer og gi veiledning i problematiske situasjoner, undersøke om Samisk høgskole har holdt seg innenfor gjeldende lover og regelverk, bidra til å løse en sak på lavest mulig nivå, være en nøytral, uavhengig instans mellom partene i en eventuell konflikt, og forklare studentenes rettigheter og plikter. Du kan lese mer om studentombudet her .
Studenter	Studenter har ansvaret for egen læring. Studenter har også ansvaret for å aktivt delta i utvikling og forbedring av læringsmiljø og studier. Studenter har ansvaret for å delta i evalueringer som er del av kvalitetssikringssystemet.
Studentstyret	Studentstyret er Samisk høgskoles studenters øverste organ, og det har påvirkningsmulighet i alle saker angående høgskolens studenter. Studentstyret jobber for studenter i faglige saker, og skal styrke og forbedre studenters læringsmiljø og sosiale miljø. Studentstyret fremmer studenters syn og interesser til høgskolestyret og andre utvalg. Studentstyret er høringsorgan i alle saker angående studenter. Du finner mer informasjon om studentstyret her .
Skikkethetsnemnda	Skikkethetsnemnda skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket. Skikkethetsnemnda skal behandle saker som institusjonsansvarlig fremmer, og utarbeide forslag til vedtak for klagenemnda i skikkethets saker. Du finner mer informasjon om skikkethetsnemnda her .

Klagenemnda	Klagenemnda skal behandle klager på enkeltvedtak og etter styrets bestemmelser, kandidaters andre klagesaker. Du kan lese mer om klagenemnda her .
Programstyret for doktorgrad i samisk språk og litteratur	<p>Programstyret for doktorgrad i samisk språk og litteratur gjennomfører opptak av studenter til doktorgradsprogrammet og følger opp studentsaker innen doktorgradsprogrammet. Programstyret fremmer forslag til veilederutnevning for instituttleder og fremmer saker angående PhD-studiet via instituttleder for styret for forskning og utdanning. Programstyret skal sammen med veiledere sikre at doktorgradsstudentene deltar aktivt i forskermiljøer og kan ved behov kreve spesiell rapportering av doktorgradsstudentene, dersom fremgangen er mangelfull i forhold til prosjektbeskrivelse. Dersom doktorgradsstudenten vil gjennomføre studiedelen ved en annen institusjon, må programstyret vedta om studiedelen er på et faglig nivå tilsvarende PhD.</p> <p>Du finner mer informasjon om Programstyret for doktorgrad i samisk språk og litteratur her.</p>
Innpassingsutvalget	Innpassingsutvalget behandler søknader angående faglig godkjenning og innpassing av studier, både utenlandsk og norsk, samt søknader om fritak fra fag/studier. I forbindelse med bestemmelse av nivå og omfang på utenlandsk utdanning, skal NOKUT rådføres. Mer informasjon om innpassingsutvalget finner du her .

5 Evaluering og kvalitetsutvikling

Samisk høgskole har som mål å tilby studier med faglig og pedagogisk kvalitet som oppfyller nasjonale og internasjonale krav og nivå. Kvaliteten på høgskolens studietilbud skal evalueres jevnlig og systematisk, for å sikre at de holder et høyt internasjonalt faglig nivå, har oppdatert samfunnsrelevans og at undervisningen skjer etter anerkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper.

På grunn av dette er det viktig at høgskolens institutter og programstyre legger til rette for at evalueringsarbeid og oppfølging av dette er godt forankret i høgskolens virksomhet. Både studenter, fagansatte og samfunns- og arbeidslivsaktører kan gjennomføre evalueringer. Evalueringer bidrar til å gi studentene en aktiv rolle i kvalitetsarbeidet, fører til større fokus på studentens totale læringsmiljø og til forankring av arbeidet med utdanningskvalitet i fagmiljøene. Evaluering er en del av studentenes læringsprosess og fagmiljøenes selvevaluering. Instituttene har det øverste ansvaret for evalueringer.

Arbeidet med å forbedre studiene er en kontinuerlig prosess. Studentene skal sikres mulighet til å gi tilbakemeldinger på sin opplevelse av utdanningskvaliteten. Mange av disse tilbakemeldingene gis kontinuerlig i den daglige kontakten mellom studenter og ansatte. Denne formen for direkte kommunikasjon gir gode muligheter for rask oppfølging. Dialog og forbedringsvilje bør stå i fokus i den daglige kontakten mellom studentene og universitetets ansatte.

I tillegg skal det gjennomføres systematisk innhenting av informasjon om hvordan utdanningskvaliteten vurderes av studenter og fagmiljø. Ulike evalueringer fullbyrder sentrale deler av høgskolens kvalitetsarbeid og bringer informasjon om institusjonens ulike dimensjoner.

Evaluering generelt:

- Evalueringer skal dokumenteres og det skal være rutiner for oppfølging av resultater
- Resultater skal sammenfattes, vurderes og kommenteres før de gjøres tilgjengelige
- Studentene skal ha informasjon om resultater og planer for oppfølging av evalueringer de har deltatt i

Alle studier bør evalueres før de avsluttes og gjerne også midtveis. Midtveisevalueringer gjør det enklere å sette i gang forbedringstiltak mens studentene ennå deltar i læringsaktiviteter ved gjeldende studie. Slike evalueringer kan dessuten i større grad motivere studenter til å delta i evalueringer, da de ser nytten av dette før studiet avsluttes.

Evaluering av studieprogram:

Årlig evaluering av studieprogram

Ansvarlig: Studieprogramleder/ Faglig leder for lærerutdanninger

Krav: Programevalueringer skal gjennomføres årlig. Det anbefales å gjennomføre en muntlig evaluering hvor studieprogramleder, faglærere tilknyttet studiet og studentene deltar. Andre måter kan brukes hvis en slik gjennomføringsmåte ikke passer (f.eks. for nettstudier). Evaluering skal dokumenteres skriftlig.

Tema: Evalueringen skal inneholde tema som er relevante for programkvalitet, som for eksempel emnesammensetning og faglig fordypning, studenters læringsmiljø, studentenes egeninnsats, total arbeidsbelastning for studentene, om undervisnings-, lærings- og vurderingsformene er egnet for å nå utdanningas læringsmål, utvekslingsopphold, informasjon om og administrering av programmet, og studiets relevans.

Rutine: Studieprogramleder legger frem analyse av resultater med egen evaluering i fagrapporten.

Instituttleder går gjennom og vurderer funn fra evalueringene. Styret for forskning og utdanning kan vedta at større evalueringer av studieprogram skal gjennomføres når minst to kull har gjennomført studiet. En egen mal brukes til dette.

Emneevaluering

Alle emner skal evalueres minst en gang hvert tredje år. Når et nytt emne settes i gang, skal det alltid evalueres. Emner som ikke tilbys årlig evalueres minst hver tredje gang det tilbys. Studenters og koordinators evaluering gir grunnlag for fagrapporter, som koordinator utarbeider og sender til studieadministrasjonen. Informasjon i fagrapporter tas med i kvalitetsrapporten, som årlig fremmes for styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret.

Studentevaluering

Ansvarlig: Emne-/ fag-/ kunnskapsområdekoordinator

Krav: Gjennomføres i gjeldende semester, enten ved studiets slutt eller midtveis. Gjennomføres skriftlig.

Tema: Evalueringene gir studentene anledning til å komme med synspunkter om forhold som er relevant for kvaliteten på studiet. Alle deler av studiet skal evalueres. Tema kan være for eksempel læringsmiljø, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, vurdere egen innsats og forutsetninger for å gjennomføre emnet, praksisperiode, læringsutbytte, gjennomføring og organisering av studiet, og pensum.

Rutine og mal: Koordinator setter i gang evaluering og samler resultatene. Koordinator legger frem analyse av resultater med egen evaluering i fagrapporten. En egen mal brukes til dette.

Emne-/fag-/kunnskapsområdekoordinators evaluering - Fagrapport

Ansvarlig: Emne-/ fag-/ kunnskapsområdekoordinator

Krav: Emnekoordinator skal gi skriftlig evaluering av emne. Evalueringen gjennomføres etter at studentene har evaluert emnet og etter gjennomføring av arbeidskrav og eksamen.

Tema: Koordinator evaluerer forhold med betydning for kvaliteten på emnet, som for eksempel studenters faglige forutsetninger for å gjennomføre emnet, arbeidsmengde, undervisnings-, lærings- og vurderingsformers relevans for læringsutbytte, læringsmiljø, studenters og koordinators egeninnsats og forslag til kvalitetsforbedringstiltak.

Rutine og mal: Koordinator tar utgangspunkt i studenters evaluering og egen evaluering i utarbeiding av fagrapport, som sendes studieadministrasjonen. Fagrapporter er del av kvalitetsrapporten, som årlig fremmes for styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret. Mal for fagrapporter brukes.

Andre evalueringer og undersøkelser:

- **Studiebarometeret**
Nasjonal årlig spørreundersøkelse til alle 2. og 5. års studenter. Gjennomføres av NOKUT i oktober hvert år. Studie- og forskningsadministrasjon koordinerer oppfølging.
- **Kandidatundersøkelser**
Spørreundersøkelser til uteksaminerte kandidater. Studie- og forskningsadministrasjon sender undersøkelsen via nett til uteksaminerte masterkandidater. Resultater sendes gjeldende institutt og studieprogramleder, som følger opp faglige deler. Avdelinger/serviceenheter følger opp egne deler.
- **Studentmiljøundersøkelse**
Sendes i slutten av vårsemesteret til både høst- og vårsemesterets studenter. Tema kan være faglig kvalitet, læringsmiljø, velferdstilbud, og studentmiljø ellers (bibliotek, IT-avdeling, studieadministrasjon osv.) Studie- og forskningsadministrasjonen sender undersøkelsen via nett. Resultater presenteres for gjeldende avdeling og instituttene. Instituttene følger opp faglige deler og avdelinger/serviceenheter følger opp egne deler.
- **Evalueringer av praksis**
Evaluering av praksis er todelt; studenters evaluering og praksisstedets evaluering. Det er utarbeidet egne skjemaer for disse, som instituttet samler inn og følger opp. Gjeldende institutt har ansvar for oppfølging.
- **Interne undersøkelser**
Enkeltundersøkelser som kan iverksettes på høgskolens initiativ ved behov. Det kan være ut fra forhold som krever ekstra evaluering, hvis det for eksempel har oppstått spesielle tilfeller. Avdelingen eller instituttet som setter i gang evalueringen har ansvar for oppfølging.
- **Periodisk evaluering av studieprogrammer (ekstern evaluering)**
Periodiske evalueringer skal sikre at studieprogrammene holder høyt nivå og følger gjeldende regler. Relevans for samfunns- og arbeidsliv og strategisk forankring skal også vurderes. Evaluering er del av kvalitetssikringssystemet og i utvikling av studier, og skal gjennomføres hvert sjette år. For studietilbud som ikke har oppstart hvert år kan lengre perioder vurderes ut fra hvilken hyppighet som best bidrar til kvalitetsutvikling. Styret for forskning og utdanning kan vedta at evaluering skal gjennomføres. Instituttet utformer et forslag til mandat for den sakkyndige komiteen og utarbeider plan for evalueringene. Styret for forskning og utdanning vedtar det endelige mandatet for komiteen. Evalueringen kan gjennomføres kun basert på foreliggende skriftlig materiale, eller suppleres ved hjelp av intervjuer. Den sakkyndige komiteen skal bestå av minst 3 personer, en representant med minst førstestillingskompetanse, representant fra en norsk utdannings- eller forskningsinstitusjon og representant med tilknytning til studiets yrkesfelt. Evalueringen skal dokumenteres og resultater skal være offentlige, hvis ikke taushetsplikt er til hinder for det. Gjeldende institutt er ansvarlig for oppfølging.

Nøkkeltall

I tillegg til analyse av resultater fra evalueringer og undersøkelser, finnes det mye fast tallmateriale som gir et klart bilde av de ulike kvalitetsdimensjonene. Nøkkeltall hentes blant annet fra DBH (Database for statistikk om høyere utdanning). Disse er å finne på DBHs nettsider, etter rapportering. Nøkkeltall har informasjon om blant annet studentrekruttering, opptak, internasjonalisering, kandidaters gjennomføring og studenters frafall. Disse gir et godt grunnlag for kvalitetsrapporten som årlig fremmes for styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret.

Respons

Studenter skal til enhver tid ha muligheten til å melde fra om hvordan de opplever studiekvaliteten og læringsmiljøet. Studenter kan gi slik informasjon i forbindelse med evalueringer eller direkte til instituttet, studieprogramleder, koordinator eller studieadministrasjonen. Dette kan gjøres anonymt.

Det er mulig å gi slik informasjon elektronisk på Samisk høgskoles hjemmeside. Her er det mulig å gi ros og melde inn avvik. Avdelingen som avviket omhandler, har ansvar for å følge opp dette og for å gi studenter beskjed om oppfølging.

6 Analyse og oppfølging av studiekvalitet

Mål for Samisk høgskoles studiekvalitet er utgangspunkt for analyse og oppfølgingstiltak. Dette er forklart i Samisk høgskoles strategiplan, styringssignaler og vedtatte mål. For at høgskolen skal lykkes med kvalitetsarbeidet, må informasjon om og vurdering av studiers kvalitet nyttiggjøres i institusjonens planarbeid. Kommunikasjon, systematikk og dokumentasjon skal danne grunnlaget for informasjon om studiers kvalitetsarbeid. Hva høgskolen har lyktes med og hva må forbedres/utvikles skal være sentralt i kvalitetsdialog og rapportering, og på grunnlag av dette vedtas oppfølgingstiltak.

Analyse av utdanningskvaliteten er et hjelpemiddel for å finne ut hvorvidt Samisk høgskole når de fastsatte målene. Dette er også et verktøy for å finne ut om høgskolen er i stand til å møte endringer og utfordringer som følge av endrede rammebetingelser og endrede krav til utdanningene. Analysene baseres på en helhetlig dokumentasjon bestående av både kvalitative og kvantitative kvalitetsindikatorer. Analysene gjøres på grunnlag av kunnskap fra blant annet:

- Daglig kontakt mellom studenter, fagmiljø og administrasjon
- Evaluering av utdanningene
- Studiebarometeret
- Kandidatundersøkelser
- Læringsmiljøundersøkelser
- Nøkkeltall
- Avviksmeldinger
- Fagrapporter

Kvalitetssvikt og –oppnåelse rapporteres årlig i kvalitetsrapporten. Analyser gir instituttene, administrasjonen, styret for forskning og utdanning, høgskolestyret og andre relevante styre og utvalg et godt grunnlag til å foreta beslutninger som har betydning for kvaliteten på utdanningene. Neste års hovedprioriteringer vedtas i rapporten. Evaluering av tiltak bør skje på bakgrunn av høgskolens mål og også de krav som stilles til utdanningene gjennom NOKUTs akkrediteringskrav.

Rolle	Ansvar
Student	Deltar i ulike evalueringer og undersøkelser, gir informasjon via andre passende kanaler og melder fra om avvik.
Koordinator	Setter i gang evaluering og samler resultatene. Koordinator legger frem analyse av resultater med egen evaluering i fagrapporten.
Studieprogramleder	Setter i gang evaluering av studieprogram. Studieprogramleder legger frem analyse av resultater med egen evaluering i fagrapporten. Følger opp kvalitetsanalyser sammen med instituttleder.
Instituttleder	Instituttleder går gjennom og vurderer funn fra evalueringer og vurderer hvilke tiltak skal settes i gang. Følger opp kvalitetsanalyser sammen med studieprogramledere. Studier med spesielt dårlige funn skal få ekstra fokus. Instituttet utformer et forslag til mandat for den sakkyndige komiteen og utarbeider plan for evalueringene.
Studie- og forskningsadministrasjon	Følger opp resultater for avdelingen fra evalueringer og har ansvar for avviksmeldinger om studier. Samler fagrapporter, og resultater fra evalueringer og undersøkelser, samt nøkkeltall. Utarbeider årlig kvalitetsrapport på grunnlag av blant annet nevnte informasjon og fremmer den for styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret.
Administrative avdelinger	Følger opp resultater angående avdelingene fra evalueringer og har ansvar for avviksmeldinger angående avdelingene.

Rektor/direktør	Skal følge opp kvalitetsarbeid i dialog med andre ledere. Hva høgsolen har lyktes med og hva som må følges opp, forbedres og utvikles skal være i fokus. Resultater fra kvalitetsrapporten følges også opp i årsrapporten.
Styret for forskning og utdanning	Vedtar det endelige mandatet til sakkyndig komite for ekstern evaluering. Kan vedta at høgsolen skal gjennomføre større evaluering av programmer når minst to kull har gjennomført studiet. Behandler og fremmer årlig kvalitetsrapport til høgsolenstyret, og derved også tiltak for neste år.
Høgsolenstyret	Behandler årlig kvalitetsrapport og vedtar derved tiltak for neste år.

7 Forvaltning av studieportefølje

Høgskole vedtar langtidsplan for studier og bestemmer årlig hvilke studieprogram skal ha oppstart neste studieår. Styret vurderer kvalitetsdimensjonene i forhold til gjeldende forskrifter før studieprogrammet settes i gang, i dette hører vurdering av ressursituasjon, fagmiljøets kompetanse, støttefunksjoners kapasitet, og resultater fra tidligere års rekruttering og gjennomføring.

Styret for forskning og utdanning vedtar hvilke andre studier skal ha oppstart neste studieår. Styret for forskning og utdanning bestemmer opptaksrammer og eventuell begrensing av studieplasser ved godkjenning av program-, studie-, fag- og kunnskapsområdeplan. Styret for forskning og utdanning skal vurdere om studier oppfyller gjeldende kvalitetskrav. Instituttleder har ansvar for å vurdere ressursituasjonen med mål om at kvalitetskrav er oppfylt før studiets oppstart fremmes for styret for forskning og utdanning. I dette hører også vurdering av støttefunksjoners kapasitet.

Endringer av studieporteføljen med strategiske konsekvenser og etablering av nye studier, nedleggelse av studier eller større endringer i studier skal ses i en helhetlig sammenheng og vurderes i forhold til høgskolens helhetlige studieportefølje. Fastsetting av endringer i studieporteføljen skal sikre at høgskolestyret har tilstrekkelig grunnlag til å gjøre prioriteringer, herunder å ta stilling til hvilke nye studietilbud det skal satses på. Prosessen er tilpasset nasjonale frister, blant annet frister for innmelding av studier som skal lyses ut gjennom Samordna opptak.

Rolle	Ansvar
Studie- og forskningsadministrasjon	Sender bestilling til instituttene vedrørende etablering av nye studier, oppstart av studier og andre større endringer i studieporteføljen. Setter i gang arbeid med langtidsplan for studier.
Instituttleder	Fremmer instituttets forslag for hvilke studier skal ha oppstart neste studieår. I forbindelse med etablering av nye studier er det viktig å avklare hvordan planlagte studie passer høgskolens strategiplan og mål. Det skal også avklares hvordan fagmiljøet tilknyttet studier oppfyller NOKUTs krav. Fremmer instituttets forslag til langtidsplan for studier, sammen med ressursavklaring.
Direktør	Fremmer saker og forslag til vedtak angående studieporteføljen for høgskolestyret, som å vedta studieprogrammer og studieområder.
Høgskolestyret	Vedtar oppstart av studieprogrammer for neste studieår og etablering av nye studier. Vedtar større endringer i studieporteføljen.
Styret for forskning og utdanning	Vedtar oppstart av andre studier for neste studieår. Vedtar program-, studie-, fag- og kunnskapsområdeplaner og endringer i disse.

8 Akkreditering og etablering av nye studier

Definisjonen av akkreditering er gitt i Universitets- og høyskoleloven:

(...)Akkreditering forstås i denne loven som en faglig bedømming av om en høyere utdanningsinstitusjon eller et studietilbud fyller standarder og kriterier gitt av departementet og NOKUT. Akkreditering er et vilkår for å kunne tilby høyere utdanning. Akkrediterte studietilbud skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (...)

Samisk høyskole har fullmakt til å etablere nye programstudier på bachelornivå. Master- og doktorgradsstudier skal være akkreditert av NOKUT og Kunnskapsdepartementet skal ha godkjent etablering, før studiet settes i gang. Studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, samt andre mulige krav som institusjonen vedtar, skal utgjøre grunnlaget for utforming og etablering av nye studier.

Akkrediteringsprosessen skal sikre at nye studietilbud er godt forankret i Samisk høyskoles strategi og mål, og at alle krav er tilstrekkelig dokumentert, vurdert og funnet i orden før studietilbudene etableres

Rolle	Ansvar
Studie- og forskningsadministrasjon	<p>Sender bestilling til instituttene vedrørende etablering av nye studier og oppstart av studier.</p> <p>Fremmer program-, studie-, fag- og kunnskapsområdeplaner for styret for forskning og utdanning.</p> <p>Koordinerer prosessen med akkreditering og etablering av studier.</p>
Instituttleder	<p>Fremmer instituttets forslag for hvilke studier det skal søkes om akkreditering av og hvilke studier skal etableres. I forbindelse med etablering av nye studier er det viktig å avklare hvordan planlagte studie passer høyskolens strategiplan og mål. Det skal også avklares hvordan fagmiljøet tilknyttet studier oppfyller NOKUTs krav.</p>
Direktør	<p>Fremmer, på grunnlag av faglige vurderinger, saker og forslag til vedtak angående etablering av studieprogram og studieområder, herved vurderer om gjeldende krav fra NOKUT, departementet og høyskolen oppfylt.</p>
Høgskolestyret	<p>Vedtar hvilke studier det skal søkes om akkreditering av og etablering av nye studieprogram.</p>
Styret for forskning og utdanning	<p>Vurderer akkrediteringssøknader og etablering av nye studier. Dersom disse finnes godkjent, så fremmes disse for høgskolestyret.</p> <p>Vedtar program-, studie-, fag- og kunnskapsområdeplaner og endringer i disse.</p>

Endring av akkrediterte studier

I forbindelse med endring av akkrediterte studier skal instituttet og studie- og forskningsadministrasjonen kontrollere og sikre at alle krav fortsatt er oppfylt og at endringer ikke krever ny akkreditering.

Gjeldende institutt har ansvar for endring av program-, studie-, fag- og kunnskapsområdeplan. Hvis endringer medfører behov for mer ressurser eller hvis det er større endringer, skal endringer fremmes for styret for forskning og utdanning. Styret for forskning og utdanning har tildelt instituttledere fullmakt til å godkjenne mindre endringer i program-, studie-, fag- og kunnskapsområdeplaner, og til å godkjenne eget institutts pensum.

Hvis studiet foreslås endret så mye at ny akkreditering er nødvendig, skal akkrediteringsprosessen settes i gang. Studie- og forskningsadministrasjonen koordinerer denne prosessen.

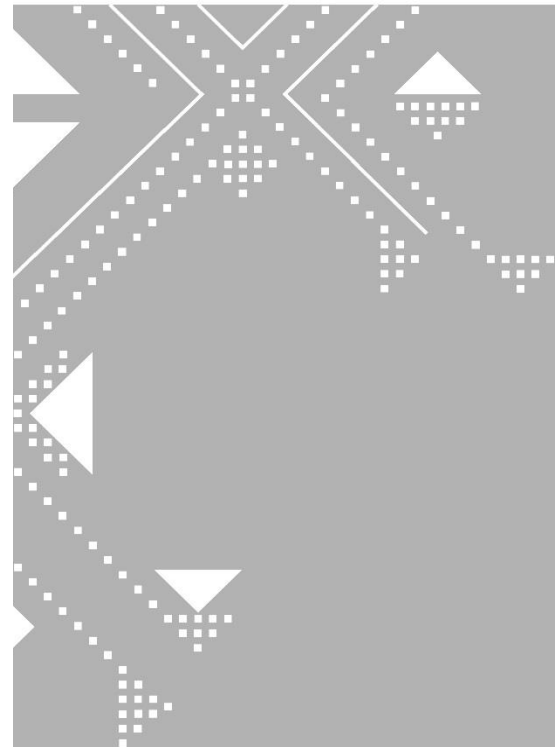
Alle endringer skal dokumenteres og gjøres tilgjengelige.

Nedlegging av studier

I forbindelse med nedlegging skal gjeldende institutt ha vurdert og forklart hvilke konsekvenser nedlegging har for studenter som har begynt på studiet og vurdert reglement i forbindelse med nedlegging. I vurderingen skal det komme frem hvordan studenters faglige interesser blir ivaretatt. Direktøren fremmer, på grunnlag av faglig vurdering, saker og forslag til vedtak angående nedlegging av studier for styret for forskning og utdanning, og høgskolestyret, herved vurdere om gjeldende krav fra NOKUT, departementet og høgskolen oppfylt. Styret for forskning og utdanning vedtar nedleggelse av studier og høgskolestyret vedtar nedleggelse av akkrediterte studier.

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

2021-2022 OAHPPJAGI
FÁGARAPORTTAID ČOAHKKÁIGEASSU

Sisdoallu:

SAAL 1 Sámeigiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. Oassi, 15 oč, ja SAAL 2 Sámeigiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 2. Oassi, 15 oč	4
SÁM 102 Davvisámeigiela morfologiija ja cealkkaoahppa, 10 oč	4
SÁM 104 Davvisámeigiela cealkkaoahppa, 10 oč.....	5
SÁM 111 Sámi girjjálašvuoda vuodđokursa, 10 oč	5
SÁM 108 Davvisámi fonetihkka, fonologiija ja čállinvuogit, 10 oč.....	6
SÁM 110 Sámeigiella njálmmálaš ja čálalaš giellan, 10 oč.....	7
SÁM 207 Sámi girjjálašvuolta: eamiálbmot ja maŋjekoloniála perspektiiva, 10 oč.....	8
SÁM 216 Giellagáhtten 2, 10 oč	8
SÁM 241 Láidehus Sámi báikenamaid dutkamii, 10 oč.....	9
SÁM 242 Sámi báikenamat oahpponeavvun, 10 oč.....	9
SÁM 244 Láidehus sámi sosiolingvistihkkii, 10 oč.....	9
SÁM 245 Sámi báikenamat ja nammaolitihkka, 10 oč	11
SÁM 400 Dieđateoriija, 10 oč.....	12
SÁM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija, 10 oč.....	12
ARB 180 Árbevirolaš máhtu teorehtalaš lahkoneamat ja metodat movt dokumentere ja gaskkusta árbevirolaš máhtu, 15 oč ja ARB 181 Árbevirolaš máhttu vuodđun resurssaid hálddašeamis, 15 oč	13
DUO 104 Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja ealáskahttin, 15 oč.....	14
DUO 121 Knowledge of Indigenous expressions and arts, 15 oč.....	14
V1DIE-3100 / V5DIE-3100 Dieđateoriija ja dutkanmetodat, 15 oč.....	16
V5SER-1141 Servodatfága 2, 30 oč.....	16
MOA 120 Luondu, dearvvašvuolta ja lihkadeapmi, 20 oč.....	17
MOA 110 Mánáid stoahkan, oahppan ja ovdáneapmi, 20 oč.....	17
MOA 100 Giella, teaksta ja matematihkka, 20 oč	18
MOA 220 Mánáidgárdepedagogihkka čiekŋudeapmi árbevirolaš máhtus ja sámi kultuvrras, 30 oč	19
MOA 210 Jodiheapmi, ovttasbargu ja ovddidanbargu, 15 oč.....	19

Álggahus

Buot oahppoovttadagat galget evaluerejuvvot unnimusat oktii juohke goalmát jagi. Studeanttaid evalueren ja koordináhtora evalueren addá vuoddu fágaraportii, maid koordináhtor hábme. Árvvoštallan čađahuvvo manjel studeanttaid árvvoštallama ja manjel bargogáibádusaid ja eksámena čađaheami. Árvvoštallamis galget oassin koordináhtora árvvoštallan áššiin main lea dadjamuš oahpu kvalitehtii.

2021-2022 oahppojagi leat čállojuvvon 25 fágaraporta maid čoaikkáigeasut ja buoridanárvalusat ovdanbuktojit dás. Olles fágaraporttat oktan mildosiiguin leat gávdnamis Public áššis 21/00887 *Fágaraporttat 2021-2022*.

Raporttain leat olu ávkkálaš dieđut das movt oahpuid čađaheapmi lea lihkostuvvan, ja doppe sáhtta e. e. lohkat movt oahpahanvuogit ja bargogáibádusat leat doaimman, manin studeanttat leat heaitán, movt hybrida neahttaoahpahus-čoavddus leat vásihuvvon, ja koordináhtoriid buoridanevttohusaid.

GIELA, DUOJI, BOAZODOALU JA SERVODATDIEHTAGA GOAĐI OAHPUT

SAAL 1 Sámeigiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. Oassi, 15 oč, ja SAAL 2 Sámeigiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 2. Oassi, 15 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: li gula makkárga oahppoprográmmii

Koordináhtor: Mikkel Nils Logje ja Ánte Mihkkal Gaup

SÁÁL 1 kursii ledje dieđihuvvon oktiibuot 18 studeantta, 18 álge ja golmmas heite. 15 čađahedje eksámena. SÁÁL 2 kurssas ledje 17 studeantta, ii oktage heitán. Sihke SÁÁL 1 ja SÁÁL 2 kurssas ožžo buohkat CEAVZÁN árvosáni njálmálaš eksámeniin. Studeantajoavkkuin lei hui buorre gulahallan ja ovttasbargovuoigna. Ja mánggas álge maid sámegillii gaskaneaset humadit vaikko ovdal eai lean dan dahkan. Dat lea movttiidahtti ja lea dieđusge ollu dan sivas go Sámi allaskuvllas lea buorre giellabiras ja nu maiddá muđui Guovdageainnu báikegottis.

Buoridandoaimmat:

li leat leamaš dárbu álggahit sierra buoridandoaimmaid kurssa obbalaš čađaheami vuolde. Muhto studeanttat leat ovdal ja maiddá dán jagi jearahan ii go gávdnoše giellahárjehallan arena muđui olggobealde allaskuvlla. Livččii dan ektui buorre jurdda oáčuhit ovttasbarggu Giellagiisá ja, dahje Kulturskuvla ásahusain gos min studeanttat sáhtáse searvat muhtomin. Ovdamearka dihte giella-, dánsun-, teáhter-, suohtastallan dahje eará doaimmaide mat lágiduvvojit maŋjel skuvlaáiggi. Dan láhkái livčče min studeanttat adnon resursan go besset mitalit ja čájehit sin guovlluid bivttasteami, ovttastallan ja suohtastallan árbevieruid. Dán jagi ledje SÁÁL kurssas vihtta studeantta eret Jakutsk guovllus, geat dolle moadde konseartta sin guovllu lávlun- ja dánsunárbevieruiguin, dáppe allaskuvllas. Dat lei hui somá.

SÁM 102 Davvisámeigiella morfologiija ja cealkkaoahppa, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Anni Magga-Eira

Oahpahuš lea doaimman bures. Studeanttaid gielladássi lea iešguđet lágan sin iešguđet lágan gielladuogáža dihte. Sáhtta leat hástaleaddji oahpahit dán joavkku. Dán jagi maiddá lei stuora erohus studeanttaid giellamáhtus ja sin aktiivvalášvuodas. Lea buorre go leat geatnegahtton barggut, maid studeanttat galget bargat ovdal besset eksámenii. Daiguin beassá oaidnit movt studeanttat leat oahppan iešguđet giellaáššiid ja makkár áššiid sii dárbašit eambo veahki ovdal eksámena. Leat 11 studeantta, geat leat čađahan oahpu. Eksámenii leat beassan 12 studeantta, muhto okta lei eret.

Buoridanárvalusat:

Eksámen vuogádat (Wiseflow) ii doaimman bures ja dat berre doaimmat sihkarit ovdal nuppes lágiduvvo sámeigiella eksámen.

SÁM 104 Davvisámegiela cealkkaoahppa, 10 oč*Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor**Koordináhtor: Marjatta Jomppanen*

Ovccis ledje almmuhan iežaset gursii. Okta dain ii beassan searvat oahpahusdiimmuide oktiige. Son goit máhcahii geatnegahtton bargguid ja beasai čállit eksámena. Studeanttain ledje geatnegahtton barggut, mat ledje seammás hárbjehusat. Lean vásihan juo ovdal, juos ii leat aivve bágggu bargat hárbjehusaid, de buohkat eai bargga daid. Danin hárbjehusat ledje geatnegahtton bargguid hámis. Studeanttain lei čálalaš 4 diibmosaš eksámen.

Boađus eksámenis ii leat hirbmat buorre, gaskasaárvu lea D. Njealjis ledje lihkestuvvan bures, dain guovttis erenomáš bures. Soai leigga bidjan olu návccaid vástádusaid čállimii. Dat dihto dasto árvosániin. Guokte studeanta eaba ceavzán. Soai eaba hálddašan cealkkaoahpa vuođđoáššiidge dego sátneluohkáid ja cealkkaláhtuid.

Buoridanárvalusat:

Eai leat buoridanevttohusat.

SÁM 111 Sámi girjjálašvuođa vuođđokursa, 10 oč*Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor**Koordináhtor: Mai Britt Utsi*

Buoridandoaimmat leat leamašan oahpu čađahettiin go studeanttat ožžot sihke čálalaš ja njálmálaš rávvagiid dađi mielde. Geatnegahtton bargguid oktavuodas ožžo rávvagiid sihke čállinmeattáhusaid ja girjjálašvuođa fágalaš rávvagiid.

Oahpu organiserema ektui lea vuogas go leat deaivvadeamit, go dalle ožžot studeanttat maid lohkanáiggiid eanet čohkkejuvvot (sierra lohkanvahkkuid). Koordináhtor ordnii seminára ja bovdii muiteleddjiid ja juigiid ja dat doaimmai oalle bures, vaikko buot studeanttat eai beassan čuovvut dan báikki alde, muhto neahtas. Studeanttat besse seminára oktavuodas ovdanbuktit (čuojahit báddejuvnon luodi dahje lávlut/juoigat) ja guossit besse maid kommenteret.

Seammá go diibmá de čuvvo studeanttat viššalit oahpahusaid, muhto koronadili geažil eai beassan ruotabeale ja muhtun áiggiid suomabeale studeanttat álo boahtit SA:ii, muhto sii besse čuovvut oahpahusaid neahtas. Min IT ossodagas veahkehedje álo jus čuožžiledje čuolmmat. Ja dábálaččat manne oahpahusdiimmut njuovžilit, seamma ládje go diibmá maid. Studeanttat neahtas ledje ieža čeahpit ovttasbargat eará lanjain go mis ledje joavkobarggut. Koordináhtora áddejumi mielde manai oahpahus oalle bures, vaikko koronanjuolggadusat daguhedje gaskkohagaid hástalusaid, nu mo diibmá ge dahke.

Studeanttaid oahpu árvvoštallan lei sihke positiiva ja negatiiva, sihke oahpaheaddjiid dási dáfus ja lágideamis. Lea váidalahtti ahte mii koordináhtorat eat nagodan ovttasbargat doarvá bures, go barggut sáhtte šaddat badjálaga ja dan váidaledje studeanttat. Nubbi lea TimeEdit, dasa fertimet

mii koordináhtorat hárvánit, go studeanttat gehččet dasa, eai ge šat lohkanbadjeplánii. Mun jáhkán ahte dilli buorrána dan dáfus, go mii buohkat hárvánat geavahit buot vejolašvuođaid mat leat TimeEdit:s.

Buoridanárvalusat:

Nuppe hávvái háliidivččen ahte oahpahus čađahuvvošii luohkkálanjas, lea oalle hástaleaddji go oahpaheaddji šaddá hálddašit sihke daid studeanttaid geat leat nehtas ja sin geat leat luohkkálanjas. Nappo ahte korona ii šat váikkuhivčče nu ollu go dán rádjai lea dahkan.

SÁM 108 Davvisámi fonetihkka, fonologija ja čállinvuogit, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámegealla ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Berit Anne Bals Baal

Kursii ledje dieđihan 15 studeantta. 9 studeantta leat leamaš aktiivvalaš studeanttat ja leat searvan oahpahussii, čađahan geatnegahtton bargguid ja eksámena. Kurssas leat guokte geatnegahtton barggu ja njálmmálaš eksámen. Buot aktiivvalaš studeanttat adde sisa goappaš geatnegahtton barggu, ja ožžo dohkkehuvvot daid divodanrávvagiiguin. Eksámenbohtosat leat obbalohkái buorit. Buot studeanttat leat nappo ceavzán.

Buoridanárvalusat:

Studeanttat leat bargan guokte geatnegahtton barggu. Vuosttaš bargu lea transkriberet 2 minuhtasaš hállama. Studeanttat vásihedje dan váttisin. Dás árvaluvvo ahte studeanttat álggos beasaše addit sisa iežaset dadjama transkripšuvnna, ja dasto maŋjel barggu mas leat transkriberen jietnabátti. Dáinna lágiin sii beasaše ovdánahttit transkriberengálgga ceahkiid mielde, mas vuosttaš ceahkis sáhtáše oahpahallat sáni siskkáldas sárgosiid, ja maŋit ceahkis ges elišuvnnaid ja assimilašuvnnaid mat dáhpáhuvvet hupmamis. Nuppi barggus studeanttat galge čállit dieđalaš čálloša. Sis ii lean leamaš kursa/oahpaheapmi dieđalaš čállimis iige čálalaš bargguid hábmemis. Mii šattaimet kurssas bidjat dasa veahá áiggi, muhto vuhtto ahte muhtumat livčče dárbbášan eambo koursejumi das.

Kurssas lea njálmmálaš eksámen, ja dat lea buorre vuohki iskat makkár máhtu ja gálggaid studeanta lea olahán kurssa áigge. Dás árvaluvvo ahte geatnegahtton barggut eai livčče vuodđun eksámenii. Studeanttaide lea buoret ahte eksámenis ožžot jearaldagaid olles lohkanmearis, dalle sii besset čájehit iežaset máhtu viidodaga. Jus ii dárbbáš bidjat áiggi geatnegahtton bargguide, de sii ožžot vejolašvuođa čájehit eambo dán viidodagas. Fágakoordináhtorii šaddá maid álkit sihkkarastit ahte eksámen čađahuvvo eanas muddui seamma láhkai buot studeanttaide.

Boahte hávvái berre lágidit oahpahusa nu ahte čielgasit juhkko goas lea bihttáčoavdin ja goas lea logaldallan, ja dasto fállat studeantabagadallamiid bihtáid čoavdima oktavuodas.

SÁM 110 Sámeigiella njálmmálaš ja čálalaš giellan, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuotta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuotta bachelor

Koordináhtor: Johanna Johansen Ijäs

Oahppu doaimmai bures dan dáfus ahte studeanttat besse áiggil ráhkanit ohppui ja oahpahussii. Oahpahusa áiggít, plánat, bargobihtát, bargobihtáid čovdosat ja ovddeš eksámengažaldagat biddjojuvvojedje áiggil Canvasii.

Oahpus ledje gávccii (8) studeantta, guđas (6) sis orro Guovdageainnus ja guovttis (2) eará báikkiin. Oahpaheddjiid vuordámuš lei dan dihte ahte guđas servet oahpahussii Diehtosiiddas ja ahte guovttis čuvvot oahpahusa neahta bokte. Soai ráhkkaneigga luohkkálatnjaoahpahussii, muhto luohkkálanjas ledje dábálaččat dušše 1-3 studeantta, muhtumin ii oktage. Dás čuovui ahte oahpahus ii buot háviid lihkostuvvan nu bures. Studeanttain eai lean dábálaččat kámerat alde, ja eanas studeanttat eai čuvvon oahpahusa nu aktiivvalaččat. Oahpaheddjiide ii lean dán sivas nu álki čuovvut studeanttaid ovdáneami. Nubbi oahpaheaddji ii oahpásnuvvan go ovttain dahje mottiin studeanttain lohkanbaji áigge, ja ovttastudeantta son oinnii easka eksámenlanjas. "Ovttastahhtton" oahpahus masa muhtumat servet luohkkálanjas ja muhtumat neahta bokte, sáhtta doaimmat dohkálaččat dalle go eanas studeanttat leat luohkkálanjas ja dušše muhtumat servet neahta bokte.

Eksámenii besse buot gávccii studeantta, ja viđas dain cevze. Obbalaččat eai lean oahpus nu buorit bohtosat go ii oktage studeanta ožžon buoret árvosáni go C ja go guovttis eai ceavzán eksámenis. Árvosátneđassái sáhttet váikkuhan mánga siva, ovdamearkka dihte koronadilli (mas sáhtta čuvvon dat ahte studeanttat nu unnán serve luohkkálatnjaoahpahussii), jávkan oahpahas, oahpahus lei lágiduvvon luohkkálatnjaoahpahas muhto eatnasat serve neahta bokte, váilevaš ja/dahje gáibideaddji lohkanmuš, čálalaš bagadallan, dat ahte buot studeanttain ii soaitán ohppui álggedettiin leat nu nanu fágalaš máhttu dahje ahte sii eai soaitte buohkat vel leamaš láddan alitohppui. Eksámenbohtosat čájehit ahte dat geain ii lean nu nanu vuodđu SAM 102- ja SAM 108 -oahpuin, eai ožžon nu buriid árvosániid SAM 110-oahpusge. Muhtumat ges eai birgen nu bures SAM 110-oahpus vaikko ledje ožžon buriid dahje dohkálaš árvosániid SAM 102:s ja SAM 108:s. Gosii buohkain njidje árvosániid SAM 102 ja SAM 108 ektui.

Buoridanárvalusat:

- Árvvoštallat rievdadit osiid oahppoplánas vai (1) sihkkarastá ahte oahppanjoksosat leat buorebut olámuttus, (2) sihkkarastá ahte studeanttat hálldašit olles lohkanmeari áššiid ja (3) sáhtta buorebut čuovvut studeanttaid fágalaš ovdáneami (gč. čuoggá 1).
- Ráhkadit oahpponeavvu gielladišuma birra mas čilgejuvvojit dat dálá davvisámeigiella gielladišunčuolmmat mat eai leat čilgejuvvon lohkanmeari eará teavsttain. Dasa lea dárbu dál go okta guovddáš girjjáš lea ferten váldot eret lohkanmearis. Nubbi oahpaheaddji lea čálligohtán dakkár oahpponeavvu.
- Manjedit eksámena mottiin vahkkuin vai lea doarvá áigi geatnegahtton bargguid bagadallamii ovdal eksámena.

- Árvvoštallat movt lea buoremus lágidit oahpu 2023 giđđalohkanbajis: neahttaoahppun, luohkkálatnjaoahppun vai luohkkálatnjaoahppun masa sáhtta searvat nehta bokte. Dát árvvoštallan guoská olles jahkeovttadaga ja bachelorprográmma lágideapmái.

SÁM 207 Sámi girjjálašvuohta: eamiálmot ja manjekoloniála perspektiiva, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuohta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Hanna Mattila

Oahppu lihkostuvai hui bures vaikko olles kursa čađahuvvui neahtta bokte. Mus ledje viššalis ja čeahpes studeanttat. Mu árvvoštallama mielde lea dárbu rievdadit oahppoplána ovdal go oahppu biddjo čuovvovaš háve johtui. 4 studeanta lea čađahan oahpu, ja 4 studeanta lea oassalastan eksámenii (1 manjiduvvon eksámenii).

Buoridanárvalusat:

Ođasmahttit lohkanmeari, ođđasit plánet geatnegahtton barggut ja rievdadit eksámena ruovttueksámenin. Fágaoahpaheadji lea álgán hábmet ođđa lohkanmeari ja eksámenvugiid. Maiddá bagadallanvugiid berrešii rievdadit ja evttohangе ahte ásahit bagadallanvuohkin bagadallansemináraid ja mielstudeanttaid bagadallama.

SÁM 216 Giellagáhtten 2, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuohta: Sámegiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Berit Anne Bals Baal

Kurssas leat leamaš vihtta aktiivvalaš studeantta, ja guhtege studeanta lea bargan njeallje geatnegahtton barggu. Buot studeanttat ožžo dohkkehuvvot buot geatnegahtton bargguid. Dattege dušše njealjis válde eksámena. Golmmas cevze eksámena.

Oahpahas lea čađahuvvon neahttaoahpahussan, vaikko lei plánejuvvon hybriidaoahpahussan. Neahttadeaivvadeamet leat leamaš sihke logaldallamat ja digaštallamat, ja studeanttat leat searvan aktiivvalaččat. Digitála reaidduid geahččaladdan neahttaoahpahusa bokte lea doaibman bures, ja studeanttat geat serve dakkár deaivvadeamiide, oidne movt reaidduid sáhtta atnit ávkin iežaset čállimis. Oassi fáttáin leat gieđahallojuvvon videologaldallamiid bokte. Dát fáttát leat gielladieđalaš fáttát, main čállingiela norbma lea deattuhuvvon; oamastangehčosat, lohkosátnevuogádat, passiivageavahus ja partihkkaliid čállin. Videologaldallamat leat almmuhuvvon Canvasii ja leat leamaš olámuttus studeanttaide maiddá eksámenáiggi. Eksámenvástádusain vuhtto ahte buot studeanttat eai leat geahččan daid. Lea váttis árvvoštallat movt dan galggašii buoridit, go dábálaš neahttadeaivvadeamiinnai sáhtta geavvat ahte studeanttat eai boađe. Giellagáhtten- ja gielladišunčuolmmat sámegielas leat ollu, ja bargoadit vurdet ahte olbmot geain lea bachelorgráda sámegielas máhttet divvut čállosiid norpma mielde, ja ahte máhttet ieža čállit norpma mielde. Studeanttat leat ožžon ávkki oktagaslaš bagadallamiin čálalaš bargguid oktavuođas. Dákkár bargovuogis veadjá leat eanemus ávki; ahte studeanttat ožžot rávvagiid movt buoremusat divodit iežaset čállosiid.

Buoridanárvalusat:

Rievdadusat leat evttohuvvon lohkanmearrái.

SÁM 241 Láidehus Sámi báikenamaid dutkamii, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Anni Magga-Eira

Oahpahuš lea doaimman bures. Studeanttat servet logaldallamiidda ja barget hárbjehusaid vuđolaččat. In leat ovdal oahpahan oahppoovttadaga nu mus ii leat vejolaš vel árvvoštallat leigo dát joavku earenomáš vai leago dábbalaš, ahte joavku lihkostuvvá ná bures dán oahppoovttadagas. Oahpahuš sáhtá mu mielas lágidit maiddá boahpte áiggis zoom bokte dahje oassi zoomas ja oassi báikki nalde allaskuvllas. Leat 6 studeantta, geat leat čađahan oahpu. Eksámenii leat beassan 6 studeantta.,

Buoridanárvalusat:

Eai leat.

SÁM 242 Sámi báikenamat oahpponeavvun, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Anni Magga-Eira

Lean vuosttas háve oahpahan dán oahppoovttadaga. Lea leamaš earenomáš miellagiddevaš ja njuolgu somá. Oahpu organiserenvuohkin lea leamaš sihke neahttaoahpahuš ja deaivvadeamit. Oahpu organiserenvuohki lea doaimman bures.

Buoridanárvalusat:

Eai leat makkárga buoridan evttohusat. Áidna evttohus livččii, ahte Diehtosiiddas galggašii leat stuorát kopierenmašiidna, mainna lea vejolaš printejit oahpponeavvuid. Daid sáhtášii henget dasto allaskuvllii oidnosii. Leat earenomáš fiinna barggut ja dakkár vuogi mielde studeanttaid barggut livččet eambbo oidnosis.

SÁM 244 Láidehus sámi sosiolingvistihkkii, 10 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuhta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa bachelor

Koordináhtor: Annika Pasanen

SÁM 244 Láidehus sámi sosiolingvistihkkii lea, dego namas boahdá albmosii, kursa mii galgá láidestit studeanttaid sosiolingvistihka suorgái ja sámiid sosiolingvistihkalaš diliide. Kursa álggii 17.1. ja manjimuš Zoom-deaivvadeapmi lei 21.4. Ruovttueksámena áigodat lei 9.-23.5. Oahpahuš lei sullii juohke nuppi vahkus. Bargoseminárat ledje 16.2. ja 29.3.

ja goappáge semináras studeanttat ovdanbuvttie iežaset geatnegahtton čállinbarggaid. Orui, ahte vuosttaš seminára bođii hui árrat ja studeanttain ledje vehá váttisvuodát beassat álgui čállimis. Go lea ovtta lohkanbaji áiggi 10 oč kurssa ja dan siskkobealde guokte geatnegahtton čállinbarggu, de dan áigetávvalis ii leat vejolaš báljo mañiditge vuosttaš seminára. Logaldallamiid ja semináraid diibmomearri lei oktiibuot 44. Dain Biret Anne Bals Baal doalai 9 diimmu, Magreta Sara 4 diimmu, mun 23 diimmu, ja 8 diimmu manai semináraide main mun ja BÁBB leimme ovttas bagadallin. Kurssa ollašuvai aivve neahttaoahpahussan. Ulbmilin lei leamaš deaivvadit Diehtosiiddas guovtte vahku áiggi, muhto praktihkalaš sivaid geažil dat ii ollašuvvan.

Kurssas ledje vihtta studeantta. Álggus lei okta, guhte heittii, ja de fas okta, guhte searvvai kursii easkka vuosttaš vahku mañjá. Buot viđas máhcahedje geatnegahtton čállinbarggaid, válde eksámena ja cevze dainna. Árvosátnin bođii oktii D, oktii C ja golbmásii A. Oassi studeanttain ledje hui aktiivvalaččat logaldallamiin, jerre ja kommenterejedje ollu, go fas muhtumat hupme unnán. Neahttaoahpahusas galggašii eambo máhttit aktiveret maiddái passiivalágán studeanttaid, ja dat leage mus boahttevuodas okta ovdánahttindárbu.

Oppalaččat kurssa manai mu mielas hui bures. SÁM 244 lea prinsihpas váljafága, muhto dán háve dan galggai dihto bachelorstudeanttaid joavku váldit. Sihkkarit buohkat eai livčče váldán, jus lei válljenmunni, muhto orui, ahte vuosttaš logaldallamiid mañjá sii oidne, ahte dat lea dehálaš ja dárbbalaš sidjiide. Mu mielas sosiolingvistihka galggašii leat bákkolaš oassin bacheloroahpuid. ležan mielas lihkostuvven plánet kurssa sisdoalu ja fáttáid viehka bures. Easkka go lean doallan maiddái master- ja doavttiroahpuid sosiolingvistihka kurssaid, oainnán oppalaččat, makkár áššit ja bargovuogit heivejit iešguđege dássái.

Buoridanárvalusat:

Mun oainnán oahppoovttadaga olis čuovvovaš ovdánahttindárbbuid:

- SÁM 244 ja buot eará sosiolingvistihka oahppoplánaide ferte lasihit gáibádussan dan, ahte studeanttat servet logaldallamiidda aktiivvalaččat. Ii galgga leahkit oppa teorijas vejolaš čađahit kurssa dušše geatnegahtton čállinbarggaid, semináraid ja eksámena bokte. Studeanta ii sáhte iešheanaláččat háhkat dan fágalaš dieđu ja áddejumi, mii boahdá logaldallamiin oahpaheaddjis ja ságastallamiid bokte. Millosepmosit mun ceggešin áibbas konkrehtalaš gáibádusa, ahte studeanta ferte searvat unnimustá omd. 80 % diibmomearis. Jus dat ii lea dan oahpus vejolaš, de goittotge ferte deattuhit, ahte deaivvademiide searvan lea gáibádus, mii čuovvuluvvo, ii fal studeantta iežas ášši.
- Jus oahppu ollašuvvá neahta bokte, lassin ferte leahkit fysalaš deaivvadeapmi goittotge moddii, dego álggobeale ja gaskamuttus. Sosiolingvistihka kurssas lea dehálaš, ahte studeanttain lea oadjebas dilli ságastallat, juohkit iežaset jurdagiid ja vásáhusaid, ja dat lea ollu álkit, jus oahpaheaddjit ja studeanttat leat deaivvadan maiddái njunnálagaid, ii dušše digitála birra. Livččii gusto maiddái dárbu deattuhit, ahte studeanttain galget leat dakkár oktavuodát ja rusttegat, ahte sii sáhttet doallat kámera rahpasin dalle go lea ságastallan.
- Kurssa lohkanmeari ferte veháš rievdatit.

- Eandalii jus lea neahttaoahpahuš boahhtevašvuodasge, mun galgga eambbo hutkat smávva bargobihotáziid ja gažaldagaid studeanttaide, vai šaddá eambbo interaktiivvalašvuota logaldallamiidda.

SÁM 245 Sámi báikenamat ja nammapolitihkka, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuota: Sámegeiella ja sámi girjjálašvuoda bachelor

Koordináhtor: Kaisa Rautio Helander

Gursii serve čieža studeantta, ja guhtta sis válde eksámena. Golbma studeantta ožžo árvosáni B, okta oáččui C ja okta kandidáhtta ii ceavzán ja oáččui árvosáni F.

Oahppu koordinerii Kaisa Rautio Helander, gii maddái oahpahii stuorámuš oasi gursas. Dasa lassii ledje guosselogaiddallit Kaarina Vuolab-Lohi ja Nils Sortelius, geat čilgiiga Suoma ja Ruota nammapolitihka váldolinnjáid sámi báikenamaid geahččanguovllus. Norgga Sámedikkis lei guosselogaiddallin Mikkel Rasmus Logje, gii muitalii Norgga báikenammalága váldoprinsihpaid.

Buot oahpahuš lei digitála hámis. Lohkanbadjeplánii lei biddjon guokte deaivvadanvahku ja jurdda lei dalle doallat lagas oahpahuš nu ahte buohkat livčče čoagganan Sámi allaskuvlii Diehtosiidii. Studeanttat goittotge ákkastalle iešguđegelágan ákkaiguin ahte sii eai sáhte boahit deaivvadanvahkuide. Dát čájeha čielgasit, ahte studeanttat leat hárvonáigga digitála oahpahušii ja orru šaddame váddásit go ovdal koronaáiggi čohkket studeantajoavkku fysalaš deaivvadeapmái.

Gurssa áigge lágiduvvui oahppoplána mielde bargoseminára, mas studeanttat ovdanbuktet iežaset geatnegahtton bargguid. Seminára doaibmá bures gurssa fágalaš áššiid geardduheapmin ja ságastallanarenan, mas studeanttat besset kommenteret, jearrat ja ságastallat gursii gullevaš áššiid birra. Váldobagadallan lea maddái heivehuvvon bargoseminárii.

Oahpahuš ja guosselogaiddallamat dollojuvvojedje digitála vugiin Zoom-reaidduin ja dakkár gulahallan doaibmá bures. Bargoseminára lei hybrida hámis go buot studeanttat eai boahit Diehtosiidii. Allaskuvla ferte vuoruhit ordnet álkes ja buori hybrida gulahallanvugiid daningo hybrida vuogi lágideamis leat ain hástalusat.

Buoridanárvalusat:

Luohkkálanjaid hybrida gulahallanvuogit galget šaddat nu álkin ahte fágaoahpaheaddji birge reaidduiguin ja hybrida vuohki ferte buoriduvvot go dál lea váttisvuhtan ahte jietna ii gullo olles lanjas omd. go lea ságastallan.

Oahppoplána sisabeassangáibádusain galggašii árvvoštallat ahte galggašii go bidjat gáibádusain ahte studeanta lea čađahan dahje čađaheame gurssa SÁM 241 Láidehus sámi báikenammadutkamii. SÁM 241 -gursas oahppohuvvo nammafága vuodđometodihkka

ja danin dát gursa heive gáibádusvuođđun beassat váldit SÁM 245 -gurssa.

SÁM 400 Dieđateoriija, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaoahppu

Koordináhtor: Nils Oskal

Oahppu lea čađahuvvon neahttavuođut oahpahussan. Čieža 20 minuhtasaš logaldallama lea báddejuvvon ovdagihtii, maid studeanttat leat dađistaga geahččan. Maŋnel juohke logaldallama, lágiduvvui seminára man fáddá ja čuolmmat čuvvo logaldallama fáttáid. Dasa lassin lea čađahuvvon 4 diibmosaš oktasaš bagadallan, maid vuođđu leat leamaš studeanttaid iežaset čálalaš barggut.

Buoridanárvalusat:

Ovdagihtii báddejuvvon logaldallamiid teknikkalaš kvalitehta lea geahččaluvvon buoriduvvot dađistaga, muhto doppe lea buorre buoridanmunni. Dasa lassin berre ráhkadit konkrehta jearaldagaid juohke báddejuvvon logaldallama várás, nu studeanttain lea čielgá fokus vissis dieđateorehtalaš beliide, ja madda leat ráhkánan ságastallat go deaivvadit semináras.

Oahppofálaldaga ulbmil lea oahpahit studeanttaid guorahallat beliid iežas doavttirgrádaprošeavttas vuođuštanteorehtalaš ja dieđateorehtalaš ságastallamiid vuođul. Dat eaktuda ahte studeantta prošeaktačilgehus man vuođul lea váldojuvvon doavttirgráda studeantan Allaskuvlii, lea dan mađe čielggas ja dárkil, ahte dan sáhtta geavahit vuođđun go galgá guorahallat vejolaš dieđateorehtalaš beliid iežas prošeavttas. Mon čujuhan Sámi Allaskuvlla filosofii ja doavttirgráda lánkaásahusa 5. Kapihttalii, gos čuožžu ahte "kandidáhtta ja váldobagadalli galgaba jodánepmosit ja unnimustá 3 mánu sisa sisaváldima maŋŋá guorahallat prošeaktačilgehusa ja árvoštallat lea go dárbu muddet dan." . Mon bivddán doavttirgráda prográmmastivrra geahččat bearrái dán beali.

SÁM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija, 10 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Sámeigiella ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaoahppu

Koordináhtor: Annika Pasanen

SÁM 401 kursa lágiduvvui čakčalohkanbaji 2021 nu, ahte vuosttaš logaldallan lei 18.8. ja maŋimuš 8.11., ruovttueksámen fas 22.11.-3.12. Dán kurssa fáddá lea hui viiddis: etihkka, eamiálbmotdiehtu ja eamiálbmotmetodologiija. Kurssas ledje njeallje studeantta, geain okta lei SA iežas doavttirgrádistipendiáhtta ja golmmas olggobeale doavttirstudeanttat. Lassin eksámenii ja maŋimuš logaldallamiidda searvvai viđat studeanta, guhte lei váldán kurssa ovddit jagi muhto ii leamaš váldán eksámena. Eksámena válde nappo vihtta studeantta, ja buohkat cevze eksámenis. Studeantamearri lei heivvolaš, dákkár kurssas ideála lea namalassii smávva joavkku, mas livččii aktiivvalaš ja rabas ságastallan. Mun dajašin, ahte dán kurssa ii oppa gánnit fállat 1-2 studentii, ferte leat unnimustá 3-4.

Kursa lea lágíduvvon dakkár hámis, ahte logaldallit ledje ollu, oktiibuot 9. Sis guovttis leigga olggobealde SA ja earrásat SA fágabargit. Mu rolla kurssas lei koordineret, oahpahit, bagadallat ja sensureret. Kurssa loahpas lei bargoseminára, mas juohkehaš ovdanbuvttii semináračállosa (moadde siiddu guhkki). Dan vuodul studeanttat dalle čálle eksámenčállosa (unnimustá 10 siiddu). Dat lea mu mielas hui buorre bargovuohki ja heive erenomáš bures kurssa sisdoaluide ja oahppanjoksosiidda. Dat orui leamen miela mielde ja ávkalaš maiddá studeanttaide.

Kurssa áiggi ledje muhtun váttisvuodát praktihkalaš doarjjadoaimmaiguin, namalassii Canvasiin ja eksámenvuogádagain. Kursa lei measta nohkan, go viimmat buot studeanttat besse sisa Canvasii, nappo mii eat dainna beassan ávkástallat eisige. Mun in máhte árvvoštallat, mii dasa lei sivvan – leigo dat, ahte ledje olggobeale studeanttat, vai almmolaš čuolmmat studeanttaid sisaváldimis, vai juoga eará. Diehtelasat dakkár ii galggašii leat. WiseFlow eksámenvuogádagain fas ledje iešguđetlágán hástalusat. Dain muhtumat várra ledje dan geažil ahte mun geavahin dan vuosttaš háve, muhto muhtumat fas eai čilgejuvvo dainna. Mun evttohan ja sávan, ahte WiseFlow geavaheami olis livččii jeavddalaš skuvlen sihke bargiide ja studeanttaide.

Buoridanárvalusat:

Doarjjadoaimmain Canvas ja WiseFlow geavaheami berre čielgasit buoriduvvot. Sisdoalu dáfus muhtun fáttáid ortnega galgá rievdadit, ja bargoseminárii berre várret eambo áiggi (45 minuhta – ovttá diimmu per studeantta). Ideála dilis kurssa koordináhtor livččii fágabargi, gii lea iežas dutkamušain vuodjun eamiálbmotdihtui ja -metodologijai. Mun in leat, ja danne mun in máhtán sihkarit bagadallat studeanttaid fágalaš ja metodologalaš gažaldagain nu bures go sis livččii leamaš dárbu. Nubbe dáfus kursa goittotge doaibmá viehka bures dálá hámis, nu ahte iešguđet logaldallit guorahallet dan viiddis ollesvuoda iežaset dutkansuorggi ja čehppodaga vuodul. Lea maiddá áibbas ortnegis, ahte studeanttaid dutkanfáttát ja -suorggit leat iešguđetlágánat. Dainna ládje sii besset oahppat nuppiineaset ja hárrjánit akademalaš ságastallamii iežas fáttá olggobealde.

ARB 180 Árbevirolaš máhtu teorehtalaš lahkoneamit ja metodat movt dokumentere ja gaskkusta árbevirolaš máhtu, 15 oč ja ARB 181 Árbevirolaš máhttu vuodđun resurssaid hálddašeamis, 15 oč

Oahppoovttadaga gullelašvuohhta: li gula makkárge oahppoprográmmii

Koordináhtor: Inger Marie Gaup Eira

Mun lean duhtavaš go studeanttaid árvvoštallamis čielgasit bohtá oidnosii ahte sii ledje hui duhtavaččat (gč studeanta árvvoštallamiid). Sii árvvoštallet oahpu ávkálašvuoda dahje relevánssa hirbmat buorren. Okta čállá «Beste studiet, anbefaler dette faget til alle». Ja nubbi fas čállá sihke fágasisdoalu ja organiserema birra ahte «Syns forelesningene er veldig bra og at det passer bra for oss som jobber full stilling da vi kan følge med over nett». Lean maid duhtavaš go rámpojit sihke fága, koordináhtora ja fágaoahpaheddjiid, “Oahppu ja fága lea hui buorre, ja čeahpes fágalaidesteadji.

Dákkár positiiva responsa čájeha ahte

1) Dákkár sámi/eamiálbmot ohppui lea hui dárbu

- 2) Lea dehálaš ahte oahpu koordineremis lea kontinuehta
- 3) Oahpus leat 3 oasi, ARB 180, ARB 181 ja ARB 182. Maiddái ARB 182 berre fálljuvvot manñil ARB 181.
- 4) Lea dien mielde dehálaš álggahit oahpu juohke nuppi jagi

Buoridanárvalusat:

Dán oahppojagi válđoje ohccit sisa oahpu 2. oassái vaikko eai lean čađahan 1. oasi. Dát attii stuora váttisvuođaid sihke studeanttaide ja koordináhtorii/fágaoahpaheaddjái danne go dovdui dain studeanttain ii leat dat vuođđu maid dárbbáše bargat ARB 181. Dán konsekvansa lei ahte eanas dain studeanttain šadde drop-out, dušše 1 dain čađahii. Danne dát ii berre šat nuppes dahkkot. Dušše sii geat leat váldán ARB 180 besset sisa ARB 181 ohppui.

DUO 104 Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja ealáskahttin, 15 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Duoji ja hábmema bachelor

Koordináhtor: Samuel Valkeapää

Bures leat doaimman Canvas, Teams reaiddut oahpahusa duvddan ja ovttasbargu duodjebargiid gaskkas. Lea fágalaš biras ja sáhttit juohkit áššiid bargiid gaskka. Buoridandoaimmat mat leat johtui biddjon oahpu čađahettiin lea omd. kurssaáigásaš gulahallan e.e. bargobihtáid máhcahemiid oktavuodas studeanttaiguin. Dát addá máhcahusa goabbat guvlui ja árvaleamis lasiha studeanttaid čatnaseami ja sidjiide oahpuid čielggusvuođa. Guhtta studeantta álge kursii. Njealjis čađahedje oahpu.

Buoridanárvalusat:

- Lanjaid reaidduid bidjat sadjái ja oastit bargoreaidduid, vai eai váillle.
- Geahččalit plánet nu bures go vejolaš ovddalgihtii nu ahte plánaid ii dárbbat rievdadit.
- Ovttas plánet áigetávvala, omd ordnet joavkoduddjoma ovdal bargu galgá sisa ja vai beassá čuovvut sin bargama; joavkoduddjon sáhtášii leat ng. Geatnegahtton.
- Studeanttain bođii sávaldat boahte hávvái buoriduvvot dat, ahte livččii juohke deaivvadeami fáddá oidnosis ovddalgihtii. Dát guoská buot kurssaid, ii dušše dán.
- Ásahit bargovugiid studeanttaide gos aktiivvalaččat fertejit lohkanmearrái čiekŋut, omd. bargobihtáid lohkanmeari ektui ja maid lohkanbire, gos studeanttat ovdanbuktet juoga lohkanmearis máinnašuvvon teavstta. Studeanttaid galgašii oahpahit árvoštallat nuppiid.

DUO 121 Knowledge of Indigenous expressions and arts, 15 oč

Oahppoovttadaga gullevašvuohta: Vástida DUO 120 Eamiálbmot duodje- ja dáiddadiehtu oahpu, mii lea oassin Duoji ja hábmema bacheloras

Koordináhtor: Inga Påve Idivuoma

Oahpus leat leamašan buorit ohcciidlogut eará duodjeoahpuid ektui. Dása sáhttá leat

sivvan go oahppu lágiduvvui engelasgillii ja lei neahta bokte. Studeanttat leat oppalaččat leamaš duđavaččat oahpu diehtjuohkimis ja plánemis. Leat maid boahtán buorit máhcahusat oahpu sisdoalus, logaldallit dollet alla dási ja lohkanmearri lea áigegeuvdil. Studeanttat sávvet lasi oahpuid Sámi allaskuvllas, mat leat engelasgillii ja neahta bokte. 20 oahppi čađahan oahpu, 15 beassan eksámenii, 14 ceavzán.

Buoridanárvalusat:

Lohkanbadjeplána sisdoalu gánnáha plánet buorebut, nu ahte fáttáid ordnemis lea logihkka, ja ahte oahpu huksehus šaddá nu beaktii go vejolaš. Dat galget maid leat nu čielgasat go vejolaš. Lea buorre jus dain oaidná makkár ráhkanangáibádusat leat juohke oahpahušdiibmui, nu ahte studeanta sáhtta disponeret ja plánet áigegeavaheami bures. Duodjeossodagas lea álo leamaš dáhpin bidjat lohkanbadjeplánii lohkanmeari, mii gullo juohke oahpahušdiibmui.

Neahttavuđot oahpahušain gánnáha maid lágidit joavkobargguid ja studeantabargguid opponeremiid. Dát lea juoga maid studeanttat leat váillahan.

Duodjeossodagas ii leat nu ollu vásáhus neahttaoahpuid lágideami, ii ge leat diehtán ahte sosiála beali maid ferte váldit vuhtii oahpuid plánemis. Koordináhtor dattege deattuha ahte studeanttain lea iežas ovddasvástádus gulahallat mielstudeanttaiguin, ja sáhttet ieža lágidit omd. lohkanrieggáid.

Studeanttaid geatnegahttonbargguid máhcaheami ferte buoridit. Studeanttat háliidit diehtit maid sáhttet buoridit bargguideasetguin. Muhto dát ášši lea fas leamašan hástalus koordináhtorii go ii leat hárlánan ná stuorra studeantajoavkkuid okto fuolahit. Dát lea dagahan hui ollu barggu eará bargguid ektui, mat muđui leat virggis. Koordináhtor ii dieđe váldet go bargoáiggeplánemis vuhtii go oahpuin leat stuorát studeantamearit. Stuorámus hástalus lea leamašan lohkat 20 studeantta čálalaš geatnegahtton barggu okto, ja dasa lassin vel árvvoštallat ja buktit vuđolaš máhcaheami.

SÁMI OAHPAHEADDJEOAHPAID JA ÁLGOÁLB MOTJOURNALISTIHKA GOAÐI OAHPUT

V1DIE-3100 / V5DIE-3100 Dieđateorija ja dutkanmetodat, 15 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuhta: Sámi vuođđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. Ja 5.-10. Ceahkki masterat

Koordináhtor: Hanna Ellen Guttorm

V1DIE3100/V5DIE3100 Dieđateorija ja dutkanmetodat kursa lea doaibman bures ja fágakoordináhtor lea eanemus osiin doallan oahpahusa. Kurssa lágideamis ledje fárus guokte olggobeale logaldalli ja nuppiin dainna dollejuvvui guovttebeaivásaš bargobádji Kárášjogas, mii maid manai hui bures. Lassin ledje moadde ovddit jagiid báddejuvvon logaldallamat. Studeanttat olahedje oahppanjoksosiid bures ja ovdánedje dieđalaš jurddašeamis ja metodologalaš áddemis iežat boahhte masterbargguid jurddašeamis guvlui. Golbma studeantta leat čađahan oahpu, njealját lei fárus kurssa álggus, muhto ii iežat sivaiddihte čađahan. Golbma studeantta leat beassan eksámeneid ja leat buot ceavzán, guokte oáččuiga A ja okta oáčču B.

Buoridanárvalusat:

Ovdal boahhte gearddi, go kursa lágiduvvo lohkanjagis 2023-2024, lea dárbu čielggadit bargogáibádusaid (geatnegahtton bargguid). Lohkanmearrelistu lea dárbu mannat čađa ja lasihit ođđa girjiid sáme- ja eamiálbmotdutkanmušas.

V5SER-1141 Servodatfága 2, 30 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuhta: Sámi vuođđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. Ceahkki masterat

Koordináhtor: Kati Eriksen

Oahpaheaddjeoahpuid Servodatfága 2:i álge 4-5 studeanta čakčat. Giđđat jotke beare golbma studeanta, guovttis sirdášeigga eará ohppui dahje lánkejedje bargomáilbmái. Ohppui báhcce nissonat ja nieiddat, gánddat heite. 3 studeanta jotke oahpuin giđđalohkanbajis ja buohkat cevze eksámeneid.

Buoridanárvalusat:

- Evttohuovvon mentor-doaibmá berrešii geahččaluvvot vai oahpásmahttit ođđa bargiid Sámi allaskuvlii
- Dárkkistit intraneahta dieđuid
- Lohkanmeari dohkkeheapmi berre leat njuovžilut vai studeanttat eai dárbbas lohkat girjiid, main leat bohtán ođđasut prentosat
- Studeanttat leat sávvan ahte Sámi allaskuvla ođadivččii giehtagirji dieđalaš čállimis
- Berrešii guorahallat, manin mis leat nu ollu nissonat ja nieiddat lohkan oahpaheaddjin ja hui uhcán almmáilbmot ja gándda

MOA 120 Luondu, dearvvašvuohta ja lihkadeapmi, 20 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuohta: Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu

Koordináhtor: Anne Ingebjørg S. Eriksen

Guokte studeantta leaba sádden árvoštallama. Studeantta guovttos leaba obbalaččat duhtavaččat, sihke máhttoviidodaga fágalaš osiin, lágidemiin ja doarjjaortnegin

Máhttoviidodaga čađaheapmái váikkuhii ahte ii leat luonddufágaoahpaheaddji goađis ja dan oasi šattai duoknadit ja váillui ollislašvuohta, muhto mearrariikamátki ja luondduávkkástallan seminárabeaivvit leat lihkostuvvan hui bures. Muđui lea máhttoviidodat doaibman bures. Studeanttat ja fágaoahpaheaddjiid mielas lei hui vuogas ahte MOA 120 lei vuosttaš máhttoviidodat oahpus. Mearrariikamátki árrat čakčat lei oahpásmuvvamii ávkin ja duddjui joavkodovddu, mii vuhttui bures oahpu botta. Dát berre šaddat bistevaš ortnegin juohke studeanttajoavkku álggaheamis. Plánenbargu ja lohkanbadjeplána deavdin álggahuvvui giđabeale, muhto luonddufágaoasi sáhtiimet dušše muhtun muddui plánet go diibmoahpaheaddji luonddufágas ledje dušše moadde oahppočuoggá. Plánenbargu šattai joatkašuvvat čakčat maŋŋá oahppu álggaheami, mii berrešii leat sajis ovdal álgima. Lohkanbadjeplánii bohte rievdadusat máhttoviidodaga čađahettiin, mat gulahallojuvvo studeanttaiguin ovdagihtii.

Golbma studeantta álge ohppui čakčamánu álggus. Lei hui buorre go sii maid ožžo oahpposaji nu ahte šattai stuorát studeantajoavku ja lea ávkin servodatdárbei oazžut eanet mánáidgárdeoahpaheaddjiid. Sidjiide fállujuvui ja buohkat sis oassálastte liige oahpahusdiimmuide lihkadanoasis maid ledje massán. Doaimmai hui bures. 8 studeantta ledje dieđihuvvon eksámenii. Buot 8 studeantta čađahedje ja cevze eksámena.

Buoridanárvalusat:

Fágaoahpaheaddjit berrejit leat sajis ovdal oahpu álggaheami. SOA-goađis váilu luonddufágaoahpaheaddji vuoi luonddufágaoasis šaddá ollislašvuohta ja deaddu dasa. Máhttoviidodatplána ja lohkanbadjeplána bargguin berre álggahit ovdal go lohkanbáđji álgá.

Máhttoviidodaga koordináhtor berre leat juogo fágaoahpaheaddji luonddu- dahje lihkadeami/lášmmohallamis sivas go sus lea buoremus gelbbolašvuohta fágii.

MOA 110 Mánáid stoahkan, oahppan ja ovdáneapmi, 20 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuohta: Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu

Koordináhtor: Inga Berit Sara Skum

Guokte studeantta leaba sádden árvoštallama, ja das boahtá ovdán ahte studeanttat leaba obbalaččat duhtavaččat, sihke máhttoviidodaga fágalaš osiin ja lágidemiin, muhto váillaheaba eambo astoáiggefálaldagaid studeanttaide.

Muđui máhttoviidodaga čađaheapmi lea njuovžilit čađahuvvon. Plánenbargu ja lohkanbadjeplána deavdin álggahuvvui árrat ja lei vuđolaš, mii váikkuhii dasa ahte studeanttain ledje buot dieđut ovdal go máhttoviidodat álggahuvvui. Lohkanbadjeplánii dáhkkosedje muhtun smávva

praktihkalaš rievdadusat máhttoviidodaga čađahettiin. Buot rievdadusat gulahallojuvvo studeanttaiguin ovdagihtii. 9 studeantta ledje dieđihuvvon eksámenei. 9 studeantta čađahedje ja cevze eksámena.

Buoridanárvalusat:

Sihke fágaoahpaheddjiid ja studeanttaid árvvoštallamiin boahtá ovdán ahte MOA 110 máhttoviidodat, loahpahuuvvo beare árrat, berresi loahpahuuvvot easka loahpageahčen giđđalohkanbaji, go dán máhttoviidodagas leat fáttát ja sisdoallu man ala studeantta hukse boahttevaš máhttoviidodagaid, ja nu studeantta dárbbaha buori áiggi láddamii ja ovdáneapmái. Muđui máhttoviidodat heive bures, sihke MOA 120:iin ja MOA 100:iin, čađahuuvvot latnjlassii, sihke fáttáid/sisdoalu ja studeantta láddama ektui.

Studeanttaid árvvoštallamiid vuođul čájehuvvo ahte oahppanjoksos leat olahuvvon, muhto ahte fáttáid “máná mielváikkuheapmi” ja “dásseárvvu” berre lágiduvvot sierra fáddán máhttoviidodagas.

MOA 100 Giella, teaksta ja matematihkka, 20 oč

Oahppoovttadagaid gullevašvuohta: Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu

Koordináhtor: Inga Berit Sara Skum

Gávccii studeantta čađahedje ja cevze eksámena. Oahpahu lea čađahuuvvon fysalašlogaldallamiid, neahttalogaldallamiid, joavkobargguid, joavkoságastallamiid ja reflektoremiid, studeantta iežas lohka ja praktihkalaš doaimmaid bokte. Bargovuogit, oahpahuuvvovuoit ja bargohivvodat heivejit bures máhttoviidodahkii. Muđui lea dehálaš, ahte boahtte gearddi go máhttoviidodat galgá čađahuuvvot, leat buot resurssat várrejuvvon ja sajis dalle go máhttoviidodat álggahuuvvo. Lea čielggas ahte goahti ferte eambbo návccaid bidjat dasa ahte gokčat dán máhttoviidodaga dárbbuid, ja áiggebáale várret resurssaid.

Buoridanárvalusat:

Máhttoviidodaga lágideamis lea ollu mii berre buoriduvvot. Studeanttaid árvvoštallamiin boahtá ovdán ahte sii leat obbalaččat duhtatmeahtumat oahpuin, ja sii dovdet oahppu lea leamaš unnán ávkkálaš. Dát leat árvvoštallančuoggát máid Sámi allaskuvla berre vuhtii váldit, ja geahččalit buoridit máhttoviidodaga čađaheami.

Dađi bahábut lea várre nu movt studeanttat ballet, ahte dán máhttoviidodaga ii “oamas” oktage fágaoahpaheaddji. Sihke dál, ja ovddit gerddiid go máhttoviidodat lea čađahuuvvon, lea leamaš váttis čohkket fágaoahpaheddjiid/resurssaid máhttoviidodahkii, ja máhttoviidodagas maiddá ii leat leamaš stabiilavuoha fágaoahpaheddjiid ektui.

Buot deháleamos buoridanbargu dán máhttoviidodaga ektui lea ahte boahtte gearddi berre bargu, čohkket ja mearridit resurssaid máhttoviidodahkii, álggahuuvvot buori áiggis. Dalle livččii vejolaš ahte ovttahat fágaoahpaheaddjit oahpahit eambbo oahppočuoggái. Unnit oahpaheddjiidlohku maiddá dagahivččii buoret vejolašvuođa njuovžilis lágideapmái ja buoret gulahallamii. Árvvoštallamis boahtá ovdán ahte 7 fágaoahpaheaddji 20 oč máhttoviidodagas lea beare ollu. Studeanttaide lea váttis sirret makkár áššiid/fágasisdoalu galgá makkárga fágaoahpaheddjiin gulahallat.

MOA 220 Mánáidgárdepedagogihkka čiekŋudeapmi árbevirolaš máhtus ja sámi kultuvrras, 30 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuhta: Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu

Koordináhtor: Anne Ingebjørg S. Eriksen

Buot studeanttat leat sádden árvvoštallama. Studeanttat leat obbalaččat duhtavaččat, sihke máhttoviidodaga fágalaš osiin, lágidemiin ja doarjjaortnegin. Sii deattuhit ahte praktihkalaš ja árbevirolašbargguid oassin máhttoviidodagas leat dehálačča ja ahte leat mánáidgárdeoahpaheaddji vuolggasajis. Dát barggut bukte studeanttaide inspirašuvnna ovdánahttinprošeavtta fáttáide. Studeanttat váillahtit čoahkkananbáikki ja astoáiggefálaldagaid.

Máhttoviidodaga álggus lei mearrariikamátki nannemin ja ovdánahttimin oktavuodaid ja gulahallama MOA 2021 studeanttajoavkkuin. Berre šaddat bastevaš ortnet.

Muđui lea máhttoviidodat doaibman bures. Plánenbargu, máhttoviidodatplána ođasmahttin ja lohkanbadjeplána berre álggahuvvot giđabeale. Plánenbargu šattai joatkašuvvat čakčat maŋŋá oahppu álggaheami, mii berrešii leat sajis ovdal álgima. Lohkanbadjeplánii bohte rievdadusat máhttoviidodaga čađahettiin, mat gulahallojuvvo studeanttaiguin ovdagihtii.

5 studeantta ledje dieđihuvvon eksámenii. Buot 5 studeantta čađahedje ja cevze eksámena.

Buoridanárvalusat:

Fágaoahpaheaddjit berrejit leat sajis ovdal oahpu álggaheami. Máhttoviidodatplána ja lohkanbadjeplána bargguin berre álggahit ovdal go lohkanbáddji álgá.

Máhttoviidodaga koordináhtor berre leat juogo fágaoahpaheaddji luonddu- dahje lihkadeami/lášmmohallamis sivas go sus lea buoremus gelbbolašvuhta fágii.

MOA 210 Jodiheapmi, ovttasbargu ja ovddidanbargu, 15 oč

Oahppoovttadagaid gullelašvuhta: Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu

Koordináhtor: Inga Berit Sara Skum

Máhttoviidodaga čađaheapmi lea njuovžilit čađahuvvon. Plánenbargu ja lohkanbadjeplána deavdin álggahuvvui árrat, mii váikkuhii dasa ahte studeanttain ledje dieđut ovdal go máhttoviidodat álggahuvvui. Dáhkkojedje muhtun rievdadusat máhttoviidodaga čađahettiin, muhto buot rievdadusat gulahallojuvvo studeanttaiguin ovdagihtii. Muđui lei buorre ovttasbargu SáMos oahpahusa fágaoahpaheddjiiguin, mas boađus lei ahte studeanttat besse searvat maŋŋga áigeovdilis logaldallamiidda, mat lágiduvvojedje SáMos prošeavtta olis.

Vihtta studeantta ledje dieđihuvvon eksámenii. Vihtta studeantta čađahedje eksámena ja vihtta studeantta cevze eksámena.

Buoridanárvalusat:

Hárjehallan berre guhkiduvvon 1 vahkuin, go dát máhttoviidodaga sisdoallu lea hui dehálaš studeantta profeshuvna ovdáneapmái , ja studeanttat dárbbahit láddanáiggi/proseassa čađahit máhttoviidodaga fáttáid ektui

Fágalaš čállin berre álggahuvvot nu go jođánit go máhttoviidodat álggahuvvo, vai studeanttain lea buoret áigi bagadallamii, dohkkeheapmái, almmuheapmái, ja maiddái ruovttoluotta máhcahemiide almmuheami oktavuodas. Oahpaheaddji maiddái dárbbaha buoret áiggi fágačállima ja čállošiid bagadallamii. Muđui manná maiddái áigi gulahallat almmuheddjiiguin.

EndNote kursa lágiduvvui máhttoviidodaga olis, ja čájehuvvui ahte lei beare maŋŋit. Kurssa ledje studeanttat galgat beassat čađahit juo vuosttaš jagi.

Máhttoviidodagas lea viiddis ja dehálaš sisdoallu, mii dagaha ahte livččii dárbu vihtta lassi oahppočuoggái, nu ahte máhttoviidodat šaddá oktiibuot 20 oahppočuoggá.

KVALITEHTARAPORTA 2021/22

MIHTUT JA DOAIMMAT 2023

Dohkkehuvvon dutkan- ja oahppostivrras 24.11.2022. Evttohus Sámi allaskuvlla stivrii

Sisdoallu

1	ÁLGGAHUS.....	4
2	SISAVÁLDINKVALITEHTA	6
2.1	Rekruteren ja vuostáiváldin	6
2.2	Oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat	7
2.3	Ohcciid gelbbolašvuohta	10
2.4	Doavttergrádaoahpu sisaváldin	11
2.5	2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	11
2.6	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	12
2.7	2023 váldovuoruheamit.....	12
3	OAHPPOKVALITEHTA.....	13
3.1	Oahput (oahppoportefølje).....	13
3.2	Oahppoplánat.....	14
3.3	Fágabirrasa gelbbolašvuohta.....	15
3.4	Oahppobiras	17
3.5	Internašunála studeanttat ja lonohallanprográmmat.....	18
3.6	Oahpuid árvoštallan	19
3.7	2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	20
3.8	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	21
3.9	2023 váldovuoruheamit.....	21
4	EKSÁMENKVALITEHTA	23
4.1	Čađaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi	24
4.2	Doavttergrádaoahpu čađaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi	28
4.3	Fágalaš áigegeavaheapmi	28
4.4	Relevánsa	28
4.5	2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	30
4.6	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	30
4.7	2023 váldovuoruheami	30
5	DUTKANKVALITEHTA	32
5.1	Buvttadeapmi ja gaskkusteapmi.....	33
5.1.1	Diedalaš almmuheamit	33
5.1.2	Liigeannum diedalaš almmuheami movttiidahttimin	34
5.1.3	Eará gaskkustandoaimmat.....	34
5.2	Dutkan- ja ovdánahttinbarggut ja fágalaš gelbbolašvuođalokten	35
5.2.1	Olggobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttinbarggut.....	35

5.2.2	Ásahusa siskkobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahtttindoaimmat.....	35
5.2.3	Fágalaš gelbbolašvuodałoktendoaimmat.....	37
5.3	Fágalaš ovttasbargu (našunála ja riikkaidgaskaš).....	37
5.4	2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi	37
5.5	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	38
5.6	Oahppojagi 2022/23 váldovuoruheamit	38
6	RÁMMAKVALITEHTA.....	40
6.1	Bargiidhálddašepmi.....	40
6.2	Ekonomiijahálddašepmi	40
6.3	Doarjjadoaimmat	40
6.4	Stivrrat ja lávdegottit.....	42
6.4.1	Dutkan- ja oahppostivra	42
6.4.2	Oahppobiraslávdegoddi	42
6.4.3	Váiddalávdegoddi	43
6.4.4	Sisaheivehanlávdegoddi.....	43
6.4.5	Sisaváldinlávdegottit	43
6.4.6	Studeantastivra.....	43
6.4.7	Dohkálašvuodaárvoštallama lávdegoddi	44
6.4.8	Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda doavttirgádaprográmmastivra.....	44
Tab. 1	Váldologut sisaváldinkvalitehtas	6
Tab. 2	2021 čavčča ja 2022 giđa bivnnuheamos oahput	8
Tab. 3	Oahppokvalitehta váldologut	13
Tab. 4	Sámi allaskuvlla fágagođiid jahkedoaimmat	15
Tab. 5	Váldologut eksámenkvalitehtas	23
Tab. 6	Bachelor- ja masteroahpuid plánejuvvon ja čadahuvvon oahppočuoggát 2022	24
Tab. 7	Árvosátnejuohku Sámi allaskuvllas oahppojagiin 2020/21 ja 2021/22 (%)	25
Tab. 8	Váldologut dutkankvalitehtas	32
Tab. 9	Fágavirggehasaid fágasuorgegullelašvuoda bajilgovva	36
Tab. 10	Almmuhanlogut 2017–2021 fágasuorggi mielde	36

1 ÁLGGAHUS

Sámi allaskuvla hábme jahkásaččat kvalitehtaraportta mii addá ollislaš gova ásahusa oahppo-, dutkan- ja rámmakvalitehtas. Kvalitehtaraporta hábmejuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga mielde ja lea dehálaš reaidu kvalitehtasihkkarastinvuogádaga ja kvalitehtabarggu ovddideapmái.

Dutkan- ja oahppostivra (DOS) galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid Sámi allaskuvlla doaimmain. DOS mearrida dárkileabbo kvalitehtamihtuid ja ortnegiid daid iešguđet kvalitehtadimenšuvnnaide mat gusket oahpuide ja dutkamii. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida ja ođasmahtá árvvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádat lea reaidu mii galgá sihkkarastit ahte buot bealit doaimmas dollet alla kvalitehta ja ahte kvalitehtaovddideapmi jođihuvvo áiggis áigái. Kvalitehtaovddideami bargu ja spiehkastemiid njulgen galgá leat mielde identifisereme guđiid surggiide galgá bidjat lassi resurssaid, ja guđiin surggiin sáhtta ođđasit vuoruhit resurssaid.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning gáibiduvvo earret eará ahte ásahus galgá láchit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dadistaga, ásahus sáhtta gávdnat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásahus sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvnna kvalitehtabarggus.

Kvalitehtaraporta 2021/22 barggu birra

Sámi allaskuvllas lea guhka leamaš mihttun godiid oažžut eambbo mielde kvalitehtaraportta bargui. Dán vuoro lea oahppohálddahus sádden oahpuid čoavddaloguid, árvvoštallamiid bohtosiid ja fágareporttaid godiide. Ulbmilin lei ahte goađit mannet daid čađa ja árvvoštallet manne bohtosat leat nu mo leat ja vejolaččat mo dáid sáhtta buoridit. Dasto lea dollon čoahkkin muhtun oahpuid prográmmajođiheddjiiguin, gos ságastallojuvvui gávdnosiid birra ja makkár doaimbajuid sáhtta bidjat daid ektui.

Lea áin hástalus gávdnat vuogas raporterenvuogi mii čatná kvalitehtaraportta, sensor- ja fágareporttaid ja studeanttaid árvvoštallamiid oktii, ja mii heive allaskuvlii. Čoahkkimis prográmmajođiheddjiiguin, lea evttohuvvon ahte prográmmajođiheaddjit ja oahppohálddahus dollet jahkebealeságastallamiidda čoavddaloguid, reporttaid ja árvvoštallamiid birra. Ulbmil čoahkimiin lea čuovvolahttit bohtosiid, árvvoštallat mo sáhtta doalahit ja ovdánahttit dan mii doaimbá ja mo sáhtta buoridit dan maid dárbbaha.

Maiddá dutkama bealde leat geahččalan dán jagi kvalitehtaraportii oažžut eanet ovdan sisdoalu čoavddaloguide. Viidásit livčče ságastallan veara man bures dutkankvalitehta mihtiduvvo buvttadanloguiguin ja spiehkastatdieđuiguin, ja leatgo eará bealit maid galggašii vuhtiiváldit dutkankvalitehta mihtideamis ja hálddašeamis.

Doavttergrádaoahpu raporteren lea váilon ovddit kvalitehtaraporttain. Dál leat raporteren dán oahpu dain osiin gos orru lunddolaš. Doavttergrádaoahpus leat maid sierra

raporteren vuogádagat, nu mo kandidáhtaid ovdánanraporta ja bagadalliid raporta. Dát raporteren dahkko prográmmastivrii ja dutkan- ja oahppostivrii.

Kvalitehtaraporta lea leamaš gulaskuddamis ásašusas ovdal DOS meannudeami. Gulaskuddamis eai boahtán cealkámušat.

2 SISAVÁLDINKVALITEHTA

Sisaváldinkvalitehta guoská diehtujuohkimii ja rekruterembargui, ohcciid bagadallamii, studeanttaid dáidui ja eavttuide studeret go váldojit sisa ođđa ohppui, sisaváldimii ja ođđa studeanttaid vuostáiváldimii, ja maddái man bures allaskuvla nákke integreret ođđa studeanttaid oahppobirrasii ja man buori čuovvoleami nákcet addit vuosttaš oahppojagi. Tabealla čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid sisaváldinkvalitehtas.

Tab. 1 Váldologut sisaváldinkvalitehtas

	2020/21		2021/22	
	2020 čakča	2021 gidđa	2021 čakča	2022 gidđa
Almmuhuvvon oahput oktasaš sisaváldimis	3	-	5	-
Almmuhuvvon oahput báikkálaš sisaváldimis	14	8	23	20
Ohcanalternatiivvat ¹	407	178	620	296
Vuosttašprioritehtaohcamat	189	94	348	167
Fállojuvvon oahpposajit	225	65	372	79
Vuostáiváldán oahpposajifáldaga	148	45	205	59
Registrerejuvvon studeanttat ²	119	115	205	159

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

2.1 Rekrutereren ja vuostáiváldin

Sámi allaskuvla galgá rekruteret studeanttaid miehtá Sámi ja eará eamiálbmotguovlluin. Sámi allaskuvla galgá dovddusin dahkat erenoamáš fágaprofiilla ja eamiálbmotperspektiivva oahpahusain.

Dutkan – ja oahppostivra meannuda jahkásaš rekrutterendoaibmaplána. Doaibmaplána lea operationaliserendokumeanta, man áigumuš lea konkrehta doaimmaiguin ja áigumušaiguin olahit Sámi allaskuvlla oktasaš mihtuid studeantarekrutterema hárrái. Ohcanalternatiivvaid ja registrerejuvvon studeanttaid lohku čájeha ahte allaskuvla lea lihkestuvvan rekruteremiin.

Departemeanta vuordámušaid ektui biddjoje eanemus návccat rekrutteret nuorra ohcciid gaskal 19 – 24 jagi ja systemáhtalaččat rekrutteret studeanttaid sámi oahpaheaddjeoahpuide ja muđui prográmmaoahpuide. Vuoruhuvvon rekrutterendoaibma lei ea.ea. fysalaš rabasbeaivi, gos ledje oahppit sihke Norgga,- Suoma ja Ruotabeale. Rabasbeaivvi evalueremis boahhtá ovdan ahte lea dárbu ođastit ja buoridit lágideami čadaheami siskkáldasat vai buorebut nákcet doalahit nuoraid beroštumi.

Rekrutterenáigodaga leat muđui vuoruhan rekruteremátkkiid gos leat čalmmustahttán Sámi

¹ Logut čájehit galle ohcama áshussii ledje, beroškeahhtá galli ohppui okta ohcci lea ohcan.

² DBH dieđuid vuodul lea registrerejuvvon studeanttaid lohku studeanttat geat leat registreren iežaset ja máksán lohkanbadjedivada. Sii guđet leat doavttergrádaprogrammain eai lohko studeantan ja eai leat oassin dán raporteremis. Juohke studeanta lohko dušše ovttá prográmmii.

allaskuvlla alitoahppoásahussan ja oahppofálaldagaid. Leat deattuhan gulahallama ja márkantievrrideami sosiála mediain, ja dihtomielalaččat čalmmustahttán bargovejolašvuodaid portreahhtajarahallamiid bokte Sámi allaskuvlla ovdeš studeanttain. Rekrutteremis leat maiddáí vuoruhan odastit rekrutterengovaid ja -filmmaid mat geavahuvvojit ruovttusiiddus, ovdanbuktimiin, rabasbeaivvis, oahppomeassuin, stándain ja sosiála mediain. Dáiguin doaimmaiguin áigut joatkit boahhteáiggis.

Rekrutterenjoavku lea evalueren 2021/22 rekrutterenáigodaga. Logut čájehit ahte lea hástalus geasuhit nuoraid ja eandalii dievdoolbmuid Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaide, earenoamážit prográmmaoahpuide. Oahppoovttadagat mat leat geabbilat ja ollásit nehta bokte geasuhit eanemus ohcciid. Allaskuvlla gaskamearalaš studeantaahki lea 37 jagi. Eanaš oassi studeanttain leat bearašolbmot geat dárbbášit fleksibelis ja geabbilis studerenvejolašvuodaid.

Rekrutterema oktavuodas leat čadahan iskkadeami ohcciid gaskkas geat ožžo oahpposajifálaldaga, muhto eai vuostáiváldán. Iskkadeamis boahťa ovdan ahte lea dárbu buoridit diehtujuhkima oahpuid birra go heajos diehtujuhkin dagaha ahte massit vejolaš studeanttaid. Priváhta ákkat nugo ea.ea. ekonomiiija, bargo- ja bearašdilli dagahit ahte lea váttis fárret Guovdageidnui ja oallugat sávvet eanet neahthaoahpahusa.

Jodiheddjiidčoahkkimis mearriduvvui ahte 2021 čavčča sisaváldin galgá evaluerejuvvot. Ásahuvvui bargujoavku mii lea árvvoštallan sisaváldima, mo bargu organiserejuvvo ja čadahuvvo álggus gitta lohppii, ja makkár rámmat leat bargui. Boađusin barggus lei árvvoštallanraporta mas leat evttohuvvon buoridandoaimmat. Oassi buoridandoaimmain čuovvolahttojuvvo ovdal 2022 čavčča sisaváldima, nu mo gulahallanarenaid ásaheapmi ja kick-off doallan. Ohcanáigemeriid guhkideami árvvoštallama oktavuodas leamaš maid lagas gulahallan gaskkal oahppohálddahusa ja gođiid. Gulahallan ohcciguin lea maid nannejuvvon, leat ea.ea. váldán atnui SMS-vuogádaga mainna sáddet dehálaš dieđuid ohccuide.

Álggahanvahkkus biddjui fokus oahpásmuvvamii ja sosiála deaivvademiide. Lágideimmet ea.ea. oahpásnuvvanlunšša, orienterenmátkki, olgobeavvi, kurssaid oahppoteknikkas ja psykalaš dearvvašvuoda birra. Ovddasteaddjit organisašuvnnain mat barget gárrenmirkogeavaheami eastademiin maid serve. Ollislaččat orui prográmma doaibmame bures. Prográmma lei hábmejuvvon ea.ea. Shot-iskkadeami bohtosiid vuodul, gos čájehuvvui ahte allaskuvlla studeanttat leat eambbo duhtameahttumat studeantabirrasiiin go Norgga studeanttat gaskamearalaččat ja go oasis studeanttain leat hástalusat čadnon psykalaš dearvvašvuhtii ja gárrenmirkkuide.

2.2 Oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat

Logut čájehit ahte 2021/22 oahppojagi almmuhuvvo oktiibuot 48 oahpu, ja 2020/21 oahppojagi ges 25 oahpu. 28 oahpu almmuhuvvo 2021 čavčča, main vihtta ledje prográmmaoahpu, ja 2022 gida almmuhuvvo 20 oahpu.

Ohcanalternatiivaid³ logut čájehit ahte 2021 čavčča ledje sullii 210 eambbo ohcanalternatiivva go 2020 čavčča. 2022 gida ges ledje sullii 118 eambbo ohcanalternatiivva go 2021 gida. Maiddái vuosttašprioritehtaohcamat lassáne 2020/21 oahppojagi ektui. Lea lunddolaš ahte go eambbo oahput almmuhuvvot, de leat eambbo ohcamat.

Čavčča almmuhuvvon oahpuid gaskkas ledje gávccii oahpu mat eai álggahuvvon; čieža oahppoovttadaga ja okta prográmmaoahppu. Gida oahpuid gaskkas fas ledje guokte oahpu mat eai álggahuvvon. Ággan ledje unnán ohccit ja ahte eai lean resurssat álggahit oahpuid. Kulturjournalistihka oahpus ledje buorit ohcciidlogut, muhto dušše golbma ohcci árvvoštallojuvvo deavdit sisabeassangáibádusaid. Dán vuodul mearriduvvui ahte oahppu ii álggahuvvo. Mearrádus dahkkui sullii guokte mánu ovdal álgima ja dán oktavuodas lei buorre proseassa ohcciid ektui geat ledje ožžon fálddagaid dahje válljen oahpu doarjjafágan bachelorgrádii.

Ággan ahte Boazoealáhusa bachelor gessui ruovttoluotta lei ahte áigodatlaš árvvoštallama čuovvolahttin ii lean gárvvis. Diehtu manai oktasaš sisaváldimii guovvamánus, ovdal ohcanáigemeari. Go oahppu gesso ruovttoluotta ovdal ohcanáigemeari, de ii buvttu stuorát hástalusaid ohcciide, go sii besset ieža rievdatit ohcama.

Oahpuid ruovttoluotta geassimat čájehit man dehálaš lea ovdagihitii árvvoštallat leatgo allaskuvllas resurssat álggahit oahpu ja ahte oahppu gesso ruovttoluotta nu árrat go vejolaš. Dákkár dáhpáhusat sáhttet dagahit váttisvuodaid ohcciide, omd. jus sii leat ohcan ja ožžon virgelobi, jus leat fárren Guovdageidnui oahpu geažil, ja jus leat ohcan ja ožžon oahppodoarjaga ovdal go oahppu gesso ruovttoluotta.

Registrerejuvvon studeantaid lohku

Allaskuvllas lea leamaš mihttomearrin ahte galget leat 190 – 210 studeantta. 2021 čavčča ledje 205 registrerejuvvon studeantta ja 2022 gida fas 159. Lassin mihtu olaheapmái lea čavčča lohku lassánan 72 % 2020 čavčča ektui ja gida lohku fas 38 % 2021 gida ektui. Tabealla 2 čájeha 2021 čavčča ja 2022 gida bivnuheamos oahpuid.

Tab. 2 2021 čavčča ja 2022 gida bivnuheamos oahput

Oahppu	Ohcamat	Fálddagat	Álgán studeanttat	Geargan kandidáhtat (% registrerejuvvon studeanttain)
Sámegeiella praktihkalaš diliin – álgokursa 1. Oassi	49	30	20	14 (70 %)
Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts	62	40	23	14 (61 %)
Árbediehtu (30 oč)	70	57	36	14 (39 %)
Osku ja eallináddejupmi Sámis (30 oč)	50	38	28	16 (57 %)
Kulturjournalistihka	36	4	0	0

³ Okta ohcci sáhtta ohcat mángga ohppui seamma ásašus ja buot ohcanalternatiivvat raporterejuvvo. Logut eai čájjet galle olbmo leat ohcan.

Osku ja eallináddejummi Sámis 2 (15 oč)	32	10	7	0
Áarjelsaemiengiele fierhten biejjien jiliemisnie –Aalkoeööhpehtimmie 2	34	9	7	5 (71,4 %)
Árbevirolaš máhttu vuodđun hálddašit resurssaid davviguovlluin (15 oč)	59	15	10	3 (30 %)

Soames oahpuin leat ollu ohccit, muhto unnánat geat ožžot fálaldaga, Oallugat eai buvtteduođaštusaid maid vuodul sáhtta árvvoštallat ohcama, muhto lea vel stuorát oassi geat eai duođaš ahte devdet oahpuid sisabeassangáibádusaid, vuosttažettiin oppalaš lohangelbbolašvuoda gáibádusa. Dát čájeha ahte ferte joatkit diehtujuhkima buoridemiin, earenoamážit oppalaš lohangelbbolašvuoda gáibádusaid birra olgoriikka ohcciide. Lea maid dárbu gávdnat vuogi mo oažžut ohcciid buktit duođaštusaid. Dálá vuohki, e-boasttaid sádden, ii oro doarvá. Sáhtta omd. iskat leago vejolaš ráddjet geaid ohcamat bohtet ohcamiid meannudeami vuogádahkii, nu ahte dušše sin ohcamat bohtet geat leat bidjan duođaštusaid.

Oahppoovttadagat mat lágíduvvojit neahttdoarjjaoahppun ja neahttavuđot oahppun geasuhit eanemus ohcciid, nu go Árbediehtu, Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts, Osku ja eallináddejummi Sámis ja Oahpaheaddji digitála gelbbolašvuoha ja gáiddusoahpahusa čadaheapmi. Muđui leat sámegeiela álgokurssat bivnuhis oahppofálaldagat mat geasuhit olu studeanttaid. Logut čájehit ahte lea stuora beroštupmi oahppat sihke davvi- ja lullisámegeiela. Earret sámegeiela álgokurssain, Árbedieđus, ja Osku ja eallináddejummi Sámis de leat eanas oahpuin unnán studeanttat.

Sámegeiella ja sámi girjjálašvuoha 1 ja dasa guoskevaš oahppoovttadagain leat mannan jagiid leamašan unnán studeanttat, vaikko leat leamašan buorit ohcciidlogut. Diehtit ahte dáidda oahpuide livččii stuora beroštupmi ja stuora rekrutterenvuodđu jus oahput fállujuvoše nehta bokte.

Lea hástalus rekrutteret studeanttaid prográmmaoahpuide, eandalii sámi oahpaheaddjeoahpuide. Logut čájehit ahte 2020 čavčča ledje 67 registrerejuvvon studeanta bachelor- ja masterdásis, 2021 čavčča fas 69. Studeantlogu ektui lei 2020 čavčča 56 % registrerejuvvon studeanttain prográmmastudeanta, 2021 čavčča fas 33,6 %.

Registrerejuvvon studeanttaid gaskamearalaš ahki lei 2020 čavčča 34 jagi ja 2021 čavčča fas 37 jagi. Dat ahte gaskamearalaš ahki lassána, čájeha ahte allaskuvllas lea áin hástalus rekrutteret nuorra studeanttaid. Registrerejuvvon studeanttaid ahkejuohku čájeha ahte 2020 čavčča lei 4,2 % registrerejuvvon studeanttain gaskkal 15 ja 19 jagi ja 23,8 % fas gaskkal 20 ja 24 jagi. Vástideaddji logut 2021 čavčča leat 2,4 % ja 14,6 %. 2021 gida ges lei sullii 3 % registrerejuvvon studeanttain gaskkal 15 ja 19 jagi ja 20 % ges gaskkal 20 ja 24 jagi. Vástideaddji logut 2022 gida leat 1,7 % ja 15 %. Treanda sáhtta ea.ea. čatnat sentraliseremii guovddáš studeantagávpgiidda gos leat olu iešguđetlágan oahppofálaldagat, stuorát studeantabiras ja buorit astoáiggevejolašvuodat maiddá geasuhit nuoraid.

Logut čájehit maid ahte 2020 čavčča ledje 21,8 % registrerejuvvon studeanttain dievddut ja 2021 čavčča fas 18 %. 2021 ja 2022 gida ledje 22 % ja 15,7 %. Jus allaskuvllas galgá ain leat mihttu ahte dihto

oassi studeanttain leat dievddut, de ferte kártet manne eat geasut dievdduid ja mo sáhtašeimmet geasuhit sin.

Einnostit ahte boahhteáiggis leat neahttavudot oahput oidojuvvon oahppofálaldagat. Dát ferte váldot vuhtii go árvvoštallat movt oahpahuš galgá boahhteáiggis čadahuvvot, jus galgat nákcet doalahit studeanttaid ja govttolaš studeantalogu. Jus Sámi allaskuvla galgá nákcet doalahit govttolaš studeantalogu ain boahhteáiggis, de lea mearrideaddji ahte fállat oahppofálaldagaid mat leat olámmuttos eanetlogu álbmogii miehta Sámi. Maiddái oahput main lea eará oahpahušgiella go sámeigiella ja sámeigiella álgokurssat, geasuhedje olu ohcciid. Dát čájeha ahte allaskuvllas lea buorre rekruterenvuođđu oahpuide mat fállat sidjiide geain ii leat sámeigiella gelbbolašvuhta. Eanas dáin oahpuin, ja earenoamážit sámeigiella álgokurssain, lea buorre čadahánproseanta.

Loahpalaččat de lea maiddái dehálaš ahte fállat studeanttaide buori oahppobirrasa ja sosiála doaimmaid campusis, vai šattašii eanet geasuhedje leat ollesáiggi studeantan Guovdageainnus.

2.3 Ohcciid gelbbolašvuhta

DOS lea mearridan ahte jus oahppu galgá álggahuvvot, de galget oahppoprográmmas unnimusat 6 vuosttašprioritehtaohcci ja oahppoovttadagain ges unnimusat 8 vuosttašprioritehtaohcci. Lohku ii daja maide galget go ohccit leat gelbbolaččat vai eai.

Tabealla 1 čájeha galle ohcanalternatiivva ledje allaskuvlla oahpuide ja galle ohcama ožžo fálaldaga. Čájehuvvo ahte 2020 čavčča ožžo 55 % ohcamiin fálaldaga ja 2021 čavčča fas 60 %. Vástideaddji lohku 2021 gíđa lei 37 % ja 2022 gíđa fas 27 %. Sin gaskkas geat ožžo fálaldaga, dahke 2020 čavčča 56 % fálaldagain vuosttašprioritehtaohcamiidda ja 2021 čavčča fas 66 %. Vástideaddji lohku 2021 gíđa lei 72 % ja 2022 gíđa fas 87 %.

Dát logut sáhttet čájehit ahte sii guđet duodas áigot Sámi allaskuvlla oahpuide, devdet sisabeassangáibádusaid. Dát čájehuvvo maid dakko bokte go 2021 čavčča ledje 78 % sis guđet vuostáiválde fálaldaga vuosttašprioritehtaohcama ja 2022 gíđa fas 93 %.

Čájehuvvo ahte lea áin dárbu buoridit diehtujuhkima sámi vuodđoskuvlaoahpaheadjeoahpuid sisabeassangáibádusaid birra. Sisaváldinlávdegoddi lea meannudan 40 ohcama, main 13 ohcama dohkkehuvvo, 12 joatkkaskuvlaoahpu vuodul ja 1 alitoahpu vuodul. Eatnasat hilgojuvvon ohcciin eai duodaštan ahte devdet sámeigiella (8) dahje matematihka (4) árvosátnegáibádusa. Lea maid oassi ohcciin geat eai duodaštan oppalaš lohangelbbolašvuoda (5). Eanas ohcciin geat eai duodaš sámeigiella, leat ohccit geain ii oba leatge sámeigiella, ii joatkkaskuvllas iige alitoahppun.

Lea lunddolaš ahte allaskuvllii ohcet maiddái sii geain ii leat sámeigiella go prográmmaoahput almmuhuvvot oktasaš sisaváldima bokte. Dáid meannudeapmái mannet resurssat ja lea jearaldat galggašii go prográmmaoahpuid almmuhit dušše báikkálaččat ja seammás ráddjet nu ahte dušše sii besset ohcat geat bidjet duodaštusaid fárrui. Dát diedusge mearkkaša ahte Sámi allaskuvla ii leat seamma oidnosis našunála dásis go dalle go sisaváldin lea oktasaš sisaváldima bokte.

2.4 Doavttergrádaoahpu sisaváldin

2021/22 oahppojagi ledje golbma ohcci sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttergrádoahppui. Buot golmma ohccái fállujuvvui oahpposadi. Dát lea buorre lohku, go 2020 čavčča ii leat oktage ohcan iige váldon sisa prográmmii. Maŋemus sisaváldin dán ovdal lei 2019 čavčča, go guovttes válduiga sisa prográmmii.

2020 ja 2021 čavčča, ja 2021 giđa eai almmuhuvvon oahppofálaldagat doavttirgráda dásis. 2022 giđa almmuhuvvo njeallje oahppoovttadaga. Oahpuide ledje oktiibuot 35 ohcama, ja ohcamiin lei 11 % kvalifiserjuvvon ohccit mat maiddái ožžo fálaldaga.

Oktiibuot ledje 2021 čavčča 11 registrerejuvvon studeantta doavttergrádoahpus. 2022 giđa fas ledje 6 registrerejuvvon studeantta. Guovttes registrerejuvvon studeanttain leigga dievddut, dát dahká 18 % čakčat ja 33 % gidđat.

Dát logut čájehit ahte Sámi allaskuvla ii čuovo treandda mii lea leamaš Norggas, go árbevirolaččat leat leamaš eambo dievddut go nissonat geat ohcet ja čađahit doavttergrádoahpu. Go geahčča dáid loguid ja rekruterenvuodu guoskevaš ohppui, de árvoštallojuvvo ahte oahpus lea buorre studeantalohku.

Lea olu bargojuvvon doavttergrádarutiinnaiguin, ea.ea. eará lea rutiidna ja bargujuohku sisaváldima oktavuodas čielggaduvvon. Maiddái ohcanskovvi ja dieđut ohcciide ruovttusiiddus leat odastuvvon. Dáinna lágiin lea jurdda effektiviseret proseassa, buoridit diehtujuohkima ohcciide ja seammás sihkkarastit ahte hálddahas leat dárbbášlaš dieđut meannudeapmái nu árrat go vejolaš.

2.5 2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Logut čájehit ahte eat leat nákcen ásahit vuogádaga mainna oazžut ohcciid buktit duodaštusaid maid vuodul ohcamat sáhttet meannuduvvot ja mainna kártet man stuorra oassi ohcciin ii leat buktán duodaštusaid. SMS-čoavddus mii lea váldon atnui ii oro vástideame dán dárbut. Berre árvoštallat ráddjet ohcanvuogádagas nu ahte dušše ohcamat main duodaštusaid leat miellodusin bohtet vuogádahkii.

Lea vuoruhuvvon buoridit diehtujuohkima ja gulahallama oahpuid sisabeassangáibádusaid birra. Ea.ea. leat ruovttusiidui lasihuvvon dieđut oppalaš lohangelbbolašvuoda birra. Logut dattege čájehit ahte lea dárbut áin vuoruhit dán, vejolaččat jorgalit eará gielaide ja čujuhit vejolaš diehtogálduide.

Rekrutteren lea vuoruhuvvon, ja leat olahan mihtu studeantalogu ektui. Logut čájehit dattege ahte eat lihkestuva rekrutteret ohcciid geat bohtet njuolga joatkkaskuvllas ja dievdoolbmuid. Oaidnit dárbbu čađahit buoret kártema hástalusaid ektui.

Áigemeiid doallamis lea leamaš buoridanmunni, ea.ea. lea dehálaš almmuhit deaivvadanplánaid ja geassit oahpuid nu árrat go vejolaš. Dan ferte vuoruhit ovddasguvlui.

Oahpuid álggaheami proseassa ii leat árvvoštallojuvvon. Dát dahkko oahppoplánaid ovddideami skovi rievdadeami oktavuodas.

Sisaváldima árvvoštallama oktavuodas lea čájehuvvon ahte lea sávahahtti buoridit siskkáldas gulahallama ja ipmárdusa rekruterema ja sisaváldima oktavuodas, vai sihkkarastit ahte buohkain lea oktasaš mihttu. Sisaváldima evaluerema bohtosat leat ovdanbuktojuvvon ásahusas ja dán vuodul lea 2022 giđa dollon sisaváldima kick-off.

2.6 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Sisaváldimis eai leat diedihuvvon spiehkasteamit.

Siskkáldas gulahallan lea leamaš hástaleaddji, ea.ea. ohcanáigemeiid guhkideami oktavuodas. Lea vásihuvvon ahte oahppohálddahas ii leat leamaš doarvái gulahallan fágabirraasiin go leat mearridan ohcanáigemeari guhkideami. Dán vuodul lea namuhuvvon evalueren biddjon johtui ja okta mihtuin leige buoridit gulahallama gaskkal oahppohálddaha ja godiid. 2022 giđa lea ásahuvvon teams-joavku gos oahppohálddahas ja koordináhtorat gulahallet sisaváldima birra. Ohcanáigemeari guhkideami oktavuodas leat ohcciidlogut sáddejuvvon godiide ja dán vuodul lea árvvoštallojuvvon sáhtta go guhkidit áigemeari ja man guhka.

2.7 2023 váldovuoruheamit

Ođastit Sámi allaskuvlla sisaváldinnjuolggadusaid ja hábmet njuolggadusaid reálagelbbolašvuodaohcciid meannudeapmái.

Buoridit diehtujuhkima sisabeassangáibádusaid birra, earenoamážit oppalaš lohkan gelbbolašvuoda gáibádusaid birra olgoriikka ohcciiide.

Doalahit buori gulahallama godiiguin rekruterema ja sisaváldima oktavuodas.

3 OAHPPOKVALITEHTA

Oahppokvalitehta guoská Sámi allaskuvlla oahppoportefølja ja fágabargiid gelbbolašvuoda hálddašeapmái, mo oahput organiserejuvvojit, ja guhtege oahpu hábmemii ja sisdollui. Dán kvalitehtadimenšuvdnii guoská maid man bures allaskuvla láchčá buori oahpahusa, oahppobirrasa ja internašunaliserema. Kvalitehtabargu galgá ovddidit ja sihkkarastit nanu fágagelbbolašvuoda ja nannet gaskkustangelbbolašvuoda ja ipmárdusa mo oahppan dáhpáhuvvá ja mo konstruktiivva oahppanproseassat ovdánahttojuvvojit. Tabealla čájeha oahppokvalitehta váldologuid.

Tab. 3 Oahppokvalitehta váldologut

	2020/21		2021/22	
	2020 čakča	2021 gidđa	2021 čakča	2022 gidđa
Lonohallanšiehtadusat	1	0		
Sisaboahhti lonohallanstuđeanttat	0	0	7	0
Olggosmanni lonohallanstuđeanttat	0	0	0	0
Internašunála stuđeantta ⁴	29	30	54	36
Engelasgielat oahppoovttadagat almmuhuvvon sisaváldimis	0	0	1	0
Engelasgielat prográmmaoahput almmuhuvvon sisaváldimis	0	0	0	0

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgere utdanning (DBH:s).

3.1 Oahput (oahppoportefølje)

Stivrra strategalaš mearrádusat, servvodaga dárbbut, allaskuvlla servodatdoaima ja resursadilli lea vuodđun oahpuid ovdánahttimii. Goadit hábmejitt oahpuid guhkesáiggeplána ja allaskuvlastivra mearrida jahkásaččat makkár oahppoprográmmat galget álggahuvvot boahhte oahppojagi. Stivra árvvoštallá kvalitehtadimenšuvnnaid gustovaš láchkaásahusaid hárrái. DOS ges mearrida makkár oahppoovttadagat galget álggahuvvot boahhte oahppojagi ja galgá dan oktavuodas árvvoštallat devdet go oahput gustovaš kvalitehtagáibádusaid.

Sámi allaskuvllas lea fápmudus álggahit ođđa prográmmaoahpuid bachelordásis. Masterdási- ja doavttergrádaoahpuid galgá NOKUT akkrediteret ja Máhttodepartemeanta dohkkehan álggaheami, ovdal álggahuvvot. NOKUT lea bearráigeahčus ovddidan vuordámuššan ahte allaskuvla ráhkada rutiinnaid oahpuid siskkáldas akkrediteremii. Rutiidna lea hábmejuvvon ja evttohuuvvon. Lea dárbu áin čielggadit muhtun beliid, ea.ea. man stuorra rievdadusaid sáhhtá dahkat ovdal ferte ohcat siskkáldas akkrediterema, ja implementeret rutiinna.

Nu mo namuhuvvon, de lea dehálaš árvvoštallat devdet go oahput gustovaš gáibádusaid, ea.ea. fágabirrasa gelbbolašvuhtii. Dása lea ásahuvvon rutiidna ja skovvi, mii lea adnon manjemus guokte jagi. Lea dárbu árvvoštallat mo dát vuogádat doaimá ja vejolaččat rievdadit rutiinna. Ea.ea. lea dárbu geahččat leatgo oasis mat gullet oahppoplánaid meannudeapmái, eai ge oahpuid álggaheapmái.

⁴ Dát logut leat registrerejuvvon stuđeanttaid logu vuodul.

Lea čájehuvvon dárbu sámi dulkaide, nu mo Raporttas *Evaluering av autorisasjonsordningen for tolker* mii lea čađahuvvon *Integrerings- og mangfoldsdirektoratet* ovddas, bohtá ovdan. Dán vuordámuššii lea allaskuvllas áigumuš vástidit ja leage biddjon ovttasbargu johtui OsloMetain, man ulbmilin lea evttohit mo allaskuvla sáhtá lágidit dulkaoahpu.

Allaskuvlii leat bohtán signálat ahte mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu galggašii eambo heivehuvvot nu ahte sáhtá kombineret bargguin ja nu ahte heive ohcciide eará guovlluin. Dán vuodul lea biddjon johtui geabbilis sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu hábmema bargu. Ulbmilin lea geahččat makkár vejolašvuodát leat lágidit oahpu oasseáiggis ja vejolaččat lávdadit deaivvademiid.

Lea árvoštallojuvvon ahte lea dárbu ja vejolašvuohta ásahit sámi servodatfágaoahpu mii gokčá dieđuid oalle viidát Sámis. Sámi allaskuvlla strategiijaplána lea doaibman vuodđun barggu johtuibidjamii ja láidesteaddjin oahpu hábmemis, ja oahppu ásahuvvo olahán dihte strategiijaulbmiliid. Oahppu galgá leat mielde huksemin fáladagaid mat dustejit sámi servodagaid fágalaš hástalusaid, ja galgá ovddidit sápmelaččaid rivttiid sin iežaset áddejumiid vuodul.

Boazodoallooahpuid bachelora olggaldas árvoštallama vuodul lea oahppu 2021 čavčča ođastuvvon ja dohkkehuvvon Boazoealáhus bacheloran. Áigumuš lea ahte oahppu šaddá eambo geasuheadji ja áigeguovdil sihke studeanttaide ja bargomárkaniid. Mihttun livčče maid ahte eanet dievdoolbmot čađahivčče olles prográmmaoahpu. Plána mielde álggahuvvo oahppu 2022 čavčča.

3.2 Oahppoplánat

2021 giđa biddjui johtui bargu ođastit oahppoplánaid málle ja ráhkadit dasa láidehusa. Bargujoavku lea 2021/22 oahppojagi bargan evttohusain mii plána mielde ovddiduvvo dohkkeheapmái 2022 čavčča. Dát láidehus galgá leat doarjjan fágabargiide ja hálldahussii oahppoplánaid ráhkadeamis, das mo oahppoplána galgá huksejuvvot, maid iešguđet oasit galget sisttisoallat ja mo galget hábmejuvvot. Láidehusas gávdnojit oahppoplána doabadefinišuvnnat, ođđa oahppokoda struktuvra, čilgehusat ja ovdamearkkat movt sáhtá čállit oahppoplánii ja máid ferte fuomášit ja váruhit go hábme teavstta iešguđetge osiide.

Bargujoavku lea maid oaidnán eará dárbbuid dán barggu oktavuodas, nu go prográmmaplánaide ráhkadit láidehusa ja málle, hábmet njuolggadusaid geatnegahtton bargguide, ja ráhkadit láidehusa movt árvoštallat ja rehkenastit oahppoovttadagaid bargonoadi.

Sámi allaskuvllas lea guhkit áigge leamaš hástalus ahte oahppoplánat ovddiduvvojit dohkkeheapmái ja rievdadeapmái manjit. Oahppohálldahus lea ovttas fágagođiiguin 2020 čavčča ođastan oahpuid plánema jahkejuvlla ja áigemeiid. Vásihit ahte oahppoplánaid hábmen- ja ođastanbargu álggahuvvo árabut, ja ahte dál dáhpáhuvá čakčalohkanbajis olu bargu bohte oahppojagi oahppoplánaiguin. Lea ain dárbu bargat viidáset ođđa jahkejuvlla implementeremin, ja ahte oahppoplána rievdadusat dahkkojit áigemeiid siskkobealde. Buoridan dihte dán lea koordinátoriid giehtagirjái lasihuvvon čielggadeamit das ahte makkár rievdadusaid sáhtá dahkat goas, ja ahte geas lea fápmudus dohkkehit iešguđetge rievdadusaid.

Giela, duoji ja servodatfágaid goahti (GDS-goahti) lea ásahan vuogádaga mas oahppoplánat ja oahppoplána rievdadusat loktejuvvojit áššin forumčoahkkimiidda ovdal go ovddiduvvojit áššemeannudeapmái oahppohálddihussii. Dát buorida fágalaš sajáidduhtima ja lea mielde lokteme oahppoplánaid fágalaš kvalitehta.

Lohkanmearri lea ođđa oahppoplána málles evttohuuvon sirrejuvvot eret oahppoplánain, ja dohkkehuvvot sierra. 2021 čavčča lea allaskuvla álggahan barggu váldit adnui Leganto digitála lohkanmearrereaiddu, mainna sáhhtá ráhkadit, rievdadit ja almmuhit digitála lohkanmearrelisttuid. Ulbmil lea álkidit lohkanmeriid ođastan-, dohkkehan- ja almmuhanproseassa. Pilohta lea čadahuvvon 2022 gidđalohkanbajis, ja bargu joatkašuvvá 2022/23 oahppojaagi.

Boazodoallooahpuid bachelora olggaldas evaluerema raporta gárvánii skábmamánu 2020, ja prográmma ođasteamis lea leamaš bargojoavku mii lea ovddidan ođđa Boazoealáhus bachelora prográmmaplána dohkkeheapmái 2021 čavčča. Sáme giela ja sámi girjjálašvuoda mastera prográmmaplána ja stuora oassi oahppoplánain leat ođastuvvon 2021/22 oahppojaagi. Dasto leat ođastan Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ja 5.-10. ceahkki mastera prográmmaid fágajuohkima dainna lágiin ahte eanaš fágat lágiduvvojit ovtta, ii ge guovtti dahje njealji lohkanbaji badjel. Váldoágga dása lea ahte studeanttain galgá leat duohta vejolašvuhta vuolgit lonohallamii, ja hehttet ahte studeanttat gaskkalduvvet fágain jus omd. ožžot permišuvnna oahpus. Oaidnit maid stuorát vejolašvuoda oažžut sisaboahhti lonohallanstudeanttaid dainna lágiin.

3.3 Fágabirrasa gelbbolašvuhta

Oahppokvalitehta lea čadnon oahpaheddiid fágalaš ja pedagogalaš gelbbolašvuhtii. Fágabirrasa gelbbolašvuodagáibádusat ovdanbohtet lánkaásahusain *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* ja *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*.

Guovddážis lea ahte gáibiduvvo ea.ea. ahte unnimusat 50 % jahkedoaimmain (ársverk) oahppofálaldagas galget leat virggehasat geat leat váldovirggis ásahusas. Dáin galget leat virggehasat geain lea vuosttašvirgegellbolašvuhta oahppofálaldaga guovddáš osiin. Fágabirrasis mii lea oassin bachelorgráda dási oahppofálaldagain galgá unnimusat 20 % leat virggehasat geain lea vuosttašvirgegellbolašvuhta, masterdási oahppofálaldagain ges 50 %, main unnimusat 10 % leat professor- dahje doseantagelbbolašvuhta, ja doavttergrádadási oahppofálaldagain galgá unnimusat 50 % leat professor- dahje doseantagelbbolaččat. Sámi allaskuvllas leat dán rádjái vihtta bachelor- ja masterprográmma, ja okta doavttergrádaprográmma.

Tabealla Čájeha 2021 ja 2022 fágalaš jahkedoaimmaid godiin ja godiid vuosttašvirggehas-, professor- ja doseantagelbbolašvuoda. Fágalaš jahkedoaimmaid loguin leat maid diedalaš assistenttat, stipendiáhtat, dutkit ja dekáanat.

Tab. 4 Sámi allaskuvlla fágagodiid jahkedoaimmat

		Giela, duoji ja servodatdiehtagiid goahti (GDS-goahti)	Sámi oahpaheaddje-oahpuid goahti (SOA-goahti)
2021	Vuosttašvirgegelbbolašvuotta	7	4,1
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuotta	6,9	1
	Professor II	0,7	0,8
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	34,3	15,6
2022	Vuosttašvirgegelbbolašvuotta	7	6,1
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuotta	6,9	2
	Professor II	0,7	0,7
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	34,3	15,7

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s).

Go stivra lea mearridan makkár oahppoprográmmat álget 2021/22 oahppojagi ja DOS fas makkár oahppoovttadagat álget, de leat goadit árvoštallan mo dát devdet gustovaš gáibádusaid. Lea árvoštallojuvvon ahte buot oahput devdet gelbbolašvuodagáibádusaid. Lea dattege dárbu nannet earenoamážit professorgelbbolašvuoda, go oallugat professoriin lahkoni ealáhatagi.

Allaskuvla lea 2021 giđa bargagoahtán dieđalaš bargiid gelbbolašvuodaprográmmain allaskuvlii. Prográmma galgá sihkkarastit nanu fágabirrasa ja ahte eambbosat olahit njunušgelbbolašvuoda. Gelbbolašvuodaprográmma galgá meannuduvvot allaskuvlastivrras. Bargui lea bargujoavku nammaduvvon ja lei vurdojuvvon ahte bargu loahpahuvo vuosttaš jahkebealis 2022. Bargu lea maŋŋonan ea.ea. go lea leamaš hástaleaddji gávdnat lahtuid bargojovkui.

Láhkaásahusa Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger bokte lea biddjon gáibádus pedagogalaš vuodđogelbbolašvuhtii oahpahu- ja dutkanvirggiide. Mearrádus bidjá viidáset gáibádusa ásausaide hábmet čielgaset kriteriaid dan gelbbolašvuhtii ja maiddái movt dat galgá dokumenterejuvot. Sámi allaskuvllas lea leamaš bargujoavku mii lea evttohan njuolggadusaid oahpahu- ja dutkivirggiid vuodđopedagogalaš gelbbolašvuoda dokumenteremii. Evttohus lea dohkkehuvvon allaskuvlastivrras 2021 čavčča.

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) gáibida ahte oahppofálaldagain lea čielga fágalaš ovddasvástádus, mas lea oahpu kvalitehtasihkkarastin- ja ovdánahttinovddasvástádus. Prográmmajodiheaddjidoaimma lea ásaheuvvon ja implementerejuvome.

Koordináhtoriid giehtagirji lea ođastuvvome ja lea leamaš gulaskuddamis. Gulaskuddama oktavuodas lea dollon čoahkkin gos váldorievdadusat čielgejuvvo. Jurdda lea ahte giehtagirji galgá

leat doarjjan koordináhtordoaimmas, earenoamážit sidjiide geat leat odđasat, ja ahte dehálaš dieđut leat čohkkejuvvon ovtta sadjái.

Studeanttaid máhcaheamit čájehit nu mo namuhuvvon ahte eambbogat háliidit neahttavuđot oahpuid ja oahpuid main leat deaivvadeamit. De lea ea.ea. dehálaš ásahusa dásis ságastallat oahpuid lágidanvuogi birra ja geahččalit hukset oktasaš ipmárdusa ja mihtu dan ektui. Dasto lea dehálaš ságastallat maid dákkár lágidanvuogit gáibidit ja leatgo eavttut dása sajis, omd. makkár gelbbolašvuoda gáibida dát ja mo deavdit vejolaš gelbbolašvuoda gáibadusaid. Dákko lea maid vejolaš geahččat mo juogadit vásáhusaid ja mo ásahusa bargit sáhttet veahkkin ja ávkin nubbi nubbi, omd. leago bargoustitbagadeapmi vejolaš čovddus.

3.4 Oahppobiras

Allaskuvla lea U/A-lága §4.3 bokte geatnegahtton ásahtit doaibmi oahppobiraslávdegotti. Maŋŋel go oahppobiraslávdegotti mandáhtta ja oktiibidjan dohkkehuvvui stivrras, de lea aktivitehta loktanán lávdegottis. Lávdegoddi lea ea.ea. bargan lávdegotti doaibmaplánain.

2022 gíđa lea nu gohčoduvvon SHoT-iskkus čađahuvvon, mii sáddejuvvui buot studeanttaide geain lea loatna Loatnakássas. Sámi allaskuvllas vástidedje 26 studeantta dán iskkadeami. Diimmá loguid ektui lea vástidanproseantta buorránan, ovddit ShoT iskkadeami vástidedje 13 studeantta. Bohtosat leat ovdanbuktojuvvon oahppobiraslávdegoddá ja gulahallančoahkkimis buot bargiide, ja dasa lassín vel biddjon gávdamassii studeanttaide ja bargiide gulahallanreaidduid bokte.

Dán iskkadeamis bodii ovdán ahte Sámi allaskuvlla studeanttat leat eanet duhtameahttumat oahppobirasiin go nášunála dásis. Nášunála dásis ledje bidjan dasa 65 čuoggá, Sámi allaskuvllas ges 56,2 čuoggá (100 čuoggá lea buoremus). Sámi allaskuvlla studeanttat leat maid eanet duhtameahttumat ásodatfálaldagain go nášunála dásis leat.

Sámi allaskuvlla studeanttain lea 38 % vástidan ahte sis lea heajos dahje hui heajos eallinkvalitehta (nášunála dásis 30 % vástidan seamma), 18 % vástidan ahte dovdet dávjá dahje hui dávjá akto, mas stuorát oassi vástideddjiin ledje dievdoolbmot (nášunála dásis 27 %). 9 % dievdostudeanttain Sámi allaskuvllas leat vástidan ahte dovdet givssiduvvon mielstudeanttain maŋemus mánuid (nášunála dásis seamma kategoriijas lea 2 %), ja 4 % nissonolbmui leat vástidan ahte leat dovdan givssiduvvon bargiin maŋemus mánuid (nášunála dásis seamma kategoriijas 0 %). 23 % Sámi allaskuvlla studeanttain (nášunála dásis seamma kategoriijas 27 %) leat vástidan ahte leat vásihan seksuála loavkašuttima (verbála, ii-verbála, dahje fysalaš), mas 27 % leat nissonolbmot. Das ii daddjo mihkke dan birra gos sii leat vásihan dan dahje makkár oktavuodain.

Sámi allaskuvla leage bargan ea.ea. ehtalaš rávvagiiguin, ja gárrenmirkkuid ja spillaid geavaheami njuolggadusaiguin, mat galget váikkuhit dasa ahte studeanttain lea oadjebas biras. Sosiála doaimmat ja givssideami eastadeapmi ferte áin vuoruhuvvot.

Dat mii guoská studeanttaid loaktimii oahppoprográmmas orro obbalaččat oalle buorre. Muhtin osiin leat veahá heajut bohtosat go nášunála dásis, muhto obbalaččat dollet dási nášunála bohtosiiguin. Dat mat leat veahá vuollelis go nášunála bohtosat leat oahpu struktuvra, obbalaččat

oahpahuš ja oahpu bargonoađđi. Studeantta iežas ángiruššan, fágalaš bagadallan, fysalaš oahppobiras ja máhcaheapmi leat fáttát mat leat ožžon eanet čuoggáid go nášunála dásis.

Maiddá dán oahppojađi leat guokte studeantamentora virgáduvvon. Soai leaba galgan doarjut eará studeanttaid fágalaččat ja jus čuožžilit váttisvuodát. Soai leaba maid ángiruššan studeantabirrasii, go leaba lágidan iešguđet sosiála doaimmaid nu go giellakafea, kurssaid ja eará deaivvademiid. Soai leaba maid geahččalan čađahit iskkadeami oahppobirrasa birra, muhto studeanttat eai leat vástidan gažaldagaide. Mii vásihit ahte dát doaibma lea leamaš buorre ja dagahan studeantabirrasa veahá eambbo ealasin.

Sámi allaskuvla lea áiggiid čađa ožžon unnán jearaldagat individuála heivehemiide oahpuide universitehta ja allaskuvlalága § 4-3 c) vuodul, muhto 2021 čavčča ledje mánnga studeantta geat válde oktavuoda dan geažil. Dan oktavuodas čalmmustuvvui ahte allaskuvllas lea bargu dahkat vai mii deavdit geatnegasvuodaideamet. Allaskuvllas lea váilon oktavuodaolmmoš, doaibmaplána, rutiinnat ja rollačielggadeapmi individuála heivehemiide. Sihke hálddahušas ja fágabargiin lea dárbu gelbbolašvuodaloktemii. Diehtosiiddas, SSO studeantavisttiin ja min neahttasiiddus ja dihtovuogádagas leat čalmmustuvvon váilevašvuodát universála hábmema ektui. 2021 čavčča mearriduvvui ahte bargujoavku biddjo johtui mii galgá čuovvulahttit dán. Bargujoavku ii leat bohtán johtui 2021/22 oahppojađis, muhto earjilstudeanttaid heivehemiid čuovvuleami oktavuodas leat goitge bargovuogit ja gelbbolašvuodta ovdánan dán suorggis.

3.5 Internašunála studeanttat ja lonohallanprográmmat

Allaskuvlla mihttu lea oažžut 7 sisaboahhti lonohallanstudeantta ja 2 olggosmanni lonohallanstudeantta, ja ahte 30 proseanta registrerejuvvon studeanttain leat olgoriikka studeanttat, dás maiddá Ruođa- ja Suomabeale studeanttat.

2021 čavčča ledje 7 sisaboahhti lonohallanstudeantta. 5 studeantta bohte The Arctic State Institute of culture and arts in Yakutskas North2North lonohallanprográmma bokte, ja 2 studeantta bodiiga Guoládatnjárggas Barents+ lonohallanprográmma bokte.

2021/22 oahppojađi eai lean studeanttat guhkebuš lonohallamis, muhto 11 oahpaheaddjeoahpu studeantta ledje vahkosaš oanehisáiggelonohallamis Memorial University of New Foundland Kanada, mii lea min ovttasbargoguoibmi Verdde temáhtalaš fierpmádagas. Sávaldat lea ahte oanehisáigge lonohallanmátkkit sáhttet movttiidahttit studeanttaid vuolgít guhkebuš lonohallamii.

2021 čavčča fálaimet engelasgielat neahttavuđotoahpu Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts. Oahpus ledje studeanttat Duiskkas, Kanadas, Suomas, Ruotas, ja Norggas. Dakkár oahput leat mielde lokteme internašunaliserema, go heive olgoriikka studeanttaide geat eai hálddaš sámegiela ja geain ii leat vejolašvuodta fysalaččat bohtit lonohallamii. Seammas leat dat mielde internašunalisereme allaskuvla studeanttaid geat eai sáhte/háliit vuolgít lonohallamii, das go sii besset studeret ovttas studeanttaiguin miehtá máilmmi ja searvat riikkaidgaskasaš forumii.

Eanas oassi allaskuvlla sisaboahtti lonohallanstuđeanttain leat maŋemus jagiid boahťan Ruoššas. Das go buot ovttasbargu Ruošša oahppoásahusaiguin lea bissehuvvon soahtedili dihte, de lea dárbu ásaht odđa ovttasbargošiehtadusaide eará riikka oahppoásahusaiguin.

Oahppohálddahu leat prográmmakoordinátoriiguin ásaħan bargojoavkku gos ulbmil lea fárrolaga ásaht gárvvos lonohallanpáħkaid stuđeanttaide. Dán oktavuodas lea ráħkaduvvon láidehus lonohallamii, mii sáħttá leat veahkkinn bargui. Lea nai čađahuvvon kártenbargu gos leat geaħčadan relevánta oahpuid WINHEC ja UArctic fierpmádagaid miellaħtoásahusaħin. Jurdda lea ahte juohke oahppoprográmma gávdná guokte ovttasbargoásahusa mainna hukset stuđeantalonoħallama ovttasbarggu.

Sámi allaskuvllas lea miessemánus 2022 leamaš delegašuvdna Kanada North2North organisašuvnnain Yukon University, Aurora College ja Nunavut Arctic College oahpásmuvvan dihte minguin ja min oahppoprográmmaiguin. Oaidnit ahte lea deħalaš ahte mis leat forumat gos beassat sihke siskkáldasat ja eará ásaħusaiguin sáġastallat internašunaliserema birra, ja ahte lea dárbu ásaht eambo arenaid gos sáġastallojuvvo internašunaliserema birra. Jurdda lea láġidit 1-2 siskkáldas seminára juohke oahppoġagi gos loktet iešġudet fáttáid mat ġusket internašunaliseremii.

3.6 Oahpuid árvvoštallan

Sámi allaskuvllas lea miħttun fállat oahpuid maid fágalaš ja pedagogalaš kvaliteħta vástida našunála ja internašunála gáibádusaide ja dássái. Allaskuvlla oahppofáladagaid kvaliteħta galġa ġamma ja systemáħtalaččat evaluerejuvvot, nu ahte dollet alla riikkaidġaskaš fágalaš dási, leat áġeguovdilis servodatrelavánttat ja ahte oahpahu lea doħkkehuvvon diedalaš, dáiddafágalaš, pedagogalaš ja eħtalaš prinsihpaid mielde.

2021/22 oahppoġagi leat stuđeanttat ožžon vejolašvuoda buktit fágalaš árvvoštallama diġítálaččat, mii lea earġkilis ja anonyma vuohki buktit máħcaħagaid. Oahppohálddahu lea ráħkadan dán skovi ja fievrriđan dan liŋkka fágabargiide ġeat sáħttet stuđeanttaide ieħa dan sáddet go fága loahpahuvvo. Dasa lassinn sihkarastá vel oahppohálddahu ahte buot stuđeanttat galġet oážžut vejolašvuoda dan deavdit dainna láġiin ahte biddjo maiddái Canvasii. Dainna vuġiin sihkarastit ahte buohkaide addo seamma vejolašvuohħa buktit máħcaħaga.

Dat lea doaibman bures, erenoamážit oahpuin gos koordináħtor lea ieš áġġiruššan ja muittuhan stuđeanttaid deavdit árvvoštallama. 2021 čavčča devde oktiibuot 39 stuđeantta 16 oahpuš/fágain dán skovi. 2022 ġiđđalohkanbaji skovi devde oktiibuot 35 stuđeantta 16 oahpuš/fágain skovi.

Boħtosat čáħehit ahte eanas oassi lea duħtavaš oahpuin, loġaldalliid dásiin, dieħtojuohkimiin, ġulahallamiin ja stuđeantabirraħsiin. Soapmásat datteġe vástidit ahte lea vásttis oážžut fágabargiide ságaide, diedut boħtet beare maŋġit, ahte oahpahuħas ja bargoeallimis ja oahpahuħas ja eksámenis galġġaħii laġat oktavuohħa, go vásihuħvo ahte oahpahuħas lea fokus áššiide mat eai adno bargoeallimis ja ahte ii leat fokus dasa mii eksámenis boahťa. Hárġehallamiid eħtui lea sávaħaħtti oahppat eambo hálddahuħlaš bargġuid ja konflivħtaid birra.

Vásihit ahte elektrovnnalaš skovvi dagaha ahte eanet studeanttat vástidit, ágga dasa sáhttá leat ahte dat lea álki, dat lea golmma gillii, dan sáhttá vástidit goas beare ja ahte dat sihkkarastá anonymitehta. Maŋjel vástidanáigodaga leat bohtosat sirrejuvvon fágaid/oahpuid mielde ja sáddejuvvon koordinátoriidda/fágaovddasvástideddjiide. Dáid bohtosiid sii leat ea.ea. láktan mielde fágaárvoštallamiidda.

Allaskuvllas lea leamaš hástalus oážžut fágaraporttaid čállojuvvot, ja dasa lea duogáš ahte mis lea váilon vuohki movt dat čuovvuluvvojit. Maŋemus jagiid leat bidjan eanet fokusa fágaraporttaide, ja das oaidnit bohtosiid. Dán oahppojagi leat 24 fágaraportta čállojuvvon, ja dat lea odđa olahus. Earenoamážit sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloras ja sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus leat bidjan olu návccaid čállit fágaraporttaid, ja doppe leat olu buorit dieđut maid sáhttá atnit ovdánahttin dihte oahppoprográmmaid.

Fágaraporttaid čoahkkáigeasut leat čohkkejuvvon sierra dokumentii mii lea mielddusin kvalitehtaraporttas. Raporttain leat olu ávkkálaš dieđut das movt oahpuid čadaheapmi lea lihkestuvvan, ja doppe sáhttá ea.ea. lohkat movt oahpahanvuogit ja bargogáibádušat leat doaibman, manin studeanttat leat heaitán, movt hybrida neahttaoahpahus-čoavddus leat vásihuvvon, ja koordináhtoriid buoridanevttohusaid. Fágaraporttat leat čohkkejuvvon ja sáddejuvvon goahtejodiheddjiide ja prográmmajodiheddjiide. Ferte ain bargojuvvot gávdat buori vuogi movt buoremusat ávkkástallat dáin, ja movt čatnat oktii kvalitehtaraportta, árvoštallamiid, fága- ja sensorraporttaid, ovddidan dihte oahpuid kvalitehta.

Nu mo namuhuvvon, de lea golmma bacheloroahpus čadahuvvon áigodatlaš evalueren. Lea leamaš veahá eahpečielggas mo dát galgá čadahuvvot, go ii leat gávdon čielga rutiidna dása. Dál lea dákkár rutiidna hábmejuvvon, vai evalueremat šaddet nu ovttaládje go vejolaš ja vai lea čielga neava sidjiide geat galget čadahit evaluerema.

3.7 2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Eanaš oahppoprográmmain lea dál unnimusat okta lohkanbadji várrejuvvon lonohallamii. Muhtun prográmmaid huksehusat leat rievdaduvvon dahje rievdaduvvome, nu ahte lonohallan vuoruhuvo.

Molssaeaktun internašunaliseremii studeanttaide geaidda ii leat áigequovdil vuolgit dahje boahit lonohallamii, lea 2021 čavčča lágduvvui duodjeoahppu engelasgilli neahta bokte. Olu oahpuin leat maid leamaš internašunála guosselogaldallit.

Oahppohálddahus lea godiiguin ja fágasurggiiguin čadahán olu čoahkkimiid ja diehtujuohkimiid internašunaliserema birra, lea čadahuvvon kárten WINHEC ja UArctic fierpmádagaid miellahttoásahusaid oahppofálaldagain, ja leat álgán ságastallat makkár ásahusaiguin áigut vuoruhit ásahit ovttasbargošiehtadusaid. Lea ráhkaduvvon láidehus movt ásahit ja ovdánahttit lonohallanovttasbarguid.

Kvalitehtasihkkarastinvuogádaga ovdánahttimiin lea jotkojuvvon. Lea ea.ea. hábmejuvvon mála ja rutiidna áigodatlaš árvoštallamiidda. Oahpuid álggaheami proseassa ii leat vel árvoštallojuvvon. Leat boahán máhcaheamit prosessii, muhto eai konkrehta buoridanevttohusat.

Lea áin hástalus áсахit raporterenvuogádaga mii čatná oktii kvalitehtaraportta, árvoštallamiid, ja fága- ja sensorraporttaid. Dán kvalitehtaraportta oktavuodas leat dollojuvvon čoahkkimat sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor- ja masteroahpu ja sámi oahpaheaddjeoahpuid prográmmajodiheddjiiguin. Evttohuvvu ahte dákkár čoahkkimat dollojit juohke lohkanbaji loahpas.

Oahppobirasbargu lea vuoruhuvvon. Oahppobiraslávdegoddi lea doaibman aktiivvalaččat, ja lea hábmen doaibmaplána. Studeantamentor-doaibma lea ásahuvvon dainna ulbmilin ahte doarjut studeanttaid fágalaččat ja maiddá ealáskahttit studeantabirrasa.

Studeantaáittardeaddji dovddusindahkan lea čuovvuluvvon dainna lágiin ahte son lei bohtán campusii álggahanvahkku oktavuodas, gos doalai kurssa studeanttavuogátvuodaid birra. Doaibma lea čalmmustahttojuvvon ođđa studeanttaid diehtujuohkimis, álggahanvahkku prográmmas ja ruovttusiiddus.

Spiehkastatvuogádaga ovdánahttin, dáikko bokte doaibmaplána ráhkadeami sihkkarastin ja čoavddusevttohusa doaibmama sihkkarastin studeanttaiguin, ii leat čadahuvvon. Lea leamaš hástaleaddji gávdnat resurssaid dán bargui go leat leamaš olu eará stuora proseassat jođus, nu mo koordinátoriid giehtagirji, njuolggadusaid ođasmahttin, oahppoplána mála ja láidehus jna.

Oahppoplána mále ja láidehus lea ráhkaduvvon. Dát ovddiduvvo dohkkeheapmái 2022 čavčča.

3.8 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin lea dieđihuvvon spiehkastat oahpahusa ektui. Diehtu lea ovddiduvvon rutiinna mielde, muhto čoavddus ii leat evttohuvvon. Ášši sáhtta čovdojuvvon olggobeale vuogádaga, muhto vuogádagas ii leat dokumenterejuvvon čoavddus.

Dát čájeha ahte lea dárbu ođastit rutiinna ja čielggadit mo galgá jus áššái ii evttohuvvu čoavddus maid studeanttat dohkkehit.

3.9 2023 váldovuoruheamit

Ođastit prográmmaplánaid ja oahppoplánaid oahpuin main lea čadahuvvon áigodatlaš árvoštallan.

Ođastit skovi mainna ovddida oahppoplánaid meannudeapmái ulbmilin ahte dárkkistuvvo ahte oahput devdet dehálaš kvalitehtagáibádusaid.

Áсахit njuolggadusaid geatnegahtton bargguide ja gáibádusaid beassat eksámenii dohkkeheapmái.

Gelbbolašvuoda loktema prográmma oažžut johtui.

Joatkit bargguin áсахit gárves lonohallanpáhkaid studeanttaide, ja áсахit eambo arenaid gos ságastallojuvvo internašunaliserema birra. Lágidit bargiide jahkásaš seminára gos loktet iešgudetge fáttáid mat gusket internašunaliseremii.

Geahččaladdat ođđa vugiid ávkkástallat fágareporttain ja movt čatnat oktii kvalitehtaraportta, árvoštallamiid, fága- ja sensorraporttaid.

Hábmet ehtalaš rávvagiid oahpahussii ja bagadallamii.

Buoridit diehtujuhkima individuála heivehemiid birra studeanttaide ja hábmet rutiinna individuála heivehemiid ohcamiid áššemeannudeapmái.

Ođastišgoahtit Sámi allaskuvlla bachelorgráda láhkaásahusa.

4 EKSÁMENKVALITEHTA

Eksámenkvalitehtii gullá studeanttaid oahppanávki ja oahpu relevánsa oahppoplána mihttomeriid, studeantta persovnnalaš ovdáneami ja čadaheami hárrái. Kvalitehtabargu galgá miellodisbuktit ahte studeanttat olahit oahppoprográmmaid ja –ovttadagaid oahppanjoksosiid. Sihke čadaheapmi, eksámeniid ceavzin, oahppočuoggáid produkšuvdna ja árvosátnejuohku sáhtta čájehit oahppanjoksosiid olaheami.

Sámi allaskuvllas lea ovdánahttinšiehtadus Máhttodepartemeanttain, mii muitala galle sámegeilat kandidáhta allaskuvllas lea mihttun buvttadit. Dasa lassin lea Máhttodepartemeanta mearridan kandidáhtamihttologu oahpaheadjeoahpuide. Dát eai kommenterejuvvo dán raporttas.

Tabella čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid eksámenkvalitehtas.

Tab. 5 Váldologut eksámenkvalitehtas

	2020/21		2021/22	
	2020 čakča	2021 gidđa	2021 čakča	2022 gidđa
Geargan kandidáhtat grádajuolludeaddji oahpus ⁵	3	13	2	12
Geargan kandidáhtat oahpuin ⁶	74	55	53	102
Eai ceavzán eksámeniid (%) ⁷	4,0	6,4	4,2	3,3
Eai ceavzán eksámeniid Norgga stáda allaskuvllain (%)	6,9	5,4	7,3	6,1
Studeanttat čadahan bacheloroahpu normerejuvvon áigái ⁸	54,6	-	53,5	-
Studeanttat čadahan masteroahpu normerejuvvon áigái ⁹	0	-	-	-
Studeanttat juohke fágalaš jahkedoaimma nammii ¹⁰	2,4	-	4,1	-
Gaskamearalaš studeanttat juohke fágalaš jahkedoaimma nammii Norgga stáda allaskuvllain ¹¹	17,8	-	16,8	-
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát ¹²	29,3	42,4	41,1	55,3
Produserejuvvon odđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii ¹³	14,8	22,7	12,4	22,3
Fágalaš áigegeavaheapmi	29,6	-	-	-

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s).

⁵ Dáin loguin leat mielde maiddái praktihkalaš pedagogalaš oahput.

⁶ Sihke grádajuolludeaddji ja árvosátnečálusjuolludeaddji oahput.

⁷ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maiddái studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

⁸ Olles jagi logut, 2016 joavkkuid čadaheapmi.

⁹ Olles jagi logut, 2017 joavkkuid čadaheapmi.

¹⁰ Olles jagi logut.

¹¹ Olles jagi logut.

¹² Odđa oahppočuoggát produserejuvvon juohke ollesáiggeekvivalenteanta nammii áshusa iežas ruhtaduvvon oahpuin.

¹³ Produserejuvvon odđa oahppočuoggát allaskuvlla iežas ruhtaduvvon oahpuin.

4.1 Čadaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi

Tabealla 5 čájeha ahte grádajuolludeaddji oahpuin ledje oahppo jagi 2021/22 guokte unnánat kandidáhta go oahppo jagi 2020/21. 1/3 oassi grádajuolludeaddji oahpu kandidáhtain gárvii oahpus čakčalohkanbajis 2021 mii čájeha ahte sii leat maŋŋonan oahpuin, ja 2/3 oassi fas giđdalohkanbajis 2022. Dán logus leat mielde maddái sii guđet leat maŋŋonan oahpuin.

Tab. 6 Bachelor- ja masteroahpuid plánejuvvon ja čadahuvvon oahppočuoggát 2022

	Plánejuvvon oahppočuoggát	Čadahuvvon oahppočuoggát	Oahppočuoggáid čadahanproseanta
SOA-goadi bacheloroahput	540	540	100
GDS-goadi bacheloroahput	695	535	76,98
SOA-goadi masteroahput	1095	980	89,5
GDS-goadi masteroahput	310	110	35,48

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s).

Tabealla čájeha ahte studeanttat leat buori muddui čadahan plánejuvvon oahppočuoggáid, muhto allaskuvla rahčá oažžut studeanttaid gárvet GDS-goadi masteroahpuid normerejuvvon áigái.

Olu studeanttat leat heaitán prográmmaoahpuin maŋemusa jagiid go oahpu ii sáhttán kombineret bargguin, dahje go eallindili geažil ii lean vejolaš boahit deaivvademiide campusii. Olu studeanttat leat maid vuordán ahte oahput leat eanet láchčojuvvon nu ahte lea vejolaš čuovvut gáiddusin dahje čadahit seammás go barget, muhto leat heaitán go vásihit ahte dat ii leat čadahahtti. Muhtin studeanttat leat ges permišuvnna, dearvvašvuoda dahje lonohallanáigodaga geažil maŋŋonan progresašuvnain, ja de lea leamaš váttis čadahit normerejuvvon áigái dahje joatkit go manná guhká dassáži oahput nuppes lágiduvvojit.

Máhttodepartemeantta lea 2021:s almmuhan *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025* ja *Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter*. Dáin leat čielga vuordámuššan ahte oahput galget šaddat eanet olámmuttos studeanttaide iešguđet eallindiliin, ja ásahit eanet geabbilis ja lávdaduvvon oahpuid ja eanet čielga neahttaoahpuid. Sámi allaskuvla berre maddái geahčadit mainna lágiin galgat čuovvulahttit dáid strategiijaid, earenoamážit dainna ulbmilin ahte oažžut eanet studeanttaid gárvet oahpuid.

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelora čadaheamis lea vásihuvvon ahte fágalaš dássi gaskkal sámegiela álgokurssaid ja Davvisámegiela lohkanbadjeoahpu, ja gaskkal Davvisámegiela lohkanbadjeoahpu ja Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelora oahpuid (BASA1) lea hui stuoris. Vásihuvvo ahte studeanttat geat aitto leat oahppan giela rahčat čadahit BASA1 oahpuid, ja ahte studeanttat fertejit dáin oahpuin birget bures jus eai galgga rahčat bacheloroahpu gárvemiin.

Sihke sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masteris, duoji masteris ja sámi journalistihka master álgoálbmotperspektiivvas lea stuora oassi studeanttain geat eai leat gárvven normerejuvvo áigái.

Mis lea unnán diehtu das ahte manin studeanttat geain váilu dušše masterbargu, eai nagot gárvet. Orru goitge nu ahte allaskuvla sáhtašii eanet bargat doarjun dihte studeanttaid čállinproseassa,

omd. masterstudeanttaide várret bargolanjaid gosa sáhttet guođdit iežaset biergasiid ja girjjiid, lágídit čállinbargobájiid ja iešguđetge kurssaid mat čatnasit akademalaš čállimii ja oahppoteknihkkii. Čállinprosessii lea ávkin ja doarjjan eará masterstudeanttaiguin fárrolaga čohkkát ja bargat. Das go eanaš min masteroahpuin lea unna studeantalohku, de soaittášii jurdda ahte čállinproseassas láchit dili nu ahte masterstudeanttat deaivvadit rastá fágasurggiid.

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masteris leat rievddadan prográmmaplána, ulbmilin ahte buoridit čadahanloguid. Huksehus lea rievddaduvvon nu ahte studeanttat álget masterbargguin árat ja manjemus oahppojagi barget dušše masterbargguin. Lea plánejuvvon ahte prográmmas čadahuvvo áigodatlaš árvoštallan manjel go dát studeantajoavku lea čadahan oahpu.

Berre nai buoridit masteršiehtadusa vuolláičállima rutiinna, go olu studeanttain ii leat dát sajis. Masterbagadalli nammadeami rutiinna lea dárbu buoridit sihkarastin dihte ahte studeanttaide nammaduvvo bagadalli áiggil ja ahte bagadallis lea várrejuvvon bargoáigi dán doibmii. Jus studeanta manjona mastersisabuktimiin, de ferte nai čielggaduvvot ahte lea go bagadallis vejolašvuolta joatkkit bagadallin.

DOS lea 2021 čavčča mearridan ahte sii geat masset oahpporievtti sáhttet ohcat beassat prográmmastudeantan maiddá olggobeale sisaváldináigodaga, ulbmilin ahte álkidit ovddeš studeanttaid vejolašvuoda gárvet oahpuset. Stivrra ja eiseválddiid vuordámušaid mielde ferte čavget práksisa oahpporivttiid čuovvolemiin go studeanta ii gárven oahpus normerejuvvon áigái.

Allaskuvllas leat leamaš prográmmastudeanttat geat dearvasvuodaákkaid geažil eai leat nákcen gárvet oahpuset. Danin lea buorre ahte dál lea loktanan dihtomielalašvuolta studeanttaid vuogátvuhtii oaččut oahppodili ja eksámena heivehuvvot dainna lágiin ahte sihkarasto ahte sis lea ovttadássásaš oahppovejolašvuodat. Lea dárbu ain nannet gelbbolašvuoda ja vuogádaga dustet ja doarjut studeanttaid geain leat earenoamáš dárbbut dahje doaimmahehttejumit.

Áiggiid čada lea allaskuvllas leamaš olu fokus rekruteremii ja registrerejuvvon studeanttaid lohku. Lea dárbu bidjat seamma fokusa ja návccaid studeanttaid čadaheapmái, ea.ea. go dihto oahpuid čadaheapmi hukse rekruterenvuođu eará oahpuide ja go oahppočuoggábuvttadeapmi dahká vuodu ruhtadeapmái. Allaskuvllas leat leamaš guokte studeamentora 2021 giđa rájes, geat leaba galgan ea.ea. doaimmat veahkkin studeanttaide oažžut johtui fágalaš aktivitehta, mii fas sáhttá doarjut ahte eambbogat gárvejit oahpu.

Eksámeniid ceavzin

Tab. 7 Árvosátnejuohku Sámi allaskuvllas oahppojagiin 2020/21 ja 2021/22 (%)

	2020 čakča	2021 giđđa	2021 čakča	2022 giđđa
A	23,2	25,6	25	28,11
B	25,9	30,7	34,03	34,1
C	28,6	23,4	24,31	25,35
D	7,1	11,0	9,72	7,37
E	9,8	2,2	2,78	1,84
F	5,4	7,3	4,17	3,23

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgere utdanning (DBH:s).

Sivas go Sámi allaskuvllas leat unna studeantajovkkožat de sáhttet logut mat čájehit galles eai ceavzze eksámena neaktit leat hui badjin. Muhtun oahpuin sáhtta dušše okta studeanta diedihuvvon eksámenii, ja jus son ii ceavzze, de orru stuorra oassi geat eai ceavzze.

Oahppojagi 2021/22 árvosátnejuohku bissu sullii seamma dásis go 2020/21 oahppojagi. Goitge oaidnit ahte oahppojagi 2020/21 ektui leat smávva rievdamat árvosátnejuogus, stuorát oassi studeanttain leat ožžon árvosániid A ja B, ja unnit oassi lea ožžon E ja F.

Buoret logut árvosátnejuogus 2021/22, sáhtta vuosttažettiin čilget dainna ahte Covid-19 áigodagat váikkuhii negatiivvalaččat eksámeniid čadaheapmái oahppojagis 2020/21. Dalle ledje studeanttat olu okto ja leat iehčanassii lohkan/bargan, ja oahppojagi 2021/22 leat studeanttat beassan fas čeahkanit ja ságastallat oahpuid oktavuodas.

Jus eksámenbohtosiid galgá viidáset kommenteret, de lea relevánta daid geahččat ovtta tabealla 5:n, gos oaidnit ahte Sámi allaskuvllas ledje 2021:s 4,11 studeantta juohke fágalaš jahkedoaimma (ársverk) nammii. 2020:s fas ledje 2,4 studeantta. Gaskamearalaš lohku visot stáhta allaskuvllain Norggas lei 16,8 studeanta juohke fágalaš jahkedoaimma nammii 2021:s. Go allaskuvllas lea studeantalohku juohke fágabargi nammii lassánan, livččii vuorddehahtti ahte eksámenenobohtosat njidjet. Tabealla 7 čájeha goitge ahte árvosánit leat seamma áigodagas buorránan. De sáhtta orrut nu ahte allaskuvlla eksámenbohtosiidda lea leamaš posiitiiva váikkuhus das ahte studeantalohku juohke fágalaš jahkedoaimma ektui lea lassánan.

2021/22 studeantaárvoštallamiin bohtá ovdan ahte eanas oassi studeanttain vásihit oahpu eanet go gaskamearalaš ávkkálažžan, atnet geatnegahtton bargguid ávkkálažžan, oaiivildit lohkanmeari nannen oahppama, vásihit buori gulahallama fágabargiiguin ja ahte logaldalliid dássi lea dohkálaš dahje hui allat. Dát sáhtta maid leat mielde čilgeme manne A ja B árvosáni oassi lassána.

Eksámeniid lágideapmi ja čadaheapmi

Buot ruovttu- ja skuvlaeksámenat leat čakčalohkanbaji 2021 rájes čadahuvvon digítálalaččat Wiseflow digítála eksámenvuogádaga bokte, ja daid čadaheapmi lea doaibman bures. Digítála eksámenvuogádat lea álkidahttan kandidáhtaid eksámeniid go besset čállit dihtoriin ja sensoriid go eai dárbbat giehtačállošiid lohkat ja besset dahkat árvoštallamiid digítálalaččat.

Njálmmálaš ovdanbuktimat/-eksámenat leat čadahuvvon dábálaš vugiin earret muhtun oktavuodain leat čadahuvvon neahttaoktavuoda bokte, mii maddái lea doaibman bures. Jus sensor oassálastá njálmmálaš eksámenii neahta bokte, berre ovdagihtii addot diehtu dan birra studeanttaide. Spiehkastadieđu bokte leat nai fuomášuvvon eará buoridandárbbut, ja eksámen- ja loahpalašárvoštallama lánkaásahusa odasteami oktavuodas ferte lasihuvvot ahte njálmmálaš eksámena bohtosat galget almmuhuvvot studeanttaide dakka maŋjel eksámena. Sensorláidehusain ferte čilget dárkilabbot njálmmálaš eksámeniid ráhkkaneami ja ovdanbuktinvuogiid birra.

Lea leamaš dárbu ráhkadit rutiinna álgokurssaid privatistaeksámeniid lágideapmái, buoridan dihte ea.ea. siskáldas diehtjođu, ovddasvástádus- ja bargujođu ja diedihemiid očcodeami. Dát rutiidna lea ráhkaduvvon giđdalohkanbajis 2022.

Lea biddjon johtui bealálašvuodanjuolggadusaid dárkkisteapmi eksámeniid árvvoštallamis mii galgá doaibmat ja sihkkarastit sensoriid bealálašvuoda. Dat galgá sihkkarastit ahte sensorat ieža árvvoštallat leatgo bealálaččat árvvoštallat kandidáhta/-id eksámeniid.

DOS lea 2022 giđa mearridan ahte allaskuvla ii galgga bovdet guldaleddjiid masterbargguid eksámengažadeapmái jus eai leat earenoamáš ákkat dasa, dahje jus oahppoplánain ii daddjo ahte njálmálaš eksámena gažadanoassi galgá leat oassin rabas masterovdanbuktindilálašvuodas. Duogáš dása lea ahte almmolaš gažadeapmi lea muhtomin vásihuvvon hui unohassan kandidáhtaide, ja lea maiddá jáhkehahtti ahte buot sensorat eai soaitte arvat leat seamma kritihkalaččat go maid livčče leamaš jus eai livčče guldaleaddjit. Leat nai čuožžilan formála meattáhusaid váidagat, go omd. lea dáhpáhuvvan ahte guldaleaddjit streama bokte leat muosehuhtán gažadeami. Doaivut ahte dát mearrádus nai sáhtta váikkuhit masteroahpuid čadaheapmái, go almmolaš gažadeapmi lea leamaš hui balddihahtti muhtin studeanttaide.

Oahppojagi 2021/22 studeantaiskkademiin ii leamaš čuokkis mas livčče jerrojuvnon eksámeniid lágidemiid ja čadahemiid birra. Oahppojahká 2022/23 vuoruhuvvo sierra čuokkis gos studeanttain jerrojuvvo eksámenlágidemiid ja čadahemiid birra.

Oahppočuoggáid produkšuvdna

Allaskuvlla oahppočuoggáid produkšuvdna lea lassánan oahppojagi 2021/22. Giđdalohkanbajis lea lassáneapmi earenoamážit sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus ja sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloroahpus. Čilgehus dása sáhtta leat ahte 2022 giđa ledje dáin oahpuin guokte joavkku. Čakčalohkanbajis lei maid eanemus lassáneapmi sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus. Maiddá oahpuin Árbediehtu, ja Osku ja eallínáddejuvni Sámis lei buorre buvttadeapmi, sihke čakča- ja giđdalohkanbajis. Maiddá Eamiálbmot duodje- ja dáiddadiehtu lei buorre produkšuvdna.

Liikká čájehuvvo ahte produserejuvnon oahppočuoggát juohke studeantta nammii lea veahá njiedjan 2020/21 ektui. Ágga dása lea ahte studeantalohku ja ollesáigge ekvivalenteantaid lohku lea lassánan, muhto oahppočuoggá produkšuvdna ii leat lassánan nu olu ahte oahppočuoggát juohke studeantta nammii lassána.

Oahppočuoggáid produkšuvdna ektui lea relevánta árvvoštallat lea go dárbu ahte oahppoovttadagat mannet mángga lohkanbaji ja jagi badjel, nu ahte studeanta oažžu oahppočuoggáid registrerejuvnot easka go lea manemus eksámena čadahan. Dás leat váikkuhusat raporterejuvnon loguide, sáhtta dagahit ahte studeanttat eai oaččo oahppočuoggáid jus heitet dahje gaskkalduvvet oahpus, ja das sáhtta leat váikkuhus studeantta doarjja-/stipeanddaohcamii. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu masteriin lea fágajuohkin 2022 giđa mearriduvvon rievdaduvvot nu ahte unnánat fágat lágiduvvojit mánggaid lohkanbajiid badjel, ja ulbmilin lea árvvoštallat vel eanet dán oahpu fágaid lágideami rievdadit.

4.2 Doavttergrádaohpu čadaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi

Sámi allaskuvllas lei vuosttaš sisaváldin iežas PhD-ohppui 2016 giđa, álgimiin 2016 čavčča. Doavttergráda normerejuvvon oahppoáigi lea golbma jagi. Lassin dása lea eatnasiin geatnegahtton oahpahusjahki. Plána mielde galget vuosttaš kandidáhtat geargat 2022 jagi mielde ja guokte kandidáhta leaba geigen árvvoštallanohcama, muhto nákkáhallan ii leat vel lágíduvvon. Oassi studeanttain leat ožžon guhkíduvnot stipendiáhttaáigodaga virgelobiid ja Covid-19 geažil.

Nu mo namuhuvvon, de leat olu resurssat biddjon rutiinnaid hábmemei. Dán oktavuodas leat maid hábmejuvvon rutiinnat studeanttaide, mat galget leat ávkin oahpu čadaheapmái, nu mo nákkosgirjji sisabuktima rutiidna.

Prográmmastivra lea mannan čada kandidáhtaid ja bagadalliid ovdánanraporttaid, ja bidjan čuovvolandoaimmaid johtui dáid vuodul.

4.3 Fágalaš áigegeavaheapmi

Studiebarometeret jearahallan, maid NOKUT čadaha jahkásaččat, jearrá bachelor- ja masteroahpuid studeanttain man olu áiggi studeanttat atnet vahkkus organiserejuvvon oahpahussii searvamii ja iešoahppamii. Fágalaš áigegeavaheapmi sáhtta leat mielde čilgeme loguid mat muitalit olu studeanttat eai ceavzze eksámena. Allaskuvla hárve deavdá bohtosiid almmuheami eavttuid, jogo danne go studeantajoavkkut leat beare unnit dahje danne go beare unnánat leat vástidan.

Allaskuvla lea danne čadahan iskkadeami mii sulastahte Studiebarometeret, mas jerro ea.ea. áigegeavaheami birra. Eanas oassi vástideddjiin vástidit ahte sii oassálastet lágíduvvon oahppanaktivitehtaide ja ahte leat bures ráhkkanan go searvá oahpahussii. Dás sáhtta oktavuoha dainna go eatnasat vástidit ahte fágabargiin leat čielga vuordámušat studeanttaide. Storra oassi vástida maid ahte digítála reaidut geavahuvvojit nu ahte studeanta šaddá aktiivan oahpahusas.

Eambbo áigegeavaheapmi sáhtta vejolaččat fas loktet čadaheami loguid. Ferte árvvoštallat makkár doaimbijut sáhttet movttiidahttit studeanttaid atnit eambbo áiggi oahpuide vai nákkejit čadahit oahpuid, produseret eambbo oahppočuoggáid ja ceavzit eksámeniid. Dákko lea dehálaš ávkkástallat dieđuid maid studeantaiskkademiid bokte oažžut.

4.4 Relevánsa

Sámi allaskuvla lea 2021 giđa dahkan ovttasbargošiehtadusa Nuorta universitehtain, man ulbmilin lea ovttas fállat lullisámegiela álgokurssa. 2021 čavčča almmuhuvvuige lullisámegiela álgokursa Aarbortes. Ohppui ledje 16 ohcci, geain 11 vuostáiválde fálladaga ja čiežas gárveje oahpu. Lassin dása čadahe 12 privatistta eksámena sámegeiela álgokurssain. Dát lea dehálaš doaimma sámegeielaid nannemis ja ovdánahttimis. Earenomáš dehálaš lea fállat oahpu lullisámegielas lullisámi guovlluin.

Raporttas *Evaluering av autorisasjonsordningen for tolker* mii lea čadahuvvon *Integrerings- og mangfoldsdirektoratet* ovddas, boahtá ovdan ahte gelbbolaš dulkkat sámegeielas váilot, ja ahte guhkes mátkkoštangeaidnu autorisašuvdnageahččaleami čadaheapmái ja unnán relevánta ortnet sáhtta leat ággan dasa. Raporttas leat ávžžuhan ahte sámegeiela fysalaš

autorisašuvdnageahččaleapmi čađahuvvo sámegiela hálddašanguovllus, ja ahte geahččaleapmi hábmejuvvo ovttas sámegielaid fágabirrasiguin. 2022 giđa leage mearriduvvon ahte sámegielaid autorisašuvdnageahččaleapmi ja guovttegielatgeahččaleami ovddasvástádus sirdo Sámi allaskuvlii.

Allaskuvllas lea dulkaoahpu hábmemma oktavuodas ovttasbargu OsloMetain. Bargui lea ásahuvvon bargojoavku, mii buvttii barggu loahpalaš raportta 2022 čavčča. Dás ledje sin ávžžuhusat dulkaoahpu hápmái ja organiseremii. Mihttun lea ahte dulkaoahppu álggahuvvo 2023 čavčča.

Studiebarometeret jearrá maid man relevánta oahppu lea guoskevaš bargosuorgái, man buriid bargovejolašvuodaid ja gelbbolašvuoda mii lea dehálaš bargoeallimis oahppu addá, ja man buorre ovttasbargu oahpus lea bargoeallimiin. Go bohtosat eai almmuhuvvo, de ferte gávdnat eará vuogi mo dán mihtida.

Oahpuid relevánssa sihkkarastojuvvo áigequovdilis bargoeallima systemáhtalaš oktavuodain, hárjehallamiin, hospiteremiin, dutkan- ja studeantaprošeavttaiguin, ja lassi- ja joatkaoahpuiguin. Oahpaheadjeoahpuin lea hárjehallan bákkolaš ja lea bures ásahuvvon vuogádat dása. Allaskuvla lea bidjan olu návccaid dáid nannemii, ea.ea. leat hárjehallanšiehtadusat reviderejuvvon.

Oahpuid áigodatlaš árvvoštallamiin lea servodat- ja bargoeallinrelevánssa árvvoštallojuvvon. Sihke sámi journalistihka bachelora, duodje- ja hábmemma bachelora ja boazodoallooahpuid bachelora árvvoštallanraporttain bohtá ovdan ahte bargoeallinrelevánssa ferte nannet ja formála ovttasbarggut galggaše ásahuvvot bargoeallimiin. Bohtá ovdan ahte sin gaskkas geat leat čađahan sámi journalistihka bachelora eai leat gallis geat odne barget journalistan. Raporttas deattuhuvvo ahte ovttasbargu mediasurggiin Sámis ja bargohárjehallan galggašii nannejuvvot.

Duodje- ja hábmenbachelora árvvoštallanraporttas ávžžuha lávdegoddi oahppoprográmmii ráhkadit buoret čanastaga bargomárkanii. Sámi allaskuvlla sáhtášii vel eambbo veahkehit gávdnat bargohárjehallanbáikkiid duodjestudeanttaide. Dan oktavuodas sáhtáše ovttasbargagoahit iešguđet duodje-, dáidda- ja hábmenfágalaš bargobáikkiiguin ja eará ásahusaiguin miehtá Sámi.

Boazodoallooahpuid bachelora árvvoštallanlávdegoddi lea nai ea.ea. árvalan ásahit bargohárjehallama ohppui, ja ráhkadit ovttasbargošiehtadusaid daidda. Dan ohppui evttohuuvvo ásahit rádi dahje ovttasbargorádi bargoeallimiin (Råd for samarbeid med arbeidslivet).

Oahppoprográmmaid odasteami oktavuodas lea buot namuhuvvon oahppoprográmmaide evttohuuvvon ásahit dahje lasihit hárjehallanfágaid. Áigumuš lea sihkkarastit dáid oahpuid relevánssa ja váikkuhit dasa ahte studeanttat vel eanet oahpásmuvvet bargovugiiide mat adnojit bargoeallimis. Vásáhusat dán barggus váldojit mielde go árvvoštallat ásahit bargohárjehallamiid eará prográmmaoahpuide. Oaidnit ea.ea. ahte ferte gávdnot buorre vuohki movt organiseret ja hálddašit hárjehallama GDS-goadis gos ii leat sierra virgi dán doibmii.

Maiddá oahppanjokosot leat dehálaččat relevánssa ektui, go dat galggaše leat nu čielgasat ahte studeanttat, fágabirrasat ja bargoeallin sáhttet daid atnit gelbbolašvuoda kommuniseremis.

Seammás fertejit dát leat nu čielgasat ahte leat relevanttat guhkit áigge. Dát váldo vuhtii go ođastit skovi mainna ovddida oahppoplánaid meannudeapmái.

4.5 2022 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Lokten dihte oahpuid čadaheami ja kandidáhttabuvttadeami leat progreshuvnnaságastallamat fálluojuvvon ja čadahuvvon prográmmastudeanttaiguin geat eai leat čadahán dahje ceavzán oahpuid progreshuvdnaplána mielde, sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda masterprográmma huksehus lea ođastuvvon, ja lea mearriduvvon ahte ovddes studeanttat geat háliidit gárvet oahpuset sáhttet fas váldot sisa prográmmaide olggobeale sisaváldináigodaga.

Oahpuid bargoeallin- ja servodatrelevánsa lea guorahallojuvvon oahpuin main lea čadahuvvon áigodatlaš árvvoštallan. Dáid čuovvuleamis ja oahppoprográmmaid ođastemiid oktavuodas leat e. e. evttohuuvvon eanet bargohárjehallan oahpuin gos dábálaččat eai leat hárjehallamat.

Eastadan dihte eksámenverrošemiid lea eksámenbihtá málle ođastuvvon nu ahte das spesifiserejuvvo mii berre boahit ovdan veahkkeneavvuid ja mildosiid oasis. Wiseflow eksámenuogádaga sisafievrrideapmi lea addán reaiddu plagiáhtadárkkisteapmái.

4.6 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Lea diedihuvvon spiehkasteapmi njálmmálaš eksámena olis. Dat lea meannuduvvon ja čuovvolahttojuvvon ea.ea. nu ahte Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvvoštallama lánkaásahussii váldit moaitámuš osiid mielde, ja maiddá ahte fágaoahpaheddjiide/koordináhtoriidda addojuvvo diehtu ahte mo galget doaibmat ášši olis.

Spiehkasteamit dáhpáhuuvvet maiddá jus kandidáhtat bivdet čilgehusa mearriduvvon árvosátnái, go sensorkommišuvnnat eai buvttet áigemearrái gáibiduvvon čilgehusat.

Wiseflow lea álkidan vejolašvuoda sihkkarastit ahte sensoráigemearit dollojuvvojit. Lea goitge leamaš hástalussan oažžut sensorkommišuvnnaid čilgehusaid mearriduvvon árvosániide.

4.7 2023 váldovuoruheami

Árvvoštallat movt Sámi allaskuvla galgá čuovvulahttit Máhttodepartemeantta strategijaid *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025* ja *Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter*.

Ođastišgoahit Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvvoštallama lánkaásahusa, Lagat njuolggadusat eksámeniid lágideapmái, ja sensorláidehusaid.

Buoridit diehtujuhkima eksámenverrošemi birra studeanttaide.

Ráhkadit studeanttaide kurssaid akademalaš čállimis, gáldogeavaheamis ja oahppoteknikkas.

Masterbagadalli nammadeami ja bagadallanšiehtadusa vuolláičállima rutiinna dohkkehit ja ođastit masterbagadallanšiehtadusa.

Álggahit barggu ásahit bargohárjehallama prográmmaoahpuide main dábálaččat ii leat leamaš hárjehallan.

Buoridit diehtujuhkima sensoráigemeiriid ja čilgehusaid mearriduvvon árvosániide birra, ulbmiliin ahte kommišuvnnat dollet daid.

5 DUTKANKVALITEHTA

Dutkankvalitehta mihtiduvvo erenoamážit buvttadanloguiguin ja spiehkastatdieđuiguin. Dutkankvalitehta fátmasta dutkandoaimmaid boadusbuvttadeami dutkandoaimmaid álggaheami rájes gitta loahpaheami rádjái.

Leat olu bealit ja doaimmat mat sáhttet váikkuhit Sámi allaskuvlla dutkama buvttadanloguid ja spiehkastatdieđihemiid. 2021/22 oahppojagi leat áhahusa bealis earenoamážit vuoruhan Sámi allaskuvlla rehálašvuodalávdegotti johtuibidjama ja dutkanehtalaš ságastallamiid sihke siskkáldasat muhto maiddái olggobeale áhahusa aktevrraiguin. Sámi dutkanehtalaš njuolggadusat leamaš fáddán deaivvadeamiin olggobeale áhahusa aktevrraiguin. Siskkáldas dutkanehtalaš seminára galgá lágiduvvot 2022 čavčča. Rehálašvuodalávdegoddi lea álgomuttus iežas doaimmas ja leat álgoáigodagas suokkardallan ja digaštallan makkár rolla galgá lávdegottis leat áhahusa dutkankvalitehta ovddideamis ja verrošemiid eastadeamis.

Rehálašvuodalávdegoddi lea hábmen ja ovddidan njuolggadusaid áššemeannudit navdojuvvon dieđalaš eahperehálašvuoda dahje dohkkehuvvon dutkanehtalaš norpmaid duodalaš rihkkunáššiin. Njuolggadusat dohkkehuvvojedje 2022 čavčča DOS:s. Ođđa njuolggadusat sihkkarastet ea.ea. kontradišuvdnaprinsihpa váidima oktavuodas ja muđui áššemeannudeami dakkár áššiid oktavuodas. Ođđa njuolggadusat sihkkarastet maiddái habilitehta giedahallama váidojuvvon áššiid meannudeamis.

Ođđa NSI-dutkandoarjaga ohcanvuogádat lea leamaš doaimmas 2020 rájes. Ođđa vuogádaga áhahemiin lea ruhtadoarjja fágalaš aktivitehtaide lassánan sakka. Vásáhusat áššemeannudeamis ja máhcaheamit ohcciin čájehit almmatge ahte lea dárbu ođastit njuolggadusaid. Proseassa biddjui johtui 2022 giđa ja njuolggadusat galget ođastuvvot DOS:s 2022 čavčča mielde.

Doavttirgrádaprogámma hálddašeapmi ja rutiinnaid ovdánahttin lea vuoruhuvvon áigodagas, go lea ovddiduvvon čielga dárbu sajáiduhttit rutiinnaid buot osiide Sámi allaskuvlla doavttirgrádaprogámmas. Ollislaš doavttirgrádarutiidnačoakkáldat ii leat válmmas, muhto oasit dego omd. nákkosgirjji árvvoštallanohcamušaid meannudeami ja árvvoštallankomiteaid nammadeami rutiinnat leat válbmasat.

Tab. 8 Váldologut dutkankvalitehtas

	2019	2020	2021
Norgga dutkanráđi juolludeamit Sámi allaskuvlii	6 513 000	3 617 000	3 964 000
Eará doarjja- ja bargoruhtadeapmi (bidrags- og oppdragsfinansiering, BOA) ¹⁴	17 239 000	20 229 000	21 631 000
Fágalaš jahkedoaimmat (UFF) ¹⁵	48,9	48,7	48,9

¹⁴ Logut vižžojuvvon [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/).

¹⁵ UFF mearkkaša undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger. Eanet dieđut dás: [Database for statistikk om høyere utdanning - dokumentasjon - sammenstilling av stillingskoder \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/)

Olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaid sisaboahu Sámi allaskuvlla fágabargi (UFF) nammii ¹⁶	474 000	485 000	442 000
Olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaid sisaboahu Tromssa universitehta fágabargi (UFF) nammii ¹⁷	267 000	290 000	217 000
Almmuhančuoggát	17,7	27,3	25,6
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Sámi allaskuvllas ¹⁸	0,4	0,6	0,5
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Stáhta allaskuvllain Norggas ¹⁹	0,66	0,7	0,7
Almmuhuvvon nummára Dieđut-ráiddus	1	1	1
Almmuhuvvon dieđalaš artihkkala Sámi dieđalaš áigečálaráiddus	2	3	5
Našunála ovttasalmmuheapmi (%) ²⁰	33,3	40,0	27,3
Riikkaidgaskaš ovttasalmmuheapmi (%) ²¹	27,8	25,0	13,6

Tabealla čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid dutkankvalitehtas, mat leat DBH ruovttusiiddus: [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](#). Tabealla váldologut kommenterejuvvojit kapihttaliin 5.1-5.3 vuollelis. Mearkkašahtti oassi dutkankvalitehtastatistihkas mihtiduvvo kaleanddarjagi mielde, ii ge oahppojagi. Lihkká geahččalit raporteret oahppojagi mielde maiddái dán kapihttalis, nu go kvalitehtaraporttas muđui.

5.1 Buvttadeapmi ja gaskkusteapmi

5.1.1 Dieđalaš almmuheamit

Davviriikkaid ministtarráđi juolludeamis várrejuvvo ruhta Dieđut- ja Sámi dieđalaš áigečála- almmuhemiide. Ásahus lea olahan mihtu almmuhit ovttá nummira Dieđut-ráiddus 2021:s. Okta nummir Sámi dieđalaš áigečállagis lea almmuhuvvon viđain dieđalaš artihkkaliin.

Jagi 2021 bohtosat almmuhančuoggáid dáfus leat buorit. Ásahusa fágabargit leat almmuhan oktiibuot 22 dieđalaš čállosa ja daiguin olahan oktiibuot 25,6 čuoggá. Ásahus lea daiguin olahan mihtu ahte ásahus galgá gaskamearálaččat juohke fágabargi nammii háhkat 0,5 almmuhančuoggá. Buot vihtta artihkkala mat eanemus čuoggáid adde almmuhuvvoje Sámi dieđalaš áigečállagis, mii nappo lea ásahusa deháleamos almmuhankanála almmuhančuoggáid dáfus. Áigečála lea eará vugiin ge dehálaš ásahussii, go ásahusas lea čielga ulbmil bargat sámegeiela ovdánahttimiin dieđalaš giellan.

¹⁶ Logut vižžojuvvon DBH:s, gos leat lohkan («Bidrag- og oppdragsaktivitet» + «EU-midler» + «NFR og RFF-midler») / «faglige årsverk».

¹⁷ Logut vižžojuvvon DBH:s, gos leat lohkan («Bidrag- og oppdragsaktivitet» + «EU-midler» + «NFR og RFF-midler») / «faglige årsverk».

¹⁸ Logut vižžojuvvon [Nøkkeltall for universiteter og statlige høyskoler 2021 \(uib.no\)](#).

¹⁹ Logut vižžojuvvon [Nøkkeltall for universiteter og statlige høyskoler 2021 \(uib.no\)](#).

²⁰ Logut vižžojuvvon [crstin.no](#).

²¹ Logut vižžojuvvon [crstin.no](#).

Gielladieđalaš artihkkalat Sámi dieđalaš áigečállagis buktet odđa dieđuid giela geavaheamis odđa áiggis ja bohtet ávkin giellagáhttenbargguin iešguđet dásiin servodagas. Artihkkaliid jearaldagat leat nu go movt sámegiela mánát almmuhit modalitehta, mii de addá ipmárdusa mánáid jurddašeami birra, ja orru go sámegiela duála seailumin buoremusat persovdnapronomeniin ja jávkame oamastansojaheamis. Bohtosat sáhttet adnojuvvot ea.ea. giellagáhtten- ja giellanannenbarggus.

Servodatdieđa suorggis leat artihkkalat almmuhuvvon main lea boazodoallu fáddán. Dás čájehuvvo ahte árbevirolaš máhttu lea dehálaš sámiiid biebmokultuvrras, ja ahte boazosápmelačča bohccobiergokvalitehta árvvoštallamis lea dárkilis fágagiella ja systemáhtalaš máhttovuogádagat. Eará artihkal čájeha ahte siiddaid dálveguhtuneatnamiid geavaheapmi lea strategalaš ja systemáhtalaš ealu, báikki ja áiggi ektui, ja ahte sámegiela muohtadoahpagat leat oassin boazodoalu fágaterminologijias, beaivválaš boazoságain ja boazobarggu gulahallamiin dálvet, mas atnet mánga máhttovuođu, sihke árbevirolaš máhttu ja dieđalaš máhttu.

Duodjesuorggis lea artihkal almmuhuvvon mas loktejuvvo duddjoma váikkuhus olbmui/duojárii, go duddjomis geavaha rupmaša, mii maddái váikkuha fas millii ja kreatiivvalaš jurddašeapmái. Artihkkalis lea mihttu loktet buresbirgema (wellbeing) mearkkašumi oahpahusas.

5.1.2 Liigeannum dieđalaš almmuheami movttiidahttimin

Sámi allaskuvla dohkkehii geassemánu stivračoahkkimis 2021:s odđa annumnjuolggadusaid. Okta odđa mearrádus das lei juolludit liigeannuma fágabargiide almmuhančuoggáid vuodul. Dát mearkkaša ahte sii geat leat almmuhan dieđalaš artihkkaliid ja ožžon almmuhančuoggáid Sámi allaskuvlla namas ožžot lasi iežaset jahkásaš annumii. Vuosttaš jahki go liigeannum juolluduvvo lea 2022. Liigeannum 2021 almmuhančuoggáid ovddas lea 53 180 ruvnno. Alimus liigeannum lea 9 000 ruvnno ja vuolimus lea 360 ruvnno. 16 bargi ožžo juolluduvvot liigeannuma.

5.1.3 Eará gaskkustandoaimmat

Ásahusa bargit leat 2021:s almmuhan oktiibuot 118 barggu Cristinii, mat dán oktavuodas eai deavdde dieđalaš gáibádusaid eai ge atte almmuhančuoggáid. Go buohtastahtta ovddit jagiin de leat dieđapopulára čállosat, oahpponeavvut ja eará ovdanbuktimat mat eai lohko dieđalaš almmuheapmin lassánan maŋemus jagi. Loguid bokte ii boade ovdan ahte leat go eanet vuoruhan dieđapopulára bargguid vai leatgo iešalddis dieđiheamit dáid bargguid birra lassánan.

Eará gaskkustandoaimmaid gaskkas leat ea.ea. guhtta episoda podcastas *Sáhkavuorru*, mat leat almmuhuvvon 2021 čavčča. Namuhan veara dán oktavuodas leat maid Dutkanbeaivvit mii lea dehálaš arena ásahusa dutkama čalmmustahttimii. 2021 dutkanbeaivelágideamit rávdnjejuvvoje neahta bokte koronagáržžidemiid geažil, muhto maddái vai bures nagodit olahit eanet berošteddjiid. Vásáhusat čájehit ahte digitála dutkanbeaivvit leat doaimman bures, ja lea jurdda joatkit dainna.

5.2 Dutkan- ja ovdánahttinbarggut ja fágalaš gelbbolašvuodalokten

5.2.1 Olggobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttinendoaimmat

Norgga dutkanráđi juolludeamit Sámi allaskuvllii ledje 2021:s (3 964 000) stuorát go 2020:s (3 617 000), muhto unnit go 2019:s (6 513 000), nu go tabealla čájeha. Eará doarjja- ja bargoruhtadanjuolludeamit (BOA) dahke eanet ruđa 2021:s (21 631 000) go ovddit jagiid. Sámi allaskuvlla sisaboahu olggobealde áhahusa ruhtaduvvon doaimmain lea fágabargi nammii (442 000) stuoris go buohtastahhtá eará allaskuvllain ja universitehtain Norggas (omd. UiT 217 000). Jus olles Davviriikkaid ministtarráđi juolludeami (9 544 000) baicce rehkenastá oassin rámmajuolludeamis, de lea Sámi allaskuvlla sisaboahu olggobealde ruhtaduvvon doaimmain fágabargi nammii arvat unnit (325 000). Liikká sáhtá lohkat ahte Sámi allaskuvlla sisaboahu olggobealde ruhtaduvvon doaimmain fágabargi nammii lea ollu badjelis go UiT lohku fágabargi nammii, ja dat čájeha ahte Sámi allaskuvlla lea ángir vuoruhit háhkat ruhtadeami gilvovudot gálduin.

Sámi allaskuvlla hábmii 2020:s oktiibuot 12 oahppo-, dutkan- ja ovdánahttinprošeaktaohcamuša, maid gaskkas 11 ožžo ruhtadeami. 2021:s hábmejuvvojedje 13 prošeavtta, maid gaskkas 6 ožžo ruhtadeami. Áhahusa lea kaleandarjagi 2022 vuosttaš logi mánu hábmen 11 prošeavtta, maid gaskkas leat 1 ožžon doarjaga, 6 eai ožžon doarjaga ja 4 ain árvvoštallanproseassas. Hilgumiid lohku lea mannan bajás 2020 rájes, ja vaikko ain leat ollu prošeaktaohcamušat mat leat olahan ruhtadeami mañemus guokte jagi, de áhahusa ii leat goitge nagodan olahit seammá sisaboahu go 2019:s. Dalle ledje áhahusas mángga stuorra prošeavtta oktanaga. Fágagodiin lea áigumuš ohcat stuorit dutkanprošeavttaide ruhtadeami Norgga dutkanráđis 2023:s.

5.2.2 Áhahusa siskkobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttinendoaimmat

Sámi allaskuvllas ledje 2021:s 48,9 oahpahus-, dutkan- ja gaskkustanvirggi (dárogiillii “UFF”, “undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger”). Eanas dain virggiin lea bargoáigi várrejuvvon dutkan- ja ovdánahttinbargguide (ng. DOB-áigi). Áhahusa bealis lea leamaš váilevaš čuovvuleapmi ovttaskas dutkanbarggu sisdoalu ja čadaheami ektui, ja dat lea dagahan ahte dieđut eai leat ollislaččat čohkkejuvvon ja juogaduvvon. DOB-áigeohcamušat ja -plánat, ja ovdánanraporttat addet čielga dieđuid, ja dáid lea boahtteáiggis áigumuš čuovvulahttit dárkileappot. 2021/22 jahkái eai leat buot virggehasat ovddidan DOB ohcamušaid.

Dieđuid vuodul mat leat ohcamušain mat leat ovddiduvvon oaidnit ahte áhahusas leat 9 fágabargi geat 2021/22 oahppo jagis leat dutkanbargguide čadahan DOB-áiggis. Lassin dutkanbargguide áigo 8 fágabargi doaimmahit ovdánahttinbargguide. 7 fágabargi áigo seamma áigodagas DOB-áiggi ollásit vuoruhit ovdánahttinbargguide.

Sámi allaskuvllas ledje oahppo jagis 2020/21 oktiibuot 16 fágabargi geat leat doavttergrádain bargame ja 12 sis leat stipendiáhttavirggiin. 4 bargu barget DOB-áiggis doavttirgrádaprošeavttain.

Dáin 12 doavttirgrádistipendiáhtas ledje 7 studeantta Sámi allaskuvlla iežas sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprogrammas. Eará 5 stipendiáhta gullet eará oahppoáhahusa doavttirgrádaprogrammaide. Dáid gaskkas leat guovttis pedagogihkkasuorggis gos nubbi dutká juoigama mánáidgárddis ja nubbi ges sihke pedagogihka ja luonddudiehtagas sámi skuvllas. Viidásit

lea okta stipendiáhtta juridihka suorggis guhte dutká finnmárkkulága. Servvodatsuorggis leat guokte stipendiáhta geat goappašagat dutkaba boazodoalu ja čuovvuba UiT doavttirgrádaprogámmmaid. Tematihkka lea Sámi boazosápmelaččaid ipmárdus biergokvalitehta hárrái ja Sámi boazodoalloservoša eanangeavaheami plánen.

Kvalitehtaraportta čállima oktavuodas ii leat leamaš vejolaš dárkkistit man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuid lohkanmearrin. Lea dárbu árvoštallat makkár vuogádaga bokte livččii dáid dieđuid vejolaš gávdat boahpte áiggis.

Sámi allaskuvlla guovtti goađis leat oktiibuot 68 fágabargi: 45 GDS-goađis ja 26 SOA-goađis. Jus geahččala buot fágabargiid juohkit fágasurggiid mielde, nu ahte dihto bargi lea dušše ovttá fágasuorggi ovddasteaddji (vaikko muhtumat rievtti mielde barget guovtti fágasuorggis), de sáhtá dákkár govvosa ráhkadit:

Tab. 9 Fágavirggehasaid fágasuorgegullelašvuoda bajilgovva

Fágasuorgi	Virggehasaid lohku
Giella ja girjjálašvuoha	24 dahje 20,2 jahkeovttadaga
Serv. (oskohist., journalistihkka, juridihkka, eanas boazod.)	19 dahje 15,1 jahkeovttadaga
Pedagogihkka	17 dahje 10,4 jahkeovttadaga
Dearvašvuoha	0 dahje 0,0 jahkeovttadat
MNT (matematihkka, luonddudieđa, teknologiija)	2 dahje 1,2 jahkeovttadaga
Duodji	6 dahje 5,0 jahkeovttadaga

Ásahus lea ožžon DOB raporttaid mat juohkásit ná fágasurggiid mielde: 14 servvodatfágii gullelaš raporttaid, 8 giella- ja girjjálašvuodafágii gullelaš raporttaid, 8 pedagogihkkii gullelaš raporttaid ja 3 duodjefágii gullelaš raporttaid.

Cristin lea eará vuogádat man bokte oažžut dieđuid Sámi allaskuvlla DOB-áiggi fágalaš buvttadeamis. Cristin vuogádaga bokte registreret almmuhemiid fágalaš bohtosii. [Buot Sámi allaskuvlla poasttat mat leat Cristinii dieđihuvvon áigodagas 2021-01-01 - 2022-11-08 gávnnat dán liŋkka bokte.](#) Tabeallas oaidná bohtosiid Cristin:s go juohká dieđalaš almmuhemiid fágasurggiid mielde.

Tab. 10 Almmuhanlogut 2017–2021 fágasuorggi mielde

Fágasuorgi	2017	2018	2019	2020	2021
Giella ja girjjálašvuoha	5,9	5,0	7,1	8,0	8,0
Serv. (oskohist., journ., jur., eanas boazod.)	10,8	7,1	5,8	10,3	11,3
Pedagogihkka	4,6	7,6	4,4	1,6	2,3
Dearvašvuoha	-	-	0,4	3,7	-
MNT (matematihkka, luonddudieđa, tekn.)	0,5	0,4	-	-	-
Duodji	0,7	1,0	-	3,7	4,2

Dás oidno ahte ášahusas leat manjemus jagis almmuhan dáid njealji fágasuorggi siskkabealde diedalaš almmuhemiid: 1) servvodatdiedáfágain (mii dán statistihkas fátmasta oskuhistorijá, journalistihka, juridihka ja eanas boazodoallofága almmuhemiid), 2) giella ja girjjálašvuodas, 3) duojis ja 4) pedagogihkas.

5.2.3 Fágalaš gelbbolašvuodalohtendoaimmat

DOB-áiggi juolludemiin vurdojuvvo gelbbolašvuodalohten. Doavttirgráda olahemiin ovdánahttojuvvo sámi dutkan ja seammás loktejuvvo vuosttašvirggehasgelbbolašvuolta allaskuvllas. Lea mearriduvvon ahte Sámi allaskuvlla dálá dutkan galgá kártejuvvot vai lea buorre vuoddu hábmet sierra dutkanstrategiija. Bargu ii leat vuoruhuvvon.

5.3 Fágalaš ovttasbargu (našunála ja riikkaidgaskasaš)

Veiledning til NOKUTs studietilsynsfor skrift vuodul gáibiduvvo fágabirrasiiin mat leat čadnon oahppofálaldagaide mat addet gráda, ahte sii leat aktiivvalaččat oassin našunála ja riikkaidgaskasaš ovttasbargguin ja fierpmádagain mat leat relevánttat oahppofálaldahkii. Bohtosat našunála ja riikkaidgaskasaš ovttasbarggus eará fágabirrasiiiguin lea maid gáibáduš.

Logut čájehit ahte allaskuvlla bargiid ovttasalmmuheapmi eará Norgga ášahusaid dutkiiguin 2021:s lea njedjan 2020 ektui, ja ahte riikkaidgaskasaš ovttasalmmuheapmi maiddá lea njedjan. Allaskuvllas váilu siskkáldas vuogádat mainna áiggis áigái kárte ja čalmmustahtta mákkár ovttasbargguide ja fierpmádagaide ášahusa bargit servet. Dan dihti lea hástaleaddji kommenteret ovttasbargguid njedjama čállimis ja vejolaš váikkuhusaid das.

Allaskuvllas leat proševttat jođus leamaš oahppo jagis 2021/22 ovttas eará dutkiiguin eará ášahusain Norggas ja eará riikkain. Ea.ea. lea Arctic Indigenous Design Archives II (AIDA II) Interregas ruhtaduvvon arkiiva- ja ovdánahttinprošeakta man Ájtte musea Johkamohkis, Sámi arkiiva Anáris ja Sámi allaskuvla Guovdageainnus, ovttas jođihit. Proševttas *Epistemalaš modalitehta máná ehtalaš ja morálalaš árvoštallamis* leat ovttasbargoguoimmit Norggas ja Ruotas, ja proševttas *Mo mearrasámi monnečoaggin ja luomečoaggin dahkko, ja mo dat buktojuvvo ovdan gielas ja muitalusain?* leat dutkit eará ášahusain Norggas.

5.4 2022 váldovuoruhemiid čuovvovoleapmi

Mihttun lei eanet čalmmustahttit dutkanhálddaha doarrjadoaimma dutkamii, ja oážžut buorebut ovdan masa dutkit sáhttet oážžut veahki. 2021 čavčča ášahuvui bargujoavku mas sihke hálddahuš- ja fágabargit. Bargujoavku lea hábmen álgoevttohusa bagadussii mas boahtá ovdan ovddasvástádusjuohku ja bargujoahku dutkanproševttaid bargguid olis, dutkama johtušemá. Johtušemá galgá gulaskuddamii ášahussii, ovdal go loahppaveršuvdna mearriduvvo. Loahppaboáduš livčče diehtobuvttus mas oážžu oppalaš gova bargguin, seammás go lea álki gávdnat juohke oasáža bargosisdoalu (rutiinna) ja njuolggadusaid mat bargui gusket.

Mihttun lei rehálašvuoda lávdegotti barggu bokte vuolggahit dutkanehtalaš ságastallamiid ášahusa siskkobealde, sierra semináraid dahje logaldallamiid bokte. Dat lea dahkkon, gč kap 5 álgooasi badjelis.

Mihttun lei dutkanhálddahusa olmmošlaš resurssaid nannet ja bidjat eanet návccaid dutkanstrategalaš áššiid čuovvleapmái. Ođđa virgeresursa lasihuvvui dutkanhálddahussii 2021 bušehtti, ja goalmát virggehas álgá virgái 2022 čavčča.

Mihttun lei čađahit kártema Sámi allaskuvlla dutkamis. Vuolggasadji bargui lea hábmejuvvon, muhto barggu ii leat leamaš vejolaš vuoruhit.

Mihttun lei joatkit doavttirgrádaprogámma rutiinnaid hábmet ja ovdánahttit. Muhtun rutiinnat leat válbmanan dán oahppojađi.

Mihttun lei ásaht oktasaš vuogádaga dutkanmateriála vurkemii. Sámi allaskuvllas lea šiehtadus SIKT ásahtsain vuorkut dutkanmateriála. Lea čielggaduvvon ásahtsain bealis ahte sámegeielat materiála maidai lea vejolaš vurkot go SIKT geavaha jorgalanprogámma dárkkistit dieđuid. Sámi allaskuvla lea geahčadeame čovdosa movt vuorkut dutkandieđuid gaskaboddosaččat dieđuid čoakkedettiin, ovdal go dutkanprošeakta loahpahuvo. Proseassa lea jođus gávdnat buori čovdosa mii maidai lea GDPR lágaid siskkoale.

5.5 Váldoháhtalusat ja spiehkasteamit

Dutkan kvalitehtas eai leat dieđihuvvon spiehkasteamit.

5.6 Oahppojađi 2022/23 váldovuoruheamit

Váldovuoruhemiid gaskkas lea ásaht rutiinnaid ođastuvvon DOB-áigevuogádahkii, mii dohkkehuvvui Sámi allaskuvlla stivrras 2021 geassemánu čoahkkimis ja leat doaimmas 1.7.2022 (“Njuolggadusat fágabargiid dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra”). Ođđa njuolggadusaid mielde gáibiduvvo ahte fágalaš virggehasat almmuhit barggaid almmuhankanálain mat addet almmuhančuoggáid. Professorat ja doseanttat galget golmma jagis almmuhit barggaid mat addet njeallje čuoggá, vuosttašamanueansat barggaid mat addet golbma čuoggá, ja vuosttašlektorat barggaid mat addet guokte čuoggá. Eará sániiguin vurdojuvvo ahte vuosttašamanueansa almmuha ovdamearkka dihte ovttá dieđalaš artihkkala bajimus dási dieđalaš kanálas golmma jagis.

Mihttu lea eanet oažžut ovdan ásahtsain dutkama ovdáneami ja dan čalmmustahttit sihke siskkoale ja olgguldusat. Dás lea maid oassin čađahit kártema Sámi allaskuvlla dutkamis.

Joatkit doavttirgrádaprogámma hálddašeami rutiinnaiguin ja čuovvulemiin ja gárvet daid oahppojađi 2022/23 mielde.

Árvvoštallat vuogádaga man bokte sistemattalaččat čohkkešii dieđuid man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvo Sámi allaskuvlla oahpuide vuodđun ee. lohkanmeriid bokte.

Mihttun lea ásaht oktasaš vuogádaga dutkanmateriála gaskaboddosaš vurkemii.

Mihttun lea vuolggahit dutkanehtalaš sággastallamiid ásahtsain siskkoale rehálašvuoda lándegotti bokte.

Mihttun lea viidásit čielggadit, vuoruhit ja čalmmustahttit hálldahusa doarjaga dutkandoaimmaid oktavuodas.

6 RÁMMAKVALITEHTA

Sámi allaskuvla galgá fállat odđaáigásaš vuoddostruktuva, teknologíija ja bálvalusaid oahppo- ja dutkandoibmii. Sámi allaskuvllas galgá leat buorre ja beaktilis bargobiras mii joksá biddjojuvvon mihttomeriid. Geavaheddjiidguvllot- ja oassálastin, stabilitehta, beaktilvuolta ja bálvalankvalitehta leat dehálaš mihttomearit rámmakvalitehta buot osiide.

6.1 Bargiidhálddašeapmi

Sámi allaskuvllas lea 2021 čavčča dohkkehuvvon doaibmaplána dasa movt mii galgat bargat olahan dihte dásseárvvu, doarjut ja ovddidit mánggabealatvuoda min bargosajis, sihke mii guoská oskui, sohabeallái, etnisitehtii, seksuálaorienteremii ja maiddá sihkkarastit searvadahttima.

Lea čájehuvvon dárbu ođastit ruovttukantuvranjuolggadusaid. Njuolggadusat galget čielggadit eavttuid ahte goas bargi sáhtta bargat iežas ruovttus dehe eará priváhta sajis man ieš doallá. Ođasteapmi lea dahkkon 2021 čavčča.

2022 giđa lea Sámi allaskuvlla seniorpolitihkka ođastuvvon, dainna ulbmilin ahte loktet ealáhatagi sámi allaskuvllas ja bisuhit bargiid barggus nu guhka go lea vejolaš. Mearriduvvon seniorpolitihkka galgá váikkuhit ahte Sámi allaskuvla ávkkástallá dan gelbbolašvuodas mii allaskuvlla seniorain lea. Seniorpolitihkalaš šiehtadus galgá maid váikkuhit dasa ahte Sámi allaskuvlla seniorain galgá leat miellagiddevaš bargodilli, gos sis lea bargomokta, fágalaš ovdáneapmi ja sosiála gullelašvuolta.

Allaskuvlastivra lea 2022 giđa digaštallan Sámi allaskuvlla njunušjodihanmodealla birra. Ulbmilin lei ahte stivra dán stivraáigodagas meannuda goappá molssaeavttu allaskuvla galgá čuovvut boahte stivraáigodaga rájes. UA-lága §10 vuodul sáhtta leat juogo virgáduvvon dehe välljejuvvon rektor. Siskkáldas proseassa lea čadahuvvon 2022 giđa ja plána mielde meannuda stivra ášši 2022 čavčča,

Lassin rámmaeavttuid čielggadeami bargui, lea maid leamaš olu fokus sosiála bargobirrasii. Ea.ea. leat sosiála deaivvadeamit lágiduvvon ja lávdegottit álggahuvvon, mat iešguđet ládje galget nannet bargobirrasa. Allaskuvla lea maid ovttasráđiid Hemisain ásahan ságastanfálaldaga.

6.2 Ekonomijahálddašeapmi

Ekonomiijaossodat lea mañemus áigodaga vuoruhán loktet prošeaktahálddašeami gelbbolašvuoda. Lea čadahan guokte prošeaktajodihankurssa ja lea maid digitaliseren kursa vuoi odđa prošeaktajodiheddjit besset čadahit dan goas áin sidjiide heive. Ekonomiijastivremis lea maid allaskuvla váldán ekonomiijainfo prográmma atnui ja ulmil das lea ahte jodiheddjiide galgá álkít čuovvut ja stivret sin ekonomalaš dili. Riikkarevišuvnna máhcaheamit leat fas leamaš buorit ja ekonomiijahálddašeapmi lea buori julggiid alde.

6.3 Doarjjadoaimmat

2021/22 oahppojagi lea studeantaikkadeamis jerron man duhtavaččat studeanttat leat doarjjadoaimmaiguin. Eanas oassi leat hui duhtavaččat girjerádjosiin, ovdakantuvrrain, IT-ossodagain ja SSO kantiinnain. Oassi vástideddjiin leat maid hui duhtavaččat oahppohálddahusain ja SSO:in. Lea dattege maid oassi geat eai leat nu duhtavaččat. Moaitámušat leat ea.ea. oahppohálddahusa rabasáiggiid ektui, kantiinna hattiide ja välljenmunnái.

Oahppo- ja dutkanhálddahus

Oahppo- ja dutkanhálddahus lea vuoruhan viidásit ovdánahttit barggaid mat bidjui johtui mannan oahppojagi. Joatkkabarggus leat dihto surggiid siskkobealde vuoruhan buoridandoaimmaid.

Oahppo- ja dutkanhálddahus lea áin vuoruhan ossodaga ovdánahttit. Ea.ea. leat vuoruhan rutiinnaid čielggadeami ja njuolggadusaid dárkkisteami. Dán boadusin lea ahte doavttergrádaoahpu lágideapmái leat ráhkaduvvon rutiinnat, doaimmaide mat leat sisaváldimis gitta kandidáhta disputeremii. Dáinna lágiin lea maid bargojuohku čielggaduvvon.

Njuolggadusaid dárkkisteapmái leat ásahan bargojoavkkuid mat reviderejit eksámenláhkaásahusa, bachelorgrádaláhkaásahusa ja sisaváldinnjuolggadusaid oktan láhkaásahussan, main dárbbu mielde leat dárkilet njuolggadusat. Dán oktavuođas leamaš gulahallan gođiiguin. Lea šihhton ahte goadit eai searvva bargojoavkkuide, muhto ahte gulaskuddamis lea proseassa mas besset buktit ovdan oaiviliid.

Oahppo- ja dutkanhálddahus lea maid vuoruhan diehtujuohkima buorideami, sihke dieđuin mat leat ruovttusiiddus, muhto maidái reaiduid áсахemiin dahje revideremiin. Nu mo namuhuvvon lea oahppoplána mála ođastuvvon ja dasa lea ráhkaduvvon dárkilet láidehus. Dasa lassin leat olu resurssat biddjon koordinátoriid giehtagiriji revideremii.

Dutkanhálddahusa kapasitehta lea nannejuvvon ođđa virggiin.

Girjerájus

Girjerájus ovddasvástida ahte studeanttain leat báberhámat ja elektrovnnalaš oahppo- ja diehtoresurssat olámuttos, ja ahte fysalaš ja elektrovnnalaš fasilitehtat leat áigequovdilát ja doaibmi, ja ahte studeanttat ožžot bagadeami girjerádjosa resurssaid geavaheamis.

Girjerájus lea ovttas oahppohálddahusain váldime atnui lohkanmearrereaiddu Leganto, mainna lea mihttu digitaliseret lohkanmeriid. Dát galgá dagahit álkibun hálddašit ja gávdnat lohkanmeriid.

Teknologiija- ja doaibmaossodat

Teknologiija- ja doaibmaossodat ovddasvástida bálvaleami fállat studeanttaide áššiin mat gusket teknologalaš rusttegiidda ja digitála reaiduide mat leat dárbbalaččat oahpu čađaheapmái.

Ossodat galgá leat mielde ovdánahttime teknologiija ja digitála bargovugiid mat dorjot Sámi allaskuvlla olahit iežas strategalaš mihtuid ja ulbmiliid.

Ossodat lea ovttas oahppohálddahusain bargan effektiviseret Canvas-reaiddu. Mihttun lea leamaš ahte dieđut galget mannat automáhtalaččat studeantahálddašanvuogádagas Canvasii, vai ii leat dárbu manuálalaččat bidjat studeanttaid dohko.

Lea ásahuvvon odđa vuogádat studeanttaid IT-konto ráhkadeapmái, mas studeanttat ieža ráhkadit konto alcceseaset. Dát lea effektiviserendoaibma, man bokte studeanttat ožžot samas e-boastačujuhusa.

6.4 Stivrrat ja lávdegottit

Sámi allaskuvllas leat olu lávdegottit mat meannudit iešgudet lágan áššiid ja leat dehálaš oassi kvalitehtabarggus.

6.4.1 Dutkan- ja oahppostivra

Dutkan- ja oahppostivrras (DOS) galgá leat strategalaš rolla sihke guhkit ja oanehit geahčastagain. Dat galgá earenoamážit gozihit ahte Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppodoaimmat dollet daid kvalitehtagáibádusaid mat áiggis áigái ásahussii biddjojit. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida, ođasmahtta ja goziha árvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

DOS lea 2021/22 oahppojagi doallan 12 čoahkkima ja meannudan 81 mearrádusášši ja 19 diehtoášši. Dán áššehivvodagas leat 45 NSI-doarjjaohcanášši. Okta dain doarjjaohcamiin hilgojuvvui ja guokte eai meannuduvvon. DOS meannudii 10 prográmma- ja oahppoplánaid dohkkehanášši. Eanaš diehtoáššit ledje oahppoplánaid rievdademiid mearrádusnotáhtat.

Odđa DOS doaibmagodii miessemánu 10. beaivvi rájes. Odđa lahttut välljejuvvon godiin leaba Ánte Aikio ja Marikaisa Laiti. Sámi allaskuvlla stivra lea välljen Johanna Johansen Ijäs jodiheaddjin fágabargiid evttohusa vuodul.

Hálddahus lea váldán atnui jahkejuvva bargoreaiddu DOS-čoahkkimiid váste. Dasa biddjojuvvojit čoahkkinbeaivvit, áigemearit ja goas jagis dihto áššit galget meannuduvvot.

6.4.2 Oahppobiraslávdegoddi

Oahppobiraslávdegottis lea dehálaš rolla studeanttaid oahppobirrasa ja oahppodili buorideami barggus. Oahppobiraslávdegoddi galgá sihkkarastit ahte studeanttat besset mielde mearrideames áššiid mat gusket oahppobirrasii ja galgá plánet doaimmaid oahppobirrasa ektui, dárkkistit studeanttaid sihkarvuoda ja čálggu (velferd). Lávdegoddi galgá maid dovdat bargobirasáššiid.

Manjel go oahppobiraslávdegotti mandáhtta ja oktiibidjan dohkkehuvvui stivrras, de lea aktivitehta loktanán lávdegottis. Lávdegottis leat leamaš mánga čoahkkima 2021/22 oahppojagi, ea.ea. bargočoahkkimat sihke Diehtosiiddas ja eará báikkis, gos lávdegoddi lea bargan doaibmaplánain. Muđui leaba studeantaláhtut bovdejuvvon čuovvut studeantastivrra gulahallančoahkkimiid rektoriin.

Buot láhtut leat leamaš aktiiva dán áigodagas ja leat ángiruššan doaibmaplána bargui. Oahppobiraslávdegotti jodiheaddji lea leamaš studeantaláhttu dán jagi, mii mearkkaša ahte boahnte áigodaga lea fas bargiidláhttu gii lea lávdegotti jodiheaddji.

Doaibmaplána gárvánii buori muddui ovdal geasi ja sáddejuvvui gulaskuddamii čakčat 2022.

6.4.3 Váiddalávdegoddi

Váiddalávdegoddi galgá meannudit eanjkilmearrádusaid váidagiid ja stivrra mearrádusa mielde, kandidáhtaid eará váiddaáššiid. Váiddalávdegoddi ii leat meannudan ovttage ášši 2020/21 oahppojagi.

6.4.4 Sisaheivehanlávdegoddi

Sisaheivehanlávdegoddi lei ožžon DOS:s fápmudusa meannudit ohcamiid mat gusket oahpuid fágalaš dohkkeheapmái ja sisaheiveheapmái, ja maiddáih ohcamiid mat gusket fágain/oahpuin beassamii. 2021 gíđa čadahuvvui árvvoštallan Sámi allaskuvlla sisaheivehanpráksis Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ja 5.-10. ceahki masteriidda universitehta- ja allaskuvlalaš § 3-5 vuodul. Ráhkaduvvui nai prinsihpanotáhtta sisaheivehemiiide ja beassamii Sámi allaskuvllas, mii dohkkehuvvui DOS:s 29.06.21.

Árvvoštallanraporttas daddjui ahte Sámi allaskuvllas lea moalkás vuogádat sisaheivehanáššiid mearrideapmái, ja ahte dán berre dahkat unnit byrokráhtalažžan. Dán geažil lea DOS 23.11.21 mearridan heaittihit sisaheivehanlávdegotti, ja ahte sisaheivehanohcamat meannuduvvojit oahppo- ja dutkanhoavdda mearrádusnotáhta bokte.

Obbalaččat vásihuvvui ahte sisaheivehanohcamat sakka unno 2021 čavčča rájes. Lei álkibut studeanttaid bagadallat ja ohcamiid árvvoštallat ja meannudit go prinsihpalaš mearrádusat ledje dahkkon masa sáhtii čujuhit.

6.4.5 Sisaváldinlávdegottit

Sámi allaskuvlla sisaváldinlávdegottit lea meannudan oahpposajiohcamiid dan válddi vuodul mii sis lea sisaváldinnjuolggadusaid vuodul. Eanas áššit leat guoskan reálagelbbolašvuodaoahcciide.

Sisaváldinlávdegoddi lea oaidnán dárbbu ráhkadit lagat njuolggadusaid reálagelbbolašvuodaoahcciid meannudeapmái. Dát bargu čuovvolahttojuvvo.

6.4.6 Studeantastivra

Studeantastivra lea Sámi allaskuvlla studeanttaid bajimus orgána, ja das lea váikkuhanvejolašvuolta buot áššiide mat gullet allaskuvlla studeanttaide. Studeantastivra bargá studeanttaid ovddas fágalaš áššiiguin, ja galgá nannet ja buoridit studeanttaid oahppo- ja sosiálalaš birra.

Studeantastivrras leat leamaš mánnosaš gulahallančoahkkimat rektoriin gosa maiddáih studeanttaid ovtastus ja oahppohálddahus searvá, ja dan jagi maiddáih studeantamentorat. Dát gulahallanvuohki doaibmá bures ja buorida gulahallama studeanttaid ja bargiid gaskkas. Studeantastivra lei vuosttaš áigodaga oalle aktiiva ja pláneje olu doaimmaid, mat bissehuvvo coronaeastadeami dihte. Maŋemus áigodaga lea vásihuvvon ahte olles studeantastivra ii šat searvan doaimmaide ja čoahkkimiidda, earret jodiheaddji studeantastivrras.

6.4.7 Dohkálašvuodaárvoštallama lávdegoddi

Dohkálašvuodaárvoštallan galgá čielggadit leatgo studeanttas dárbbášlaš eavttut ámmáha doaimmaheapmái. Dohkálašvuodalávdegoddi ii leat meannudan áššiid 2021/22 oahppojagi.

6.4.8 Sáme giela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmmastivra

Prográmmastivra čadaha ohcciid sisaváldima doavttirgrádaohppui, čuoovvula doavttirgrádaprográmma studeantaáššiid, ovddida PhD-ohppui guoskevaš áššiid goahtejodiheaddji bokte DOS:i jna.

2021/22 oahppojagi lea prográmmastivra doallan 8 čoahkkima, čoahkkinplána mielde. Okta čoahkkin lea šluhttejuvvon. Prográmmastivra lea meannudan 12 mearrádusášši ja 5 diehtoášši.

KVALITETSRAPPORT 2021/22

MÅL OG TILTAK 2023

Godkjent av Styret for forskning og utdanning 24.11.2022 i sak /22. Forslag for høgskolestyret.

Oversatt versjon

Innhold

1	INNLEDNING	4
2	OPPTAKSKVALITET	5
2.1	Rekruttering og mottak.....	5
2.2	Studier, søknader og registrerte studenter	6
2.3	Søkernes kompetanse.....	9
2.4	Opptak til doktorgradsstudiet	9
2.5	Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022.....	10
2.6	Hovedutfordringer og avvik	10
2.7	Hovedprioriteringer for 2023.....	11
3	STUDIEKVALITET	12
3.1	Studier (studieportefølje)	12
3.2	Studieplaner	13
3.3	Fagmiljøets kompetanse.....	14
3.4	Læringsmiljø	16
3.5	Internasjonale studenter og utvekslingsprogrammer	17
3.6	Evalueringsstudier	17
3.7	Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022.....	19
3.8	Hovedutfordringer og avvik	19
3.9	Hovedprioriteringer for 2023	20
4	EKSAMENSKVALITET.....	21
4.1	Gjennomføring og kandidatproduksjon.....	22
4.2	Gjennomføring og kandidatproduksjon ved doktorgradsstudiet	25
4.3	Faglig tidsbruk	26
4.4	Relevans	26
4.5	Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022.....	27
4.6	Hovedutfordringer og avvik.....	28
4.7	Hovedprioriteringer for 2023	28
5	FORSKINGSKVALITET	29
5.1	Produksjon og formidling.....	30
5.1.1	Vitenskapelig publikasjoner	30
5.1.2	Tilleggsannum som motivasjon for vitenskapelig publisering.....	31
5.1.3	Andre formidlingstiltak	31
5.2	Forsknings- og utviklingsarbeid og faglig kompetanseheving.....	31
5.2.1	Eksternfinansierte forsknings- og utviklingstiltak	31
5.2.2	Institusjonens egenfinansierte forsknings- og utviklingstiltak.....	32
5.2.3	Faglige kompetansehevingstiltak	33
5.3	Faglig samarbeid (nasjonalt og internasjonalt).....	33
5.4	Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022	34
5.5	Hovedutfordringer og avvik.....	34

Oversatt versjon

5.6	Hovedprioriteringer for studieåret 2022/23.....	34
6	RAMMEKVALITET	36
6.1	Personalforvaltning	36
6.2	Økonomiforvaltning	36
6.3	Støttefunksjoner.....	36
6.4	Styrer og utvalg.....	37
6.4.1	SFU - Styret for forskning og utdanning	37
6.4.2	Læringsmiljøutvalget.....	38
6.4.3	Klagenemda	38
6.4.4	Innpassingskomite.....	38
6.4.5	Opptakskomiteer.....	39
6.4.6	Studentstyret.....	39
6.4.7	Skikkethetsnemnda.....	39
6.4.8	Programstyret fro doktorgradsprogrammet i samisk språk og litteratur	39
Tab. 1	Nøkkeltall opptakskvalitet	5
Tab. 2	De mest populære studiene høsten 2021 og våren 2022	7
Tab. 3	Nøkkeltall studiekvalitet	12
Tab. 4	Faginstuttenes årsverk ved Samisk høgskole	14
Tab. 5	Nøkkeltall eksamenskvalitet	21
Tab. 6	Planlagte og gjennomførte studiepoeng ved bachelor- og masterstudier 2022.....	22
Tab. 7	Karakterfordeling ved Samisk høgskole studieårene 2020/21 og 2021/22 (%)	23
Tab. 8	Nøkkeltall forskningskvalitet	29
Tab. 9	Oversikt over fagansattes fagområdetilhørighet	32
Tab. 10	Publiseringstall 2017-2021 etter fagområde	33

Oversatt versjon

1 INNLEDNING

Samisk høgskole utformer årlig en kvalitetsrapport som gir et helhetlig bilde av institusjonens studie-, forsknings- og rammekvalitet. Kvalitetsrapporten utformer etter Samisk høgskoles kvalitetssystem, og er et viktig verktøy i utviklingen av kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet.

Styret for forskning og utdanning (SFU) skal sikre kvalitet og kvalitetssikringsordninger i Samisk høgskoles virksomhet. SFU fastsetter nærmere kvalitetsmål og -ordninger for kvalitetsdimensjonene for studier og forskning. SFU skal ha tilsyn med kvaliteten på det faglige miljøet, læringsmiljøet og støttefunksjonene. SFU vedtar og reviderer systemet og ordningene for evalueringer som er en del av kvalitetssikringssystemet.

Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem er et verktøy for å sikre at alle deler av virksomheten holder høy kvalitet og at det drives kontinuerlig kvalitetsutvikling. Arbeidet med kvalitetsutvikling og korrigering av avvik skal bidra til å identifisere hvilke områder det må settes inn ekstra ressurser på, samt hvilke områder som kan være gjenstand for omprioritering av ressurser.

Etter krav i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning skal institusjonen legge til rette for løpende utvikling av studiekvaliteten, kunne avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og sikre tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet.

Arbeidet med kvalitetsrapporten 2021/22

Samisk høgskole har lenge hatt som mål å inkludere instituttene mer i arbeidet med kvalitetsrapporten. Denne gangen har studieadministrasjonen sendt nøkkeltall for studier, resultater fra evalueringer og fagrapporter til instituttene. Formålet var at instituttene gjennomgår disse og vurderer hvorfor resultatene er som de er og eventuelt hva man kan gjøre for å forbedre disse. Deretter er det holdt møte med en del studieprogramledere, hvor resultatene var tema og hvilke tiltak man kan sette i gang i forhold til disse.

Det er fortsatt utfordrende å finne en passende rapporteringsmåte som knytter sammen kvalitetsrapporten, sensor- og fagrapporter og studentevalueringer, og som passer høgskolen. På møtet med studieprogramlederne er det foreslått at studieprogramledere og studieadministrasjonen holder halvtårsmøter om nøkkeltall, rapporter og evalueringer. Målet er å følge opp resultatene, vurdere hvordan beholde, men også å utvikle det som fungerer og hvordan man kan forbedre det som må forbedres.

Rapportering av doktorgradsstudiet har manglet i de tidligere kvalitetsrapportene. Nå rapporteres dette studiet i deler der det er naturlig. Doktorgradsstudiet har også eget rapporteringssystem, som kandidatens framdriftsrapport og veilederes rapport. Denne rapporteringen gjøres til programstyret og SFU.

Kvalitetsrapporten har vært på høring før behandling i SFU.

Oversatt versjon

2 OPPTAKSKVALITET

Opptakskvalitet er knyttet til informasjon og rekrutteringsarbeid, veiledning av søkere, studentenes evner til og forutsetninger for å studere når de tas opp, opptak og mottakelse av nye studenter, samt høgskolens evne til å innlemme nye studenter i læringsmiljøet og gi god oppfølging det første studieåret.

Tabellen viser nøkkeltall for Samisk høgskoles opptakskvalitet.

Tab. 1 Nøkkeltall opptakskvalitet

	2020/21		2021/22	
	2020 høst	2021 vår	2021 høst	2022 vår
Kunngjorte studier Samordna opptak	3	-	5	-
Kunngjorte studier lokalt opptak	14	8	23	20
Søknadsalternativer ¹	407	178	620	296
Førsteprioritetssøknader	189	94	348	167
Tilbudte studieplasser	225	65	372	79
Mottatt tilbud om studieplass	148	45	205	59
Registrerte studenter ²	119	115	205	159

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

2.1 Rekruttering og mottak

Samisk høgskole skal rekruttere studenter fra hele Sápmi og fra andre urfolksområder. Samisk høgskole skal gjøre den spesielle fagprofilen og urfolksperspektivet i undervisningen kjent.

SFU behandler den årlig handlingsplan for rekruttering. Handlingsplanen er et operasjonaliseringsdokument, med mål om å oppnå høgskolens mål for studentrekruttering gjennom konkrete tiltak og intensjoner. Antall søknadsalternativer og registrerte studenter viser at høgskolen har lyktes med rekruttering.

I henhold til departementets forventninger er det satt av mest ressurser til rekruttering av ungdom mellom 19 og 24 år og systematisk rekruttering til samiske lærerutdanninger og ellers programstudier. Prioritert rekrutteringstiltak er blant annet fysisk åpen dag, hvor elever fra både Norge, Finland og Sverige deltok. I evaluering av åpen dag kommer det frem at det er behov for å fornye og forbedre gjennomføring av arrangementet internt, slik at man bedre klarer å holde på ungdoms interesse.

I rekrutteringsperioden har vi satset på skolebesøk og andre rekrutteringsreiser der formålet har vært å markedsføre Samisk høgskole som utdanningsinstitusjon og utdanningstilbudene ved høgskolen. Videre er kommunikasjon og markedsføring på sosiale medier vektlagt, der fokuset har vært jobbmuligheter etter endte studier gjennom portrettintervjuer av tidligere studenter. Produksjon av rekrutteringsvideoer og bilder til bruk på hjemmesiden, åpen dag,

¹ Tallene viser antall søknader til institusjonen, uansett hvor mange studier per søker har søkt på.

² Iht. informasjonen fra DHB er registrerte studenter, studenter som har registrert seg og betalt semesteravgift. Personer i doktorgradsprogrammer telles ikke og er ikke en dele av denne rapporteringen. Hver student telles kun en gang.

Oversatt versjon

utdanningsmesser, stand og i sosiale medier har blitt fornyet. Fornyelse av videoer og bilder til rekrutteringsformål skal prioriteres årlig.

Rekrutteringsgruppen har evaluert rekrutteringsperioden 2021/22. Tall viser at det er en utfordring å rekruttere unge studenter, særlig menn til utdanningstilbudene ved høgskolen, spesielt til programfag. Enkeltemner som er fleksible og nettbaserte tiltrekker flest studenter. Gjennomsnittsalderen til høgskolens studenter er 37 år og flesteparten av studentene er familiefolk som trenger fleksible utdanningstilbud.

I forbindelse med rekruttering og opptak er det gjennomført en undersøkelse blant de søkerne som fikk studietilbud, men valgte likevel å takke nei. Undersøkelsen viser at det er behov for å forbedre informasjon om utdanningstilbudet til fremtidige studenter, deriblant undervisning, samling og eksamen. Ufullstendig informasjon kan resultere i at høgskolen mister mulige studenter. Undersøkelsen viser også at private årsaker som dårlig økonomi, familie – og arbeidsforhold gjør det vanskelig å flytte til Kautokeino og flere ønsker dermed mer nettundervisning.

Under et ledermøte ble det bestemt at opptaket for høsten 2021 skulle evalueres. I forbindelse med evalueringen ble det opprettet en arbeidsgruppe som hadde i oppgave å vurdere opptaket, hvordan arbeidet var organisert og gjennomført, og under hvilke rammebetingelser. Resultatet av evalueringen var en vurderingsrapport med forslag til forbedringer. En del av forslagene ble fulgt opp før opptaket høsten 2022, som innføring av kommunikasjonsarenaer og arrangering av kick – off. Forlengelse av søknadsfrister er blitt vurdert i dialog med studieadministrasjonen og instituttene. Kommunikasjonen med søkere er også blitt forbedret, blant annet ved å ta i bruk SMS – tjenesten ved opptak som gjør det mulig å sende viktige meldinger til søkere.

Under introduksjonsuken ble det satt fokus på å bli kjent med hverandre og på sosiale arrangementer. Vi arrangerte blant annet bli kjent lunsj, orienteringstur, utedag, kurs i studieteknikk og psykisk helse. Representanter fra organisasjoner som jobber med rusforebyggende tiltak deltok også. Alt i alt fungerte programmet godt. Programmet var utformet med bakgrunn i informasjonen fra Shot – undersøkelsen, der undersøkelsen viste at studenter ved høgskolen er mindre fornøyde med studentmiljøet enn gjennomsnittet i Norge og da en del av studentene har utfordringer knyttet til psykisk helse og rusmidler.

2.2 Studier, søknader og registrerte studenter

Tallene viser at studieåret 2022/22 ble totalt 48 studier kunngjort, og studieåret 2020/21 var det 25. 28 studier ble kunngjort høsten 2021, fem av disse var programstudier, og 20 studier ble kunngjort våren 2022.

Tallene for søknadsalternativer³ høsten 2021 viser omtrent 210 flere søknadsalternativer enn høsten 2020. Våren 2022 var det omtrent 118 flere søknadsalternativer enn våren 2021. Også antall førsteprioritetssøknader økte i forhold til studieåret 2020/21. Det er naturlig med flere søknader når det er flere studier som kunngjøres.

³ En søker kan søke på flere studier ved samme institusjon og alle søknadsalternativer rapporteres. Tallene viser ikke hvor mange har søkt om opptak.

Oversatt versjon

Blant høstens kunngjorte studier var det åtte studier som ikke startet opp; syv enkeltemner og ett programstudie. Blant vårens studier var det to studier som ikke startet opp. Grunnen var få søkere og manglende ressurser. Kulturjournalistikk-studiet hadde gode søkertall, men kun tre søkere ble vurdert som kvalifiserte. På grunnlag av dette ble det vedtatt at studiet ikke starter opp. Vedtaket ble gjort cirka to måneder før oppstart og i den sammenheng var det en god prosess i forhold til søkere som hadde fått tilbud eller valgt studiet som valgfag til bachelorgraden.

Grunnen til at bachelor i reinnæringsstudier ble trukket tilbake var at oppfølging av periodisk evaluering ikke var ferdig. Vedtaket ble sendt samordna opptak i februar, før søknadsfrist. Når studier trekkes tilbake før søknadsfrist, medfører ikke det større utfordringer for søkere, da de kan endre søknaden selv.

Tilbaketrekking av studier viser hvor viktig det er at vurdering av høgskolens ressurser til å sette i gang studier gjøres på forhånd og at studier trekkes tilbake så tidlig som mulig. Slike tilfeller kan medføre utfordringer for søkere, f.eks. hvis de har søkt om og fått innvilget permisjon, hvis de i sammenheng med studier har flyttet til Kautokeino, og dersom de har søkt om og fått studiestøtte innen tilbaketrekking av studiet.

Antall registrerte studenter

Høgskolen har hatt som mål å ha 190-210 studenter. Høsten 2021 var det 205 registrerte studenter og våren 2022 var det 159. i tillegg til måloppnåelse så har høstens tall økt med 72 % i forhold til høsten 2020, mens vårens tall har økt med 38 % i forhold til våren 2021. Tabell 2 viser de mest populære studiene høsten 2021 og våren 2022.

Tab. 2 De mest populære studiene høsten 2021 og våren 2022

Studie	Søknader	Tilbud	Møtte studenter	Uteksaminerte kandidater (% av registrerte studenter)
Sámegiella praktihkalaš diliin – álgokursa 1. Oassi	49	30	20	14 (70 %)
Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts	62	40	23	14 (61 %)
Árbediehtu (30 oč)	70	57	36	14 (39 %)
Osku ja eallínáddejupmi Sámis (30 oč)	50	38	28	16 (57 %)
Kulturjournalistihkka	36	4	0	0
Osku ja eallínáddejupmi Sámis 2 (15 oč)	32	10	7	0
Áarjelsaemiengieles fierhten biejjien jieliemisnie –Aalkoeööhpehtimmie 2	34	9	7	5 (71,4 %)
Árbevirolaš máhttu vuodđun hálddašit resurssaid davviguovlluin (15 oč)	59	15	10	3 (30 %)

Noen studier har mange søkere, men få som får tilbud. Mange leverer ikke dokumentasjon som kan brukes som grunnlag for vurdering av søknad, men det er en enda større del som ikke dokumenterer at de oppfyller opptakskravene, først og fremst kravene til generell

Oversatt versjon

studiekompetanse. Dette viser at man må fortsette med forbedring av informasjonsarbeidet, spesielt om kravene til generell studiekompetanse for utenlandske søkere. Det er også behov for å finne en måte å få søkere til å levere nødvendig dokumentasjon på. Nåværende løsning, med utsendelse av e-post ser ikke ut til å være nok. Man kan f.eks. undersøke om det er mulig å begrense hvilke søknader som kommer inn til behandlingssystemet, slik at kun søknader med nødvendig dokumentasjon kommer gjennom.

Enkeltemner med fleksibel arrangeringsmåte og som er nettbaserte har flest søkere, som Árbodiehtu, Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts, Tro og livssyn i Sápmi og Lærerenes digitale kompetanse og gjennomføring av fjernundervisning. Ellers er nybegynnerstudiene i samisk populære studietilbud som tiltrekker mange søkere. Tall viser at det er stor interesse for å lære seg både nord- og sørsamisk. Utenom samisk nybegynnerstudier, har de fleste studier få studenter.

Samisk språk og samisk litteratur 1, med tilhørende emner, har de tidligere årene hatt få studenter, selv om søkertallene har vært gode. Vi vet at det hadde vært stor interesse for disse studiene og at rekrutteringsgrunnet hadde vært stort, hvis studiene hadde vært nettbaserte.

Det er utfordrende å rekruttere studenter til programstudier, spesielt samiske lærerutdanninger. Tall viser at høsten 2020 var det 67 registrerte studenter på bachelor- og masternivå, mens det høsten 2021 var 69 studenter. Høsten 2020 var 56 % av registrerte studenter programstudenter, tilsvarende tall for høsten 2021 var 33,6 %.

Gjennomsnittsalder for registrerte studenter var høsten 2020 34 år, mens det høsten 2021 var 37 år. At gjennomsnittsalderen øker viser at høgskolen har utfordringer med å rekruttere unge studenter. Aldersfordeling for registrerte studenter viser at 4,2 % av studentene høsten 2020 var mellom 15 og 19 år og 23,8 % var mellom 20 og 24 år. Tilsvarende tall for høsten 2021 er 2,4 % og 14,6 %. Våren 2021 var cirka 3 % av registrerte studenter mellom 15 og 19 år og 20 % mellom 20 og 24 år. Tilsvarende tall for våren 2022 er 1,7 % og 15 %. Trenden kan knyttes til blant annet sentralisering til sentrale studentbyer med mange forskjellige studietilbud, større studentmiljø og gode fritidstilbud som tiltrekker unge.

Tallene viser også at 21,8 % av registrerte studenter høsten 2020 var menn, mens det høsten 2021 var 18 %. Våren 2021 og 2022 var 22% og 15,7 % menn. Dersom høgskolen fortsatt skal ha som mål at en viss del av registrerte studenter er menn, må man kartlegge hvorfor våre studier ikke tiltrekker menn og hvordan dette kan løses.

Det forutses at nettstudier vil være det foretrukke studietilbudet i fremtiden. Dersom man skal klare å holde på studenter og et rimelig studenttall, må man ta hensyn til dette når man vurderer hvordan undervisningen skal gjennomføres i fremtiden. Dersom Samisk høgskole skal klare å holde på et rimelig studenttall i fremtiden, er det avgjørende å tilby studietilbud som er tilgjengelig for flertallet av befolkning i hele Sápmi. Også studier der undervisningsspråket ikke er samisk og nybegynnerstudier i samisk tiltrekte mange søkere. Dette viser at høgskolen har et godt rekrutteringsgrunnlag for studier som tilbys dem som ikke har samiskkompetanse. De fleste av nevnte studier, spesielt nybegynnerkursene i samisk, har god gjennomføringsprosent.

Oversatt versjon

Det er også viktig å tilby studentene et godt læringsmiljø og sosiale aktiviteter på campus, slik at det blir mer attraktivt å være student i Kautokeino.

2.3 Søkernes kompetanse

Styret for forskning og utdanning har vedtatt at dersom studier skal settes i gang, må programstudier ha minst 6 førsteprioritetssøkere og enkeltemner minst 8 førsteprioritetssøkere. Tallet sier ingenting om søkere må være kvalifiserte eller ikke.

Tabell 1 viser antall søknadsalternativer til høgskolens studier og antall tilbud. Tallene viser at 55 % av søknadene høsten 2020 fikk tilbud, mens 60 % fikk tilbud høsten 2021. Tilsvarende tall for våren 2021 var 37 % og 27 % våren 2022. Blant dem som fikk tilbud utgjorde 56 % tilbud til førsteprioritetssøknader høsten 2020 og 66 % høsten 2021. Tilsvarende tall for våren 2021 var 72 % og 87 % for våren 2022.

Disse tallene kan vise at de som virkelig vil inn på studiene til høgskolen, oppfyller opptakskravene. Dette vises også av at 78 % av de som tok imot tilbud om studieplass høsten 2021 var førsteprioritetssøknader og 93 % var førsteprioritetssøknader våren 2022.

Det er fortsatt behov for å forbedre informasjon om opptakskravene til samiske grunnskolelærerutdanninger. Opptakskomiteen har behandlet 40 søknader, hvor 13 ble godkjent, 12 på grunnlag av videregående utdanning og 1 på grunnlag av høyere utdanning. De fleste som fikk avslag, dokumenterte ikke at de oppfylte karakterkrav i samisk (8) eller matematikk (4). En del av søkerne dokumenterte ikke generell studiekompetanse (5). De fleste av søkerne som ikke dokumenterer samisk, er søkere som ikke har samisk i det hele tatt, hverken fra videregående skole eller som høyere utdanning.

Det er naturlig at også søkere uten samisk søker seg til høgskolens programstudier når disse kunngjøres på samordna opptak. Behandling av disse kreve ressurser og det spørs om programstudier bare burde kunngjøres lokalt og samtidig begrense det sånn at kun de som vedlegger dokumentasjon kan søke. Dette betyr selvfølgelig at Samisk høgskole ikke er like synlig på nasjonalt nivå som når man har opptak via samordna opptak.

2.4 Opptak til doktorgradsstudiet

Studieåret 2021/22 var det re søkere til doktorgradsprogrammet i samisk språk og samisk litteratur. Alle tre fikk tilbud om studieplass. Dette er et godt tall, da det høsten 2020 ikke var noen som søkte om opptak eller ble tatt på programmet. Siste opptak var høsten 2019, da to ble tatt opp.

Høsten 2020 og 2021, og våren 2021 ble ingen enkeltemner på doktorgradsnivå kunngjort. Våren 2022 ble fire enkeltemner kunngjort. Studiene hadde til sammen 35 søknader og 11 % var kvalifiserte søkere, som også fikk tilbud.

Oversatt versjon

Det var 11 registrerte studenter på doktorgradsstudiet høsten 2021. Våren 2022 var det 6 registrerte studenter. To av disse var menn, noe som utgjør 18 % på høsten og 33 % på våren.

Disse tallene viser at Samisk høgskole ikke følger trenden som har vært i Norge, der det tradisjonelt har vært flere menn enn kvinner som søker seg til og fullfører doktorgradsstudier. Når man ser på disse tallene og studiets rekrutteringsgrunnlag, så vurderes det at studiet har ett godt studenttall.

Det er jobbet mye med doktorgradsrutiner, blant annet er rutiner og arbeidsfordeling i forbindelse med opptak avklart. Også søknadsskjema og informasjon på hjemmesiden er fornyet. Tanken er å effektivisere prosessen på denne måten, forbedre informasjon til søkere og samtidig sikre at administrasjonen har nødvendig informasjon for saksbehandling så tidlig som mulig.

2.5 Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022

Tall viser at vi ikke har klart å etablere et system som får søkere til å sende inn dokumentasjon som grunnlag for behandling av søknader, og hvor vi får kartlagt hvor stor andel av søkerne ikke har sendt inn dokumentasjon. SMS-løsningen som er tatt i bruk ser ikke ut til å svare på dette behovet. Man bør vurdere å begrense hvilke søknader som kommer gjennom i søkesystemet, slik at kun de med dokumentasjon kommer gjennom.

Forbedring av informasjon og kommunikasjon om opptakskrav er prioritert. Blant annet er informasjon om generell studiekompetanse lagt til hjemmesiden. Tall viser derimot at det fortsatt er behov for å prioritere dette, eventuelt oversette på andre språk og vise til informasjonskilder.

Rekruttering er prioritert, og vi har oppnådd målet i forhold til studenttall. Tall viser derimot at vi ikke har lyktes med å rekruttere studenter som kommer direkte fra videregående skole og menn. Vi ser behov for å gjennomføre en bedre kartlegging av utfordringene.

Det er forbedringspotensial i overholdelse av tidsfrister, blant annet er det viktig å kunngjøre samlingsplaner og trekke tilbake studier så tidlig som mulig. Dette må prioriteres.

Prosesen med oppstart av studier er ikke vurdert. Dette gjøres i sammenheng med revidering av skjema for fremming av studieplaner.

I forbindelse med evaluering av opptak har det kommet frem at det er ønskelig å forbedre intern kommunikasjon om og forståelse av rekruttering og opptak, for å sikre at alle har det samme målet. Resultatet av evaluering av opptaket er presentert internt og på grunnlag av dette er det våren 2022 avholdt kick-off for opptak.

2.6 Hovedutfordringer og avvik

Det er ikke meldt avvik i forbindelse med opptak.

Intern kommunikasjon har vært utfordrende, blant annet i forbindelse med forlengelse av søknadsfrister. Det er erfart at studieadministrasjonen ikke har hatt nok kommunikasjon med fagmiljøet når de har vedtatt forlengelse av søknadsfristen. På grunnlag av dette er nevnte evaluering satt i gang og ett av målene var forbedring av kommunikasjon mellom studieadministrasjonen og instituttene. Våren 2022 ble det etablert en teams-gruppe hvor studieadministrasjonen og koordinatorene kommuniserer om opptak. I forbindelse med

Oversatt versjon

forlengelse av søknadsfristen er søkertallene sendt instituttene og på grunnlag av dette er det vurdert om søknadsfristen skal forlenges og hvor lenge.

2.7 Hovedprioriteringer for 2023

Fornye Samisk høgskoles opptaksreglement og utforme retningslinjer for behandling av realkompetansesøkere.

Forbedre informasjon om opptakskrav, spesielt om krav til generell studiekompetanse for utenlandske søkere.

Holde på den gode kommunikasjonen med instituttene i forbindelse med rekruttering og opptak.

Oversatt versjon

3 STUDIEKVALITET

Studiekvalitet omfatter forvaltning av Samisk høgskoles studieportefølje og fagansattes kompetanse, hvordan studier organiseres, og utforming og innhold i hver studie. Også høgskolens evne til å tilrettelegge for god undervisning, godt læringsmiljø og internasjonalisering hører under denne kvalitetsdimensjonen. Kvalitetsarbeidet skal fremme og sikre solid fagkompetanse og styrke formidlingskompetansen, forståelsen av hvordan læring skjer og hvordan konstruktive læringsprosesser utvikles. Tabellen viser nøkkeltall for studiekvalitet.

Tab. 3 Nøkkeltall studiekvalitet

	2020/21		2021/22	
	2020 høst	2021 vår	2021 høst	2022 vår
Uttekslingsavtaler	1	0		
Innkommende utvekslingsstudenter	0	0	7	0
Utreisende utvekslingsstudenter	0	0	0	0
Internasjonale studenter ⁴	29	30	54	36
Engelskspråklige emner kunngjort i opptaket	0	0	1	0
Engelskspråklige studieprogrammer kunngjort i opptaket	0	0	0	0

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

3.1 Studier (studieportefølje)

Styrets strategiske vedtak, samfunnets behov, høgskolens samfunnsoppdrag og ressursituasjon er grunnlaget for utvikling av studier. Instituttene utformer langtidsplaner for studier og høgskolestyret vedtar årlig hvilke studieprogrammer skal ha oppstart neste studieår. Styret vurderer kvalitetsdimensjonene i forhold til gjeldende forskrifter. Styret for forskning og utdanning vedtar hvilke emner skal ha oppstart neste studieår og skal i den forbindelse vurdere om emnene oppfyller gjeldende kvalitetskrav.

Samisk høgskole har fullmakt til å etablere nye programstudier på bachelornivå. Studier på master- og doktorgradsnivå skal akkrediteres av NOKUT og Kunnskapsdepartementet skal ha godkjent etablering, før oppstart. NOKUT har i forbindelse med tilsyn fremmet forventning om at høgskolen utformer rutiner for intern akkreditering av studier. Rutinen er utformet og foreslått. Det er fortsatt behov for å avklare visse deler, som hvor store endringer kan gjøres før man må søke om intern akkreditering, og for å implementere rutinen.

Som nevnt, så er det viktig å vurdere som studiene oppfyller gjeldende krav, blant annet for fagmiljøets kompetanse. Det er etablert en rutine og ett skjema for dette, som er brukt de siste to årene. Det er behov for å vurdere hvordan systemet fungerer og eventuelt endre rutinen. Det er blant annet behov for å se om der er deler som tilhører behandling av studieplaner og ikke oppstart av studier.

⁴ Disse tallene viser antall registrerte studenter

Oversatt versjon

Det har vist seg at det er behov for samisk tolker, som det fremkommer i rapporten *Evaluering av autorisasjonsordningen for tolker*, som er gjennomført på vegne av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Høgskolen har som mål å svare på denne forventingen og det er satt i gang samarbeid med OsloMet, hvor hensikten er å foreslå hvordan høgskolen kan arrangere tolkeutdanning.

Høgskolen har fått signaler om at barnehagelærerutdanningen i større grad burde tilpasses slik at den kan kombineres med jobb og slik at den passer søkere fra andre områder. På grunnlag av dette er arbeidet med å utforme fleksibel samisk barnehagelærerutdanning satt i gang. Formålet er å se hvilke muligheter det er for å arrangere studiet på deltid og eventuelt desentralisere noen samlinger.

Det er vurdert at det er behov og mulighet for etablering av samisk samfunnsvitenskapelig studie som dekker kunnskap ganske bredt i Sápmi. Samisk høgskoles strategiplan har dannet grunnlaget for igangsetting av arbeidet og som veiledning i utforming av studiet, som etableres for å nå strategimålene. Studiet skal være med på oppbygging av tilbud som møter faglige utfordringer i samiske samfunn, og skal fremme samenes rettigheter på grunnlag av deres egne forståelser.

På grunnlag av ekstern evaluering av bachelor i reindriftsstudier er studiet fornyet høsten 2021 og godkjent som bachelor i reinnæring. Formålet er at studiet blir mer attraktivt og aktuelt for både studenter og arbeidslivet. Målet er også at flere menn fullfører hele programstudiet. Etter planen starter studiet opp høsten 2022.

3.2 Studieplaner

Våren 2021 startet arbeidet med å fornye malen for studieplaner, i tillegg til å lage en veileder for dette. Arbeidsgruppa har jobbet med et forslag for dette studieåret 2021/22, som etter planen sendes til godkjenning høstsemesteret 2022. Veiledningen skal være til støtte for fagansatte og administrasjonen i arbeidet med studieplaner, med informasjon om hvordan planen skal bygges opp og hva de ulike temaene skal inneholde. Veiledningen inneholder definisjoner på læreplanertermer, ny studiekodestruktur, forklaringer og eksempler på opprettelse av læreplaner, i tillegg til tips på hva det er viktig å huske på i forbindelse med dette arbeidet.

Arbeidsgruppa har i løpet av denne arbeidsperioden sett behovet for å lage en lik mal og veiledning for programplaner, opprettelse av regelverk for arbeidskrav og veiledning for vurdering av arbeidsmengde for studieemner.

Samisk høgskole har i lengre tid opplevd utfordringer med at læreplaner sendes inn til endring og godkjenning sent. Derfor har studieadministrasjonen sammen med faginstittuttene fra høsten 2020 fornyet års hjulet for tidsfrister og planlegging av studier, slik at planlegging av studier og godkjenning av læreplaner kommer tidligere i gang. Det arbeidet har etter det forbedret seg i form at de kommer inn til godkjenning før og at arbeidet med læreplaner for neste års læreplaner kommer i gang høstsemesteret før. Implementeringen av års hjulet fortsetter og det ønskes at endringer på læreplaner gjøres innenfor de gitte tidsrammene. For å informere mer om disse rammene og retningslinjene har studieadministrasjonen lagt inn mye arbeid med håndboka til koordinatorene, der vi nå har lagt inn forklaring på hvilke endringen som kan gjøres når og hvem som har fullmakt å godkjenne de forskjellige endringene.

Oversatt versjon

GDS instituttet har begynt med at læreplaner og dets endringer tas opp i forummøter før de sendes inn til saksbehandling til studieadministrasjonen. Dette forbedrer den faglige involveringen og er med på å løfte læreplanenes faglige kvalitet.

I den nye malen og veiledningen for læreplaner er det er forslag om å skille pensumlista fra læreplanen, slik at pensumlista godkjennes som et eget dokument. Høsten 2021 har høyskolen startet opp arbeidet med å ta i bruk det digitale pensumverktøyet, Leganto. Med Leganto opprettes, endre og publiseres digitale pensumlister, som kan være med på å forenkle prosessen med fornyelse, godkjenning og publisering. Piloten ble gjennomført vårsemesteret 2022 og vil fortsette ut skoleåret 2022-2023.

Rapporten for ekstern evaluering av Bachelor i reindriftsnæring bachelorstudiet var klar november 2020. En ny programplan for dette studiet ble sendt inn til godkjenning høsten 2021 av arbeidsgruppa som jobbet med endring av programplanen. Programplanen og en stor del av læreplanene i Masterprogrammet i samisk språk og litteratur har blitt fornyet skoleåret 2021-2022. Samtidig har fagoppdelingen i masterprogrammene i samiske lærerstudier blitt endret slik at de fleste av dagene blir gjennomført på ett semester, istedenfor over to eller fire semestre. Hovedgrunnen til dette er at studentene skal ha en reell mulighet for å dra på utveksling, i tillegg til at dette kan forhindre at studenter på grunn for eksempel permisjon blir avbrutt i faget. Vi ser også en mulighet å få innreisende utvekslingsstudenter hvis fag gjennomføres på ett semester.

3.3 Fagmiljøets kompetanse

Studiekvaliteten knytter seg til lærernes faglige og pedagogiske kompetanse. Kompetansekrav til fagmiljøet kommer frem av *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* og *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*.

Det sentrale her er at det kreves at minst av 50 % årsverkene knyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. Fagmiljøet tilknyttet studietilbud på bachelornivå skal bestå av minst 20 % ansatte med førstestillingskompetanse, på mastergradsnivå skal 50 % av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 % med professor- eller dosentkompetanse, og på doktorgradsnivå skal miljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 % med professor- eller dosentkompetanse. Samisk høyskole har til nå fem bachelor- og masterprogrammer, og ett doktorgradsprogram.

Tabellen viser faglige årsverk ved instituttene og instituttenes førstestillings-, professor- og dosentkompetanse for 2021 og 2022. Faglige årsverk viser også antall vitenskapelige assistenter, stipendiater, forskere og dekaner.

Tab. 4 Faginstituttenes årsverk ved Samisk høyskole

	Institutt for språk, duodji og samfunnsvitenskap (ISDS)	Institutt for samiske lærerutdanninger (ISL)
--	---	--

Oversatt versjon

2021	Førstestillingskompetanse	7	4,1
	Professor- eller dosentkompetanse	6,9	1
	Professor II	0,7	0,8
	Faglig årsverk totalt	34,3	15,6
2022	Førstestillingskompetanse	7	6,1
	Professor- eller dosentkompetanse	6,9	2
	Professor II	0,7	0,7
	Faglig årsverk totalt	34,3	15,7

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Når styret har vedtatt hvilke studieprogram skal ha oppstart studieåret 2021/22 og SFU hvilke emner skal settes i gang, har instituttene vurdert hvordan disse oppfyller gjeldende krav. Det er vurdert at alle studier oppfyller kompetansekravene. Det er dog behov for å styrke spesielt professorkompetansen, da flere professorer nærmer seg pensjonsalder.

Høgskolen har våren 2021 begynt å jobbe med kompetanseprogram for vitenskapelig ansatte. Programmet skal sikre et solid fagmiljø og at flere oppnår toppkompetanse.

Kompetanseprogrammet skal behandles i høgskolestyret. Det er utnevnt en arbeidsgruppe til arbeidet og det var forventet at arbeidet ferdigstilles i første del av 2022. Arbeidet er forsinket blant annet fordi det har vært utfordrende å finne medlemmer til arbeidsgruppa.

Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger stiller krav om krav til pedagogisk basiskompetanse for undervisnings- og forskerstillinger. Bestemmelsen legger videre krav til institusjonene om å utforme klare kriterier for denne kompetansen og hvordan dette skal dokumenteres. Samisk høgskole har hatt en arbeidsgruppe som har foreslått retningslinjer for dokumentering av pedagogisk basiskompetanse for undervisnings- og forskerstillinger. Forslaget er godkjent av høgskolestyret høsten 2021.

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) krever at studietilbudene har en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet. Studieprogramledervirket er etablert og under implementering.

Koordinatorveileder er under fornyelse og har vært på høring. I forbindelse med høringen er det avholdt møte hvor hoved endringene er forklart. Tanken er at veilederen skal være til støtte i koordinatorrollen, spesielt for dem som er nye, og at viktig informasjon er samlet på ett sted.

Studentenes tilbakemeldinger viser, som nevnt tidligere, at flere ønsker nett- og samlingsbaserte studier. Da er det blant annet viktig å snakke om studiers arrangeringsmåte på institusjonsnivå og prøve å bygge opp felles forståelse og mål i forhold til dette. Deretter er det viktig å snakke om hva slik arrangeringsmåte krever og om vilkårene for dette er på plass, f.eks. hvilken kompetanse dette krever og hvordan oppfylle eventuelle kompetansekrav. Her er det også mulig å se på hvordan erfaringer kan deles og hvordan institusjonens ansatte kan hjelpe og være til nytte for hverandre, f.eks. om det finnes en løsning for kollegaveiledning.

Oversatt versjon

3.4 Læringsmiljø

I henhold til U/H-loven §4.3 er høyskolen forpliktet til å etablere et fungerende læringsmiljøutvalg.

Etter at læringsmiljøutvalgets mandat og sammensetning ble godkjent av styret, så har utvalgets aktivitet økt. Utvalget har blant annet jobbet med tiltaksplan for utvalget.

Våren 2022 er den såkalte SHoT-undersøkelsen gjennomført, som ble sendt til alle studenter med lån i Lånecassen. Ved Samisk høyskole svarte 26 studenter på undersøkelsen. Svarprosenten er forbedret i forhold til fjoråret, hvor 13 studenter svarte. Resultatene er fremført for læringsmiljøutvalget og på dialogmøte for alle ansatte, og i tillegg tilgjengeliggjort for studenter og ansatte.

I denne undersøkelsen kom det frem at Samisk høyskoles studenter er mer misfornøyde med læringsmiljøet enn på nasjonalt nivå. På nasjonalt nivå hadde de her satt 65 poeng, mens ved Samisk høyskole var det 56,2 poeng (100 poeng er best). Samisk høyskoles studenter er også med misfornøyde med fritidstilbudet enn på nasjonalt nivå.

Av Samisk høyskoles studenter har 38 % svart at de har dårlig eller veldig dårlig livskvalitet (på nasjonalt nivå svarer 30 % det samme), 18 % at de ofte eller veldig ofte føler seg alene, hvor størsteparten av svarende er menn (27 % på nasjonalt nivå). 9 % av Samisk høyskoles mannlige studenter har svart at de føler seg mobbet av medstudenter de siste månedene (2 % er i samme kategori nasjonalt), og 4 % av kvinnelige studenter har svart at de har følt seg mobbet av ansatte de siste månedene (0 % er i samme kategori nasjonalt). 23 % av Samisk høyskoles studenter (27 % på nasjonalt nivå) har svart at de har opplevd seksuell trakassering (verbal, ikke-verbal eller fysisk), hvor 27 % er kvinner. Her sies det ikke noe om hvor eller i hvilke sammenhenger de har opplevd dette.

Samisk høyskole har jobbet med blant annet etiske retningslinjer og retningslinjer for bruk av rusmidler og spill, som skal bidra til at studentene har et trygt miljø. Sosiale tiltak og forebygging av mobbing må fortsatt prioriteres.

Det som gjelder studenters trivsel på studieprogrammet, ser generelt ut til å være veldig bra. Noen deler har litt dårligere resultat enn på nasjonalt nivå, men generelt er det på nivå med nasjonalt resultat. Det som er noe lavere enn nasjonalt resultat, er studiets struktur, undervisning generelt og studiets arbeidsbelastning. Studentenes egeninnsats, faglig veiledning, fysisk læringsmiljø og tilbakemelding er temaer som har fått flere poeng enn på nasjonalt nivå.

Også dette studieåret er to studentmentorer ansatt. De har skullet støtte andre studenter faglig og hvis det oppstår problemer. De har også engasjert seg i studentmiljøet, da de har arrangert ulike sosiale aktiviteter som språkkafe, kurs og andre samlinger. De har også prøvd å gjennomføre en undersøkelse som læringsmiljøet, men studentene har ikke svart på spørsmålene. Vi har erfart at dette har vært et godt tiltak, som har ført til et mer aktivt studentmiljø.

Samisk høyskole har gjennom tidene fått få spørsmål om individuell tilrettelegging av studier etter universitets- og høyskolelovens § 4-3 c), men høsten 2021 var det flere studenter som tok kontakt i den sammenheng. I den forbindelse kom det frem at høyskolen har et arbeid å gjøre for å oppfylle vårt ansvar. Høyskolen har manglet kontaktperson, handlingsplan, rutiner og rolleavklaring for individuelle tilpasninger. Både administrasjonen og fagansatte har behov for kompetanseheving. Det er synliggjort at Vitenskapsbygget, SSO's studentboliger og vår nettside

Oversatt versjon

og informasjonssystem har mangler i forhold til universell utforming. Høsten 2021 ble det vedtatt at det skal settes i gang en arbeidsgruppe for å følge opp dette. Arbeidsgruppa er ikke utnevnt studieåret 2021/22, men i sammenheng med oppfølging av enkeltstudenters tilpasninger er likevel arbeidsmåter og kompetanse utviklet på dette feltet.

3.5 Internasjonale studenter og utvekslingsprogrammer

Målet til høyskolen er å få inn 7 innkommende utvekslingsstudenter og 2 utreisende utvekslingsstudenter. For øvrig er målet at 30 prosent av registrerte studenter skal være utenlandsstudenter, studenter fra Sverige og Finland er medregnet her.

Høsten 2021 hadde høyskolen 7 innkommende utvekslingsstudenter. 5 av disse studentene kom fra The Arctic State Institute of culture and arts in Yakutsk, Russland via utvekslingsprogrammet North2North, og 2 studenter kom fra Kolahalvøya gjennom Barents+ programmet.

Høsten 2021 og våren 2022 hadde vi ingen utreisende studenter på lengre utveksling, men 11 lærerstudenter var på korttidsutveksling, en studietur som varte litt over ei uke, hos Memorial University of New Foundland. Memorial University of New Foundland er vår samarbeidspartner i det tematiske nettverket Verdde. Målet med slike studieturer er å motivere studentene til å reise på lengre utveksling senere i studieløpet sitt.

Høsten 2021 tilbydde Samisk høyskole studiet Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts, som ble undervist over nett på engelsk. Studiet tiltrakk seg studenter fra Tyskland, Kanada, Finland, Sverige og Norge. Slike studier kan være med å framme internasjonalisering ved Samisk høyskole, da det på den ene siden passer for utenlandske studenter som ikke kan samisk, og de som ikke kan komme hit for å følge studiet fysisk, samtidig som det også passer for våre studenter ved høyskolen som ikke kan eller vil reise på utveksling. De får gjennom slike studier en sjanse til å ta studier i et internasjonalt forum sammen med studenter fra hele verden.

De aller fleste utvekslingsstudentene som kommer til Samisk høyskole i dag, kommer fra Russland. Nå som det meste av institusjonelt samarbeid med Russland er lagt på is på grunn av krigen i Ukraina, så ser vi at det vil være nødvendig å skape nye samarbeid med utdanningsinstitusjoner i andre land.

Studieadministrasjonen har opprettet en arbeidsgruppe sammen med programkoordinatorene, der målet er å lage ferdige utvekslingspakker til studentene. I den forbindelsen er det laget en veileder til utveksling, som kan være til hjelp i arbeidet, og har også kartlagt medlemsinstitusjoner i WINHEC og Uarctic nettverkene. Tanken er at det i hvert studieprogram skal være minst to samarbeidsinstitusjoner der vi kan samarbeide om utveksling.

I mai 2022 fikk Samisk høyskole besøk fra en delegasjon fra kanadiske North 2 North institusjonene Yukon University, Aurora College og Nunavut Arctic College, som kom for å bli bedre kjent med oss og studietilbudene våre. Vi ser at slike internasjonale forumer er viktig, der vi både internt og eksternt får snakke om internasjonalisering. Videre framover tenker vi å arrangere 1-2 seminarer i året, der vi tar opp forskjellige tema som omhandler internasjonalisering.

3.6 Evaluering av studier

Samisk høyskole har som mål å tilby studier med faglig og pedagogisk kvalitet som svarer til nasjonale og internasjonale krav og nivå. Kvaliteten på høyskolens studietilbud skal evalueres jevnt og systematisk, slik at man er sikker på at disse holder høyt internasjonalt faglig nivå, er

Oversatt versjon

aktuelle samfunnsrelevante og at undervisningen er i henhold til godkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper.

Studieåret 2021/22 har studentene fått mulighet å gjøre faglige evalueringer digitalt, som er en enkel og 100 % anonym måte å gjøre slike evalueringer på. Studieadministrasjonen har lagd et evalueringsskjema og sendt linken til koordinatorene, slik at de kan sende den videre til sine studenter når faget avsluttes. I tillegg sikrer studieadministrasjonen at alle studenter får muligheten til å svare ved å legge den ut på Canvas. På denne måten sikres alle like muligheter til å gi tilbakemelding.

Vi kan se at dette har fungert godt, spesielt på studier hvor koordinator selv var engasjert og minnet studentene på å fylle ut evalueringen. Høsten 2021 fylte til sammen 39 studenter på 16 studier/fag ut skjemaet. Vårsemesteret 2022 fylte til sammen 35 studenter på 16 studier/fag ut skjemaet.

Resultatene viser at de fleste av studentene er fornøyde med studiet, kvaliteten på forelesere, informasjonsflyt og studentmiljøet. Noen studenter svarer dog at det er vanskelig å få tak i fagansatte, informasjon kommer for sent, at undervisning og arbeidsliv og undervisning og eksamen skulle hatt en nærmere kobling, da det erfarer undervisningen har fokus på saker som ikke brukes i arbeidslivet og ikke på det som kommer på eksamen. I forhold til praksis er det ønskelig å lære mer om administrative oppgaver og konflikter.

Vi opplever at flere studenter svarer nå som skjemaet er digitalt. Grunnen til dette kan være at den er enkel å fylle ut, tilgjengelig når som helst, anonym og i tillegg på tre språk (nordsamisk, engelsk og norsk). Etter svarperioden er svarene delt opp etter fag/studier og sendt koordinator/fagansvarlig. Resultatene har de blant annet brukt i fagevalueringer.

Høgskolen har hatt utfordringer med å få inn fagrapporter. Dette kan ha bakgrunn i at vi har manglet oppfølgingssystem på det som kommer fram i fagrapportene. De siste årene har vi lagt mer fokus på dette og vi ser en forbedring. Dette studieåret har vi fått inn 24 fagrapporter, som er ny rekord. Spesielt bachelor i samisk språk og samisk litteratur og samisk barnehagelærerutdanning har satt av mye ressurser på fagrapporter, og der er det også mye god informasjon som kan brukes i utvikling av studieprogrammet.

Sammendrag av fagrapporter er samlet til et eget dokument som er vedlagt kvalitetsrapporten. Rapportene har mye nyttig informasjon om hvordan studiets gjennomføring har fungert, og der kan man også blant annet lese om hvordan undervisningsmåter og arbeidskrav har fungert, hvorfor studenter har sluttet, hvordan løsninger på hybrid nettundervisning har fungert, og koordinators forslag til forbedring. Fagrapportene er samlet inn og sendt til instituttledere og studieprogramledere. Man må fortsatt jobbe med å finne en god måte for hvordan man best nyttiggjør seg av disse, og hvordan man knytter sammen kvalitetsrapporten, evalueringer, fag- og sensorrapporter, for å fremme kvalitet.

Som nevnt, så har tre bachelorstudier gått gjennom periodisk evaluering. På grunn av manglende rutiner, har det vært litt usikkert hvordan dette skal gjennomføres. I ettertid har en slik rutine kommet på plass, slik at evalueringene gjennomføres så likt som mulig og slik at de som skal gjennomføre evalueringer har en klar veiledning.

Oversatt versjon

3.7 Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022

På de fleste studieprogram er det nå satt av minst ett semester til utveksling. På noen studieprogrammer er oppbygging endret eller under endring, slik at utveksling prioriteres.

Høsten 2021 ble det arrangert ett duodji-studie på engelsk, som alternativ til internasjonalisering av studenter som det ikke er aktuelt å dra eller komme på utveksling. Mange studier har også hatt internasjonale gjesteforelesere.

Studieadministrasjonen har, sammen med instituttene og fagmiljøene, holdt flere møter og orienteringer om internasjonalisering, det er gjort en kartlegging av studietilbudene til WINHECs og UArctics medlemsinstitusjoners, og vi har begynt å diskutere hvilke institusjoner vi vil prioritere samarbeidsavtaler med. Det er utarbeidet veiledning for hvordan etablere og utvikle utvekslingsavtaler.

Utvikling av kvalitetssikringssystemet har fortsatt. Det er blant annet utarbeidet mal og rutine for eksterne evalueringer. Prosess for oppstart av studier er foreløpig ikke evaluert. Det er kommet tilbakemeldinger til prosessen, men ikke forslag til konkrete forbedringstiltak.

Det er fortsatt utfordrende å etablere et rapporteringssystem som knytter sammen kvalitetsrapporten, evalueringer og fag- og sensorrapporter. I forbindelse med denne kvalitetsrapporten er det avholdt møter med studieprogramledere for bachelor- og master i samisk språk og samisk litteratur og samiske lærerutdanninger. Det foreslås at slike møter avholdes ved hver semesterslutt.

Læringsmiljøarbeid er prioritert. Læringsmiljøutvalget har fungert aktivt og har utarbeidet handlingsplan. Studentmentorrollen er etablert, men mål om å støtte studenter faglig og også for å aktivisere studentmiljøet.

Arbeidet med å gjøre studentombudet mer kjent er fulgt opp ved at vedkommende har vært på plass på campus under oppstartsuka, hvor hun holdt kurs om studentrettigheter. Tiltaket er gjort kjent for nye studenter ved orientering, på oppstartsukas program og på hjemmesiden.

Utvikling av avvikssystemet, herunder sikring av utarbeidelse av handlingsplan og av løsningsforslagets effekt med studenter er ikke gjennomført. Det har vært utfordrende å finne ressurser til dette arbeidet, da flere store prosesser har vært på gang, som veileder for koordinatører, fornyelse av reglement, mal og veiledning for studieplaner osv.

Mal og veiledning for studieplaner er utarbeidet. Den fremmes for godkjenning høsten 2022.

3.8 Hovedutfordringer og avvik

Ved samisk grunnskolelærerutdanninger er det meldt avvik i forbindelse med undervisning. Meldingen er håndtert i henhold til rutinen, men løsning er ikke foreslått. Saken kan ha blitt løst utenfor systemet, men løsningen har ikke blitt dokumentert i systemet. Dette viser at det er behov for å fornye rutinen og avklare hva som skal gjøres dersom det ikke foreslås en løsning som studentene godkjenner.

Oversatt versjon

3.9 Hovedprioriteringer for 2023

Fornye program- og studieplaner for studier som har hatt periodisk evaluering.

Fornye skjema som brukes til å fremme studieplaner for behandling, med mål om at det kontrolleres at studiene oppfyller viktige kvalitetskrav.

Utarbeide retningslinjer for godkjenning av obligatoriske oppgaver og krav for å gå opp til eksamen.

Få i gang kompetansehevingsprogrammet.

Fortsette arbeidet med å utarbeide ferdige utvekslingspakker for studenter og etablere flere arenaer hvor internasjonalisering diskuteres. Arrangere årlig seminar for ansatte, hvor ulike temaer innen internasjonalisering løftes.

Prøve ut nye måter å utnytte fagrapporter på og hvordan knytte sammen kvalitetsrapporten, evalueringer og fag- og sensorrapporter.

Utarbeide retningslinjer for undervisning og veiledning.

Forbedre informasjon om individuell tilpasning for studenter og utarbeide rutiner for saksbehandling av søknader om individuell tilpasning.

Oversatt versjon

4 EKSAMENSKVALITET

Eksamenskvalitet omfatter studenters læringsutbytte og studienes relevans i forhold til studieplanens målsetninger, studentens personlige utvikling og gjennomføring. Kvalitetsarbeidet skal medføre at studentene oppnår læringsutbyttet for studieprogram- og emner. Både gjennomføring, bestått eksamen, produksjon av studiepoeng og karakterfordeling kan fortelle noe om oppnådd læringsutbytte.

Samisk høyskole har en utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet, som angir hvor mange samiskspråklige kandidater høyskolen har som mål å produsere. I tillegg har Kunnskapsdepartementet fastsatt kandidatmåltall for lærerutdanninger. Disse kommenteres ikke i denne rapporten.

Tabellen viser nøkkeltall for Samisk høyskoles eksamenskvalitet.

Tab. 5 Nøkkeltall eksamenskvalitet

	2020/21		2021/22	
	2012 høst	2021 vår	2021 høst	2022 vår
Produserte kandidater ved gradgivende studier ⁵	3	13	2	12
Produserte kandidater ved studier ⁶	74	55	53	102
Ikke bestått eksamen (%) ⁷	4,0	6,4	4,2	3,3
Stryk ved norske statlige høyskoler (%)	6,9	5,4	7,3	6,1
Gjennomføring til normert tid ved bachelorstudier ⁸	54,6	-	53,5	-
Gjennomføring til normert tid ved masterstudier ⁹	0	-	-	-
Studenter per faglige årsverk ¹⁰	2,4	-	4,1	-
Gjennomsnittlige studenter per faglige årsverk ved norske statlige høyskoler ¹¹	17,8	-	16,8	-
Produserte nye studiepoeng ¹²	29,3	42,4	41,1	55,3
Produserte nye studiepoeng per student ¹³	14,8	22,7	12,4	22,3
Faglig tidsbruk	29,6	-	-	-

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

⁵ Inkluderer tall for praktisk-pedagogiske utdanninger.

⁶ Både gradgivende og karakterutskriftgivende studier.

⁷ De som ikke har tatt eksamen og som ikke har trukket seg fra eksamen innen tidsfristen, er medregnet i strykprosenten.

⁸ Tall for hele året, gjennomføring 2016 - kullet.

⁹ Tall for hele året, gjennomføring 2017 - kullet.

¹⁰ Tall for hele året.

¹¹ Tall for hele året.

¹² Nye studiepoeng produsert per heltidsekivalent ved høyskolens egenfinansierte studier.

¹³ Produserte nye studiepoeng ved høyskolens egenfinansierte studier.

Oversatt versjon

4.1 Gjennomføring og kandidatproduksjon

Tabell 5 viser at det ved gradsgivende studier studieåret 2021/22 var to færre kandidater enn studieåret 2020/21. 1/3 av kandidatene ved gradsgivende studier gjennomførte studiet høstsemesteret 2021, som viser at de er forsinket med studiene. 2/3 gjennomførte vårsemesteret 2022. Også de som er forsinket med studiene er med i dette tallet.

Tab. 6 Planlagte og gjennomførte studiepoeng ved bachelor- og masterstudier 2022

	Planlagte studiepoeng	Gjennomførte studiepoeng	Gjennomføringsprosent studiepoeng
ISL, bachelorstudier	540	540	100
ISDS, bachelorstudier	695	535	76,98
ISL, masterstudier	1095	980	89,5
ISDS, masterstudier	310	110	35,48

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Tabellen viser at studentene i stor grad gjennomfører planlagte studiepoeng, men at høgskolen sliter med å få studentene til å gjennomføre ISDS masterstudier til normert tid.

Mange studenter har sluttet på programstudier de siste årene da studiene ikke kan kombineres med jobb, eller fordi livssituasjonen ikke gjør de mulig å komme til samlinger på campus. Mange studenter har også forventet at studiene er mer tilpasset slik at det er mulig å følge dem desentralisert eller gjennomføres samtidig som man jobber, men har sluttet når de har erfart at dette ikke er gjennomførbart. Noen studenter er forsinket med progresjonen på grunn av permisjon, helse eller utveksling, og da har det vært vanskelig å gjennomføre til normert tid eller fortsette fordi det grå så lang tid til neste gang emnene tilbys.

Kunnskapsdepartementet har i 2021 kunngjort Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025 og Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Disse har en klar forventning om at studier skal gjøres mer tilgjengelig for studenter i ulike livssituasjoner, og at det etableres flere fleksible og desentraliserte studier og flere rene nettstudier. Samisk høgskole bør også se på hvordan man skal følge opp disse strategiene, spesielt med mål om å få flere studenter til å gjennomføre studier.

I gjennomføring av bachelor i samisk språk og samisk litteratur er det erfart at det faglige nivået mellom samisk nybegynnerstudier og samisk semesteremne, og mellom samisk semesteremne og bachelor i samisk språk og samisk litteratur emner (BASA 1) er veldig stort. Det er erfart at studenter som nettopp har begynt å lære seg språket sliter med å gjennomføre BASA1 studiene, og at studenter må klare seg bra i disse studiene hvis de ikke skal slite med å gjennomføre bachelorstudiet.

Både ved master i samisk språk og samisk litteratur, master i duodji, og master i samisk journalistikk med ett urfolksperspektiv er det en stor del av studentene som ikke har gjennomført til normert tid.

Vi har lite informasjon om hvorfor studenter som kun mangler masteroppgave ikke klarer å gjennomføre. Det ser likevel ut til at høgskolen kunne ha gjort mer for å støtte studentenes skriveprosess, f.eks. reservere arbeidsrom for masterstudenter, hvor de kan legge igjen egne saker og bøker, arrangere skriveworkshop og ulike kurs, som knyttes til akademisk skrivning og

Oversatt versjon

studieteknikk. Det å få sitt og jobbe sammen med andre masterstudenter er også til nytte og støtte for skriveprosessen. Siden de fleste av våre masterstudier har lite studenttall, kan det være en ide å legge til rette for at masterstudenter på tvers av fag kan treffes.

Med sikt for å forbedre gjennomføringsprosenten har programplanen for Samisk og samisk litteratur masterstudie blitt endret. Den nye oppbyggingen er lagt opp slik at studentene begynner med masteroppgaven tidligere i forløpet og bruker det siste skoleåret kun på masteroppgaven. Når dette kullet uteksamineres, vil høgsolen gjennomføre en periodisk evaluering av masterprogrammet.

Proseduren for underskriving av masteravtalen må forbedres, da det er mange studenter som ikke har denne på plass. Også rutinen for oppnevning av veileder for masterstudentene bør forbedres for å sikre veileder til studentene i god tid, både for studentens del, men også for veilederen slik at det kan tas hensyn til dette ved fordeling av ressurser og arbeidstid. Om studenten blir forsinket med innlevering av masteroppgaven, må det også sikres at veilederen har mulighet å forlenge sin veilederperiode.

Undervisnings- og forskningsnemnda har høsten 2021 bestemt at studenter som har mistet studieretten på nytt kan søke på programmet, også utenfor ordinær opptaksperiode. Dette for å forenkle tidligere studenters mulighet for å fullføre programmet.

Praksisen for oppstramming av studieretten for de studentene som ikke fullfører på normert tid, må strammes, etter forventningene fra styret og myndighetene. Høgsolen har hatt programstudenter som på grunn av helseproblemer ikke har klart å fullføre studiene, derfor er det bra at det nå er mer bevissthet rundt rettighetene studenter har for å få studietiden og eksamen tilpasset slik at de skal ha mulighet for å fullføre. Det er fortsatt behov for å styrke kompetansen og systemet for å enda bedre kunne støtte studenter med spesielle behov eller funksjonsnedsettelse.

Gjennom tidene har høgsolen hatt stort fokus på rekruttering og tallet på registrerte studenter. Det samme fokuset bør rettes mot gjennomstrømming av studenter, blant annet på det faktum at noen studier øker rekrutteringen til andre studier og at studiepoengproduksjonen utgjør grunnlaget for finansieringen. Høgsolen har hatt to ansatte studentmentorer siden våren 2021, som har hatt som hovedoppgave å støtte andre studenter i faglige spørsmål og få i gang et faglig studentmiljø, som kan hjelpe studenter med å fullføre studiene sine.

Bestått eksamen

Tab. 7 Karakterfordeling ved Samisk høgsolen studieårene 2020/21 og 2021/22 (%)

	2020 høst	2021 vår	2021 høst	2022 vår
A	23,2	25,6	25	28,11
B	25,9	30,7	34,03	34,1
C	28,6	23,4	24,31	25,35
D	7,1	11,0	9,72	7,37
E	9,8	2,2	2,78	1,84
F	5,4	7,3	4,17	3,23

Tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Oversatt versjon

Fordi Samisk høgskole har små studentgrupper, kan tallene for stryk virke som veldig høye. Noen studier kan ha kun en student meldt til eksamen, og dersom vedkommende ikke består, kan det virke som om en stor del ikke består.

Karakterfordelingen studieåret 2021/22 består på cirka samme nivå som studieåret 2020/21. Likevel ser vi mindre endringer i karakterfordelingen i forhold til studieåret 2020/21, en større del av studentene har fått karakteren A og B, og færre har fått E og F.

Bedre tall for karakterfordelingen 2021/22 kan først og fremst forklares med at Covid-19 perioden påvirket gjennomføring av eksamen negativt studieåret 2020/21. Da var studentene mye alene og har studert/jobbet alene, og studieåret 2021/22 har studentene igjen fått samlet seg og ha samtaler i forbindelse med studier.

Hvis man skal kommentere eksamensresultatene videre, så er det relevant å se disse i sammenheng med tabell 5, hvor man kan se at Samisk høgskole i 2021 hadde 4,11 studenter per faglige årsverk. Mens i 2020 var det 2,4 studenter. Gjennomsnittet for alle statlige høgskoler i Norge var 16,8 studenter per faglige årsverk i 2021. Da høgskolens studenttall per faglige årsverk har økt, skulle det vært forventet at eksamensresultatene synker. Tabell 7 viser dog at karakterer i samme periode har blitt bedre. Da kan det virke som at økning antall studenter per faglige årsverk har hatt en positiv effekt på høgskolens eksamensresultater.

I studentevalueringene for 2021/22 kommer det frem at størstedelen av studentene opplever studiet mer enn gjennomsnittlig nyttig, at opplever obligatoriske oppgaver som nyttige, at de mener at pensum har styrket læringen, at de erfarer god dialog med fagansatte og at nivået på forelesningene er godkjent eller veldig høyt. Dette kan også være med på å forklare hvorfor andelen karakter A og B øker.

Arrangering og gjennomføring av eksamen

Alle hjemme- og skoleeksamener er fra høstsemesteret 2021 gjennomført digitalt med Wiseflow eksamenssystem og gjennomføringen av disse har fungert godt. Det digitale eksamenssystemet har gjort det lettere for kandidatene, da de kan skrive eksamen med PC og for sensorene, da de ikke trenger å lese håndskrift og kan gjøre vurderingene digitalt.

Muntlige fremføringer/eksamener er gjennomført på vanlig måte, unntatt i visse sammenhenger, hvor de er gjennomført via nett, som også har fungert godt. Hvis sensor deltar på muntlige eksamener via nett, bør det gis beskjed om dette til studentene på forhånd. Avviksmeldinger har også gjort høgskolen oppmerksomme på andre forbedringsbehov, og at det i forbindelse med fornyelse av forskrift om eksamen- og avsluttende vurdering, må legges til at resultater for muntlig eksamen skal kunngjøres for studentene rett etter eksamen. I sensorveiledningene må forberedelse til og framføringsmåter for muntlig eksamener forklares nærmere.

Det har vært behov for å utarbeide rutiner for arrangering av privatisteksamen for nybegynnerkurs, for å forbedre blant annet intern kommunikasjon, ansvars- og arbeidsfordeling og fremskaffelse av påmeldinger. Denne rutinen er utarbeidet vårsemesteret 2022.

Oversatt versjon

Gjennomgang av retningslinjer for habilitetsvurdering ved vurdering av eksamener, som skal sikre sensorers habilitet, er satt i gang. Denne skal sikre at sensorene selv vurderer om vedkommende er habil til å vurdere kandidaten(es) eksamener.

SFU har våren 2022 vedtatt at høgskolen ikke skal invitere publikum på masteroppgavers eksamensutspørring, dersom det ikke foreligger spesielle grunner for dette eller dersom det ikke fremkommer av studieplanen at utspørringsdelen av muntlig eksamen skal være del av åpen masterfremføring. Bakgrunnen for dette er at offentlig utspørring noen ganger er opplevd som ubehagelig for noen kandidater, og det er også sannsynlig at ikke alle sensorer tør å være like kritiske som de hadde vært dersom det ikke hadde vært publikum. Det har også oppstått klager om formale feil, når det f.eks. har skjedd at publikum via stream har forstyrret utspørring. Vi tror også at dette vedtaket kan medvirke til gjennomføring av masterstudier, da offentlig utspørring har vært veldig skremmende for noen studenter.

I studentundersøkelsene for studieåret 2021/22 har det ikke vært et eget punkt hvor det er spurt om arrangering og gjennomføring av eksamener. Studieåret 2022/23 prioriteres ett eget punkt hvor studentene blir spurt om arrangering og gjennomføring av eksamen.

Produksjon av studiepoeng

Høgskolens studiepoengproduksjon har økt studieåret 2021/22. For vårsemesteret er det økning i spesielt samisk barnehagelærerutdanning, og bachelor i samisk språk og samisk litteratur. En forklaring på dette kan være at da hadde disse studiene to kull. For høstsemesteret er det også mest økning i samisk barnehagelærerutdanning. Også studiene Tradisjonell kunnskap og Tro og livssyn i Sápmi har god produksjon, både i høst- og vårsemesteret. Også Urfolks duodji- og kunstkunnskap hadde god produksjon.

Likevel viser det det at produserte studiepoeng per student har gått noe ned i forhold til 2020/21. Grunnen til dette er at studenttallet og antall heltidsekvivalenter har økt, men studiepoengproduksjonen ikke har økt så mye at studiepoeng per student øker.

I forhold til studiepoengproduksjon er det relevant å vurdere om det er behov for at emner går over flere semestre og år, slik at studentene får studiepoengene registrert først etter at siste eksamen er gjennomført. Dette påvirker rapporterte tall, kan medføre at studenter ikke får studiepoeng hvis de slutter eller blir avbrutt, og det kan påvirke studenters søknad om studiestøtte/stipend. For samiske grunnskolelærerutdanning mastere er fagfordeling vedtatt endret våren 2021, slik at færre fag arrangeres over flere semestre, og målet er å vurdere å endre arrangering av disse fagene enda mer.

4.2 Gjennomføring og kandidatproduksjon ved doktorgradsstudiet

Samisk høgskole hadde det første opptaket til eget PhD-program våren 2016, med oppstart høsten 2016. Normert tid på doktorgradsprogrammet er tre år. I tillegg til dette har de fleste ett obligatorisk undervisningsår. De første kandidatene skal etter planen bli ferdige i løpet av 2022 og to kandidater har levert søknad om vurdering, men disputering er foreløpig ikke arrangert. En del av stipendiatene har fått forlenget stipendiatperioden på grunn av permisjoner og Covid-19.

Som nevnt er det satt av mye ressurser til utarbeidelse av rutiner. I den forbindelse er det også utarbeidet rutiner for studenter, som skal være til nytte i gjennomføring av studiet, som rutine for innlevering av doktorgradsavhandling.

Oversatt versjon

Programstyret har gått gjennom kandidatenes og veiledernes framdriftsrapporter, og satt i gang oppfølgingstiltak på grunnlag av disse.

4.3 Faglig tidsbruk

Studiebarometeret undersøker, som NOKUT gjennomfører årlig, spør bachelor- og masterstudenter hvor mye tid i uken de bruker på deltakelse på organisert undervisning og selvstudier. Faglig tidsbruk kan være med på å forklare hvorfor studenter ikke består eksamen. Høgskole oppfyller sjelden vilkårene for å få resultatene kunngjort, enten fordi studentgruppene er for små eller fordi for få har svart.

Høgskolen har derfor gjennomført en undersøkelse som ligner på Studiebarometeret, hvor det spørres om blant annet tidsbruk. De fleste svarer at de deltar på organiserte læringsaktiviteter og at de er godt forberedt når de deltar på undervisning. Dette kan ha sammenheng med at de fleste svarer at fagansatte har klare forventninger til studentene. Den stor del svarer også at digitale verktøy brukes slik at studentene blir aktive i undervisningen.

Mer tidsbruk kan muligens øke tall for gjennomføring. Man må vurdere hvilke tiltak kan motivere studentene til å bruke mer tid på studiene, slik at de klarer å gjennomføre studiene, produserer flere studiepoeng og består eksamen. Her er det viktig å gjøre nytte av informasjonen man får fra studentundersøkelser.

4.4 Relevans

Samisk høgskole har våren 2021 inngått samarbeidsavtale med Nord universitet, hvor formålet er å sammen tilby sørsamisk nybegynnerkurs. Høsten 2021 ble sørsamisk nybegynnerkurs kunngjort i Hattfjelldal. Studiet hadde 16 søkere, hvorav 11 svarte ja på tilbudet og syv fullførte. I tillegg til disse gjennomførte 12 privatisteksamen i samiske nybegynnerkurs. Dette er ett viktig tiltak i styrking og utvikling av samiske språk. Det er spesielt viktig å tilby studier i sørsamisk i sørsamiske områder.

I rapporten *Evaluering av autorisasjonsordningen for tolker*, som er gjennomført for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, kommer det frem at det er stor mangel på kvalifiserte tolker i samiske språk. Lang reisevei for å avlegge autorisasjonsprøven og en opplevelse at ordningen er lite relevant,

kan være årsaker. I rapporten anbefales det derfor at autorisasjonsprøven i samiske språk fysisk gjennomføres innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, og at prøven bør utformes i samarbeid med fagmiljøer for samiske språk. Våren 2022 er det vedtatt at ansvaret for autorisasjonsprøven og tospråkstesten i samisk flyttes til Samisk høgskolen.

Høgskolen har samarbeid med OsloMet i sammenheng med utforming av tolkeutdanning. Det er utnevnt en arbeidsgruppe, som leverte endelig rapport høsten 2022. Her framkommer deres anbefalinger for tolkeutdanningens form og organisering. Målet er at tolkeutdanningen starter opp høsten 2023.

Studiebarometeret spør også hvor relevant studiet er for gjeldende arbeidsfelt, hvor gode jobbmuligheter og kompetanse, som er viktig for arbeidslivet, studiet gir og hvor godt samarbeid studiet har med arbeidslivet. Når resultatene ikke kunngjøres, må man finne andre måter å måle dette på.

Oversatt versjon

Studiers relevans sikres med systematisk kontakt med aktuelt arbeidsliv, praksis, hospitering, forsknings- og studentprosjekter, og etter- og videreutdanning. Praksis er obligatorisk på lærerutdanninger og det er et godt etablert system for dette. Høgskolen har satt av mye ressurser til styrking av disse, blant annet er praksisavtaler revidert.

Samfunns- og arbeidslivsrelevans er vurdert i periodiske evalueringer av studier. Det kommer frem i evalueringsrapporten til både bachelor i samisk journalistikk, bachelor i duodji og design, og bachelor i reindriftsstudier at arbeidslivsrelevans må styrkes og at formale samarbeid med arbeidslivet bør etableres. Det kommer også frem at blant dem som har gjennomført bachelor i samisk journalistikk er det ikke mange som jobber som journalister i dag. I rapporten legges det vekt på at samarbeidet med mediebransjen og praksis bør styrkes.

I evalueringsrapporten for bachelor i duodji og design anbefaler komiteen å lage en tettere kobling mot arbeidsmarkedet. Samisk høgskole kan i større grad hjelpe duodjistudentene med å finne praksisplasser. I denne sammenheng kan man begynne å samarbeide med ulike duodji-, kunst- og designfaglige arbeidsplasser og andre institusjoner over hele Sápmi.

Evalueringskomiteen for bachelor i reindriftsstudier har også blant annet foreslått å etablere praksis i studiet, og utarbeide avtaler for disse. For dette studiet foreslås det å etablere ett råd eller Råd for samarbeid med arbeidslivet.

I forbindelse med fornyelse av studieprogrammene er det for nevnte studieprogram foreslått å etablere eller legge til praksisfag. Hensikten er å sikre studienes relevans og medvirke til at studentene i større grad blir kjent med arbeidsmåter som brukes i arbeidslivet. Erfaringene fra dette arbeidet tas med når etablering av praksis vurderes for andre studieprogrammer. Vi ser blant annet at det må finnes en god måte for organisering og forvaltning av praksis ved SDS-instituttet, hvor de ikke har en egen stilling for dette.

Også læringsutbyttet er viktig i forhold til relevans, da disse bør være så klare at studenter, fagmiljø og arbeidsliv kan bruke disse i kommunisering av kompetanse. Samtidig må de være så klare at de er relevant over lengre tid. Dette tas hensyn til når skjema som brukes for å fremme studieplaner for behandling fornyes.

4.5 Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022

For å øke gjennomføring og kandidatproduksjon, er progresjonssamtaler tilbudt og gjennomført for programstudenter som ikke har gjennomført eller bestått studiene i henhold til progresjonsplanen, oppbygging av master i samisk språk og samisk litteratur er revidert, og det er vedtatt at tidligere studenter som vil ferdigstille utdanningen kan tas opp på programmet igjen utenfor opptaksperioden.

Studiers arbeids- og samfunnsrelevans er undersøkt for studier hvor periodisk evaluering er gjennomført. I forbindelse med oppfølging av disse og revidering av studieprogrammer er det blant annet foreslått mer praksis ved studier som tradisjonelt ikke har praksis.

For å forhindre fusk er mal for eksamensoppgaver revidert, slik at det spesifiseres hva som bør komme frem i delen om hjelpemidler og vedlegg. Innføring av Wiseflow eksamenssystem har gitt verktøy for plagiattkontroll.

Oversatt versjon

4.6 Hovedutfordringer og avvik

Det er meldt inn avvik i forbindelse med muntlig eksamen. Denne er behandlet og fulgt opp blant annet ved at klagedeler tas med forskrift for eksamen og avsluttende vurdering ved Samisk høgskole, og også ved at det gis informasjon til faglærere/koordinatorer om hvordan de skal fungere i sammenheng med saken.

Avvik skjer også hvis kandidater ber om begrunnelse for fastsatt karakter, når sensorkommisjonen ikke leverer påkrevd begrunnelse innen fristen.

Wiseflow har gjort det lettere å sikre at sensurfrister holdes. Det har likevel vært utfordrende å få sensorkommisjonens begrunnelse for fastsatt karakter innen vedtatte frister.

4.7 Hovedprioriteringer for 2023

Vurdere hvordan Samisk høgskole skal følge opp Kunnskapsdepartementets strategier *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025* og *Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter*.

Begynne å fornye Samisk høgskoles forskrift om eksamen og avsluttende vurdering, nærmere retningslinjer for arrangement av eksamen, og sensurveiledninger.

Forbedre informasjon om fusk til eksamen for studenter.

Lage kurs for studenter i akademisk skriving, bruk av kilder og studieteknikk.

Vedta rutine for utnevning av masterveileder og underskriving av avtale om veiledning og fornye veiledningsavtaler for mastere.

Begynne arbeidet med å etablere praksis for studieprogrammer som vanligvis ikke har hatt praksis.

Forbedre informasjon om sensurfrister og begrunnelse for fastsatt karakter, med mål om at kommisjonen holder disse.

Oversatt versjon

5 FORSKINGSKVALITET

Forskingskvaliteten måles spesielt med produksjonstall og avviksmeldinger. Forskingskvaliteten omfatter resultatproduksjon av forskningsvirksomhet fra igangsetting av forskningsvirksomhet til avslutning.

Det er flere deler og aktiviteter som kan påvirke produksjonstallene for Samisk høgskoles forskning og avviksmeldinger. Studieåret 2021/22 er spesielt igangsetting av redelighetsutvalget og forskningsetiske samtaler både internt og med eksterne aktører prioritert fra institusjonens side. Samiske forskningsetiske retningslinjer har vært tema på møtene med eksterne aktører. Internt forskningsetisk seminar skal arrangeres høsten 2022. Redelighetsutvalget er i startfasen og har i startperioden drøftet og diskutert hvilken rolle utvalget skal ha i utviklingen av institusjonens forskningskvalitet og i forebygging av uredelighet.

Redelighetsutvalget har utformet og fremmet retningslinjer for saksbehandling av mulig vitenskapelig uredelighet eller alvorlige brudd på forskningsetiske normer. Retningslinjene ble godkjent av SFU høsten 2022. De nye retningslinjene skal sikre blant annet kontradiksjonsprinsippet i forbindelse med klage og ellers saksbehandling i forbindelse med slike saker. De nye retningslinjene sikrer også behandling av habilitet i forbindelse med behandling av påklagde saker.

Det nye systemet for søknad om NSI-forskningsstøtte har vært i drift siden 2020. med etablering av det nye systemet har pengestøtte til faglige aktiviteter økt mye. Erfaringer fra saksbehandling og tilbakemeldinger fra søkere viser dog at det er behov for å fornye retningslinjene. Prosessen ble satt i gang våren 2022 og retningslinjene skal fornyes i SFU i løpet av høsten 2022.

Forvaltning av og fornyelse av rutiner for doktorgradsprogrammet er prioritert i perioden, da det er fremmet ett klart behov for etablering av rutiner for alle deler av Samisk høgskoles doktorgradsprogram. Helhetlig samling av doktorgradsrutiner er ikke ferdig, men deler, som f.eks. rutiner for saksbehandling av søknader om vurdering av avhandling og for utnevning av vurderingskomiteer er ferdig.

Tab. 8 Nøkkeltall forskningskvalitet

	2019	2020	2021
Tildeling fra Norges forskningsråd til Samisk høgskole	6 513 000	3 617 000	3 964 000
Annen bidrags- og oppdragsfinansiering (BOA) ¹⁴	17 239 000	20 229 000	21 631 000
Faglige årsverk (UFF ¹⁵)	48,9	48,7	48,9
Inntekt fra eksterntfinansierte prosjekter per fagarbeider ved Samisk høgskole ¹⁶	474 000	485 000	442 000
Inntekt fra eksterntfinansierte prosjekter per fagarbeider ved Universitetet i Tromsø ¹⁷	267 000	290 000	217 000
Publiseringspoeng	17,7	27,3	25,6

¹⁴ Tall hentet fra [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/).

¹⁵ UFF betyr undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger. Mer infor: Database for statistikk om høyere utdanning - dokumentasjon - sammenstilling av stillingskoder (hkdir.no)

¹⁶ Tallene er hentet fra DBH, hvor antallet («Bidrag- og oppdragsaktivitet» + «EU-midler» + «NFR og RFF-midler») / «faglige årsverk» er hentet i fra.

¹⁷ Tallene er hentet fra DBH, hvor antallet («Bidrag- og oppdragsaktivitet» + «EU-midler» + «NFR og RFF-midler») / «faglige årsverk» er hentet i fra.

Oversatt versjon

Publiseringspoeng per faglige årsverk ved Samisk høgskole ¹⁸	0,4	0,6	0,5
Publiseringspoeng per faglige årsverk ved norske statlige høyskoler ¹⁹	0,66	0,7	0,7
Utgitte nummer i <i>Diedut</i> -serien	1	1	1
Utgitte vitenskapelige artikler i <i>Sámi dieđalaš áigečála</i> serien	2	3	5
Nasjonal sampublisering (%) ²⁰	33,3	40,0	27,3
Internasjonal sampublisering (%) ²¹	27,8	25,0	13,6

Tabellen viser hovedtall for Samisk høgskoles forskningskvalitet, som finnes på DBHs hjemmesider [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://www.hkdir.no/). Tabellens hovedtall kommenteres i kapitlene 5.1-5.3. En betydelig del av statistikken for forskningskvalitet måles etter kalenderår og ikke studieår. Likevel prøver vi å rapportere etter studieår også i dette kapitlet, slik som eller i kvalitetsrapporten.

5.1 Produksjon og formidling

5.1.1 Vitenskapelig publikasjoner

I tildelingen fra Nordisk ministerråd reserveres midler til publisering av *Diedut* og *Sámi dieđalaš áigečála*. Institusjonen har nådd målet med å publisere ett nummer i *Diedut*-serien i 2021. Ett nummer av *Sámi dieđalaš áigečála* med fem artikler er publisert.

Resultatene for publiseringspoeng i 2021 er gode. Institusjonens fagansatte har publisert til sammen 22 vitenskapelige verk og med dette oppnådd til sammen 25,6 poeng. Institusjonen har med dette oppnådd målet om at institusjonen i gjennomsnitt skal oppnå 0,5 publiseringspoeng per fagansatt. Alle fem artikler som ga flest poeng ble publisert i *Sámi dieđalaš áigečála*, som dermed er institusjonens viktigste publiseringskanal i forhold til publiseringspoeng. Tidsskriftet er viktig for institusjonen også på andre måter, da institusjonen har ett klart mål om å jobbe for utviklingen av samisk som vitenskapsspråk.

Språkvitenskapelige artikler i *Sámi dieđalaš áigečála* gir ny kunnskap om bruken av språk i en ny tid og kommer til nytte i arbeidet med språkrøkt på ulike nivå i samfunnet. Artiklenes spørsmål er som for eksempel hvordan samiskspråklige barn uttrykker modalitet, som da gir en forståelse av barns tenking, og om samisk dualitet ser ut til å bevares best med personpronomen og til å forsvinne i iebøying. Resultatene kan brukes i blant annet arbeid med språkrøkt og styrking av språk.

Innen samfunnsvitenskap er artikler med reindrift som hovedtema publisert. Her vises det at tradisjonell kunnskap er viktig i samisk matkultur, og at reindriftssamens vurdering av kjøttkvalitet består av nøyaktig fagspråk og systematisk kunnskapssystem. Andre artikler viser at siidaenes bruk av vinterbeiter er strategisk i forhold til flokk, sted og tid, og at samiske begreper for snø er del av reindriftenes fagterminologi, daglig reindriftssamtaler og i kommunikasjon om reindriftsarbeid om vinteren, hvor de bruker flere kunnskapsgrunnlag, både tradisjonell og vitenskapelig kunnskap.

¹⁸ Tall hentet fra [Nøkkeltall for universiteter og statlige høyskoler 2021 \(uib.no\)](https://www.uib.no/).

¹⁹ Tall hentet fra [Nøkkeltall for universiteter og statlige høyskoler 2021 \(uib.no\)](https://www.uib.no/).

²⁰ Tall hentet fra [cristin.no](https://www.cristin.no/).

²¹ Tall hentet fra [cristin.no](https://www.cristin.no/).

Oversatt versjon

Innen duodji er artikler som løfter virkningen av duodjiutøvelse for mennesket/duodjiutøveren, når man i utøvelsen bruker kroppen, som igjen påvirker sinnet og kreativ tenking. Artikkelenes mål er å øke betydningen av velferd i undervisning.

5.1.2 Tilleggsannum som motivasjon for vitenskapelig publisering

Samisk høgskole godkjente på styremøtet i juni 2021 nye retningslinjer for annum. En ny bestemmelse her var å tildele tilleggsannum til fagansatte på grunnlag av publiseringspoeng. Dette betyr at de som har publisert vitenskapelige artikler og fått publiseringspoeng for Samisk høgskole, får tillegg i deres årlige annum. Det første året for tildeling av tilleggsannum er 2022. Tilleggsannum for publiseringspoeng i 2021 er 53 180 kroner. Høyeste tilleggsannum er 9 000 kroner og laveste er 360 kroner. 16 ansatte fikk tildelt tilleggsannum.

5.1.3 Andre formidlingstiltak

Institusjonens ansatte har i 2021 publisert til sammen 118 verk på Cristin, som i denne sammenheng ikke oppfyller vitenskapelige krav og ikke gir publiseringspoeng. Når man sammenligner med tidligere år, så har vitenskapspopulære verk, læremidler og andre presentasjoner, som ikke telles som vitenskapelige publikasjoner, økt de siste årene. Det kommer ikke frem av tallene om man i større grad har prioritert vitenskapspopulære verk eller om det er selve registreringene om disse som har økt.

Blant andre formidlingstiltak finner man blant annet seks episoder av podkasten *Sáhkavuorru*, som er publisert høsten 2021. Det er også verdt å nevne Forskningsdagene i denne sammenheng, som er en viktig arena for synliggjøring av institusjonens forskning. Arrangering av forskningsdagene 2021 ble streamet pga. koronarestriksjoner, men også for å klare å nå flere interesserte. Erfaringene viser at digitale forskningsdager har fungert godt og at tanken er å fortsette med dette.

5.2 Forsknings- og utviklingsarbeid og faglig kompetanseheving

5.2.1 Eksternfinansierte forsknings- og utviklingstiltak

Tildelingen fra Norges forskningsråd til Samisk høgskole var i 2021 (3 964 000) større enn i 2020 (3 617 000), men mindre enn i 2019 (6 513 000), som tabellen viser. Annen bidrags- og oppdragsfinansiering utgjorde mer i 2021 (21 631 000) enn tidligere år. Samisk høgskoles inntekt fra eksternfinansierte prosjekter per fagarbeider (442 000) er høyt når man sammenligner med andre høyskoler og universiteter i Norge (f.eks. UiT 217 000). Hvis man heller regner hele tildelingen fra Nordisk ministerråd (9 544 000) som del av rammetildelingen, så er Samisk høgskoles inntekt fra eksternfinansierte prosjekter per fagarbeider betydelig mindre (325 000). Likevel kan man si at Samisk høgskoles inntekt fra eksternfinansierte prosjekter per fagarbeider er mye høyere enn UiTs tall per fagarbeider, og dette viser at Samisk høgskole prioriterer anskaffelse av finansiering fra konkurransebaserte kilder.

Samisk høgskole utformet i 2020 til sammen 12 utdannings-, forsknings- og utviklingsprosjektsøknader, hvorav 11 fikk finansiering. I 2021 ble 13 prosjekter utformet, hvorav 6 fikk finansiering. Institusjonen har i løpet av de ti første månedene i kalenderåret 2022 utformet 11 prosjekter, hvorav 1 har fått finansiering, 6 ikke fikk tilslag og 4 fortsatt er i vurderingsprosessen. Tall på avslag har økt siden 2020 og selv om det er mange prosjektsøknader som har fått finansiering de siste to årene, har institusjonen likevel ikke klart å oppnå samme inntekt som i

Oversatt versjon

2019. da hadde institusjonen flere store prosjekter samtidig. Instituttene har intensjoner om å søke finansiering av større forskningsprosjekter fra Norges forskningsråd i 2023.

5.2.2 Institusjonens egenfinansierte forsknings- og utviklingstiltak

Samisk høgskole hadde i 2021 48,9 undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UFF). De fleste av stillingene har avsatt tid til forskning og utvikling (FoU-tid). Fra institusjonens side har det vært manglende oppfølging av innhold og gjennomføring av individuelle forskningsarbeid og dette har ført til at informasjon ikke har blitt fullstendig samlet og delt. Søknader om, planer for og framdriftsrapporter for FoU-tid gir klar informasjon og hensikten er at disse i fremtiden følges opp mer nøyaktig. Ikke alle ansatte har fremmet FoU-søknader i 2021/22.

I henhold til informasjon fra søknader som er fremmet, ser man at institusjonen har 9 fagansatte som studieåret 2021/22 har gjennomført forskningsarbeid i FoU-tid. I tillegg til forskningsarbeid ville 8 fagansatte gjennomføre utviklingsarbeid. 7 fagansatte ville i samme periode prioritere FoU-tid på utviklingsarbeid.

Samisk høgskole hadde studieåret 2020/21 til sammen 16 fagansatte som jobbet med doktorgrad og 12 av dem var i stipendiatstilling. 4 ansatte jobber med doktorgradsprosjekt i FoU-tiden.

Av disse 12 doktorgradsstipendiater var 7 studenter ved Samisk høgskoles eget doktorgradsprogram i samisk språk og samisk litteratur. De 5 andre stipendiatene tilhører doktorgradsprogrammer ved andre institusjoner. Blant disse er det to innen pedagogikk, hvor den ene forsker på joiking i barnehagen og den andre på både pedagogikk og naturvitenskap på samiske skoler. Videre er en stipendiat inne jus, som forsker på Finnmarksloven. Innen samfunnsvitenskap er det to stipendiater, som begge forsker på reindrift og følger UiTs doktorgradsprogrammer. Tematikken er samiske reindriftssamers forståelse av kjøttkvalitet og planlegging av samisk reindriftssamfunns arealutnyttelse.

I forbindelse med skriving av kvalitetsrapporten har det ikke vært mulig å se i hvilken grad Samisk høgskoles egen forskning brukes i pensum for høgskolens studier. Det er behov for å vurdere hvilke systemer som kan brukes til å finne denne informasjonen i fremtiden.

Samisk høgskoles to institutter har til sammen 68 fagansatte: 45 ved institutt for språk, duodji og samfunnsvitenskap og 26 ved institutt for samiske lærerutdanninger. Hvis man prøver å dele alle fagansatte inn i fagområder, slik at hver ansatt kun representerer ett fagområde (selv om noen egentlig jobber innen to fagområder), så kan man lage en slik tabell:

Tab. 9 Oversikt over fagansattes fagområdetilhørighet

Språk og litteratur	24 eller 20,2 årsverk
Samfv. (troshistorikk, journ., jur., det meste innen reindriftsfag.)	19 eller 15,1 årsverk
Pedagogikk	17 eller 10,4 årsverk
Helse	0 eller 0,0 årsverk
MNT (matematikk, naturvitenskap, tekn.)	2 eller 1,2 årsverk
Duodji	6 eller 5,0 årsverk
Språk og litteratur	24 eller 20,2 årsverk

Institusjonen har fått FoU-rapporter som fordeler seg over fagområder på denne måten: 14 rapporter innen samfunnsvitenskap, 8 rapporter innen språk- og litteraturfag, 8 rapporter innen pedagogikk og 3 rapporter innen duodjifag.

Oversatt versjon

Cristin er ett annet system hvor man får informasjon om FoU-tidens faglige produksjon ved Samisk høgstskoles. Publikasjoners faglige resultater registreres via Cristin-systemet. Alle Samisk høgstskoles poster som er meldt inn på Cristin-systemet i perioden 2021-01-01 – 2022-11-08 finnes via [denne linken](#). Tabellen viser resultater på Cristin når de deles etter vitenskapelige publikasjoners fagområder.

Tab. 10 Publiseringstall 2017-2021 etter fagområde

Fagområde	2017	2018	2019	2020	2021
Språk og litteratur	5,9	5,0	7,1	8,0	8,0
Samfv. (troshistorikk, journ., jur., det meste innen reindriftsfag.)	10,8	7,1	5,8	10,3	11,3
Pedagogikk	4,6	7,6	4,4	1,6	2,3
Helse	-	-	0,4	3,7	-
MNT (matematikk, naturvitenskap, tekn.)	0,5	0,4	-	-	-
Duodji	0,7	1,0	-	3,7	4,2

Her ser man at institusjonen har hatt publisering av vitenskapelige publikasjoner innen disse fire fagområder: 1) samfunnsvitenskapelige fag (som i denne statistikken omfatter troshistorie, journalistikk, jus og de fleste publikasjoner innen reindriftsfag), 2) språk og litteratur, 3) duodji og 4) pedagogikk.

5.2.3 Faglige kompetansehevingstiltak

Ved tildeling av FoU-tid forventes det kompetanseheving. Ved oppnåelse av doktorgrad utvikles samisk forskning og samtidig økes førstestillingskompetansen ved høgstskolen. Det er vedtatt at Samisk høgstskoles nåværende forskning skal kartlegges, slik at man har ett godt grunnlag for utforming av egen forskningsstrategi. Arbeidet er ikke prioritert.

5.3 Faglig samarbeid (nasjonalt og internasjonalt)

I henhold til Veiledning til NOKUTs studietilsynsforordning kreves det at fagmiljøer tilknyttet gradgivende studietilbud deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nasjonale og internasjonale nettverk, som er relevante for studietilbudet. Resultater fra nasjonalt og internasjonalt samarbeid med andre fagmiljøer er også et krav.

Tall viser at de ansattes sampubliseringer med andre forskere ved norske institusjoner har gått ned i forhold til 2020, og at internasjonale sampubliseringer også har gått ned. Høgstskolen har ikke noe system som kan brukes til å kartlegge og synliggjøre hvilke samarbeid og nettverk ansatte er med i. På denne måten er det utfordrende å rapportere hvordan nevnte krav oppfylles. Det bør opprettes et system for dokumentasjon av deltakelse i nettverk og samarbeid.

Høgstskolen har studieåret 2021/22 hatt prosjekter på gang sammen med andre forskere ved andre institusjoner i Norge og i andre land. Blant annet har Interreg finansiert arkiv- og utviklingsprosjektet Arctic Indigenous Design Archives II (AIDA II), som Åjtte museum i Jokkmokk, Samisk arkiv i Inari og Samisk høgstskole i Kautokeino leder sammen. Prosjektet *Epistemalaš modalitehta máná ehtalaš ja morálalaš árvoštallamis* har samarbeidspartnere i Norge og Sverige, og prosjektet *Mo mearrasámi monnečoaggin ja luomečoaggin dahkko, ja mo dat buktojuvvo ovdan gielas ja muitalusain?* har forskere ved andre institusjoner i Norge.

Oversatt versjon

5.4 Oppfølging av hovedprioriteringer for 2022

Målet var å i større grad synliggjøre forskningsadministrasjonens støttefunksjon for forskning, og få bedre frem hva forskere kan få hjelp til. Høsten 2021 ble en arbeidsgruppe bestående av både administrasjons- og fagansatte utnevnt. Arbeidsgruppen har utformet et utkast til veiledning, hvor ansvars- og arbeidsfordeling i forbindelse med arbeid innen forskningsprosjekter kommer frem, flytskjema for forskning. Flytskjemaet skal på høring internt, før endelig versjon vedtas. Sluttresultatet blir ett oppslagsverk som gir et helhetlig bilde av oppgaver, samtidig som det er enkelt å finne rutiner for hver del og retningslinjer for arbeidet.

Målet var å få i gang forskningsetiske samtaler internt ved redelighetsutvalgets arbeid, ved egne seminarer eller foredrag. Dette er gjort, se begynnelsen av kap. 5.

Målet var å styrke forskningsadministrasjonens menneskelige ressurser og sette av flere ressurser i oppfølging av forskningsstrategiske saker. Ny stillingsressurser er lagt til i forskningsadministrasjonens budsjett for 2021, og en tredje ansatt begynner i stillingen høsten 2022.

Målet var å gjennomføre en kartlegging av Samisk høgstskoles forskning. Utgangspunktet for arbeidet er utformet, men det har ikke vært mulig å prioritere arbeidet.

Målet var å fortsette med å utforme og utvikle rutiner for doktorgradsprogrammet. Noen rutiner er ferdigstilt dette studieåret.

Målet var å etablere ett felles system for arkivering av forskningsmateriale. Samisk høgstskole har en avtale med SIKT om arkivering av forskningsmateriale. Det er avklart fra institusjonens side at også materiale på samisk kan arkiveres, da SIKT bruker oversettelsesprogram for å kontrollere materialet. Samisk høgstskole ser på løsninger for midlertidig arkivering av forskningsmateriale under innsamling, før forskningsprosjektet avsluttes. Prosessen med å finne en god løsning, som også er innenfor GDPR lovverket, er under arbeid.

5.5 Hovedutfordringer og avvik

Det er ikke meldt om avvik for forskningskvalitet via avvikssystemet.

5.6 Hovedprioriteringer for studieåret 2022/23

Blant hovedprioriteringen er etablering av rutiner for fornyet FoU-tidssystem, som ble godkjent av høgstskolestyret på møte i juni 2021 og som er i kraft fra 1.7.2022 (Retningslinjer for fordeling av de fagansattes arbeidstid). I henhold til de nye retningslinjene kreves det at vitenskapelige ansatte publiserer verk på publiseringskanaler som gir publiseringspoeng. Professorer og dosenter skal i løpet av tre år publisere verk som gir fire poeng, førsteamanuenser verk som gir tre poeng og førstelektorer verk som gir to poeng. Med andre ord forventes det at førsteamanuenser publiserer for eksempel en vitenskapelig artikkel på vitenskapelige kanaler på høyeste nivå i løpet av tre år.

Målet er å i større grad få frem utviklingen av institusjonens forskning og synliggjøre dette både internt og eksternt. Kartlegging av Samisk høgstskoles forskning er også del av dette.

Oversatt versjon

Fortsette med rutiner for forvaltning og oppfølging av doktorgradsprogrammet, og ferdigstille disse i løpet av studieåret 2022/2023.

Vurdere system for systematisk innsamling av informasjon om i hvor stor grad Samisk høgskoles egen forskning brukes som grunnlag i Samisk høgskoles studier, blant annet ved pensum.

Målet er å etablere felles system for midlertidig arkivering av forskningsmateriale.

Målet er å få i gang forskningsetiske samtaler internt ved redelighetsutvalget.

Målet er å videre avklare, prioritere og synliggjøre administrasjonens støtte i forbindelse med forskningsaktiviteter.

Oversatt versjon

6 RAMMEKVALITET

Samisk høgskole skal tilby moderne infrastruktur, teknologi og tjenester til studie- og forskningsvirksomheten. Samisk høgskole skal ha et godt og effektivt arbeidsmiljø som oppnår fastsatte mål. Brukerområder- og -deltakelse, stabilitet, effektivitet og tjenestekvalitet er viktige mål for alle deler av rammekvaliteten.

6.1 Personalforvaltning

Samisk høgskole har høsten 2021 vedtatt handlingsplan for hvordan vi skal jobbe for å oppnå likestilling, støtte og utvikle mangfold på vår arbeidsplass, både hva gjelder tro, kjønn, etnisitet, seksualorientering og også for å sikre inkludering.

Det er vært behov for å fornye retningslinjer for hjemmekontor. Retningslinjene skal klargjøre vilkårene for når ansatte kan jobbe i eget hjem eller på andre private steder vedkommende selv holder. Fornyelse er gjort høsten 2021.

Våren 2022 har Samisk høgskoles seniorpolitikk blitt fornyet, med mål om at de trives i pensjonstiden ved Samisk høgskole og at ansatte beholde i jobb så lenge som mulig. Vedtatt seniorpolitikk skal bidra til at Samisk høgskole utnytter den kompetansen høgskolens seniorer innehar. Seniorpolitisk avtale skal medvirke til at Samisk høgskoles seniorer har et spennende arbeidsforhold, hvor de har motivasjon, faglig utvikling og sosial tilhørighet.

Høgskolestyret har våren 2022 diskutert Samisk høgskoles modell for toppledelse. Målet var at styret i denne styreperioden behandlet hvilken modell høgskolen skal følge fra neste styreperiode. I henhold til UH-loven § 10 kan man ha enten valgt eller ansatt rektor. Intern prosess er gjennomført våren 2021 og etter planen behandler styret saken høsten 2022.

I tillegg til arbeidet med å avklare rammevilkår, har det også vært mye fokus på det sosiale arbeidsmiljøet. Blant annet er ulike sosiale treff arrangert og utvalg iverksatt, som på ulike måter skal styrke arbeidsmiljøet. Høgskolen har også sammen med Hemis etablert samtaletilbud.

6.2 Økonomiforvaltning

Økonomiavdelingen har den siste perioden prioritert å øke kompetanse innen prosjektforvaltning. Det er gjennomført to prosjektlederkurs og kurset er også digitalisert slik at nye prosjektledere kan gjennomføre denne når det passer dem. I økonomistyringen har også høgskolen tatt i bruk økonomiinfoprogram og målet er at det skal være lett for ledere å følge med på og styre deres økonomiske situasjon. Riksrevisjonenes tilbakemeldinger har igjen vært gode og økonomiforvaltningen står på gode ben.

6.3 Støttefunksjoner

I studentundersøkelsen for studieåret 2021/22 er det spurt hvor fornøyde studentene er med støttefunksjonene. Størsteparten er veldig fornøyde med biblioteket, resepsjonen, IT-avdelingen og SSO kantina. En del av de svarende er også veldig fornøyde med studieadministrasjonen og SSO. Det er dog en del som ikke er fornøyde. Klagene er blant annet i forhold til studieadministrasjonens åpningstider, kantinepriser og valgmuligheter.

Studie- og forskningsadministrasjon

Oversatt versjon

Studie- og forskningsadministrasjonen har prioritert videreutvikling av tiltak som ble satt i gang forrige studieår. I det videre arbeidet er forbedringstiltak innen visse felt prioritert.

Studie- og forskningsadministrasjonen har fortsatt prioritert utvikling av avdelingen. Blant annet er avklaring av rutiner og gjennomgang av reglement prioritert. Som resultat av dette er det utarbeidet rutiner til arrangering av doktorgradsstudiet, for gjøremål fra opptak til kandidaters disputering. På denne måten er arbeidsfordelingen avklart.

Det er utnevnt arbeidsgrupper til gjennomgang av reglementet, som reviderer eksamensforskrifta, bachelorgradsforskrifta og opptaksreglementet til en forskrift, som ved behov har nærmere retningslinjer. I denne sammenheng har det vært dialog med instituttene. Det er avtalt at instituttene ikke deltar i arbeidsgruppene, men at det i forbindelse med høringen er en prosess hvor de kan komme med sine meninger.

Studie- og forskningsadministrasjonen har også prioritert å forbedre informasjon, både informasjon på hjemmesiden, men også ved etablering og revidering av verktøy. Som nevnt er mal for studieplan fornyet og i tillegg et det utarbeidet nærmere veiledning til denne. I tillegg er det brukt mye ressurser i revidering av koordinatorhåndboka.

Forskningsadministrasjonens kapasitet er styrket med en ny stilling.

Biblioteket

Biblioteket sammen med studieadministrasjonen holder på å ta i bruk pensumverktøyet Leganto, hvor målet er å digitalisere pensum. Dette skal gjøre det enklere å forvalte og finne pensum.

Teknologi- og driftsavdelingen

Teknologi- og driftsavdelingen har ansvar for å tilby tjenester til studenter i saker som omhandler teknologiske installasjoner og digitale verktøy som er nødvendige i gjennomføring av studier.

Avdelingen skal være med på å utvikle teknologi og digitale arbeidsmåter som støtter opp om Samisk høgskoles oppnåelse av strategiske mål og formål.

Avdelingen har sammen med studieadministrasjonen jobbet med effektivisering av Canvas-verktøyet. Målet har vært informasjon skal gå automatisk fra studentsystemet til Canvas, slik at det ikke er nødvendig å flytte studenter manuelt.

Det er etablert nytt system for opprettelse av studenters IT-konto, hvor studentene selv lager konto. Dette er ett effektiviseringstiltak, hvor studentene også får samas e-postadresse.

6.4 Styret og utvalg

Samisk høgskole har flere utvalg som behandler ulike saker og som utgjør en sentral del av kvalitetsarbeidet.

6.4.1 SFU - Styret for forskning og utdanning

Styret for Forskning og utdanning (SFU) skal ha en strategisk rolle både i et kortere og langsiktig perspektiv. De skal særlig føre tilsyn med at forsknings- og undervisningstiltakene ved Samisk høgskole oppfyller de kvalitetskrav som til enhver tid er gjeldende for institusjonen. SFU skal føre tilsyn med kvaliteten på det faglige miljøet, på læringsmiljøet og støttefunksjonene. SFU vedtar, reviderer og kontrollerer systemet og ordningene for evalueringer som er en del av kvalitetssikringssystemet.

Oversatt versjon

SFU har studieåret 2021/22 holdt 12 møter og behandlet til sammen 81 vedtakssaker og 19 orienteringssaker. I denne saksmengden er det 45 søknader om NSI-støtte. En av disse søknadene ble avslått og to ble ikke behandlet. SFU behandlet 10 program- og studieplaner som vedtakssaker. De fleste av orienteringssakene var endringer av studieplaner med vedtaksnotat.

Nytt SFU begynte å fungere fra 10. mai. Nye medlemmer valgt av instituttene er Ánte Aikio og Marikaisa Laiti. Styret for Samisk høyskole har valgt Johanna Johansen Ijäs som leder på grunnlag av de fagansattes forslag.

Administrasjonen har tatt i bruk årshjul som arbeidsverktøy for SFU-møter. Møtedager, tidsfrister og dato for behandling av visse saker legges til der.

6.4.2 Læringsmiljøutvalget

Læringsmiljøutvalget spiller en viktig rolle i arbeidet for studentenes læringsmiljø og til forbedring av opplæringssituasjonen. Læringsmiljøutvalget skal sikre at studentene inkluderes i å bestemme i saker som gjelder læringsmiljø og utvalget skal planlegge tiltak i forhold til læringsmiljø, kontrollere studentenes sikkerhet og velferd. Utvalget skal også ha kjennskap til saker som gjelder arbeidsmiljøet.

Etter at læringsmiljøutvalgets mandat og sammensetting ble godkjent av styret, har aktiviteten i utvalget økt. Utvalget har hatt mange møter studieåret 2021/22, blant annet arbeidsmøter både på og utenfor Diehtosiida, hvor utvalget har jobbet med handlingsplan. Ellers er studentrepresentantene invitert til å følge rektors dialogmøte med studentstyret.

Alle medlemmene har vært aktive i denne perioden og engasjert seg i arbeidet med handlingsplanen. Læringsmiljøutvalget har vært ledet av studentrepresentant dette året, noe som betyr at i neste periode er det igjen ansattrepresentant som skal lede utvalget.

Handlingsplanen ble i stor grad ferdig før sommeren og ble sendt på høring høsten 2022.

6.4.3 Klagenemda

Klagenemda skal behandle klager på enkeltvedtak og i henhold til styrets vedtak, og andre klagesaker fremlagt av kandidater. Klagenemda har ikke behandlet noen saker studieåret 2021/22.

6.4.4 Innpassingskomite

Innpassingskomiteen hadde fått fullmakt av SFU til å behandle søknader om faglig godkjenning og innpassing og også søknader om fritak fra fag/studier. Våren 2021 ble Samisk høyskoles innpassingspraksis ved samisk grunnskolelærerutdanning 1.-7. og 5.-10. trinn master etter lov om universiteter og høyskoler § 3-5 evaluert. Det ble også utformet ett prinsippnotat for innpassinger og fritak ved Samisk høyskole, som ble godkjent av SFU 29.06.21.

I evalueringsrapporten ble det sagt at Samisk høyskole har et komplisert system for vedtakelse av innpassingssaker og at denne bør gjøres mindre byråkratisk. I den forbindelse har SFU 23.11.22 vedtatt å legge ned innpassingsutvalget og at innpassingssaker vedtas på grunnlag av studie- og forskningssjefens vedtaksnotat.

Oversatt versjon

Generelt oppleves det at antall innpassingssaker gikk ned mye fra høsten 2021. Det ble lettere å veilede studenter, og vurdere og behandle søknader når prinsipielle vedtak var gjort som man kunne vise til.

6.4.5 Opptakskomiteer

Opptakskomiteen ved Samisk høgskole har behandlet søknader til studier etter opptakskomiteens mandat nedfelt i opptaksreglementet til studier ved Samisk høgskole. De fleste sakene gjaldt realkompetansesøknader.

Opptakskomiteen har sett behov for å utarbeide retningslinjer for behandling av realkompetansesøkere. Dette arbeidet følges opp.

6.4.6 Studentstyret

Studentstyret er det høyeste organet ved samisk høgskole, og den har påvirkningsmulighet i alle saker som gjelder studentene ved høgskolen. Studentstyret skal jobbe med faglige saker som studenter har, og den skal styrke og forbedre studentenes læringsmiljø og det sosiale miljøet.

Studentstyret har hatt månedlige dialogmøter med rektor, hvor også studentsamskipnaden og studieadministrasjon deltar, og i år også studentmentorene. Denne kommunikasjonsmåten fungerer bra og forbedrer dialogen mellom studenter og ansatte. Studentstyret hadde i første periode mye aktivitet og planla mange aktiviteter, som ble stoppet pga. koronaforebygging. Den siste perioden er det erfart at hele studentstyret ikke lenger deltok i aktivitetene og møtene, utenom leder for studentstyret.

6.4.7 Skikkethetsnemnda

Skikkethetsnemnda skal avklare om studenten har nødvendige evner til å utføre sin stilling. Skikkethetsnemnda har ikke hatt saker i studieåret 2021/22.

6.4.8 Programstyret fro doktorgradsprogrammet i samisk språk og litteratur

Programstyret gjennomfører opptak av studenter til doktorgradsstudiet, følger opp doktorgradsprogrammet studentsaker, fremmer saker vedrørende PhD-programmet for SFU via instituttleder osv.

Studieåret 2021/22 har programstyret holdt 8 møter i henhold til møteplan. Ett møte er avlyst. Programstyret har behandlet 12 vedtakssaker og 5 orienteringssaker.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 22/00735-1
Áššemeannudeadji Mikkel Anders Kemi

Arkiivakoda.

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

BUŠEAHTTA 2023 / BUDSJETT 2023

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra mearrida rámmajuolludeami juohkima bušeahttajahká 2023 nugo ovdanbohtá áššečilgehusas. Juolludanjuohkin galgá adnot netto bušeahttarámman bušeahttaovttadagaide. Juohkimis čuvvot maiddá rámmat bušeahttaovttadagaide fásta virggiid virgeloguide, nugo dat ovdanbohtá áššečilgehusas.

Stivra addá Dutkan- ja oahppostivrii (DOS) fápmudusa juohkit dutkandoaimmaide Davviriikkalaš ministtarráđi (DMR) friddja geavatkehtes ruđaid siskkobealde. Dan sáhtta maid DOS juolludit viidásit.

Styret vedtar fordeling av ordinær bevilgning for budsjettåret 2023 slik den fremkommer av saksfremlegget. Bevilgningsfordelingen er å anse som netto budsjettrammer for budsjettenhetene. Av budsjettfordelingen følger også rammer for bemanning per budsjettenhet, slik det kommer frem i saksfremlegget.

Styret gir Forsknings- og studiestyret (DOS) fullmakt til å fordele frie oppsamlede midler til forskningsaktiviteter innenfor rammen av avtalen med Nordisk ministerråd (NMR). Denne kan også videre delegeres fra DOS.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Proseassa

Bušeahttabargu álggahuvvui miessemánus bušeahttadeaivvademiin gos jođiheaddjit oktan ráktoráhtain álggahedje bušeahtta 2023 barggu. Dalle juo oinniimet ahte bušeahttadilli šaddá gárži ovdosguvlui nugo lea einnostuvvon ovdal. Bušeahttaovttadagat leat ovttas ekonomijaossodagain,

bargiidossodagain ja direktvrrain kárten dálá virggiid, ovttagaid dárbbuid ja árvoštallan bastevaš goluid rámma. Bálkáruđat leat juhkkjuvvon bargiid duohta báلكkáid vuodul.

Čavga 2023 bušeahtha sivas, eai leat ovttagardde golut ja ođđa sávaldagat váldon mielde. Bušeahttaevttohus ráđđádallo DRŠ čoahkkimis 02.12.2022 ja fágaserviin lea vel maŋŋil maid vejolašvuhta buktit cealkámušaid mat ovdanbuktojit stivrii.

2023 bušehhtii lea bidjon sisa oktageardánis ruhtageavaheapmi TNOK 2307, mii lea čoggon ásašruhta (opptjent virksomhetskaptal) ja geavaheapmi geavatkeahces NSI ruhta TNOK 700. Dat oassi lea bušeterejuvvon geavahuvvot SDA ja Dieđut čállinráidduide.

Dan ja muđui báلكálassáneamit geažil ii leat nu stuora loktaneapmi rámmajuolludeamis, oktiibuot sullii TNOK 1,500. Dat dagaha ahte fertet veardidit garrasit gokko unnida goluid vuoi bušeahtta boahťa balánsii 2023 jahkái.

Gáržžes bušeahttadili dihte leat buot virgádeamit bissehuvvon dássá bušeahttadilli čielga ja leat dáhkkon veardideamit makkár virggiid lea vejolaš diktít guorosin jagi 2023 dahje osiid jagis ja maid makkár eará doaimmagoluid lea vejolaš unnidit.

Virggit maid direktvra oaidná vejolažžan ja dárbbášlaš doallat guorosin hálddahas leat oktiibuot 2,5 jahkevirggehasa. Dat leat okta virgi ekonomijakontuvrras, gii proševttaiguin bargá ja okta virgi bargiidossodagas, arkiivabargi. Dasa lassin sirdá hálddahas 0,5 virggehasa ruhtadeami ere rámmas ja olggobealde ruhtadeapmái. Dat galgá bargat hálddahaslaš doaimmaiguin fágalaš analysejoavkkus, mii ruhtaduvvo sierra GGD bokte. Dat virggehasat dollojit guorosin lunddolaš luohpama bokte, dat addá direktvrii vejolašvuoda hálddahusa siskkobealde sirdit návccaid jagi mielde jus lea dárbu.

Muđui leat čuovvovaš doaimmagolut unniduvvon: oktasaš golut ossodagain TNOK 2 145, mátkegolut hálddahas virggehasaide TNOK 525, doaimmagolut jođiheddjiiguin TNOK 747, oktiibuot TNOK 3417. Dat mearkaša earet eará ahte ii leat ossodagain obage sierra ruhta gelbbolašvuodaloktemii ja oktasaš goluin ferte garrasit veardidit masa geavaha ruđa.

Fága bealde leat dat virggit veardiduvvon nugo boahťa ovdan sierra notáhtas maid GDS goahtejođiheaddji lea ráhkadan. GDS goađis lea vejolaš seastit oktiibuot 3,5 jahkevirggehasa, geahča mildosa gos eambbo lea čilgejuvvon.

Bušeahttarámmát

Čuovvovaš bušeahttarámmat evttohuvvojit bušeahttaovttadagaide (NOK)

2023	Rektoráhta	Stivra	Stipendiater ja SDA	GDS Goahti	SOÁ Goahti	LG/Ovttas	Fága golut
Báلكá golut	1 608 134	1 200 000	5 863 100	23 572 938	13 036 731	6 980 732	52 261 635
Doaibmagolut	150 000	210 000	390 000	530 000	436 500	195 000	1 911 500
Eará golut	100 000			764 956	1 548 000	700 000	3 112 956
Ođđa doaimmat							0
Oppalaš golut	1 858 134	1 410 000	6 253 100	24 867 894	15 021 231	7 875 732	57 286 091

Hálddahus	Oktasaš golut	H. Ja O. golut	Oppalaš golut
21 784 701	3 422 259	25 206 960	77 468 595
625 000	23 698 520	24 323 520	26 235 020
	19 141 871	19 141 871	22 254 827
22 409 701	46 262 650	68 672 351	125 958 441

GDS = giella, duodji ja servvodatdiehta goahti

SOÁ = sámi oahpaheadjioahppuid goahti

LG = lohanguovddáš

2023 bušeahttaárvalus čájeha ahte golut leat lassánan sullii 2,4 milliuvnnan 2022 ektui. Evttohuvvon rámmajuolludeapmi lea lassánan birrasii 1,5 mill 2022 ektui. Dat ii govčča báلكká lassáneamit ge. Dát lea eanaš dan dihtii go resultatbasert modellas leat ožžon fuonit bohtosa, ja unnideapmi mátkegoluide.

Dat mii dagaha ahte rámma lea stuorát 2023:s leat investeremat, masa lea várrejuvnon 10,7 mill. ru. Diibmá lei dát lohku 8,5 mill (dušše rámma). Lea duohta niedjan doaibmabušeahτας, seammás go golut leat lassánan.

Čavga bušeahttadili dihtii eai leat ođđa doaimmat/sávaldagat 2023 jahkái váldon mielde bušehhtii.

Dás vuolábealde lea lea ossodagaid rámma ja stuorámus rievvdadusat čilgejuvnon, earenoamážit unnideamit gáržžes ruhtadili geažil.

Rektoráhta

Evttohuvo 1,25 virgi rektoráhtii (pro-rektor 0,25), doaibmaruhta ja strategalaš ruhta. Doaibmabušeahtta lea unniduvvon TNOK 250.

Stivra

Evttohuvo bušeahtta galgá gokčat stivrahonoráraid, dulkoma/jorgaleami, guossoheami ja mátkegoluid. Bušeahtta lea seamma dásis go 2022.

Dutkan

Rámmas lea váldon vuhtii stipendiáhtavirggit ja gullelaš doaibmaruđat. Lea maiddái biddjon anum ruđat fágabargiide geat eai leat stipendiáhtat. Dan jagi lea Sámi allaskuvlla golut SDA ja Dieđut čállinráiddu sirdojuvvon gođiin deike. Danin lea lassáneapmi dan gollobaikis TNOK 1.613. Dat oassi váldo NSI ruđaiguin.

Goađit

Goahti	Virggit	Rievdadus
SOÁ ¹	22,2	0
GDS ²	31,5	-3,5

GDS goađis njidjet 2023 jagis 3,5 hjemmela. Dat leat čilgejuvvon sierra notáhtas maid goahti lea čallan, mielddusin dan áššái. Njuolggadusaid rievdateamis, gos sirdojuvvojit geavatkeattes ruđat ere doaibmabušeahtas, de lea gođiide bohtán lassigollu stipendiáhtaid ruhtadeamis dan oasi ovddas maid barget goađi ovddas lassin stipendiáhta dutkamis. Doaibmagolut leat unniduvvon, go okta oahpu ii álggahuvo 2023 jagis ja muđui leat hálddahusbargiid mátkegolut čuhppon ere. Dat mañemus guoská SOÁ goahtái maid. Doppe ii leat bargiidlohku rievdan.

Mearkkaš ahte fágabargiid bargoáiggiid juohku gaskal rámma ja olggobeale ruhtaduvvon prošeavttaid, maid váikkuha gođiid rámma sturrodaga.

Lohkanguovddáš

Lohkanguovddáša bušeahtta lea veahá unnon 2022 ektui, dan dihtii go doaibmagolut leat unniduvvon TNOK 200.

¹ Institutt for samiske lærerutdanninger.

² Institutt for språk, duodji, og samfunnsvitenskap.

Hálddahus

Evttohuvvo ahte golut hálddahussii unniduvvojit 2,5 jahkevirggehasain jagi 2023. Dat gusket ovttá virggehassii ekonomijaossodagas ja ovttá virggehassii personalá ossodagas. Dasa lassin sirdo bealle jahkevirggehas olggobealde doaimmaide. Sierra čilgehus lea mielddusin, gos váikkuhusat seastimis leat čilgejuvvon. Hálddahussii juolluduvvojit 40,2 virggi, oktan virggiin mat gokčojit oktasašgoluin. Ovddit jagi ektui lea hálddahusas unniduvvon 2,5 jahkevirggehasa mat ruhtaduvvojit rámma bokte. 2 virggehasa sestojuvvojit ja 0,5 jahkevirggehasa ruhtadeapmi sirdo ere rámmas ja ruhtaduvvo olggobealde. Dasa lassin lea hálddahusas unniduvvon oktiibuot TNOK 415 mii eanaš guoská mátkeruđaide. Váikkuhus das lea ahte ii leat vejolaš vuoruhit gelbbolašvuodáloktema, čuovvut čoahkkimiid ja semináraid fysalaččat.

Oktasašgolut

Oktasašgolut gokčēt bassama, viessobearráigeahčču ja resepsuvnna. Viessoláigogoluid bušeahhta 2023 lea 23 698 000 ru. Muđuid gullet oktasašgoluide earret eará investeremat, geatnegahtton kurssat (omd. DBS-kurssat), virgeárvoštallanlávdegottit ja nu ain. Dat oassi lea unniduvvon TNOK 2 050 ovddit jagi ektui. Dat mielddisbuktá garraset vuoruhemiid masa geavahit oktasaš doaimmaid ruđa.

Ruhtadeapmi, čuovvoleapmi ja riskaprofiila

Čuovvovaš ruhtadeapmi lea eaktun 2023 juolludanjuohkimis:

	NOK (1000)
Máhttodepartemeantta rámmajuolludeapmi	100 898
Davviriikalaš ministtarráđi juolludeapmi (Suoma, Ruota ja Dánmárkku oassi)	4 522
Prošeakta-/bálvalussisabohtu (BOA) TDI	6 750
Geavatkehtes ruhta (opptjent virksomhetskapiital)	2 307
Ovdalaš geavatkehtes ruhta várrejuvvon investeringaide, vuosttaš jahki inv. plána 2022-2023	10 781
Geavatkehtes NSI ruhta	700
Oktiibuot	125 958

Nu go ovdanbohtá, de eaktuduvvo ahte 5,3 % evttohuvvon goluin galget gokčot TDIain. Dasa lassin bohtet vel bálkágolut mat eai leat mielde rámmabušeahtas, muhto leat gokčojuvvon olggobeale ruhtaduvvon proševttaiguin ja eará juolludemiiguin. Dat dahket 4,2 % rámmabušeahta ektui.

Olggobealde ruhtaduvvon oassi lea veahá njiedjan ovddit jagi ektui, muhto lea bidjon deaddu allaskuvllas ohcat ja háhkat eambo olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid. Lea goitge árvvoštallon ahte dát lea dohkálaš dássi go buohtastahtá historjjálaš loguiguin ja eará universitehtaiguin ja allaskuvllaiguin.

Sámi allaskuvllas leat dal loahpahuuvon ja loahpahuuvome buot prošeavttat mat leat dutkanráđis juolluduvvon. Leat bargguid vuolde čallit ođđa ohcamušaid dutkanráđđái ja plána mielde sáddejuvvojit dat 2023 jagi álggogeahčen. Deattuhuvvo ahte Sámi allaskuvla lea maŋemus jagiid lihkestuvvan oččodit eambo olggobeale ruhtadeamit earet dutkanráđis, nugo UDIR:as, IMDI's ja eará ruhtadeaddjiin. Nu orru leame govtolaš ahte Sámi allaskuvla váldá veahá ekonomalaš riska. Ankke váruhuuvvo ahte riskaprofiila eaktuda ahte Sámi allaskuvla ain lihkestuvvá háhkat sisaboađuid prošeavttaid bokte. Bušeahtas lea maid eaktuduvvon ahte jahkásaš davviriikkalaš ministtarráđi juolludeapmi geavahuuvvo dutkamii.

Bušehttii lea maid bidjon sisa geavaheapmi dinejuvvon ásahusruhta, mii lea oktageardánis ruhta. Dat mearkkaša ahte allaskuvla ferte 2023 dássedit doaimbabušehta guhkitáigge juolludeami ektui.

Prošeaktabargiid vátnivuohtha lea maid riska, jus eai gávdno prošeaktabargit, de ii sáhte Sámi allaskuvla sisafievrridit nu ollu sisaboađuid go leat eaktuduvvon bušeahtas, unnit doaimmaid geažil. Dát sáhtá maidá dagahit ahte allaskuvla maŋŋona prošeaktaolahemiin.

Bušehta čuovvuleamis lea earenoamáš dehálaš atnit bálkágoluid čalmmis. Bálkágolut vástidit 61,5 % obbalaš goluin ja daid sáhtá leat váttis rievdadit (ea.ea. áddjás virgádan- ja vejolaš eretcealkinproseassaid geažil). Nu leatge bálkágolut ja virgelohku dat mat eanemusat mearridit nagoda go Sámi allaskuvla čuovvut bušehta ja ásahusa ekonomalaš riskaprofiila.

Berre leat várrogas lasihit fásta virgelogu eambo go dan mii dás evttohuuvvo. Vuosttažettiin dan geažil go virgelohku lea dat mii eanemusat mearrida Sámi allaskuvlla ekonomalaš riskaprofiila. Nugo čilgejuvvon das bajábealde, de lea bušehttii bidjon sisa geavaheapmi oktageardánis ruhta ja lea maid signaliserejuvvon ahte liige juolludeamit SAAL oahpuide bohtet unniduvvot 2024 rájes. Dasto lea maid čadnon kvalitehtariska virgádeamiide jus ásahus viggá beare ollu ja jođánit virgádit oktanaga. Sámi allaskuvllas lea ráddjejuvvon hálddahušlaš kapasitehta. Dasa lassin čájehuvvo ahte ollu fágasurggiide lea stuora hástalus gávdnat fágabargiid mat devdet Sámi allaskuvlla gelbbolašvuodagáibádusaid.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 22/00735-1
Áššemeannudeadji Mikkel Anders Kemi

Arkiivakoda.

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

BUŠEAHTTA 2023 / BUDSJETT 2023

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra mearrida rámmajuolludeami juohkima bušeahttajahkái 2023 nugo ovdanbohtá áššečilgehusas. Juolludanjuohkin galgá adnot netto bušeahttarámman bušeahttaovttadagaide. Juohkimis čuvvot maddái rámmat bušeahttaovttadagaid fásta virggiid virgeloguide, nugo dat ovdanbohtá áššečilgehusas.

Stivra addá Dutkan- ja oahppostivrii (DOS) fápmudusa juohkit dutkandoaimmaide Davviriikkalaš ministtarráđi (DMR) geavatkeahtes ruđaid siskkobealde. Dan sáhtta maid DOS juolludit viidásit.

Styret vedtar fordeling av ordinær bevilgning for budsjettåret 2023 slik den fremkommer av saksfremlegget. Bevilgningsfordelingen er å anse som netto budsjettrammer for budsjettenhetene. Av budsjettfordelingen følger også rammer for bemanning per budsjettenhet, slik det kommer frem av saksfremlegget.

Styret gir Forsknings- og studiestyret (DOS) fullmakt til å fordele oppsamlede midler til forskningsaktiviteter innenfor rammen av avtalen med Nordisk ministerråd (NMR). Denne kan også videre delegeres fra DOS.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Budsjettarbeidet for 2023 ble påbegynt på et møte i mai måned der lederne og rektoratet var til stede. Allerede da så vi at budsjettsituasjonen kom til å bli stram, slik som vi antok.

Budsjettenhetene har sammen med økonomiavdelingen, personalavdelingen og direktøren kartlagt nåværende stillinger, enhetenes behov og vurdert rammen for faste kostnader. Lønnsmidler er fordelt på grunnlag av personalets faktiske lønnstrinn. Grunnet et stramt budsjett for 2023, er engangskostnader og nye behov ikke tatt med i budsjettet.

Budsjettforslaget har vært til rådføring på DRŠ (IDF) møte 02.12.2022 og fagforeningene har i ettertid hatt mulighet til å komme med uttalelser til saksfremlegget som blir fremlagt for styret.

For å få 2023 budsjettet til å balansere, er det lagt inn engangsbetrag på TNOK 2 300 som gjelder opptjent virksomhetskapskapital og ubrukte NSI midler på TNOK 700. Sistnevnte er budsjettert på SDA og Diedut serien. På grunn av dette og ellers økning i lønnskostnader, er det en mindre økning i rammetildelingen, til sammen omtrent TNOK 1 500. Dette betyr at en nøye må vurdere hvor en kan kutte kostnader, slik at budsjettet kommer i balanse for 2023.

På grunn av den stramme budsjettsituasjonen er alle tilsetninger satt på vent, til budsjettsituasjonen er avklart og det er vurdert hvilke stillinger det er mulig å holde vakant i hele eller deler av 2023, samt hvilke andre driftskostnader det er mulig å redusere. Direktøren anser det som mulig og nødvendig å holde 2,5 stillinger vakant i administrasjonen. Det gjelder en stilling på økonomiseksjonen, som jobber med eksternt finansierte prosjekter og en på personal som jobber på arkiv. I tillegg flyttes 0,5 stilling fra administrasjonen over på eksternt finansiering, som skal jobbe på faglig analysegruppe, som finansieres av KDD. Disse hjemlene holdes vakant ved naturlig avgang, og direktøren gis mulighet til å flytte ressurser internt i administrasjonen i løpet av året, hvis det oppstår behov for det.

For øvrig er følgende driftsmidler redusert; felleskostnader på avdelingene TNOK 2 145, reisekostnader for ansatte på administrasjonen TNOK 525 og driftsmidler for lederne TNOK 747, til sammen TNOK 3417. Det betyr blant annet at det ikke finnes midler på avdelingene til kompetanseheving og at det må gjøres nøye prioriteringer på hva midlene på felleskostnader brukes til.

På faglig side er stillingene vurdert slik det kommer frem av notat av instituttleder på GDS. Her fremkommer det at det på GDS instituttet er mulig å spare inn til sammen 3,5 stillinger, se vedlegg for ytterligere forklaring.

Budsjettrammer

Følgende budsjettrammer foreslås for budsjettenhetene (NOK)

2023	Rektorat	Styre	Stipendiater og SDA	GDS Goahti	SOÁ Goahti	LG/Ovttas	Kostn. Fag
Lønnskostnader	1 608 134	1 200 000	5 863 100	23 572 938	13 036 731	6 980 732	52 261 635
Driftskostnader	150 000	210 000	390 000	530 000	436 500	195 000	1 911 500
Andre kostnader	100 000			764 956	1 548 000	700 000	3 112 956
Nye tiltak							0
Oppalaš golut	1 858 134	1 410 000	6 253 100	24 867 894	15 021 231	7 875 732	57 286 091

Administrasjon	Felleskostnader	A. og F. kostnader	Totalkostnader
21 784 701	3 422 259	25 206 960	77 468 595
625 000	23 698 520	24 323 520	26 235 020
	19 141 871	19 141 871	22 254 827
22 409 701	46 262 650	68 672 351	125 958 441

GDS = institutt for språk, duodji, reindrift og samfunnsvitenskap

SOÁ = institutt for samiske lærerutdanninger

LG = senter for samisk i opplæringa

Budsjettforslaget for 2023 viser at kostnadene har økt med 2,4 mill. i forhold til året før. Foreslått rammetildeling er økt med omtrent 1,5 mill. i forhold til 2022, noe som ikke engang vil dekke økningen i lønnskostnader. Endringen skyldes for det meste dårligere uttelling på resultatbasert modell og kutt reisekostnader på rammen.

Det som gjør at rammen er større i 2023 er investeringer, som det er avsatt 10,7 mill. til, mot 8,5 mill. i 2022 (kun ramme). Det er dermed netto nedgang i driftsbudsjettet, samtidig som kostnadene har økt.

På grunn av en stram budsjettsituasjon er ikke nye tiltak/ønsker for 2023 tatt med.

Nedenfor er avdelingenes ramme og de største endringene forklart, spesielt reduksjonene på grunn av stram økonomi.

Rektorat

Det foreslås 1,25 stilling til rektorat (pro-rektor 0,25), driftsmidler og strategiske midler. Driftsbudsjettet er redusert med TNOK 250.

Styret

Det foreslåtte budsjettet skal dekke styrehonorar, tolk/oversetting, bevertning og reisekostnader. Budsjettet er på samme nivå som i fjor.

Forskning

I rammen for forskning er det tatt hensyn til stipendiatstillinger og tilhørende driftsmidler. Det er også avsatt annuum midler til fagansatte som ikke er stipendiater. For 2023 er også høgskolens kostnader til SDA og Diedut serien flyttet hit fra instituttene. Det er derfor en økning på dette koststedet på TNOK 1 613, som dekkes av NSI midler.

Institutter

Institutt	Stillinger	Endring
SOA ¹	22,2	0
GDS ²	31,5	-3,5

GDS instituttet får en reduksjon på 3,5 hjemler for 2023. Dette er forklart i et eget notat utarbeidet av instituttet, som er vedlagt i denne saken. På grunn av regelendringer, så ble tidligere avsatte midler til stipendiater flyttet til høgskolens investeringsbudsjett. Dette betyr at stipendiatenes pliktarbeid må belastes instituttene rammebudsjett.

Driftskostnadene er redusert på grunn av at en studie ikke startes i 2023, og at budsjettet for reisekostnadene til de administrasjonsansatte er kuttet, det sistnevnte gjelder også for SOA instituttet. På SOA instituttet er ikke antall ansatte endret. Merk også at de fagansattes fordeling av arbeidstid mellom ramme og eksternt finansierte prosjekter også påvirker størrelsen på instituttene rammer.

Senter for samisk i opplæringa

Budsjettet for Senter for samisk i opplæringa er redusert med TNOK 200, på grunn av reduksjon i driftsmidler.

Administrasjonen

Det foreslås et kutt på 2,5 årsverk i administrasjonen i 2023. Det gjelder et årsverk på økonomiavdelingen og et årsverk på personalavdelingen. I tillegg flyttes et halvt årsverk til eksternt finansiert virksomhet. Et eget notat er vedlagt, der konsekvensene er forklart. Til administrasjonen bevilges det 40,2 stillinger, inkludert stillingene som dekkes av felleskostnader. I forhold til i fjor er det en reduksjon på 2,5 årsverk som finansieres av rammen. 2 stillinger spares inn og 0,5 årsverk flyttes fra rammen og finansieres av eksternt finansiert virksomhet. I tillegg er det kuttet med TNOK 415 i

¹ Institutt for samiske lærerutdanninger.

² Institutt for språk, duodji, og samfunnsvitenskap

administrasjonen, hvorav det meste gjelder reisemidler. Konsekvensene av det er at det ikke er mulig å prioritere kompetanseheving og delta på eksterne møter og seminarer fysisk.

Felleskostnader

Felleskostnader dekker lønnskostnader til renhold, vaktmester og resepsjon. Husleiekostnader er budsjettert til kr. 23 698 000. Ellers inngår blant annet investeringer, obligatoriske kurs (f.eks. HMS-kurs), sakkyndigutvalg for fagstillinger o.l. i felleskostnadene. Felleskostnader er redusert med TNOK 2 050 i forhold til i fjor, noe som fordrer høyere prioritering av bruken av fellesmidlene.

Finansiering, oppfølging og risikoprofil

Det tas forbehold om følgende finansiering for bevilgningsfordelingen for 2023:

	NOK (1000)
Rammebevilgning fra Kunnskapsdepartementet	100 898
Bevilgning fra Nordisk ministerråd (andelen til Finland, Sverige og Danmark)	4 522
Prosjekt-/tjenesteinntekt (BOA)	6 750
Ubrukte midler (opptjent virksomhetskapital)	2 307
Tidligere ubrukte midler, avsetninger til investeringer, første år av inv. Plan 2023-2026	10 781
Ubrukte NSI midler	700
Totalt	125 958

Slik det fremkommer, forutsettes det at omtrent 5,3 % av de foreslåtte kostnadene skal dekkes av TDI. I tillegg kommer lønnsutgifter som ikke er med i rammebudsjettet, men som er finansiert med eksterne midler, dette utgjør 4,2% i forhold til rammebudsjettet. Dette er redusert litt i forhold til tidligere år, men det er lagt vekt på at høgskolen skal tilegne seg mer eksternt finansiert virksomhet. Dette er dog vurdert å være på et akseptabelt nivå sammenlignet med historiske data og andre universitet og høgskoler.

Høgskolen har avsluttet mange av prosjektene som er tildelt av NFR, og holder på å avslutte de gjenværende. Nye søknader er under arbeid og skal etter planen sendes i begynnelsen av 2023. Det understrekes at Samisk Høgskole i de senere årene har lyktes i å tilegne seg mer eksternt finansiering, bortsett fra NFR, slik som UDIR, IMDI og andre finansører. Det er derfor rimelig at høgskolen tar en viss økonomisk risiko. Det gjøres dog oppmerksom på at høgskolens risikoprofil forutsetter at

institusjonen ennå lykkes i å skaffe inntekter fra eksternt finansierte prosjekter. I budsjettet er det også forutsatt at tildelingen til Nordisk ministerråd brukes til forskning.

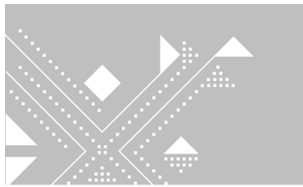
I budsjettet er også virksomhetskapitalen lagt inn, som er en engangssum. Det betyr at høgskolen må bruke driftsbudsjettet jevnt i forhold til langsiktig finansiering.

Mangel på prosjektmedarbeidere er også en risiko, dette kan føre til at høgskolen ikke kan inntektsføre like mye som forutsatt i budsjettet. Dette kan også føre til at høgskolens prosjektavslutninger forsinkes.

I budsjettoppfølgingen er det spesielt viktig å holde øye med lønnskostnadene. Lønnskostnadene utgjør 61,5% av de totale kostnadene og disse kan være lite fleksible og vanskelige å endre (bl.a. på grunn av tidskrevende tilsettings- og mulige oppsigelsesprosesser). Av dette følger det at lønnskostnadene og antallet stillinger er den viktigste driveren for at Samisk høgskole klarer å styre i henhold til budsjett og institusjonens økonomiske risikoprofil.

Man bør være forsiktig med å øke antall faste stillinger mer enn det som er foreslått her. Først og fremst fordi at bemanningen er det som påvirker den økonomiske risikoprofilen til Samisk høgskole mest. Som nevnt ovenfor er det satt et engangsbeløp i budsjettet, og det er også blitt signalisert at tilleggstilsettelser til SAAL kursene kommer til å minske fra og med 2024. Dermed er det også knyttet en kvalitetsrisiko til ansettelser dersom institusjonen forsøker å tilsette for mange stillinger samtidig og for fort.

Samisk høgskole har en begrenset administrativ kapasitet. Dessuten viser det seg at det for flere fagområder kan være utfordrende å finne fagansatte som oppfyller kompetansekravene til Samisk høgskole.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Siskkáldas notáhtta

Geas: Mikkel Anders Kemi
 Geasa: Anne-Marie Johansdatter Gaino v/ Direktør
 Kopijja:
 Ášši: 22/00735

Áššennr: 22/00735-2	Dáhton: 25.11.2022	Áššemeannudeaddji: Mikkel Anders Kemi
------------------------	-----------------------	--

Siskkáldas notáhta ekonomijjaossodagas seastit virggi

På norsk lenger ned.

Gáržžes ruhtadili geažil lea direktivra evttohan doallat ovttá guoros virggi ekonomijjaossodagas guorosin 2023. Das čilgejuvvo vehá eambo makkár váikkuhusaid dat buktá.

Ekonomijjaossodagas leat odne 6 virgehjemmela. Okta hjemmel lea dal guoros go okta virggehas luobai virggis golggotmánu álggus. Dat lei okta BOA virggehas gii heittii. BOA virggehasat leaba dat geat bargaba olggobealde ruhtaduvvon prošeavttain. Leat guokte hjemmela geat barget prošeavttaiguin ja jus nubbi dán dollo guorosin olles jagi de dat buktá váikkuhusaid olles ekonomijjaossodahkii muhto maid dai buot allaskuvlla prošeaktadoaimmaide.

Olggobealde ruhtaduvvon prošeavttat leat dehálaš oassi allaskuvlla doaimmas ja jahkásaččat viežžat sullii TNOK 15,3 sisa prošeavttaiguin ja dat fas buktet sullii 5,8 mill. TDI allaskuvllii mainna fas gokčat eará virggit ja beassat doalahit stuorat bargoveaga og muđui livččii vejolaš.

Olggobealde ruhtaduvvon doaimmain leat sierra njuolggadusat maid mii leat geatnegahtton čuovvut, dego áhte ferte sierranas bušeahhta ja rehketoallu juohke prošeavttas. Lea maid vuordámuš ahte allaskuvllain ja universitehtain leat prošeavttat ja okta oassi rámmajuolludeamis lea maid čadnon dasa ahte man ollu olggobealde ruhtaduvvon prošeavttat leat.

BOA bargá veahkin prošeaktajođiheaddjái álggus prošeaktajurdagis, plánemis, čađaheamis gitta lohppii dassá prošeakta lea loahpahuovvon. BOA hábme bušeahhta prošeaktii ja čuovvula dan ja maid raportere ruhtageavaheami prošeakta áigodaga vuolde ja lohppii ja kvalitehtasihkkarastá ahte prošeakta čuovvu lágaid ja njuolggadusaid.

Váikkuhus das ahte dat nubbi BOA virgi dollo guorosin lea ahte BOAs ii leat kapasitehta čuovvulit prošeavtta seamma dárkilit ja lánka go ovdal. Dat mearkkaša ahte ii leat seamma lágas gulahallan prošeaktajođiheadjain ja eambo bargu ja ovddasvástádus gáhččá maid

prošeaktajodiheaddji nala. Áiggi ferte maid vuoruhit eambo ja BOA ii soaitte álo olámuttos go prošeaktajodiheaddji dárbbáša su veahki. Das sáhttet maid dat váikkuhus ahte allaskuvllas ii leat kapasitehta ohcat buot proševttaid maid fágabiras háliida ja dakko bokte manahit fas dietnasa. Lea maid risiko ahte buot raporteremat čuvvojuvvojit áiggil, kvalitehtasihkkarastojuvvojit dahje gárvejuvvojit áiggil jus BOA bargi šaddá buohcci. Raporterenáigodagain gáibiduvvo earenoamáš ollu barggu BOA bealde. Jus ruđa geažil ii leat vejolaš doalahit dan virggi dan jagi de lea sávahahtti ahte dat virgi devdo fas ovdal go ođđa virggit veardiduvvojit, go dat lea bastevaš hjemmel mii lea leamaš guhkká ja masa lea dárbu.

BOA doaibma šaddá hui hearke jávkama ektui, nugo buozalmasvuoda dihte, go dušše okta bargi lea das. Jus lea ere de bisána measta oalát dat bargu. Jus earát galget njuiket daidda bargguide de gáibiduvvo ollu áigi oahpásnuvvat prošeaktii. Dat áigegeavaheapmi ii leat govtolaš go dáid earáin ossodagas leat juo dievva beavvit ja doaimmat, ja de šaddat 4 olbmo bargat 6 olbmo barggu gaskkohagaid.

Norsk

Siskkáldas notáhta ekonomijaossodagas seastit virggi

Grunnet trang økonomi, har direktøren foreslått å holde en stilling på økonomiseksjonen vakant i 2023. I dette notatet forklares det nærmere hvilke konsekvenser det medfører.

Økonomiseksjonen har i dag 6 stillingshjemler, hvorav en står nå står vakant. Dette på grunn av at en på BOA sluttet i begynnelsen av oktober. BOA har to hjemler og medarbeiderne jobber med eksternt finansierte prosjekter. Hvis en av disse skal holdes vakant hele året, kommer det til å få konsekvenser for økonomiseksjonen, men også for hele høgskolens prosjektaktiviteter.

Eksternt finansierte prosjekter er en viktig del av høgskolens virke, og henter inn i snitt 15,3 mill.kr (snitt 2018-2021) i året, i tillegg til i snitt 5,8 mill.kr (snitt 2018-2021) TDI til igjen å dekke andre stillinger. Disse inntektene gjør det mulig for høgskolen å holde på en større arbeidsstokk enn det ellers ville ha vært, og på denne måten styrker det arbeidsmiljøet/rekruttering.

Eksternt finansierte prosjekter har eget lovverk som vi er pliktet til å følge, slik som dedikert budsjett og regnskap på hvert prosjekt. Det er også en forventning om at universiteter og høgskoler har eksternt finansierte prosjekter, og en del av rammetildelingen påvirkes av hvor mange eksternt finansierte prosjekter høgskolen har.

BOA understøtter prosjektlederen fra prosjektkonsept, til planlegging, gjennomføring og til prosjektet er avsluttet. BOA utformer og følger opp prosjektbudsjett, og rapporterer prosjektets økonomi i prosjektperioden, og sikrer at prosjektet følger lover og regler.

Konsekvensen av at den ene BOA hjemmelen holdes vakant, er at BOA ikke har kapasitet til å følge opp eksternt finansierte prosjekter i like stor grad som før, og at BOA blir sårbar med kun medarbeider.

Dette betyr at tiden man kan bruke på hvert prosjekt blir begrenset, og dette kan gå utover samhandlingen med prosjektleder. BOA kan til tider bli utilgjengelig for prosjektledere når de har behov, når tilgjengelig tid må prioriteres i større grad. Dette vil i neste omgang føre til mer arbeid og ansvar for prosjektlederne. Dette kan også føre til at høgskolen ikke har kapasitet til å søke på alle prosjektene som fagmiljøet ønsker, og at høgskolen slik kan gå glipp av inntekter. Det er også en viss risiko at ikke alle rapporteringene blir fulgt opp i tide, kvalitetssikret eller i det hele tatt ferdigstilt i tide, dersom BOA medarbeideren blir syk på et uheldig tidspunkt. Rapporteringsperioder krever spesielt mye oppfølging fra BOA.

Hvis det økonomisk ikke er mulig å beholde stillingen, er det ønskelig at det igjen tilsettes på hjemmelen, før nye stillinger vurderes. Dette fordi dette er en fast hjemmel som har vært lenge, og som det er et stort behov for.

BOA aktiviteten blir spesielt sårbar med kun en ansatt i forhold til sykdom. Hvis BOA medarbeideren er borte en stund, så blir det nesten ingen framgang på prosjektene i perioden, uten at det er til stor tidsbelastning for de andre på avdelingen.

Dette betyr at de andre må sette betydelige ressurser på BOA arbeidet (bli kjent med/lese historikk, forstå sammenhengene i prosjekter), for å kunne følge opp små og større BOA aktiviteter. Tidsbruken i en slik situasjon blir ikke formålstjenlig, fordi de andre allerede har 100% stillinger som det knyttet til arbeidsoppgaver og forventninger til. Ethvert sykefravær vil slite på de andre på avdelingen, fordi BOA oppfølgingen er like stor i omfang. Dette betyr at det på en avdeling hvor det vanligvis er seks medarbeidere, til tider må utføre oppgavene med fire.

Sámi Journalisttaid Searvis Sámi allaskuvlla stivrii
30.11.2022

Cealkámuš

Sámi journalistihka oahppu lea dehálaš sámi servodahkii

Sámi journalisttaid searvvi (SJS) stivra háliida dákko bokte fuomášuhttit Sámi allaskuvlla stivrra das ahte sámi journalistihka bacheloroahppu lea dehálaš oahppofálaldat sámi servodahkii. SJS oaivvila ahte lea dehálaš ahte journalistihka oahppofálaldat gávdno sámegilli ja sámis.

SJS stivra sávvá Sámi allaskuvlla doalahit sámi journalistihka bacheloroahppu ain ovddosguvlui. SJS oaidná Sámi allaskuvla guovddáš alitoahppoásahussan. Mii oaivvildit ahte sámi journalistihka bacheloroahppu lea dehálaš oahppofálaldahkan sámi servodahkii. Oahppu sáhtta buoret heivehuvvot sámi mediaásahusaid dárbbuide.

SJS lea mearkkašan ahte sámi journalistihka bacheloroahppu ii leat lágiduvvon mañimuš oahppojagiid Sámi allaskuvllas iešguđetge sivaidda geažil. Dan šállošit ja sávvat ahte sámi allaskuvlla ja stivra bidjet návccaid nannet oahpu ja fágabirrasa Sámi allaskuvllas.

Sámi allaskuvla lea bidjan ollu barggu buoridit sámi journalista bacheloroahpu. Mii leat gullán ahte evaluerema mañjel lea ođđa oahppoplána ráhkaduvvon gos evalueren lea váldojuvvon vuhtii. Mis lea ballu ahte oahpu lea álkit heaittihit go álggahit.

Journalistihkas lea guovddáš rolla demokratiijas. Dieđuid juohkit, roggat ja čielggadit áššiid servodagas.

Heaittihit sámi journalistaoahpu váikkuha njuolggut sámi servvodahkii ja demokratiijai jos sámis ii leat girjás servvodatdigaštallan. Ovddit servvodatdigaštallama lea gáibideaddji doaimma ja oahppu lea buorre vuoddu dan dahkat. Oahppu lea maid máilmmi dehálaš sihkkarastin dihte kvalitehta mediain.

Sámi Journalisttaid searvvis diehtit ja oaidnit ahte sámi mediaásahusain lea buolli dárbu rekryteret bargiid ja sis lea váttis dan dahkat. NRK sámi ođasredaktevra muitala iFinmark neahttabáikkis 22.11.2022 NRKa hástalus gávdnat oahppan journalisttaid ja ahte lea dárbu ahte journalistaoahppu álggahuvvo fas:

- Om vi skal klare å lage en journalistikk som vi treffer vårt publikum med, så har vi behov for en egen journalistutdanning som klarer å produsere flere samiske journalister, sier nyhetsredaktør Roger Østby i NRK Sápmi i Karasjok.

Mánnga ásahusa leat ieža váldán ovddasvástádusa oahpahit ođđa journalisttaid. Dan oaidnit buorren, muhto ii sáhte eisege gilvalit sámi journalistabachelor oahpuin.

Mii oaivvildit dehálaš ahte Sámi allaskuvla doalaha sámi journalistihka bacheloroahppu boahhtevuođas ja almmuhit sámi journalistihka bacheloroahppu ohcan ládje.

Dearvvuođat,
SJS stivra

Oktavuodadiehtu: Anna Sunna,ságadoalli +46 70 180 0540, anna.sunna@gmail.com

Liŋkat máat čájehit sámi mediaid stuora dárbu virgádit journalistaid ja movt sii iežá geahčalit oahpahit journalistaid.

06.10.2021

Dálá dilis sámegeilat journalistat leat unnán ja hárbhallanprográmmain geahččalitge movttiidahttit ja skuvlet ođđa sámegeilat olbmuid mediasuorgái:

Yle Sápmi skuvle hárbhallanprográmma bokte ođđa sámegeilat mediabargiid – "In mun jurddaš, ahte suomaqillii barggašin dákkár barggu"

2022-05-16

Dal SVT ohcá aspiránttaid oahppoprográmmii mii álggahuvvo skábmamánus:

<https://www.svt.se/nyheter/sapmi/svt-s-pmi-ohc-olbmuid-oahppo>

30.05.2022

Dá leat NRK ođđa sámi taleanttat:

https://www.nrk.no/presse/nye-talenter-i-nrks-samiske-talent--og-rekrutteringsprogram-1.15972347?fbclid=IwAR3owU7DAB0b1cQMEGVum4_YuFruq2hwLqyvBxD-C7jji_3hWQPJekkfs_Y

Seastin 2023- bargiidossodaga árvvoštallan

Sámi allaskuvllas lea gáržon bušeahttadilli ja virgáidanproseassat leat bissehuvvon direktivrra bokte (26.10.22) dieđuin ahte virgáideamit eai galgga dahkkot ovdal go Sámi allaskuvlastivra lea mearridan virgevuoruheami juovlamánu 2023 stivračoahkkimis. Čuovvovaš notáhta lea árvvoštallan bargiidossodaga virge vákansas.

Duogáš:

Bargiidossodagas lea okta virgi vákansas 1.1.2023 rájes, sivas go seniorráđđeaddi arkiivajuogus lea cealkán eret virggistis 17.11.22. Allaskuvla arkiivadoaimma gullá bargiidossodaga vuollái. Arkiivvas lea leamaš 1 bargi bistevaš virggis (vuosttaškonsuleanta dásis) ja 2021as virgáidii allaskuvla seniorráđđeaddi arkiivii, sivas go lei váttis ollašuttit láhkagáibádusaid, beaktilmáhttit ja ovdánahttit arkiiva- ja áššemeannudanvuogádaga, čađahit digitaliserema ja sihkarastit arkiivva doaimmama ásaahas.

Dárboárvvoštallan:

Virggis mii dál biddjo vákansii, lea guoddán fágalaš ovddasvástádusa arkiiva- ja dokumeanttahálldašeamis ja arkiivadoaimma ásaahas lea sákka nannejuvvon dan áigodagas go virggehas lea leamaš virggis. Ovddasvástádusjuohku lea leamaš dárbbalaš arkiivvágáibádusaid čuovvuleapmái ja virggiin lea allaskuvla ožžon dárbbalaš gealboloktema, ja seammás lea arkiivasuorgi lea fuolahuvvon láhkagáibádusaid siskkoale. Dehálaš maiddá deattuhit ahte iešalddis arkiiva doarjjafunkšuvnna maid fállat eará ossodagaide, lea nannejuvvon áigodagas.

Arkiivva stuorámus dálá fokusa lea ahte Sámi allaskuvla lea lonuheame arkiiva- ja áššemeannudanvuogádaga 2023as ja ovdabargu lonuheapmái lea johtuibiddjon arkiivvas. Arkiiva- ja áššemeannudanvuogádat mii galgá fievrriduvvot ásaahussii lea vuogádat mii galgá geavahuvvot UH-sektoris ja leat ollu eará ásaahasat geat maiddá leat seamma proseassas go allaskuvla. Dan proseassas leat allaskuvlii biddjon olgguldas áigemearit, maid galgat čuovvut.

Prošeaktaplána prosessii ja prošeaktajoavku galget oktiibiddjot ja leat gárvásat juovlamánu 2022 (siskkáldas áigemearri). Dasto lea allaskuvllas 8 mánu ráhkkanahhtit organisašuvnna vuogádat lonuheapmái. Allaskuvlla eksterna ovtasbargu prošeaktii biddjo johtui borgemánu 2023 (ekstern áigemearri) ja skábmamánu 8.b. 2023 galgat leat ođđa vuogádagas (ekstern). Vuogádat lonuheapmi lea dehálaš ovdánahttindoaimma hálldahuslaččat, go ođđa vuogádagas leat veahkkeneavvut mat galget áššemeannudeami beaktilhahttit, álkidit, ja vejolaččat maiddá buorebut kvalitehtasihkarastit. Arkiivvirgi mii dál biddjo vákansii, lea virgi mii dássázi lea jođihan proseassa allaskuvlla bealis. SA gártá hirbmat hearckes dillái ja massit maiddá dan virggi kriitalaš ráhkkananfásas.

Bargiidossodagas lea ipmárdus dása ahte gárra ekonomalaš rámmaid geažil, lea dárbu vuoruhit virggiid váldodoaimmaide, oahpahussii ja dutkamii ja bargiidhoavda doarju dan. Dattege lea realitehta ahte bargiidossodat ii nákke dálá dilis jođihit arkiivalonuhanproseassa, mii juo lea johtuibiddjon ja maid lea dehálaš čađahit.

Váikkuhus seastimis:

Bargiidhoavda lea árvvoštallan movt sáhtttá ossodaga siskkoale juohkit doaimmaid mat gusket vuogádatlonuheapmái, muhto ossodagas ii leat dárbbalaš kapasitehta/gelbbolašvuolta mii dustešii buot osiid. Bargiidhoavda einnosta ahte dárbbalaš unnimusat bargi 50-100% virggis. Jus ii leat munni virgáidit olbmo dan funkšuvdnii, de lea bargiidhoavddas vuordámuš ahte biddjo jođanis bargu johtui

buot hálddahasossodagain, gos dahkko dárboárvvoštallan buot hálddahasvirggiin- geahččan dihte gos ja movt sáhttit allokeret resurssaid, geain lea dárbbalaš gelbbolašvuohta, vai nákcet čađahit arkiiva- ja áššemeannudanvuogádaga lonuheami. Bargiidossodat dárbbalaša resurssa arkiivadoibmii olggos 2023.

Mii guoská bistevaš arkiiva ráđđeaddivirgái, de dahkko ođđa árvvoštallan 2023as bargiidossodaga bealis. Ođđa arkiiva-ja áššemeannudanvuogádat buktá ođđa bargovugiid, vejolašvuođaid ja hástalusaid. Dálá virgi ii soaitte leat seamma relevántta jagi geahčen ja ferte čađahuvvot ođđa dárboárvvoštallan go ollet nu guhkás.

SDS-instituttets faglig vurdering av mulige vakante stillinger

Budsjettet til Sámi allaskuvla blir mindre i 2023. SDS-instituttet har 6 ansettelser under prosess, og alle ansettelsesprosesser har blitt midlertidig stoppet. Her er SDS-instituttets faglige vurdering av stillingene. Hovedprioriteringen til instituttet er å opprettholde studier som allerede er påbegynt. I strategiplanen 2022-2026 til Sámi allaskuvla så er intensjonen til høgskolen å styrke samiske språk feltet og også søke på universitetsstatus. Vi har per i dag studier på ntbegynnerstadiet i samisk, bachelor-, master- og doktorgradsstudium i samisk språk og litteratur. Instituttet har prioritert å beholde stillinger i samiske språkfeltet slik at studietilbudene i feltet kan fortsatt tilbys.

Det er mange seniorer i SDS-instituttet og innen 10 år er det mange fagansatte som kommet til pensjonsalderen, blant de er det mange professorer og fagansatte med førstestillingskompetanse. Og i språkfeltet har noen signalisert at de vil til andre stillinger og andre vil pensjonere seg. Fagmiljøet, spesielt i språkfeltet, er derfor skjørt.

Planen er å sette bachelor i samisk og litteratur, bachelor i journalistikk og duodji og design i gang høsten 2023. Vi har vurdert å utsette bachelor samfunnsfag, i den grunn at instituttet har lederskifte. Bachelor i reindriftsnæring, som nå er i gang, har blitt tilpasset slik at grunnkursene tilbys høsten 2023. Hvis journalistikkstillingen settes som vakant, kan ikke høgskolen tilby bachelor i journalistikk 2023.

SDS-instituttets vurdering av vakante stillinger

Instituttet vurderer å spare slik, vurderingen finnes videre i teksten:

Lektor språkvitenskap 50%

Forskningsstilling 50%

SÁÁL stilling 50%

Duodji professor 50%

Språkvitenskapstilling (fonetikk og fonologi) 50%.

Journaliststilling 100 %

Til sammen 3,5 stillinger

Sparingen i dette forslaget går mest ut på at ansatte ikke tiltrer stillingene før høsten 2023. En stilling, journaliststillingen, foreslås å være vakant hele 2023. Grunnet til en slik prioritering er da at det er merket øremerkede til SÁÁL stillingene og disse er vanskelig å sette som vakante, i tillegg er det et ønske om å beholde studietilbudet i samisk bachelor, master og PhD program.

Stillinger som vi har vurdere å opprettholde ved SDS-instituttet:

1) *Språkvitenskap 50 % faststilling*

Vi lyser stillingen ut på nytt, men forventer ikke at noen tiltrer stillingen før høsten 2023.

Derfor vil stillingen være i 50% vakant i 2023. Vi må få noen å fylle stillingen midlertidig, fordi de må undervise både i årsenhetsstudiet (BASA1 og BASA2), samisk språk og litteratur bachelor- og masterstudiet. SDS-instituttet har høsten 2023 løst problemet ved at vi fylte stillingen midlertidig. Hvis den som fylte stillingen ikke hadde tatt imot tilbud om stilling, så hadde det ikke vært en utfordring å tilby bachelorstudentene i samisk det studietilbudet de skulle få. Samtidig må vi lyse ut stilling på nytt slik at den kan fylles fast, fordi denne stillingen er knyttet til et fagfelt (fonetikk og fonologi) som er veldig spesifikk, vanskelig å finne

fagpersonell med slik kompetanse og fagfeltet er implementert de fleste studienivåene ved høyskolen samisk tilbud.

SDS-instituttet vurderer at denne stillingen må lyses ut på nytt om bachelor i samisk språk og litteratur skal opprettholdes.

2) 50% stilling til litteraturfeltet

Vi lyser ut faststilling, men vi tror ikke at noen tiltrer stillingen før høsten 2023.

Litteraturfeltet er skjørt, det er litteratur i både i bachelor-, master- og PhD-nivået. Vi har per dag tre fagansatte i litteratur, en professor og to lektorer. To av de begynner å nærme seg pensjonsalderen. SDS- instituttet må sikre at vi har ansatte i alle fagfelt til tid og en annen. Professoren som å i feltet er hovedredaktør i SDÁ (Samisk vitenskapelige tidsskrift) og det opptar 40% av deres arbeidstid, det betyr at de har bare tid til 10% undervisning og veiledning og dette medfører utfordringer på de høyeste studie nivåene, som samisk master og samisk PhD. I de 10% så veileder vedkommende doktorgradsstipendiat(er). Derfor er det 40% færre i ansatte på litteraturfeltet enn til vanlig. Det er viktig å beholde og rekruttere nye fagansatte til litteratur feltet. Om vi ikke har professor eller førstepstillingskompetanse i feltet vil ringvirkningene vært så store at vi hadde hatt utfordringer med kvalitetskravene vi har for SÁM MA og SÁM PhD. Her har vi muligheten å ansette professor II som kan undervise i PhD nivået, slik at vi kan fylle de delene som trengs, men allikevel så er professor II et usikkert moment og det er en risk å sette studiene våres på en professor II.

Derfor prioriterer SDS- instituttet å lyse ut en ekstrahjemmel til litteraturfeltet.¹ Vi gjør oppmerksom på at SDS-instituttet kun har 40% hjemmel, og det har ikke blitt gitt midler til ekstrahjemmelet fra styret. SGS instituttet prioriterer stillingene slik at instituttet klarer å dekke de resterende prosentene i stillingen gjennom rammebevilgningen eller eksterne tildelinger.

3) Sørsamisk SÁÁL 100% stilling

KD (Kunnskapsdepartementet) har bevilget ekstra midler til å øke stillinger til begynnerutdanningen, men signalene vi får nå er at disse midlene får vi ikke etter 2024, og da er det usikkert hvordan det blir med denne fremover. Det var en søker til denne stillingen. Sámi allaskuvla har tilbydd dette begynnerkurset i sørsamisk sammen med Sijte Jarngen i Hattfjelldal i 2021 og 2022. Vi har gode opplevelser med denne og det var stor interesse for studietilbudet. I og med at vi fikk melding om at bevilgningen ikke forlenges, så må vi vurdere om vi kan sette noen i fast stilling. Det er øremerkede midler til denne stillingen og instituttet ser at det ikke er mulig å sette denne stillingen vakant.

1. Lulesamisk SÁÁL100 % stilling

KD (Kunnskapsdepartementet) har bevilget ekstra midler til å øke stillinger til begynnerutdanningen, men signalene vi får nå er at disse midlene får vi ikke etter 2024, og da er det usikkert hvordan det blir med denne fremover. Stillingen er lst ut to ganger, men ha rikke hatt reelle kandidater. Instituttleder har tatt kontakt med potensielle søkere. Det er

¹ En høgskolelærer ble ferdig masteren i fjor, og masteren var skrevet i litteraturfeltet, men stillingen til vedkommende er knyttet til begynnerutdanningen og kan ikke undervise og veilede i de høyere studiene.

øremerkede midler til denne stillingen og instituttet ser at det ikke er mulig å sette denne stillingen vakant. Stillingen lyses ut på nytt, men som et vikariat.

Stillinger som GDS-instituttet vurderer som kan være vakante

1. 100% Samfunnsvitenskapsstilling (reindriftsnæring og tradisjonell kunnskap)

SDS- instituttet fikk 2 ekstra hjemler fra SDS styret i 2022, som vi selv kunne bestemme til hvilke fagfelt vi setter disse i. Det var ingen ekstra midler til disse stillingene.

SDS-instituttet satt den ene stillingen av til samfunnsvitenskapsfaget, til reindriftsnæring og tradisjonell kunnskapsfeltet. Bachelorprogrammet i Reindriftsnæring er i gang, og vi trenger minst 2,5 stillinger til å gjennomføre den. Og da er det slik at ikke alle læreplaner har blitt oppdatert i studiet etter evalueringen i 2021. Dette var også en av grunnene hvorfor det ble prioritert en fagstilling til dette studiet. Dette påvirker også studiene SER 180, 181, 182, og 183, siden det mangler fagressurser å gjennomføre så mange studiepoeng. Her kan det blir nødvendig å vurdere om man klarer å tilby disse studieenheter neste år. Vi har hatt planer i lengere tid å søke på masterstudier i dette fagfeltet, også mot dette fagfeltet. Samfunnsfag har ansatte som er i pensjonsalder, og vi må begynne å planlegge hvordan vi skal håndtere generasjonskiftet. I dag har vi lektorer og ansatte med førstestillingskompetanse som underviser i BA programmet til reindriftsnæringen.

Konsekvens av sparing: Vi må spare på denne stillingen inntil noen av fagansatte pensjonerer seg. Vi planlegger å sette i gang studier i tradisjonell kunnskap høsten 2024, og den må vi begynne å planlegge i oktober-november 2023. Her må vi se om det er mulig å holde på denne planen.

2. 50% forskningsstilling som vakant.

Den ansatte, som er i stillingen i dag, får en midner stillingsprosent i januar. Den ansatte har arbeidet i instituttet vårt som forsker, og har ikke hatt særlig til undervisning. Vedkommende har hatt mange prosjekter som de har arbeidet med så lenge de har vært på høgskolen, den ansatte har samarbeidet med andre institusjoner gjennom prosjektene og på den måten fremmet samfunnsbehov innenfor sitt fagfelt. Internt så har den ansatte jobbet mye i felles gjøremål, i forskjellige styrever, utvalg, arbeidsgrupper osv. Vedkommende har også undervist i noen studier som f.eks. i ofelaš-prosjektet.

Det blir mindre av slike folk i SDS-instituttet som kan bli med i felles prosjekter som fagansatte blir spurt om å delta. Det vil si at det blir vanskeligere å finne en fagansatt som har tid til å bli med sånne prosjekter. Ellers har den ansatte produsert forskningspoeng til fagfeltet sitt og disse blir jo betydelig mindre av uten vedkommende.

3. 50% stilling nordsamisk SÁÁL som vakant

Vi har fått permisjonsøknad fra en ansatte at den ansatte søker permisjon for et halvt år i 2023. Vedkommende har rett til å få permisjon.

I høsten 2023 annonserer vi 2 grupper i SÁÁL 1 og SÁÁL 2, og da trenger vi fagressurser til å gjennomføre disse studiene, og til det trenger vi en 100% stilling for et halvt år. Disse studiene er populære, og fungerer som rekrutteringsgrunnlag for Nordsamisk semesteremne (Dsálbo), som tilbys rett etter SÁÁL studiet, vår 2024 og for bachelorstudiene høst 2024 og derfor prioriterer vi å sette to grupper det skoleåret og. Samtidig så fyller vi samfunnsansvaret til de nordsamisk og språksenterets utviklingsarbeid siden vi også samarbeider med dem.

Det kan bli mindre tid, om det i det hele tatt blir tid, til å snakke med språksentrene om samarbeid. Kan få ringvirkninger for rekrutteringen.

Dsálbo kan bli dyrere i 2023 siden vi har to grupper i SÁÁL 1 ja SÁÁL 2 i høst og da forventes det at studiegruppa til Dsálbo blir større enn vanlig, og da går det mere fagressurs til å gjennomføre studiet og man må finne løsning på det. Vi dekker den ansattes arbeidstid med interne fagressurser våren 2023.

4. 50% stilling som høgskolelektor i språk vakant i 2023

Den ansatte har allerede vært i halvstilling dette året. Andre språkansatte må fylle de 50% av undervisning som vedkommende skulle ha gjort. Dette løses ved at vi har doktorgradsstudenter som har 25% obligatorisk arbeidstid, men dette er bare en midlertidig løsning, og fordi det passet til denne doktorgradsstipendiats fagfelt akkurat nå. Men det kan bli en utfordring å tilby fagressurser til andre prosjekter og til SLU-instituttet (Samiske lærerutdanninger) neste år.

Dette resulterer i at den ansattes forskningstid blir mindre, og da tar det lenger tid før vedkommende blir ferdig med PhD-oppgaven, og det igjen kan påvirke publikasjonspoengene.

5. 50 % stilling som professor i duodji vakant i 2023

Den ansattes stilling blir mindre i januar, og da må vi klare oss uten hennes stillingsnivå og stillingsprosent neste år (2023). SDS-instituttet har vurdert at vi ikke starter DUO MA høsten 2023. I 2024 må vi planlegge å sette DUO MA i gang. Om vi bare starter DUO BA høsten 2023, så klarer vi oss uten professoransatt, når den ansatte muligens veileder DUO MA student og underviser litt i DUO MA programmet og fungerer som veileder i duodjifeltet. Og likevel uten professor, så må det ansettes en 100% i duodji og kunstfeltet i tillegg, hvis begge programmer skal startes samtidig, eller gjennomføres i de samme årene.

Situasjonen per dags dato er at vi bare har 2,5 faste stillinger i 2023, men her er det også forskningstid i tillegg. 2,5 stillinger prosentmessig er på grensen å holde bachelorstudiet oppe. Professor har også produsert publiseringspoeng gjennom årene, og de forminskes selvfølgelig nå som stillingen til vedkommende blir mindre. Hvis vi ikke får den vakante stillingen tilbake i 2024, så kommer det å bære større ringvirkninger, for da kan vi ikke starte DUO MA før DUO BA studiet er ferdig.

Duodji- og kunstfeltene er de studiene og har de kandidatantallene som gir mest bevilgning til høgskolen ifølge MDs utdanningsbevilgningskategorier. Vi har 3 fagansatte i fast stilling og en doktorgradsstipendiat i ansettelse, som vi ansetter hvert fjerde år, vedkommende har vanligvis et obligatorisk år de første årene. SA har to programstudier i dette feltet, BA og MA studier. SDS-instituttet fikk ekstra hjemler fra styret i 2022, som instituttet fikk bestemme

hvor de settes. Og disse ville vi prioritere til duodji/kunstheltet, fordi vi vet hvor skjørt det fagfeltet er og hvilke krav fra staten det er for å gjennomføre disse studiene. Hvis vi skal klare å sette i gang to programmer, trengs ikke å være på samme år, så må vi legge til en stilling til duodji/kunstheltet, og gjerne en med førstestillingskompetanse.

Økonomisk blir det (brukt 2022 satser og tatt 3 studenter)

OKT 301 1 gruppe (55.600* 0,75 studieenhet) = 41.600, -

OKT 302 1 gruppe (55.600* 0,75 studieenhet) = 41.600, -

Duo 303 1 gruppe (114.600*0,75 studieenhet) = 85.950, -

Til sammen utgjør det 169.150, - dette året (2023)

I tillegg så mister vi forskningsproduksjon, vi har ikke publiseringstall eller investeringssum til det.

6. 100% stilling i journalistikk vakant hele 2023

SDS-instituttet har planlagt å sette i gang bachelor i journalistikk høst 2023. BA-studiet i journalistikk har blitt evaluert og oppfølgingsarbeidet er gjort, resultatet av oppfølgingsarbeidet er at programstudiet blir mellom 700 000 – 1 million kroner billigere, besparingen kommer av at vi ikke trenger så mange gjesteforelesere og sensorer. I tillegg har støttefagene i filmstudier blitt tatt vekk fra programmet. Høgskolen har per i dag ansatte i fast stilling, 2 førsteamanuenser og en lektorstilling som skal utlyses. Med disse fagressurser klarer vi å gjennomføre dette programstudiet. Og om studiet ikke blir satt i gang, da kan arrangere vi noen studieenheter i JOU BA nivået, da dette bringer inn mer bevilgninger til SA enn samfunnsfags studieenheter. Vi kan også bruke de to faste stillingene som ressursen i andre fagfelt, som samfunnsfag og samisk språk. Professor II i JOU blir ferdig i stillingen sin til jul, og det er ikke nødvendig å forlenge stillingen til vedkommende.

Økonomisk så utgjør denne vakansen så mye (brukt 2022 satser og tatt med bare 6 studenter) for året 2023. Påvirkning er også for 3 år fremover i tid, de to siste årene har vi ikke gjort en utregning på.

JOU kult.jorn- gruppe (45.200* 1,25 studieenhet)= 56.500,-

JOU sos.mediat 1 gruppe (45.200* 1,25 studieenhet)= 56.500,-

JOU urfolksjour. 1 gruppe (45.200*1,25 studieenhet) = 56.500, -

Til sammen utgjør dette 169.500, - dette året (2023)

JOU BA utsettes og da mister vi 6 studenter. Dette er selvfølgelig ikke bra for det samiske samfunnet, for det er et behov for samiske journalister.

GDS-goadi fágalaš árvoštallan vejolaš vakánta virggiin

Sámi allaskuvllas gáržu bušeahhtadilli jagi 2023. GDS-goadis leat 6 virgáibidjama proseassa vuolde, ja buot virgeproseassat leat dál gaskaboddosaččat bissehuvvon. Dá lea GDS-goadi fágalaš árvoštallan virggiid birra. Váldo vuoruheapmi goadi bealis lea doalahit oahpuid jođus mat leat álggahuvvon. Sámi allaskuvlla strategiijaplánas 2022-2026 lea allaskuvlla áigumuš nannet sámegeiel suorggi allaskuvllas ja maiddái ohat universitehta stáhtusa. Mis lea dál álgodási oahput sámegeielas, bachelor master ja doavttergráda oahppu sámegeielas ja girjjálašvuodas. Goahti lea vuoruhan doalahit sámegeiel suorggis virggiid vai oahppofálaldagat bissot doppe.

GDS-goadis leat mánga seniorat ja 10 jagi sisa leat ollu fágabargit geat ollejit ealáhat ahkkái, dáid gaskas leat mánga professorat ja vuosttašvirggehasa. Giellasuorggis leat maid moattes signaliseren ahte háliidit eará virggiide ja moattes háliidit ealáhahkii mannat. Fágabiras, erenoamážit giellasuorggis, lea rašši.

Čakčat 2023 lea plána bidjat johtui bachelora sámegeielas ja girjjálašvuodas, journalistihkas ja duojis ja hábmemis. Mii leat árvoštallan manjdit servodatfága bachelora, sivas go goadis molsašuvvá goahtejođiheaddji. Boazoealáhus bachelor, mii dál lea jođus, lea heivehuvvon dan láchkai ahte vuodđokurssat fállujuvvojit čakčat 2023. Jus journalistihkka virgi bidjo vakántii de eat sáhte fállat journalistihkka bachelor 2023.

GDS-goadi árvoštallan vakánta virggiide

Goahti lea árvoštallan seastit ná, dáid árvoštallan gávdno vuolleis teavsttas:

Lektor gielladieđa 50%

Dutkanvirgi 50%

SÁÁL virgi 50%

Duoji professor 50%

Gielladieđavirgi (fonetihkka ja fonologija) 50%.

Journalistta virgi 100 %

Oktiibuot 3,5 virggehasa

Dán evttohusas lea eanemus seastin go virggehasat eai boađe virgái ovdal čakčat 2023. Okta virgi, journalistihkavirgi, evttohuvo vakántan olles 2023. Váldosivvan dán vuoruheapmái lea ahte SÁÁL virggiide lea merkejuvvon ruhtadeapmi ja daid lea váttis bidjat vakántii, seammás lea dáhttu doalahit badjin sámegeielat suorggi bachelor, mastera ja PhD dási.

Virggit maid leat jurddašan doalahit GDS-goadis:

1) *Gielladieđa 50% fástavirggi*

Álmmuhat virggi ođđasit, muhto eat vuordde ahte virggehas lea sajis ovdal čakčat 2023. Dan dihte boahat virgi leat 50% vakántan 2023. Dán virgái lea baggu gávdnat olbmo ja bidjat virgái gaskaboddosaččat, go son ferte oahpahit sihke jahkeovttadat ohppui (BASA1 ja BASA2), sámegeiela- ja girjjálašvuoda bachelor- ja masteroahpus. GDS-goahti lea čakčat 2023 čoavdán dán čuolmma go virgádeimmet gaskaboddosaččat olbmo. Jus dát olmmoš ii livčče váldán virgefálaldaga vuostá de ii livčče hástalus fállat sámegeiela bachelor studedeanntaide oahppofálaldagaid maid galge oažžut. Seammás ferte maiddái almmuhit virggi ođđasit vai dasa

oaččut fástaolbmo, go dát virggehas lea maiddái dakkár fágasuorggis (fonedihkka ja fonologija) mii lea hui spesifihkka, lea váttis gávdnat dán gelbolašvuoda ja dát fágasuorgi maid eanaš sámegeiat oahppodásiin allaskuvllas.

GDS-gohti árvvoštallá ahte dán virggi ferta álmuhit ođđasit jus galgá doalahit sámegeiela ja girjjálašvuoda bachelora badjin.

2) *Girjjálašvuodasuorgái 50% virgi*

Álmmuhat 100% fástavirggi, muhto ii leat doaivva oazžut virggehasa sadjái ovdal čakčat 2023. Girjjálašvuoda suorgi lea rašši, sihke bahcelor, master ja PhD dási oahpuin lea girjjálašvuoha. Dál leat golbma fágavirggehasa girjjálašvuodas, okta professor ja guokte lektora. Guovttes dain lahkonit ealáhat agi. GDS- goađis lea dárbu sihkkarastit ahte mis leat buot fágasurggiin bargit sajis áiggis áigái. Professor gii lea suorggis lea SDÁ válddoaimmaheaddji ja sus mánná 40% SDÁ doibmii, dat mearkkaša ahte sus bargoáiggis ii leat earágo 10% oahpahasáigi ja bagadallamii ja dagaha hástalusá bajimusdási oahpuide, nugo SÁM MA ja SÁM phd. Dien 10 % son bagadallá doavttirgráda stipendiáhtta (-id). Dan dihte lea girjjálašvuodasuorggis dál 40% virggehas unnit go dábálaččat. Lea dehálaš doalahit ja rekrutteret ođđa virggehasaid girjjálašvuoda suorgáid. Jus mis ii leat professor dahje vuosttašvirggehasat dán suorggis, de das lea nu stuorra váikkuhus ahte mii eat nagodivčče de doalahit bajit kvalitehtagáibádusaid mat mis leat SÁM MA ja SÁM PHDs. Dákko lea vejolašvuoha virgádit professor II virggehasaid geat sáhttet oahpahit phd dásis vai mii deavdit dain oasi mii dárbbasuvvo, dattege lea II professorat hui raši ja lea riska iežamet oahpuid bidjat II-professoriid duohkai.

Danne GDS- goahti vuoruhii ge girjjálašvuodasuorgái almmuhit liigehjemma dása.¹ Mii fuomášuhttit ahte dása ii leat GDS goađis earo 40% hjemma, ja liigehjemma ii lean addon liige ruhtadeapmi stivrras. GDS-goahti vuoruha virggiid nu ahte nagoda gokčat nubbi oasi dán virggis rámma dahje liige juolludemiid bokte.

3) *SÁÁL lullisámegiela virgi 100%*

MD (mqhtodepartemeanta) lea juolludan liige ruhtadeami lasihit virggiid álgooahpahusa nammii, muhto signála dál lea ahte dát ruhtadeapmi ii šat addo 2024 rájes, ja de lea eahpesihkkar mo dainna šaddá ovddasgavlui. Dán virgái lei okta ohcci. Sámi allaskuvla lea fállat lullisámegiela álgodási oahpahusa ovttas Sijte Jarngen Aarbortes 2021 ja 2022. Mis leat buorit vásáhusat dainna ja lei stuorra beroštupmi oahppofálaldahkii. Sivas go 2022 lea boahtán diehtu ahte ruhtadeapmi ii guhkiduvvo ferta veardádallat sáhttit virgádit fásta virggi. Dáid virggiide lea merkejuvvon ruhta ja goahti oaidná ahte eat sáhte bidjat dán virggi vakántan.

4) *SÁÁL julevsámegiela virgi 100%*

MD (máhtodepartemeanta) lea juolludan liige ruhtadeami lasihit virggiid álgooahpahusa nammii, muhto signála dál lea ahte dát ruhtadeapmi ii šat addo 2024 rájes, ja de lea eahpesihkkar mo dainna šaddá ovddasgavlui. Dát virgi lea álmuhuvvon guktii, muhto eai leat

¹ Mannan jagi gearrgai okta allaskuvla oahpaheaddji iežas masterin sámegeielas, sus lea masterbargu čállon girjjálašvuodas, muhto su virgi lea čatnon álgooahpahussii ja son maid ii sáhte oahpahit ja bagadallat bajit dási oahpuin.

leamaš reella ohccit. Goajtejođiheadji lea váldán oktavuoda vejolaš ohcciiguin. Dáid virggiide lea merkejuvnon ruhta ja goahti oaidná ahte eat sáhte bidjat dán virggi vakántan. Virgi álmuhuvvo ođđasit, muhto vikariáhtain.

Virggit maid GDS-goahti árvvoštallá sáhtit doalahit vakántan

1) *Servodatdieđavirggi 100% (boazoealáhus ja árbevirolaš máhttu)*

GDS- goahti oaččut GDS- goahti stivrras 2 liige "hjemmela" 2022, maid beasaimet ieža mearridit guđe fágasurggiide vuoruhat daid. Dáidda virggiide ii lean liige ruhtadeapmi.

GDS-goahti vuoruhii nuppi virgi servodatdieđafágii, fágasuorgái boazoealáhus ja árbevirolaš máhtui. Mis lea jođus Boazoealáhus bachelor(BEA BA) prográmma, ja dasa dárbbahat goit 2,5 virggi čađahit. De lea nu ahte mis eai leat buot oahppoplánat ođastuvvon dien oahpus, manjel go oahppo evaluerejuvvui 2021. Die lea maiddá okta dain sivain manne dán fágasuorgái vuoruhuvvui fágavirgi. Dát čuohcá maid njuolgut SER 180, 181, 183 ja 182 oahpuide, go doppe váilu fágaresurssa ná ollu oahppočuoggái čađahit. Dás sáhtá dagahit ahte ferte veardidit nagodat go buot dáid oahppoovttadagaid fállat boahhte jagi. Servodatsuorggis leat virggehasat geat leat ealáhatagis ja doppe maid ferte plánegoahtit mo dustet buolvvaid molssašuhhtima. Otne lea mis boazoealáhus BA prográmmas lektorat ja 1.virggehas ja muđui doavttirgrádivirggehasat geat oahpahit.

Váikkuhus seastimis: Mii fertet seastit dán virggi dasságo muhtin fágabargi manná ealáhahkii. Mis lea gal plána bidjat johtui árbedieđu oahppu čakčat 2024, ja dan fertet plánegoahtit skábman 2023. Ferte oaidnit lea go vejolaš doalahit dán plána.

2) *Dutkanvirgi 50 % virgi vakántan.*

Bargi unnida virge proseantta ođđajagi mánus. Dáláš bargi lea min goađis bargan dutkin ja sus ii leat leamas nu ollu oahpaheapmi. Sus lea leamaš ollu prošeavttat maiguin lea barggan čađat go leat leamaš allaskuvllas, son lea doalahan ovttasbarguid eará ásahusaiguin prošeavttaid čađa ja dakko bokte ovddidan servodatdárbu iežas fágasuorggi siskkobealde. Siskkáldasat lea bargi ollu bargan oktasaš doaimmaiguin, iešguđetlágan stivrraiguin, lávdegottiiguin, bargojoavkkuin jna. Lea maiddá oahpahan muhtin oahpuin nugo ofelašdoaimmas.

GDS- goađis unnot dakkárat leat geat sáhtáše searvat oktasaš doaimmaide gosa fágabargit jerrojit. Dat mearkkaša ahte šaddá váddáset gávdnat fágabargiid gain lea áigi dákkár bargguide searvat. Muđui lea maiddá bargi produseren dutkan čuoggáid fágasuorgái ja dat dieđusge dagaha ahte diet maid unnot su mielde.

3) *SÁÁL davvisámeigiella virgi 50% vákántan*

Mii leat ožžon ohcama ahte ohccá permišuvnna jahkebeali 2023. Ja sus lea riekti oažžut permišuvnna.

Čakčat 2023 álmмуhat mii guokte joavkku SÁÁL 1as ja SÁÁL 2is ja dalle mii dárbbášat fágaresurssa dáid oahpuid čađahit, dása dárbbášat 100% bargi jahkeballái. Dát oahput leat bivnnuhat ja leat maiddáid rekrutterenvuođđu álggos lohkanbadjeohppui (Dsálbo), mii fálo njuolga maŋnel SÁÁL oahpu, giđđat 2024 ja bachelor oahpuide čakčat 2024 ja danne vuoruhat guokte joavkku bidjat johttui maiddáid dán skuvlajagi. Seammás mii maiddáid deavdit servodatovddasvástádusa davvisámegielaigiidda ja giellaguovddáš ovddidanbarggu go lea maiddáid sin ektui ovttasbargu.

Šaddá unnit áigi jus obanassiige áigi gulahallat ovttasbarggu birra giellaguovddážiiguin. Sáhtta čuohcat rekruteremii.

Dsálbo 2023 sáhtta šaddá divrasabbot go mis leat leamaš 2 joavkku SÁÁL 1 ja SÁÁL 2 čakčat 2022 ja de lea vuordimis ahte Dsálbo oahppu šaddá stuorit joavku go láve ja de mannet eanet fágaresurssat oahpu čađaheapmái ja dasa sáhtta fertet gávdnat čovdosa. Mii gokčat bargi bargoáiggi siskáldas fágaresursaidnuin giđđat 2023.

4) Allaskuvlalektor gielas 50% virggi vakántan 2023

Son lea juo dán jagi leamaš barggus dušše bealle virggis. Eará giellabargit fertetit deavdit dan 50% maid son livčče galgan oahpahit. Dien nagodat čoavdit go leat doavttirgrádstudeanttat main lea 25% geatnegahtton bargoáigi, muhto de lea dušše gaskaboddosaš čoavddus, ja dan dihte go heivii dán doavttirgrádstipendiántii fágasuorgái dán vuoro. Muhto de sáhtta šaddat hástalus fállat fágaresurssat eará doaimmaide ja SOÁ-gohtái boahte jagi.

Dát maiddáid dagaha ahte su dutkanáiggi unnu, ja manná vel guhkit áigi ovdal go son geargá iežas Phd -dutkkusin, ja sáhtta dáinna lágiin čuohcat publikašuvvna čuoggáide.

5) Duodjeproffessor 50 % virgi vakántan 2023

Son unnida virggi ođđajagi mánuš ja mii fertet de birget su virgedási ja virgeproseanta haga boahte jagi (2023). 2024 ferte plánegoahit DUO MA álgima. Jus dušše DUO BA álggahuvvo čakčat 2023, de birget professorvirggehasa haga, go de son vejolaččat bagadallá DUO MA studeanta ja veahá oahpaha DUO MA prográmmas ja doaibma bagadalliin duodjesuorgái. Almmatge professora virggi haga, de ferte vel virgáduvvot 100% virgi lassin duodji ja dáiddasuorggis jus goappašat prográmmaoahput galget álggahuvvot oktanaga dahje čađahuvvot seamma jagiid.

Mis lea dat dilli ahte lea dušše 2,5 fástavirgi 2023, muhto das lea maiddáid mielde dutkanáigi. 2,5 virgeproseanttain lea jo rájá nalde doalahit bacheloroahpu badjin. Professor lea maiddáid produseren publiserenčuoggáid áiggi čađa, diet dieđusge unnot dál, go son unnida virggi. Jus eat oažžu vakánta virggi ruovttoluotta 2024 de lea stuorit váikkuhusat, go de eat sáhte álggahit DUO MA oahpu ovdal go DUO BA oahppu lea gárven iežas oahpu.

Duodji ja dáiddasuorgi leat dat oahput ja kandidáhttat logut mat addet eanemus ruhtadeami allaskuvlii MD oahppo ruhtadankategorijaid mielde. Mis leat 3 fágavirggesa fástavirggis ja okta doavttirgrádavirggesa virggis, maid virgádit juohke njealját jagi, sus lea dábálaččat geatnegahtton jahki daid vuosttaš jagiid. SAs leat guokte prográmmaoahpu dán suorggis, BA ja MA oahput. GDS- goahti oaččui stivrras 2022 liige hjemmeliid, maid goahti beasai ieš mearridit masa vuoruha. Dien mii áigguimet vuoruhit duodje/dáiddasuorgái, go mis diehtit man hearki dát fágasuorgi lea ja makkár gáibádusat lea stáda bealis čađahit oahpuid. Jus galget nagodit bidjat johtui guokte prográmma, ii dárbbas seamma jagi ge, de lea dárbu lasihit ovttá virggesa duodji/ daidda suorggis, áinnas 1. virggesa dásis.

Ruđalaččat dahká (atnán 2022 satsáid ja váldán 3 studeanta)

OKT 301 1 joavku (55.600* 0,75 studieenhet)= 41.600,-

OKT 302 1 joavku (55.600* 0,75 studieenhet)= 41.600,-

Duo 303 1 joavku (114.600*0,75 studieenhet)= 85.950,-

Oktiibuot dahket dát 169.150,- dán jagi (2023)

Dasa lassin massit maid dutkanprodukšuvnna, dasa eai leat mis publiserenlogut ja ruhtadansupmi.

6) Journalistihkka virggi 100% virgi vakántan olles 2023

GDS -goahti lea plánen álggahit BA jour. oahppu čakčat 2023. BA journalistta oahppu lea

evaluerejuvvon ja čuovvulan bargu lea dahkkon, boadus čuovvulanbarggus lea ahte prográmmaoahppu galgá boahtteáiggis hálbut gaskkal 700 000 – 1 mill. ruvno, seastin lea ahte eai dárbbas nu ollu guosselogaiddalliid ja sensoriid. Lassin lea doarjjafága filbmaoahppu ollásit váldon eret prográmmaoahpus. Allaskuvllas leat otne fágavirggesa fástavirggis, 2 vuosttaš amanueanssa ja okta lektorvirgi mii galggašii álmuhuvvot. Daid fágaresurssaiguin mii nagodat čađahit dán prográmmaoahpu. Jus dattege ii dát oahppu álggahuvvo, de sáhttit boahtte oahppojagi lágidat muhtin oahppoovttadagaid juogo JOU BA dásis, go dát buktá eanet ruhtadeami SAii go servodatfága oahppoovttadagat. Mii sáhttit maid geavahit virggesasaid gain lea fásta virgi resursan eará fágasurggiin, nugg servodatfágas ja sámegielfágas. JOU professor II virggesas nohká virgi dál juovllaide, ja de ii leat dárbu guhkidit su virgi.

Ruđalaččat dahká dát vakánta ná (atnán 2022 satsáid ja váldán dušše mielde 6 studeanttaid) jagi 2023. Váikkuhus lea maidai jahkái golmma jahkái ovddasguvlui, dan guovtti mañimuš jagiid eat leat rehkenastán mielde.

JOU kult.jorn- joavku (45.200* 1,25 studieenhet)= 56.500,-

JOU sos.mediat 1 joavku (45.200* 1,25 studieenhet)= 56.500,-

JOU urfolksjour. 1 joavku (45.200*1,25 studieenhet)= 56.500,-

Oktiibuot dahket dát 169.500,- dán jagi (2023)

JOU BA mañiduvvo ja dan oktavuodas massit 6 studeantta. Dát diedusge ii leat buorre sámi servodahkii, go sámi journalistihkaide lea dárbu.

Sámi allaskuvlla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 22/00631-2 Arkiivakoda. 010
 Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

SÁMI ALLASKUVLLA CAMPUS STRUKTUVRA - MEARRÁDUS

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

1. Campus Diehtosiida doalahuvvo Sámi allaskuvlla áidna campusin
2. Ásahuvvo lohkanbáikki (doppe gos dihto oahput fállujuvvojit bastevaččat) Ájluktii ja Snåasai, jus dasa oažžu sierra ruhtadeapmi.
3. Ásahuvvo bargobáikki Ájluktii. Snåasai ásahuvvo bargobáikki jus dasa oažžu sierra ruhtadeami.
4. Álggahuvvo kárten gosa sáhtta ásahit geabbilis oahppobáikkiid (doppe gos oahput fállujuvvojit áiggis áigái)
5. Kártema vuođul ráhkaduvvo oahpuid guhkitáigge plána; goas, gos ja makkár oahput fállat
6. Álggahuvvo kárten E-campusa ásaheami oktavuodas
7. Kártema vuođul ráhkaduvvo guhkesáigge plána E-campus oahpuide; goas ja makkár oahpuid fállat
8. Álggahuvvo guorahallan ahte galgá go ásahit lohkan- ja bargobáikki nuortadavvi sámi/mearrasámi guvlui, gosa ja makkár oahput doppe galget fállujuvot
9. Álggahuvvo guorahallan ahte galgá go ásahit lohkan- ja bargobáikki suoma ja ruota beale Sápmái, gosa ja makkár oahput doppe galget fállujuvot

/

1. Campus Diehtosiida opprettholdes som Samisk høgskoles eneste campus
2. Det etableres studiested (der hvor studier tilbys fast) på Drag og i Snåsa, hvis det oppnås særskilt finansiering til det.
3. Det etableres arbeidssted på Drag. Snåsa etableres som arbeidssted dersom det oppnås særskilt finansiering.

4. Det igangsettes en kartlegging av hvor fleksible utdanningssteder kan etableres (der hvor studier tilbys fra tid til tid)
5. Med bakgrunn i kartleggingen lages det en langsiktig studieplan; når, hvor og hvilke studier som skal tilbys
6. Det igangsettes kartlegging av E-campus etablering
7. Med bakgrunn i kartleggingen lages det en langtidplan for E-campus studier; når og hvilke studier som skal tilbys
8. Det igangsettes en utredning om en eventuell etablering av studie- og arbeidssted i øst-nord samisk/sjøsamisk område, hvor og hvilke studier som skal tilbys **der**
9. Det igangsettes en utredning om en eventuell etablering av studie- og arbeidssteder på finsk og svensk side av Sápmi, hvor og hvilke studier som skal tilbys **der**

Mildosat/Vedlegg:

- 1 Gulaskuddanreive b. 11.05.22 – Høringsbrev datert 11.05.22
- 2 Gulaskuddancealkámušat/høringsuttalelser fra:
 - Dutkiidsearvvis – Forskerforbundet
 - NTL
 - Oahppolihtus – Utdanningsforbundet
 - Oahppohálddahusas – Studieadministrasjonen
 - Bargiidossodagas – personalavdelingen
 - Annika Pasanen
 - Sara Ellen Eira Heahtta
 - Mikkel Nils Sara ja earát / Mikkel Nils Sara med flere
- 3 Bargojoavkkuid vástádusat semináras 18.8.2022, joavkkut 1- 9 / Svar fra arbeidsgruppene på seminaret 18.8.22, grupper 1 – 9.
- 4 Bargojoavkku evttohus čakčamánu -22/Arbeidsgruppas forslag september -22
- 5 Uttalelse campusstrategiplan ÅS faagedáehkie 21.11.22

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Ulbmil ođđa campusstruktuvrrain lea hábmēt oahppo- ja bargobáikestruktuvrra Sámi allaskuvllii mii galgá veahkehit allaskuvlla doalahit ja ovdánahttit fágalaš dási ja gávndat buori čovdosa mii veahkeha rekrutteret ja doalahit sihke studeanttaid ja bargiid.

Sámi allaskuvla álggahii campusstruktuvrra proseassa cuoŋománus 2021. Bargojoavkkus ledje mielde čuovvovaččat:

- direktvra
- SOA goahtejođiheaddji
- GDS goahtejođiheaddji
- Teknologiija- ja doaibmahoavda
- Lohkanguovddáža jođiheaddji
- Berit-Ellen Juuso, bargiidáirras

Bargojoavkkus galggai maid studeanttaáirras, muhto studeanttavira ii nammadan ovttage.

GDS goahtejođiheaddji Anne Britt K. Hætta lea jođihan bargojoavkku.

Bargojoavkku vuosttaš evttohus lea leamaš gulaskuddamis ovdal geasi ja bargit leat bargan evttohusain gulahallančoahkkimis borgemánu. Cealkámušat ja joavkobarggut leat mielddusin dán áššis.

Plána mielde galggai ášši meannuduvvot stivrras golggotmánu, muhto direktvrras lei dárbu ságastallat ášši birra ovdal go buktá evttohusa stivrii. Bargojoavkku evttohus addá ekonomalaš váikkuhusaid ja sáhtá maid addit váikkuhusaid bargiide mat eai leat vel áibbas čielgasat.

Campusstruktuvra váldá vuodū Sámi allaskuvlla strategiijas, nationála- ja sektormihttuin.

Sámi allaskuvlla strategiijas 2022 – 2026 boahá earret eará ovdan ahte “Sámi allaskuvla áigu guorahallat ja ásaht geográfalaš struktuvrra mii nanne Sámi allaskuvlla sajádaga iešguđetge sámi giellaguovlluin ja gokčá sámi servodaga dárbbuid” ja “joatkit nannet ja ovdánahttit organisašuvvna struktuvrra vai nagodit beaktilit olahit áigumušaideamet”.

Nationála mihtut maid váikkuhit allaskuvlla vuoruhemiide ja mihtuide. Máhttodepartemeantta juolludanreivves 2022 boahá ovdan ahte allaskuvllat ja universitehtat galget vuoruhit eallinagioahppama, geabbilis ja lávdaduvvon oahpuid. Iešguđetge stuoradiggedieđáhusain ja norgga ráđđehusa “Hurdalsplattformenis” boahá maid ovdan ahte oahput galget fálljuvvot

doppe gos olbmot orrot. Ráđđehusa sektormihtut alitoahpahus ja dutkansuorgái deattuhit guoddevašvuoda, ja ahte oahput galget fálojuvvot miehtá Norgga (“god tilgang til utdanning i hele landet”).

Studeanttaid rekrutteren min oahpuide ja fágabargiid rekrutteren min virggiide leat čuolmmat maiguin Sámi allaskuvla lea guhká bargan. Ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra galggašii dustet daid hástalusaid ja láchčit dili nu ahte mii buorebut olahit sihke allaskuvlla iežas ja ráđđehusa strategalaš vuorehemiid.

Gulaskuddancealkámušat

Dutkiidsearvvis:

Searvi evttohii campustrategiija bargojoavkku lágidit lassu seminára loahpahanproseassa olis nu ahte lasihivččii ipmárdusa dokumeanttas. Seminárat sáhttet nannet ja duddjot bargiid oktasaš áddejumi proseassas.

NTLas:

NTL mielas ii leat proseassa leamaš doarvái rabas. Sii mearkašit ahte fágasearvit eai leat leamaš mielde bargojoavkkus, eai ge studeanttaáirasat ge. Studeanttaid oaidnu ii ge boađe ovdan evttohusas. Bargiidossodat livččii galgan mielde álggu rájes, go dát evttohus guoskka oalle garrasit bargobirrasii ja bargiid dillái.

NTL mielas lea buorre jurdda fállat eambbo digitála oahpu, muhto čujuha ahte digitála oahppu ii leat dat buoremus studeanttaide geat leat hárvánan fysalaš oahpaheapmái.

Sii ávžžuhit doalahit Campus Diehtosiidda allaskuvlla váldobáikin ja ahte fágabargit eanemus lági mielde barget Guovdageainnus.

NTL ii oainne dárbbaslašžan ásaht bargobáikki Nuorta Finnmáruki ja váruhit biđget bargiid nu ahte allaskuvla vuoimmehuvvá.

Sii dorjot ásaht bargo- ja lohkanbáiki sihke julev- ja lullisámiguvlui.

Oahppolihtus:

Oahppobáikkid fertejit ásahtuvvot doppe gos leat studeanttat ja ferte lasihit resurssaid dan oktavuodas.

Oahppolihtu mielas lea virtuála campus ja neahttaoahpahus buorre fállat, go dat rahpá ođđa vejolašvuodaid oahpus. Hástalusat leat ahte allaskuvla ferte vuoruhit ja áiggi biđjat campusa plánemii ja ahte virtuála logaldallamat sáhttet leat lossadat sihke bargiide ja studeanttaide. Viidásit fertejit fágabargit oazžut doarjaga ja oahpu IT-čovdosiid ektui virtuála campusa geavaheamis.

Jus bargobáikestruktuvra rievdá, de ferte ruovttukantuvrra njuolggadusaid ođđasit digaštallat.

Oahppohálddahas:

Studeanttaid dárbbut berrejit leat ásahusa guovddázis oahppofálaldagaid ovdánahttimis. Dan oktavuodas livččii vuogas čađahit kártema mii sáhtášii dahkat buori diehtovuoddu go oahppobáikkiid ja campusiid digaštallat. Kártemis livččii erenoamáš beroštahti gullat makkár dárbbut Sámi allaskuvlla studeanttain leat oahppobáikki hárrái, makkár vásáhusat dálá ja ovddeš studeanttain leat leamaš, ja makkár studeantavuoddu mis livččii eará vejolaš oahppobáikkiin.

Viidásit livččii ávkkálaš oažžut diehtovuoddu makkár vásáhusat studeanttain leat go oahpaheadjit ja eará fágabargit barget ruovttukantuvrrain.

Allaskuvllat ja universitehtat Norggas leat digaštallan boahttevaš oahppobáikestruktuvrra birra. Sámi allaskuvla sáhtášii viežžat vásáhusaid singuin geat leat ásahan máŋga lohkanbáikki (studiesteder).

Oahppohálddahus doarju eanet neahttavuđot/hybrida oahpuid. Fleksibelis oahppomodeallain jáhkkit nákcet loktet studeantavuoddu ja evttohus ásahit virtuála campusa lea buorre.

Jus diehtujuohkin galgá eará gielaide go davvisámegilli ja eanjalasgillii, de dat maiddá gáibida eambo resurssaid, earret eará oahppohálddahusas ja diehtujuohkimis.

Oahppohálddahus ballá ahte gulahallan- ja čoahkkingiella lávdegottiin ja stivrrain sáhtta rievdat sámegielas eará gillii, go lassánit studeanttat geat eai hálddaš davvisámegiela.

Oahppohálddahus evttoha ahte studeantavuoddu kártejuvvo ovdal go ođđa lohkanbáikki ásahuvvojit.

Bargiidossodagas:

Bargiidossodat doarju ahte allaskuvllas lea dušše okta campus.

Ossodat oaidná ahte lea vejolaš ásahit lohkanbáikkiid julev- ja lulli sámi guvlui, muhto lokte máŋga gažaldaga, ee. hálddahuskapasitehta, bargobirrasa, gulahallama, ekonomiija, ja giellageavaheami birra.

Bargiidossodat doarju geabbilis oahppobáikkiid ja oaidná E-campusa vejolažžan.

Ossodat ii oainne dárbbu ásahit lohkan- ja bargobáikki nuorta Finnmárkui, go campus Diehtosiida gokčá davvi sámegiellaguovllu. Sii dorjot ásaheami julev- ja lulli sámi guvlui, muhto eai doarjo ásaheami suoma ja ruođa beale sápmái, go ballet ahte bargit bieđganit beare haga. Sii baicca oaivvildit ahte allaskuvla rekrutteren dihte galgá veardidit ruovttukanturortnega.

Bargiidossodat deattuha ahte allaskuvla galgá doalahit iežas erenoamášvuoda, bargogiela ja bargoguovllu. Jus dan massit, de lea álkit bidjat allaskuvlla stuorit universitehta vuollái.

Annika Pasanen:

Okta hui guovddáš bealli dan ollesvuodas, lea oahpahusa lágideapmi boahttevuodas.

Mii dárbašit oktasaš plánema ja linnjemiid. Dál lea menddo sákka ovttaskas bargiid čoavdinláhká, gos ja man hámis oahppu galgá lágiduvvot ja maid galgá studeanttaide suovvat ja lohpidit.

Nu guhkká go allaskuvllas eai leat orrunsažit bargiide, geat orrot olggobealde Guovdageainnu, de lea eahperealisttalaš ahte sii sáhttet bargat Guovdageainnus 50% bargoaiggis.

Jus studeanttat ain eambo studerejit gáiddusoktavuodaid bokte, de lea paradoksála gáibidit buot bargiid bargat Diehtosiiddas.

Pasanen doarju ahte allaskuvla ásaha lohkan- ja bargobáikki suoma beallái, dat huksešii SA:ii dárbblaš oktavuodaid anáraččaide ja nuortalaččaide ja viiddidivččii SA profiila olles Sámi áhahussan ja mánggasámegiela áhahussan.

Fágabargit eai deaivvat nu dávjá, danne lea deatalaš ahte sii deaivvadit fásta Diehtosiidas, guovtte geardde semesteris.

Sara Ellen Eira Heahtta:

Ruovttukantuvraortnet ii leat hálddahušbargiide. Muhtun hálddahušvirggiide lea maid váttis rekrutteret bargiid, ja danne ferte dát ortnet guoskat maiddái hálddahušbargiide.

Mikkel Nils Sara ja earát:

Áhahusaš eai leat geahčemeahtun návccat ja várit, ja dás ferte leat juoga muđdehus vuoruhandárbbu geažil.

Muhtin oahpuid ii sáhte dahkat E-kandidáhtan. Ja de leat studeanttat geat leat bargodilis, ja sidjiide lea E-oahpu álkit čađahit.

Sámi Allaskuvla lea unna áhahusaš, ja nu eat sáhte iežamet buohtastahttit stuora universitehtaiguin. Fysalaš deaivvadeamit ja studeanttaid searvan dasa, oktan oahpahušgulahallamiin neahta bokte orru dat vejolašvuolta mii buoremusat heive oahpahuš ja studeantabirrasa beroštumiid dássádallamii.

Elgá bargit:

Direktevra lea doallan sierra čoahkkima Elgáa bargiiguin 11.11.22. Sii leat manjel čoahkkima sádden gulaskuddannotáhta. Sii dorjot ahte allaskuvla ásaha lohkan- ja bargobáikki lulli sápmái, muhto ahte dat ferte dáhkot sierra ruhtadeami bokte. Sii leat vuostá ásaheapmái jus dat mielddisbuktá ahte bargobáiki Elgáas heaittihuvvo.

Seminára campusstruktuvrra birra 18.08.22

- Ipmárdus ja ovttaoaivilvuolta doalahit ovttá campusa.
- Doarjja áhahit lohkan- ja bargobáikkiid Ájluktii ja Snåasai, muhto nuorta Finnmarku ektui ii lean áibbas ovttaoaivilvuolta.
- Lohkan- ja bargobáikkiid olggobealde campusa nannejit smávit sami servvodagaid ja dahket allaskuvlla eanet oidnosii, mii ollašuhtá allaskuvlla strategiija ahte olahit olles sámi. Dat maid ollašuhtá ráđđehusa politiikka ahte fállat oahpu doppe gos olbmot orrot.

- Lasihit studeanta- ja bargiid rekrutterema go fállat oahpuid eará báikkiin, muhto dat gáibida logistihka, koordinerema ja resurssaid.
- Synergijjat eará ásahusaiguin og eanet ovttasbargu.
- Dorjot E-campus ásaheami.
- E-campus, lohkkabáikkiit olggobealde campusa ja geabbilis oahppobáikkiit nannejit allaskuvlla legitimatehta olles sámis, muhto ballu lea ahte fága- ja studeantabiras bieđgana ja dagaha eanet raššivuođa.
- Lea deatalaš oažžut studeanttaid oaiviliid campusstruktuvrra birra.
- Min nanusvuohta lea sámegeiella. Hástalus šaddá doalahit sámegeiela bargogiellan, jus mii oažžut eanet bargiid geat eai máhte davvisámegeiela.
- Eará hástalus lea movt studeantabirrasa seailluha, jus mii oažžut eambo lohkanbáikkiid ja E-campusa.
- Jus doaimma galgá eará guovlluin, de fertejit leat oktasaš deaivvadeamit studeanttaide ja fágabargiide.

Bargojoavkku evttohus:

Bargojoavku evttoha čuovvovaččat:

- Campus Diehtosiida doalahuvvo Sámi allaskuvlla áidna campusin
- Ásahit lohkanbáikki (doppe gos dihto oahput fálojuvvojit bistevaččat) Ájluktii ja Snåasai.
- Ásahit bargobáikki Ájluktii ja Snåasai
- kártet gosa sáhtta ásahit geabbilis oahppobáikkiid (doppe gos oahput fálojuvvojit áiggis áigái) ja ráhkadit guhkitáigge plána goas, gos ja makkár oahput fálojuvvojit
- kártet ja ráhkadit guhkesáigge plána E-campusa ásaheami oktavuodas; goas ja makkár oahpuid fállat
- guorahallat ja čielggadit ahte galgá go ásahit lohkan- ja bargobáikki nuorta-davvi sámí/mearrasámi guvlui, gosa ja makkár oahput doppe galget fálojuvvojit
- guorahallat ja čielggadit ahte galgá go ásahit lohkan- ja bargobáikki suoma ja ruota beale Sápmaí, gosa ja makkár oahput doppe galget fálojuvvojit

Ášši lei ságastallanáššin stivrras 13.10.22, go eahpesihkkaris bušehtadili dáfus lei dárbu digaštallat ášši stivrrain. Lei maid dárbu doallat sierra čoahkkima Elgáa bargiiguin ovdal go stivra meannuda ášši.

Bargojoavku evttoha ásahit lohkanbáikkiid Ájluktii ja Snáasai. Dása lea dárbu sierra ruhtadeapmái, go Sámi allaskuvllas eai leat liige ruđat dakkár ásaheapmái bušehtas.

Buoremus vejolašvuohta lea ovttasbarggu bokte oħcat ruhtadeami ásahit lohanguovddáža julev- ja lulli sápmái, go lohanguovddášmodealla lea ortnet masa ráđđehus lea bidjan sierra ruđa.

Mii guoskka bargibáikkiide, de leat Sámi allaskuvllas dál bargobáikki Guovdageainnus, Ájluovttas ja Elgáas.

Lullisámis evttoha bargojoavkku bargobáikki Snáasai. Dat mielddisbuktá liige goluid, jus galgá doalahit Elgáa sierra bargobáikin.

Jus lihkostuvvá oažžut ruhtadeami ásahit lohanguovddáža Snáasai, de šaddá maiddái bargobáiki dohko.

Bargojoakku evttohus E-campusa ásaheami ektui lea buorre, muhto ferte kártejuvvot makkár oahpuid ja goas daid galgá fállat.

Sámi allaskuvlla strategijja ektui, ahte leat miehta sámi allaskuvla, lea buorre jurdda iskkat vejolašvuođa ásahit lohkan- ja bargobáikkiid sihke mearrasámi guvlui Finnmárkkus, ja suoma ja ruođa beale Sápmai.

Sámi allaskuvllas leat dál jo geabbilis oahppobáikki, muhto lea ain dárbu iskkat makkár dárbbut leat eará báikin sámis.

/

Målet med ny campusstruktur er å utforme en studie- og arbeidsstedstruktur for Samisk høgskole som skal hjelpe høyskolen med å opprettholde og utvikle et faglig nivå, samt finne en god løsning som hjelper å rekruttere og beholde både studenter og ansatte.

Samisk høgskole igangsatte campusstruktur-prosessen i april 2021. Arbeidsgruppa har bestått av følgende:

- direktør
- SOA instituttleder

- GDS instituttleder
- Teknologi og driftssjef
- Leder for Nasjonalt Senter for samisk i opplæringa
- Berit-Ellen Juuso, ansattrepresentant

I arbeidsgruppa skulle det også vært med en studentrepresentant, men studentstyret utnevnte ikke noen.

GDS instituttleder Anne Britt K Hætta har ledet arbeidsgruppa.

Arbeidsgruppas første forslag har vært på intern høring før sommeren og de ansatte har jobbet med forslaget på dialogmøte i august. Høringsuttalelser og gruppearbeid er vedlagt saken.

Etter planen skulle saken behandles i styret i oktober, men direktøren så behov for å diskutere saken før endelig forslag til styret. Arbeidsgruppas forslag gir økonomiske konsekvenser og kan også ha konsekvenser for ansatte som enda ikke er avklart.

Campus-strukturen tar utgangspunkt i Samisk høgskoles strategi, nasjonale- og sektormål.

I Samisk høgskoles strategi 2022–2026 står det blant annet at “Samisk høgskole vil utrede og etablere en geografisk struktur som styrker Samisk høgskoles posisjon i de ulike samiske språkområdene og dekker de sentrale behovene i de samiske samfunnene” og “fortsette å styrke og utvikle organisasjonsstrukturen for å effektivt kunne nå våre mål”.

Nasjonale mål påvirker også høyskolens prioriteringer og mål. I Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev 2022 fremkommer det at høyskolene og universitetene skal prioritere livslang læring, fleksible og desentraliserte tilbud. I ulike stortingsmeldinger og i den norske regjeringens “*Hurdalsplattform” fremkommer det også at studiene skal tilbys der hvor folk bor. Regjeringas sektormål for høyere utdanning og forskning vektlegger bærekraft, og at studiene skal tilbys i hele Norge (“*god tilgang til utdanning i hele landet”).

Rekruttering av studenter til våre studier og rekruttering av fagansatte til våre stillinger er en utfordring som Samisk høgskole lenge har jobbet med. En ny studie- og arbeidsstedstruktur skal håndtere utfordringene og legge til rette for at høyskolens og regjeringas strategiske prioriteringer oppnås.

Høringsuttalelser

Forskerforbundet:

Forbundet foreslo at campustrategi arbeidsgruppa arrangerer et ekstra seminar i avslutningsprosessen for å øke forståelsen for forslaget. Seminaret kan styrke og bidra til at ansatte får et felles syn i prosessen.

NTL:

Etter NTLs oppfatning har ikke prosessen vært åpen nok. Med det menes at fagforeningene ikke har vært med i arbeidsgruppa, og studentrepresentantene har heller ikke vært med. Det medfører at studentenes syn ikke fremkommer i forslaget. Personalavdelinga skulle vært med fra begynnelsen, siden forslaget berører arbeidsmiljøet og de ansattes situasjon. Etter NTLs oppfatning er det en god tanke for å tilby mere digitale studier, men viser til at digitale studier ikke er det beste for studenter som er vant til fysisk opplæring. De oppfordrer til at Campus Diehtosiida opprettholdes som høgskolens hovedbase og at fagansatte i hovedsak arbeider i Kautokeino.

NTL ser det ikke som nødvendig å etablere arbeidssted i Øst i Finnmark og advarer mot å splitte opp ansatte slik at høgskolen svekkes. De støtter etablering av arbeids- og studiested i lule- og sørsamisk område.

Udanningsforbundet:

Studiestedene må etableres der hvor det er studenter og ressursene må økes i den sammenheng.

Etter utdanningsforbundets oppfatning er virtuell campus og nettundervisning et godt tilbud, og åpner for nye muligheter i studiet. Utfordringene er at høgskolen må prioritere og sette av tid til campus planleggingen og at virtuelle forelesninger kan være tunge både for ansatte og studenter.

Videre må fagansatte få støtte og opplæring i IT-løsninger i bruken av virtuell campus. Hvis arbeidsstedstrukturen endrer seg, så må man på ny debattere reglene for hjemkontor.

Studieadministrasjonen:

I utvikling av opplæringstilbudene bør studentenes behov være i institusjonens fokus. I den sammenheng hadde det vært høvelig å gjennomføre en kartlegging som kunne danne et godt beslutningsgrunnlag når studiestedene og campus skal debatteres. I kartleggingen hadde det spesielt vært interessant å høre hvilke behov Samisk høgskoles studenter har vedrørende lærestedet, hvilke opplevelser nåværende og tidligere studenter har hatt, og hvilket studentgrunnlag vi hadde hatt på andre mulige læresteder. Videre hadde det vært nyttig å få informasjon om hvilke opplevelser studentene har når lærerne og andre fagansatte arbeider på hjemkontor.

Høgskolene og universitetene i Norge har debattert om en kommende studiestedstruktur. Samisk høgskole kunne hente erfaringer fra de som har etablert mange studiesteder.

Studieadministrasjonen støtter mere nettbaserte/hybride studier. Med en fleksibel studiemodell kan studentgrunlaget løftes og forslaget om å etablere en virtuelt campus er bra.

Hvis informasjon skal gis på andre språk enn nordsamisk og engelsk, så krever det mye ressurser, blant annet fra studieadministrasjonen og kommunikasjonsansatte. Studieadministrasjonen frykter at kommunikasjons- og møtespråket i utvalg og styrer kan endre seg fra samisk til et annet språk, hvis det blir en økning av studenter som ikke behersker nordsamisk. Studieadministrasjonen foreslår at studentgrunlaget kartlegges før at nye studiesteder etableres.

Personalavdelinga:

Personalavdelinga støtter at høyskolen bare har en campus.

Avdelinga ser at det er mulig å etablere studiesteder i lule- og sørsamisk område, men stiller mange spørsmål, bl.a om administrasjonskapasitet, arbeidsmiljø, kommunikasjon, økonomi, og om språkbruken.

Personalavdelinga støtter fleksible utdanningssteder og ser E-campus som en mulighet. Avdelingen ser ikke behov å etablere studie- og arbeidssted i øst Finnmark, fordi campus Diehtosiida dekker det nordsamiske området. De støtter etablering i lule- og sørsamisk område, men støtter ikke etablering på finsk og svensk side av sápmi, fordi de frykter at ansatte splittes enda mer. De mener derimot at høgskolen, i rekrutteringssammenheng, heller skal vurdere hjemkontorordninga.

Personalavdelinga vektlegger at høgskolens særegenhet, arbeidsspråk og arbeidsområde skal opprettholdes. Hvis det tapes, så er det lettere å sette høgskolen under et større universitet.

Annika Pasanen:

En svært sentral side av helheten, er hvordan undervisninga organiseres i framtiden. Vi behøver felles planlegging og retningslinjer. Nå er det opp til den enkelte ansatte å løse hvor og i hvilken form studiet skal arrangeres og hvilke lovnader og tillatelser som gis til studentene.

Så lenge som høgskolen ikke har bolig for de ansatte som bor utenfor Kautokeino, så er det urealistisk at de kan arbeide i Kautokeino 50 % av arbeidstida. Dersom studentene mer og mer studerer via nett, så er det et paradoks å kreve at alle ansatte arbeider på Diehtosiida.

Pasanen støtter at høgskolen etablerer studie- og arbeidssted på finsk side, da det kan bygge nødvendige forbindelser med enaresamer og østsamer og kunne utvide SAs profil som en allsamisk og flersamisk institusjon.

Fagansatte møtes ikke så ofte, derfor er det viktig at de møtes fast på Diehtosiida, to ganger hvert semester.

Sara Ellen Eira Heahtta:

Hjemmekontorordningen gjelder ikke for administrativt ansatte. Det er også rekrutteringsutfordringer for enkelte administrative stillinger og derfor burde ordningen også gjelde for administrativt ansatte.

Mikkel Nils Sara og andre:

Institusjonen har begrensede ressurser, og det må av den grunn være en avgrensning på noen av prioriteringene.

Noen studier kan ikke gjennomføres som e-kandidat. For studenter som jobber, er det lettere å gjennomføre e-studier.

Samisk høgskole er en liten institusjon, og vi kan ikke sammenligne oss med store universitet.

Fysiske treff og studentenes medvirkning, sammen med undervisningskommunikasjon over nett, er den muligheten som best passer for balansen mellom undervisning og studentmiljø.

Ansatte på Elgå:

Direktøren har holdt et særskilt møte med Elgås ansatte 11.11.22. De har etter møtet sendt et høringsnotat. De støtter at høgskolen etablerer studie- og arbeidssted i sørsamisk område, men at det må skje via særskilt finansiering. De er imot etableringa hvis det medfører at arbeidsstedet på Elgå avvikles.

Seminar om campusstruktur 18.08.22

- Forståelse og enighet om bare en campus.
- Støtte til etablering av studie- og arbeidssted på Drag og Snåsa, mens det er delte meninger om etablering i Øst-Finnmark.
- Studie- og arbeidssteder utenfor campus styrker små samiske samfunn og gjør høgskolen mer synlig, noe som er i tråd med høgskolens strategi om å nå hele sápmi. Det oppfyller også regjeringens politikk om å tilby opplæring der folk bor.
- Økt student- og ansattrekruttering ved tilbud andre steder, men det krever logistikk, koordinering og ressurser.
- Synergier med andre institusjoner og mer samarbeid.
- Støtter E-campus etablering.
- E-campus, studiesteder utenfor campus og fleksible utdanningssteder styrker høgskolens legitimitet i hele Sápmi, men faren er at fag- og studentmiljø oppsplittes og bidrar til mer sårbarhet.
- Det er viktig å få studentenes syn på campusstrukturen.

- Vår styrke er samisk språk. Utfordringen blir å beholde samisk som arbeidsspråk, dersom vi får flere ansatte som ikke behersker nordsamisk.
- En annen utfordring er hvordan studentmiljøet skal ivaretas dersom vi får flere studiesteder og E-campus.
- Ved mer spredt virksomhet, må det være felles samlinger for studenter og fagansatte.

Arbeidsgruppas forslag

Arbeidsgruppa foreslår følgende:

- Campus Diehtosiida opprettholdes som Samisk høgskoles eneste campus
- Etablere studiesteder (der hvor spesifikke studier tilbys fast) til Drag og Snåsa.
- Etablere arbeidssted i Drag og Snåsa
- Kartlegge hvor det kan etableres fleksible læresteder (der hvor studier tilbys fra tid til tid) og lage langtidsplan for når, hvor og hvilke studier tilbys
- Kartlegge og lage langtidsplan for etablering av E-campus; når og hvilke studier som tilbys
- Undersøke og avklare om det skal etableres studie- og arbeidssted i øst-nord samisk/sjøsamisk område, hvor og hvilke studier som skal tilbys
- Undersøke og avklare om det skal etableres studie- og arbeidssted på finsk og svensk side av Sápmi; hvor og hvilke studier som skal tilbys.

Saken var diskusjonssak i styret 13.10.22, da det på grunn av den usikre budsjettsituasjon var behov for å debattere den med styret. Det var også behov å holde et særskilt møte med ansatte i Elgå før endelig vedtak i styret.

Arbeidsgruppa foreslår å etablere studiesteder på Drag og i Snåsa. Til det er det behov for ekstra finansiering, da Samisk høgskole ikke har egne midler til en slik etablering i budsjettet.

Den beste muligheten for finansiering er gjennom samarbeid til etablering av studiesenter i lule- og i sørsamisk område. Dette fordi regjeringa har satt av egne midler til finansiering av studiesentre på neste års budsjett.

Når det gjelder arbeidssteder, så har Samisk høgskole i dag arbeidssteder i Kautokeino, Drag og Elgå. I sørsamisk område foreslår arbeidsgruppa arbeidssted i Snåsa. Dersom Elgå skal opprettholdes som arbeidssted, så vil et arbeidssted i Snåsa medføre ekstra kostnader.

Hvis man derimot lykkes med å få finansiering til etablering av et studiesenter i Snåsa, så vil arbeidsstedet også være finansiert gjennom det.

Arbeidsgruppas forslag om E-campus etablering er bra, men det må kartlegges hvilke studier og når de skal tilbys.

Som følge av Samisk høgskoles strategi, om å være en høgskole for hele Sápmi, er det en god tanke å undersøke muligheten for etablering av studie- og arbeidssteder både i det sjøsamiske området i Finnmark, og på finsk og svensk side av Sápmi. Samisk høgskole har allerede fleksible læresteder, men det er nødvendig å undersøke hvilke behov det er andre steder i Sápmi.

From: "Karen Inga Eira"
Sent: Mon, 21 Nov 2022 18:05:09 +0100
To: "Anne-Marie Gaino" <annemg@samas.no>; "Laila Susanne Vars" <lailas@samas.no>
Cc: "Elin Fjellheim" <elinf@samas.no>; "Ajlin Jonetta J Kråik" <ajlinjk@samas.no>; "Lena Kappfjell" <lenak@samas.no>; "Anna Erika Jonsson" <erikaj@samas.no>
Subject: Ang. arbeidssteds- og studiestruktur i Áarjelsaepmie
Attachments: Uttalelse campusstrategiplan ÁS faagedåehkie.docx

Hei,

Vår sørsamiske ansattegruppe har skrevet et felles uttalelse om strategien for arbeidsteder og studiesteder i áarjelsaepmie.

Jeg sender inn dokumentet på vegne av dem.

Se vedlegg

Dearvuodát – Varrudagáj – Jijnjh heelsegh – Med vennlig hilsen

Karen Inga Eira

Sámi lohanguovddáša jodiheaddji

Leder for Nasjonalt senter for samisk i opplæringa

karenie@samas.no

Tlf. (+47) 78 44 84 25, mob. (+47) 907 26 106

SÁMI LOHKANGUOVDDÁŠ
SAEMIEN LOHKEMEJARNGE
SÁME LÁHKÅMGUOVDDÁŠJ
NASJONALT SENTER FOR SAMISK I OPPLÆRINGA

Sámi lohanguovddáš lohanguovddas.no

Ovttas – Aktan – Aktesne ovttas.no

Sámi allaskuvla – Sámi University of Applied Sciences samas.no

Sørsamisk faggruppe, ved Saemien lohkemejarnge – Nasjonalt senter for samisk i opplæringa:
Elin Fjellheim, Anna Erika Jonsson, Ajlin Jonetta Kråik, Lena Kappfjell

Sørsamisk faggruppes kommentar til arbeidsgruppens forslag på Samisk høgskoles studie- og arbeidsstedsstruktur.

I møte med Samisk høgskoles direktør den 11. november ble vi invitert til å komme med innspill til arbeidsgruppens forslag på Samisk høgskoles studie- og arbeidsstedsstruktur, også kalt Campusstrategiplanen.

Vi vil berømme arbeidsgruppen for at de har satt i gang prosessen og arbeidet som er nedlagt for å etablere studiesteder i årjelsaepmie, med interne høringer, workshops, og etter at pandemien roet seg, besøk og sonderinger i lokalmiljøene rundt om i Sápmi der vi kunne se for oss at det er aktuelt med etablering av campus-satelitter tilhørende høgskolen.

I informasjonsmøte om campusstrategi med Samisk høgskoles direktør den 11.11.22, så kom det fram ett bekymringsfullt signal midt i et framlegg om budsjett og økonomi; at det vurderes om det er behov for 2 arbeidssteder i årjelsaepmie. Som følge av det nevnte direktøren at høgskolen vurderer å legge ned Elgå som arbeidssted, for å bygge opp ett arbeids- og studiested i Snåsa. På spørsmål om ansatte ved Elgåkontoret skulle sies opp så avkreftet hun det, og at det ikke kom på tale. Vi har fått bekreftet at leiekostnadene i Elgå er på ca. 140.000 kroner. Dette er et lite beløp. Og det går ikke å rettferdiggjøre en satsning på Snåsa, med å legge ned noe som fungerer som et nav for hele det sørsamiske området, og som har et annet mandat og andre oppgaver enn et studiested har. Til den økonomiske diskusjonen hør også at Sametinget fulgte ikke opp trepartsavtalen mellom Samisk høgskole, Engerdal kommune og Sametinget om å overføre 1 million til Sámi lohanguovddáš, Samisk høgskole. Denne millionen var tidligere en direkte bevilgning fra KMD til Elgå oppvekstsenter og senere til Saemien lohkemejarnge, avd. Elgå. Den sørsamiske faggruppa anbefaler ikke å legge ned Elgå som arbeidssted, vi mener det er uheldig å komme med slike forslag uten en gang å ha utredet hvilke konsekvenser det får. Årjelsaepmie trenger alle sine institusjoner og den lille infrastrukturen som er bygd opp over mange år. Det siste vi trenger er at det igjen bygges ned i årjelsaepmie for å satse på sentraliserende tiltak, og uten at vi har noe tilsvarende, eller helst bedre på plass. Det gir svært liten fremgang for et spredt sørsamisk samfunn, og det reduserer også vår effektivitet som nasjonalt senter. Det vil ta lang tid å bygge opp igjen en tilsvarende institusjon i Snåsa. Per i dag har vi ikke hatt noen typer samarbeid angående opplæring/studier med Snåsa. Men det finnes allerede et samarbeide mellom Samisk høyskole og Aajege, Røros, over tid, der bland annet kompetanse, samarbeide, resurspersoner på plass, studenter og erfaringer forsvinner om man ikke lenger skulle ha tilbud via utdanningssteder. Samisk høyskole har også ett lignende samarbeide med Hattfjelldal.

Vi er heller ikke sikre på at det vil flytte flere til Snåsa av den grunn og at fagmiljøet blir så mye større, jfr. Samisk høgskoles egen spørreundersøkelse for de med hjemmekontor, hvor 63% sier de ikke ville ha arbeidet ved Samisk høgskole hvis de hadde måttet flytte og jobbe der hele tiden. Tilsvarende undersøkelser er ikke gjort for Snåsa. Det er like stor

sannsynlighet at SA/SL mister muligheten for å rekruttere ansatte til et fast sted. Båatsoe er grunnlaget for årjelsaepmie, og det er viktig å bygge institusjoner der det sørsamiske samfunnet er, de færreste er så mobile at de pendler så langt til jobb. For årjelsaepmie er langstrakt. For øvrig vil vi komme med:

- Kommentar til s. 10 i arbeidsgruppas rapport, hvor det står at *Snåsa er midt i sørsamisk område*. Det er det verken i antall kilometer eller reisetid. I avstand er det Levanger eller Stjørdal som er midt i, avhengig av hvor langt vi tolker at sørsamisk område er (Mosjøen el Mo i Rana). For en i Mo i Rana tar det 4 timer å reise offentlig på dag og kveldstid. For en i Elgå, må man først kjøre til Røros og den korteste togtiden er 6 timer nordover og 7,5 timer sørover; til sammen 8-10 timer fra Elgå, og den korteste reisetiden medfører reiser nattetid.
- Argument mot sentralisering. *Det sørsamiske området er geografisk stort* – språklig deles det også i tre, med Vapsten/Vilhelmina/nordre deler av Namdalen i det nordligste dialektområdet til Jämtland/Härjedalen/Idre/Røros/Elgå i det sydligste dialektområdet. Det er store variasjoner både i verbbygning, adjektivbygning og terminologi mellom disse. Saemien lohkemejarnge har sørsamiske fagansatte fra alle de sørsamiske dialektområdene, som er en stor fordel når læremateriell, pedagogisk materiell, leseprøver og kartleggingsverktøyer skal utformes. Vi vil minne om at Lohkemejarnges arbeidsoppgaver og -områder faktisk har en styrke i geografisk bredde og kompetanse – og en legitimitet, som ikke nødvendigvis ville vært tilstede om alle var plassert i en sentralisert “hovedstad” der alle forfektet en normert fasit.
- Bifall til å opprette fast studietilbud gjennom utdanningssteder, innføringsstudie i sørsamisk. Det er ingen tvil om at det er et stort behov for det. Særlig med tanke på språkkrav og forventninger som stilles til et økende antall språkforvaltningskommuner også i vårt område. Til et slikt studietilbud burde også kommunene forplikte seg, både i form av undervisningsressurser og/eller midler. Også Nord universitet, som ønsker seg et slikt studie som understøtter deres *Barnehagelærerutdanning med samisk profil*.

Avslutningsvis støtter vi Samisk høgskoles gode tanke og strategiske målsetning om å være et universitet for hele Saepmie, veldig positivt at Samisk høyskole ønsker å satse i sør- og lulesamisk område. Kunne det være en ide å inkludere, og spørre den sørsamiske befolkningen også når det kommer til hva vi skal fylle dette universitetet med. Mange sørsamiske ungdommer og voksne har allerede grunnleggende språkkunnskaper, hvordan kan vi rekruttere og hva kan vi tilby disse? Og hvor?

Vi foreslår å starte/fortsette å tilby fast studietilbud, gjennom utdanningssteder, med kontinuitet, samtidig gjennomføre en undersøkelse i sørsamisk område om behov og ønsker, som senere resulterer i ett fast studiested. De skaper legitimitet før Samisk høyskole om den sørsamiske befolkningen får bli med i en sådan diskusjon. Vi mener også at en satsning på flere studietilbud, utdanningssteder og et fast studiested må gjøres med ekstern eller ny finansiering.

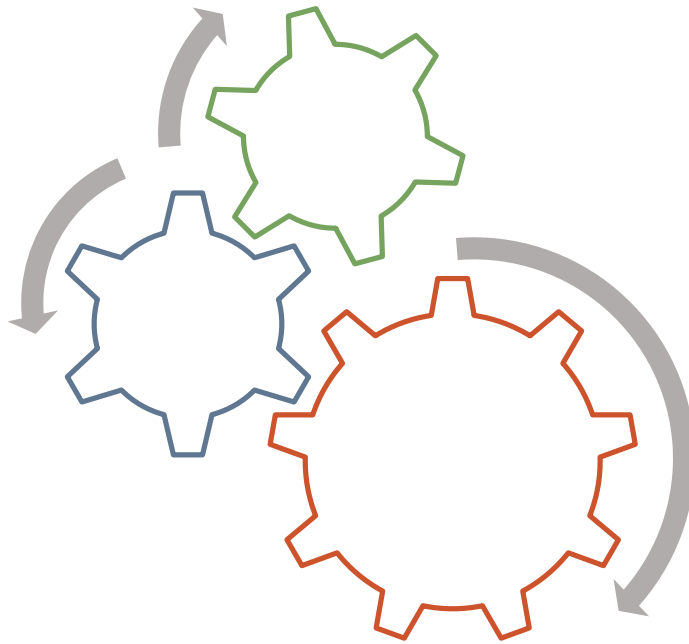
Mvh/heelsegh,

Áarjelsaemien barkijh Saemien lohkemejarngešne/ Sørsamisk faggruppe Nasjonalt senter for samisk i opplæringa

21.11.22

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

Sámi allaskuvla campus-struktuvra

BARGOJOAVKKU EVTTOHUS

| Čakčamánnu 2022 |

Sisdoallu

Ulbmil ja čadaheapmi	2
ulbmil	2
Čadaheapmi ja mielváikkuheapmi	2
“Olles Sámi” Sámi allaskuvla.....	3
Strategalaš vuoruheamit	3
Sámi allaskuvlla dovdomearkkat	3
Sámi allaskuvlla vejolašvuodát ja hástalusat	4
nana fága- ja studeanttabirrasat	4
Organisatuvrralaš gullevašvuohta ja bargobiras.....	5
Legitimitehta/nana servodatbiras.....	7
Riikkaidgaskasaš čuolmmat ja vejolašvuodát	8
Odđa campus-struktuvra.....	8
,Campus-struktuvra.....	10
Bargobáikestruktuvra	14
Áigeplána	16
Mildosat	17

Ulbmil ja čađaheapmi

ULBMIL

Ulbmil dáinna bargguin lea hábmet oahppo- ja bargobáikestruktuvrra Sámi allaskuvllii mii galgá veahkehit allaskuvlla doalahit ja ovdánahttit fágalaš dási ja gávdat buori čovdosa mii veahkeha rekrutteret ja doalahit sihke studeanttaid ja bargiid.

ČAĐAHEAPMI JA MIELVÁIKKUHEAPMI

Sámi allaskuvla álggahii campus-struktuvra proseassa cuoŋománus 2021. Jođiheddjiidjoavku ásahii bargojoavkku mas ledje mielde čuovvovaččat:

- Johan Ailo Kalstad, direktvra – jođiheaddji
- John-Marcus Kuhmunen, goahtejođiheaddji
- Anne Britt K. Hætta, goahtejođiheaddji
- Lasse Wigelius, Teknologija- ja doaibmahoavda
- Berit Anne Bals Baal, Lohkanguovddáža jođiheaddji
- Berit-Ellen Juuso, bargiidáirras

Bargojovkui galggai maid studeanttaáirras, muhto studeantastivra ii buktán nama. 31.08.21 luobaiga direktvra Johan Ailo Kalstad ja Lohkanguovddáža jođiheaddji Berit Anne Bals Baal iežaska virggiin ja bargojoavkku ovddidii stivrii árvalusa ahte bargu bissehuvvo dassáži go ođđa direktvra lea sajis. Ođđa direktvra álggii virgái 01.12.21, ja campus-struktuvra bargojoavku doaibmagodii fas ođđajagimánus 2022. Bargojovkui bohte de ođđa direktvra Anne-Marie Gaino, Lohkanguovddáža ođđa jođiheaddji Karen Inga Eira ja rektor Laila Susanne Vars. Goahtejođiheaddji Anne Britt K. Hætta lea jođihan barggu dan rájes.

Bargojoavku doalai áigodagas cuoŋománnu – geassemánnu 2021 vihtta bargočoahkkima ja lágidii guokte siskkáldas seminára masa buot bargit bovdejuvvojedje. Vuosttaš seminárii leimmet bovden olggobeale resursaolbmuid juohkit sin vásáhusaid geográfalaš oahppo- ja/dahje bargobáikkiin. Nuppi bargobájis ledje siskkáldas logaldallit ja dasto lei bargobádjii gos bargit besse buktit iežaset vuordámušaid bargui.

Ođđajagimánus cuoŋománnui 2022 lea bargojoavku doallan 4 čoahkkima gos leat digaštallan campusstruktuvrra ja hábmen strategiijaevttohusa mii biddjui Sámi allaskuvlla intranehtti siskkáldas gulaskuddamii ja sáddejuvvui studeantastivrii ja buot studeanttaide 12.05.22. Gulaskuddamis ávžžuhuvvoje buohkat buktit oainnuideaset evttohussii.

Go gulaskuddanáigi dievai 20.06.22, de leimmet ožžon gávccii čálalaš cealkámuša. Bargojoavku manai cealkámušaid čađa 21.06.22 ja mearridii bovdet siskkáldas seminárii manjel geasseluomu gos evttohus čilgejuvvo oanehaččat ja gos bargit besset buktit oainnuideaset sihke njálmmálaččat ja čálalaččat. Siskkáldas seminára čađahuvvui 18.08.22 ja oasseváldit juhkkovuvvoje 9 jovkui. Sihke joavkobarggut ja čálalaš cealkámušat leat mielddusin. Studeantastivra bovdejuvvui sierra čoahkkima gos besse buktit sin oainnuid

dán bargui. Čoahkkimii searvvai dušše studeanttastivrra jodiheaddji ja son ii ovddidan maidege čálalaččat.

Oassi bargujoavkkus lea maid giđđat ja čakčat 2022 leamaš Ájluovttas, Snååsas, Plassjes ja Aarbortes gullan- ja oaidnin dihte makkár vejolašvuodát leat ásaht bistevaš bargo- ja lohkanbáikkiid sin suohkaniidda.

Diehtoháhkkan, čoahkkimat, seminárat, joavkobarggut ja gulaskuddancealkámušat leat vuodđun dán evttohussii. Strukturevttohus lea meannuduvvon Sámi allaskuvlla jodiheaddjiidčoahkkimis 16.09.22 ja DRŠas xxxxx ja Sámi allaskuvlla stivrras xxxxxx.

“Olles Sámi” Sámi allaskuvla

Sámi allaskuvlla višuvdna:

Sámi universitehta boahhteáiggi Sápmai - mii ollašuhttá sámi servodagaid máhttodárbbuid

STRATEGALAŠ VUORUHEAMIT

Sámi allaskuvlla strategiijas 2022 – 2026 boahťá earret eará ovdan ahte “Sámi allaskuvla áigu guorahallat ja ásaht geográfalaš struktuvrra mii nanne Sámi allaskuvlla sajadaga iešguđetge sámi giellaguovlluin ja gokčá sámi servodaga dárbbuid” ja “joatkit nannet ja ovdánahttit organisašuvnna struktuvrra vai nagodit beaktilit olahit áigumušaideamet”.

Nationála mihtut maid váikkuhit allaskuvlla vuoruhemiide ja mihtuide. Máhttodepartemeantta juolludanreivves 2022 boahťá ovdan ahte allaskuvllat ja universitehtat galget vuoruhit eallinagioahppama, geabbilis ja lávdaduvvon oahpuid. Iešguđetge stuoradiggedieđáhusain ja norgga ráđđehusa “Hurdalsplattformen” boahťá maid ovdan ahte oahput galget fállujuvot doppe gos olbmot orrot. Ráđđehusa sektormihtut alitoahpahus ja dutkansuorgái deattuhit guoddevašvuoda, ja ahte oahput galget fállujuvot miehtá Norgga (“*god tilgang til utdanning i hele landet*”).

Studeanttaid rekrutteren min oahpuide ja fágabargiid rekrutteren min virggiide leat čuolmmat maiguin Sámi allaskuvla lea guhká bargan. Ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra galggašii dustet daid hástalusaid ja lámhčit dili nu ahte mii buorebut olahit sihke allaskuvlla iežas ja ráđđehusa strategalaš vuorehemiid.

SÁMI ALLASKUVLLA DOVDOMEARKKAT

Sámi allaskuvla lea áidna sámi alitoahppoásahus gos sámegeiella lea oahpahus-, dutkan- ja bargogeiella. Sámi allaskuvlla árvvut leat:

- **Fátmmasteaddji** – miehtasámi perspektiivvas fátmmasta ja olaha Sámi allaskuvla olles Sámi, buot sámegeielaid ja sámi servodagaid. Sámi allaskuvllas galget buohkat dovdat oadjebasvuoda.

- **Ovdavázzii** – Sámi allaskuvla dovdá oahpes bálgáid ja seammás ráhkada ođđa bálgáid amas duovdagiidda. Sámi allaskuvla lea duostilis ođasmahtti ja ovdavázzii Sámis ja eamiálbmotmáilmmis.
- **Nannejeaddji** – Sámi allaskuvla nanne sámi gielaid, árvvuid ja máhttovuođuid, ja nu maiddá sámi servodagaid.

Sámi allaskuvlla oahppofálaldagat galget oasisteaset vástidit sámi servodagaid guovddáš máhttodárbbuide ja nannet guoddevaš sámi servodagaid ja birrasa. Sámi árbevirolaš máhttu, kultuvrra ja sámegeielat leat guovddážiis min oahpuin.

Sámi allaskuvlla vejolašvuođat ja hástalusat

NANA FÁGA- JA STUDEANTTABIRRASAT

Nana fágabiras eaktuda vuosttažettiin ahte allaskuvllas leat doarvái vuosttašvirggehasat juohke fágasuorggis, muhto dat eaktuda maid lagas gulahallama ja ovttasbarggu. Stuoradiggedieđáhusas “Kultur for kvalitet i høyere utdanning” deattuha ahte kvalitehta eaktuda kultuvrra ja fágabirrasa mii ovttas bargá kvalitehta ovdánahttimiin. Kvalitehta ásahuvvo ovttasbarggu bokte. Earenoamážit deattuhuvvo ahte oahppoprográmmaid ovdánahttin ii galgga leat priváhtta doaibma man earjilfágabargit oamastit. Dan olis leage áibbas dárbbášlaš deaivvadit ja ahte fágabiras gulahallá jus Sámi allaskuvllas galgat nagodit ásahit ja ovdánahttit namuhuvvon kultuvrra ja searvevuođa.

Campus-struktuvrra bargui lea hui relevántta geahččat daid beliid, mot sihkkarastit nana fága- ja studeanttabirrasa go ásahit oahppo- ja bargobáikkiid iešguđet guovlluide. Sáhtta jurddašit ahte otná teknologalaš vejolašvuođaid oktavuodas lea vejolaš dan dahkat vaikko buohkat eai leat seamma sajis álo. Ásahuvvon fágaforumat maid čatnet nannosit oktavuodaid fágabargiid gaskkas ja sihkkarastet earret eará ahte oahppoprográmmaid ovdánahttin ii leat priváhtta doaibma man earjilfágabargit oamastit. Go ásahuvvojit oahppo- ja bargobáikkid eará guovlluide, de lea anjke vejolaš doalahit fágalaš kvalitehta ja gulahallama earret eará fágaforumiid bokte. Ollu šaddá dáhpuhuvvat digitalalaččat, danin lea dehálaš ahte fágabargiin maid leat muhtun geatnegahtton deaivvadanáiggit.

Studeanttat dárbbášit oahpposaji, mii fállá

- bures strukturerejuvvon ja jođihuvvon dárbbášlaš oahpuid.
- váldocampusa gosa lea vuogas čoahkkanit deaivvadeamiide ja doaibma dalle lea muttágit láidestuvvon.

- oahppobáikkiid, gos studeanttat láidejuvvojit viidáseappot oahpuin ja gos sis lea vejolašvuohta čoahkkanit unnit joavkkuin ja dovdat oktiigullelašvuođa.
- digitálalaš oahpahusa, gos studeanttaide lea maiddái lágiduvvon strukturerejuvnon doaimma ja mii dahká vejolažžan studeantadeaivvademiid virtuálalaččat.

Studeanttat dárbbášit maid oahpposaji, mas sáhttet čadahit oahpuid geabbilit ja bagadallan/veahkki lea bures olámuttus.

Vaikko teknologija rahpá olu vejolašvuođaid bargat ja váldit oahpu almma fysalaččat čoahkkanit, de čuožžilit maid mánga čuolmma. Muhtin bargguid sáhtta beaktileabbo čadahit digitálalaččat, earenoamážit bargguid maid sáhtta iešheanalaččat bargat ja eai gáibit ovttasbarggu. Čájehuvvo ankke ahte digitálalaš bargovugiin leat čielga ráddjejumit ja ahte dat eai heive buot oktavuodaide.

Campus-struktuvra ferte dan dihte vuhtiiváldit ahte sihke studeanttain ja bargiin lea dárbu deaivvadit stuorat birrasiin fysalaččat vaikko gulahalletge digitálalaččat stuora oasi áiggis.

ORGANISATUVRRALAŠ GULLEVAŠVUOHTA JA BARGOBIRAS

Dutkan čájeha earret eará ahte olmmošlaš oktavuoha lea dehálaš go galgá luohtámuša ásahtit ja joavkkuid oažžut njuovžilit ovttas doaimmat. Go bargit fysalaččat deaivvadit de lea álkit ásahtit oktasaš ipmárdusaid, ođđa jurdagiid buvttadit ja obbalohkáii njuovžilit ovttasbargat. Seammá dutkan maid lohka ahte bargit geat ruovttokantuvrrain barget dávjá dovdet ahte eai beasa leat mielde váikkuheame bargodillái, sin mielbargit dávjá eai fuomáš bargguid maid sii ruovttuin čadahit ja lea bahá ahte sii gáidet bargobirrasis (Trygg, 2014).

Dutkit Fayard, Weeks ja Khan (2021) čujuhit artihkkalis ahte fysalaš bargosajis leat golbma váldodoaimma mat leat dehálaččat organisašuvdnii:

Fysalaš bargosadji doaimmá sosiála áŋkorin

Oassin organisašuvnna lihkostuvvamis lea ásahtit organisašuvdnagullelašvuođa miellahtuid gaskkas mii doarju ovttasbarggu. Digitála gulahallan sáhtta doaimmat beaktilit bargiid gaskkas geat dovdet nubbi nuppi ovdalaččas, muhto doaimmá hejot amas bargiid gaskkas go stuora oassi gulahallamis ii ovdanboađe digitálalaš reaidduid bokte, omd. rumašgiella. Dutkan čájeha ahte fysalaš deaivvadeamit guhkit ággi badjel nannejit bargiid ánggirdeami (“commitment”), veahkkáivuoda (“support”) ja ovttasbarggu (“collaboration”)

Fysalaš bargosadji doaimmá organisašuvnna oahppobáikin

Olu dieđuid sáhtta digitálalaččat juogadit, muhto ii buot. Stuora oassi máhttovuođus mii organisašuvnnaide lea guovddáš lea váttis eksplisihhta čilget, muhto daid ferte leat fárus vásiheame jus daid galggaš oahppat. Ovdamearkka dihte lea juohke organisašuvnna dehálaš oahppat makkár norpmat gustojit. Ođđa bargit dábálaččat olu ohppet go áicet bargiid geat leat guhkit ággi leamaš bargosajis ahte mii sis vurdojuvvo ja mot iešguđet áššit doibmet ja čovdojuvvojit. Akademalaš oktavuodas sáhtta ovdamearkka dihte ákkastallat ahte dehálaš oassi stipendiáhtaid oahpus lea hárijánit akademalaš birrasis doaimmat ja dohko sosialiserejuvnot.

Fysalaš bargosadji doarju eahpestruktuvrralaš ovttasbarggu deaivvadanbáikin

Organisašuvnnaid čuoimmaid čoavdin ja ođđa jurdagat dávjá bohciidit go bargit geat barget iešguđet ossodagain gávnnadit ja ovttasbarget. Dát dávjá bohciidit dáhpedorpmis go muhtimat geat eai lean plánen deaivvadit ankke gávnnadit. Dákkár nu gohčoduvvon eahpestruktuvrralaš ovttasbargu gáibida lagas oktavuoda man lea hui váttis ásahit digitálalaš reaidduid bokte go olbmot eai leat ovttas sajis.

Namuhuvvon dutkiid vuolggasadji lea ahte boahhteáiggis boahit bargat hybriida bargovugiid mielde mas lea sihke digitála gulahallan ja fysalaš deaivvadeamit oassin. Dás fertjit sihke digitálalaš gulahallanvuogit doaibmat beaktilit, muhto ferte maid láhččit dili nu ahte bargit fysalaččat deaivvadit ja ásahit dárbbalaš oktavuodaid. Dát eaktuda ahte jodiheaddjit leat čeahpit gulahallat digitálalaččat, seammás go maid barget dihtomielaččat dan nammii ahte bargit deaivvadit. Dat eaktuda sihke buori plánema ja ahte fysalaš bargobáiki doaibma geasuheaddji gávnvadanbáikin gosa bargit čoahkkanit ja gulahallet.

Olu bargosajiin leat vásáhusat, mot organiseret ja jodihit ásahusa mas bargit leat iešguđet sajiin. UiT Norgga árkatalaš universitehta mielas lea dehálaš organiseret iežas dakkár vuogi mielde mii dahká ahte soapmásat organisašuvnna eai geava doaresbeallái ja gáhččet áššegeainnuid olggobeallái. Universitehtain, main leat máŋga campusa, leage dábálaččat geográfalaš organiseren, mas campusiin lea sierra jodiheapmi ja doarjjafunkšuvnna.

Sámedikkis ges lea áibbas dábálaš ahte jodiheaddji ja bargi eai leat seammá sajis ja dan dihte vurdo bargiin ahte máhttet hui iešheanalaččat bargat ja dohkkehit digitála gulahallama árgabeaivvis. Sámerádis ges barget buohkat iešguđet sajis ja dan dihte deattuhit digitálalaš gulahallama, omd ahte buot bargit lea mielde sosiála media joavkkus Snapchatas. Sihke Sámediggi ja Sámeráđdi deattuhit sosiála deaivvademiid dehálašvuoda gos beassá searvevuoda nannet.

Sámi lohkanguovddázis leat almmolaš kantuvrrat sihke julev- ja lullisámi guovlluin. Dat lea stuora ovdamunnin máŋga oktavuodas, earret eará bargiid rekrutteremis ja gulahallamis guovllu ja giela hástalusain ja ođđahutkosiin. Sámi lohkanguovddáš sáhtta searvat báikki proševttaide, earret eará Giellavahkku oktavuodas. Go bargit leat dáinna lágiin juo čadnon eará guovlluide, de ferte sin searvadahttit ossodahkii ja olles ásahussii eará vugiid bokte go dábálaččat. Dás leat earret eará gulahallančoahkkimat ja ossodatčoahkkimat buorit arenat diehtjuohkimii ja gulahallamii. Jus galget danin doaibmat olles ásahussii, de lea deatalaš ahte čoahkkimat dulkojuvvojit sámezielaid gaskkas dahje unnimusat goit sámezielaid ja váldogielaid gaskkas. Dasa lassin lea maid deatalaš bargat ahte sii besset searvat eará bargo- ja fágajoavkkuide. Sámi lohkanguovddázis leat leamaš sihke gielaid siskkáldas ja gielaid rasttildeaddji proševttat, mat leat čohkken fágaolbmuid sierra bargojoavkkuide. Sámi lohkanguovddáš orro lihkestuvvan čatnamis dáid bargiid ossodahkii ja addimis sidjiide gullevašvuoda ossodahkii ja bargobirrasii. Ii leat áibbas čielggas ahte leat liikká bures lihkestuvvan nannet bargiid gullevašvuoda Sámi allaskuvlii ja Diehtosiidii.

2019s mearriduvvoje njuolggadusat mat galget reguleret ruovttukantuvrageavaheami. Dan oktavuodas čadahuvvui iskkadeapmi mii čájehii ahte 28 % allaskuvlla bargiin lea ruovttukantuvra. Ovdeš SOÁJ goađis vástidedje olles 60 % bargiin ahte jámma barget ruovttukantuvrras. Earret eará oaidnit ahte oahpaheaddjeoahpu vuosttašvirggesaid

gaskkas ii leat go okta guhte orru Guovdageainnus fastá. Iskkadeamis maid vástidedje 63% bargiid gaskkas geain lea ruovttukantuvra ahte livčče heaitit jus šattašii gáibádussan ahte fertejit olles áiggi Diehtosiiddas bargat. Dát čájeha ahte ruovttukantuvraortnet lea gártan dárbbalaš doaibmabidjun doalahit bargiid geaid haga ii livčče vejolaš lágídit oahpuid kvalitehtagáibádusaid siskkobealde.

Covid-19 lea muđui maid čalmmustahtán ođđa teknologijja vejolašvuodaid olles máilbmái go ollugat leat ferten ruovttukantuvrrain bargat. Dat lea dagahan ahte stuora fitnodagat nugo omd Telenor leat mearridan ahte bargiide galgá addot olu stuorat friddjavuohta mearridit gos galget bargat, eaige galgga kantuvrasadjái šat geatnegahttot bohtit. Universitehtaid gaskkas maid oaidnit ahte omd NTNU lea mearridan ođđa ruovttukantuvranjuolggadusat mii galgá vuhtiiváldit dan ahte bargit háliidit stuorat geabbilvuoda bargosaji hárrái (Khrono, 2021).

Pandemijja áiggi lea maid riegeadan olu dutkan mii doarju ahte geabbilis bargovugiin leat olu ovdamunit. Harvard Business School dutki Prithwiraj Choudhury (2021) čujuha earet eará ahte bargiide lea friddjavuohta dávjá dehálaš go sidjiide livččii muđui leamaš váttis fárret dihto báikái, earret eará dan dihte go guoimmis maid ferte leat bargu. Dasto čujuhuvvo dasa ahte bargiide addá geabbilis bargodilli buoret eallinkvalitehta go ii dárbbas nu olu áiggi geavahit mátkkošteapmái bargo- ja orrunbáikki gaskkas. Dasa lassin maid čájehuvvo ahte bargiid buvttadeapmi lassána go ožžot eambbo friddjavuođa válljet gos áigot bargat. Choudhury dutkan čájeha ahte amerihkálaš bargiid produktivitehta lassánii 4,4%.

Lea deatalaš ahte Diehtosiida doaibmá čohkkejeaddji báikin, iige dušše dakkár báikin gosa bargit bohtet tånket dihtora. Jus galgá čohkket bargiid smávit bargobáikkiide, de berrešii Diehtosiida nannejuvvot nu ahte dáppe leat doaimmat maid bargit muhtumin bohtet. Dalle livččii maid deatalaš ahte gávdnojit bargostašuvnnat daidda bargiide geain ii leat váldobargosadjin Diehtosiida, vai sii dovdet gullevažžan Diehtosiidii ja Sámi allaskuvlii ja vai besset doaimmahit maid dábalaš bargguid dan áigge go leat doppe. Bargit eai galggaše dovdat iežaset vierroolmmožin go fitnet Diehtosiiddas.

Sámi lohkanguovddáža ovdamearkkat dattege čájehit ahte čanastat olles Sámi allaskuvlii gáibida eará go dušše digitála gulahallama. Go árvoštallá bargobáikkiid ásahit, de lea maid deatalaš atnit muittus ahte seamma áigge berre Diehtosiidda bargo- ja fágabiras nannejuvvot.

LEGITIMITEHTA/NANA SERVODATBIRAS

Sámi allaskuvla galgá nannet sámi servodagaid oahpuid ja dutkama bokte. Iešguđet gielain ja servošiin leat iešguđetlágan dárbbut, ja seammalágan čovdosat eai doaimma liikká bures buot guovlluin. Guovddáš ulbmil ođđa campus struktuvrra ásehemiin lea nannet allaskuvlla sajádaga olles sámi allaskuvlan. Dan dahká go fállagoahtá oahpuid miehtá sámi buot sámegeaileide. Legitimitehta huksen váldá áiggi, muhto oahpuid ja dutkamiid bokte áigu Sámi allaskuvla nannet olles sámi servodatbirrasa ja nu hukset legitimitehta olles sámis. Sihkkarastit giella- ja kultuvrrasirdima buolvaid gaskkas, ja sihkkarastit sámi kultuvrii ja gillii jotkkolašvuoda lea dehálaš. Jus Sámi allaskuvla galgá fuolahit oahppovejolašvuodaid

buot guovlluide ja sámegeilaide, de lea lunddolaš ásahtit oahppo- ja bargobáikkiid mat gokčēt olles Sámi.

RIIKKAIDGASKASAŠ ČUOLMMAT JA VEJOLAŠVUOĐAT

Universitehta- ja allaskuvlalága § 1-2 viđat gurgalusas bohtá ovdan ahte láhka gusto ásahtaid doaimmade mat leat Norggas. Ságastallamis Máhtodepartemeanttain aŋkke čielggaduvvo ahte dát ii mearkaš ahte ii leat vejolaš ásahtit doaimmaid olggobeallái riikkarájaid. Gávdnojit juo ásahtat Norggas main leat doaimmat earret eará Kiinnas. Vurdojuvvo goitge ahte ásahtus máhtta ákkastallat ja earenoamážit vuoduštit manin áigu ásahtit doaimmaid olgoriikii ja mot dat doarju ásahtusa obbalaš mandáhta. Dán oktavuodas ávžžuhuvvo Sámi allaskuvla maid gulahallat NOKUTin.

Seammás eaktuduvvo ahte ásahtus jođiha doaimmaid daid lágaid ja kvalitehtagáibádusaid siskkobealde, mat gustojit dan riikkas gos fállá oahpuid. Dat mearkaša ahte allaskuvla ferte iskat ja gulahallat gustovaš eiseválddiiguin Ruotas dehe Suomas jus áigu oahppofálaldagaid fállat doppe.

Jus ásaht bargobáikki Ruttii dehe Supmii de bohtet eará lágat ja geatnegasvuodát, mat gusket bargoaddiide, nugo omd. lágat mat regulerejit bargiid rivttiid, sihkarvuodaovdasvástádusaid, bargoaddidivvat, veauidmáksimat ja nu ain. Dat mearkaša ahte ferte earret eará raporteret Suoma dehe Ruota eiseválddiide ja dohko máksis sihke veaui ja divvagiid.

Dán barggu oktavuodas ii leat leamaš dilli dárkilit čielggadit juste makkár láhkarámmat gustošedje. Eaktuduvvo aŋkke ahte dát mielddisbuvttášedje sullii seammá kompleksitehta go Norgga bargobirasláhka, vearronjuolggadusat, EØS láhka jna. mielddisbuktet, ja ahte gáibiduvvošii ahte allaskuvla fertešii ásahtit hálddahaslaš gelbbolašvuoda ja kapasitehta mii dakkár gažaldagaid máhtta meannudit.

Dáid beliid ferte iskat ja dárkkistit ovdal go mearriduvvo galgá go Sámi allaskuvla ásahtit oahppo- ja bargobáikkiid Ruttii ja Supmi.

Ođđa campus-struktuvra

Dán kapihttalis čilget makkár campus-struktuvrra lea realisttalaš ásahtit ja mii galgá veahkehit ollašuttit min strategalaš vuoruhemiid. Kapihttalis bohtá ovdan makkár vejolašvuodát mis leat ja mii gáibiduvvo ollašuttit struktuvrra. Loahpas čilgejuvvo makkár áigeplána barggus lea implementerema ektui.

Evttohusas leat doahpagat campus, lohkanbáiki, oahppobáiki, e-campus ja bargobáiki. Doahpagiid sisdoalu leat čilgen ná:

Campus - doppe gosa eanas oahppofálaldagat leat čohkkehuvvon

Campus lea oahpahusbáiki gos ollesáiggestudeanttat leat fysalaččat. Doppe leat nanu fágabirrasat ja doppe leat mánja fakultehta/goađi. Dábálaččat campusis galget leat

fágabirrasat mat ovddastit PhD-oahpuid. Campusa dovdomearka lea maid ahte doppe lea girjerájus ja eará hálddahaslaš doarjjafunkšuvnnat bargiide ja studeanttaide. Campusis fállá studeanttaid ovttasdušlihttu iešguđetge čálgofálaldagaid studeanttaide, dego orrunsaajiid ja kantiinna. Diehtosiida Guovdageainnus lea Sámi allaskuvlla áidna campus odne.

Lohkanbáikkít - doppe gos dihto oahput fállujuvvojit bistevaččat

Lohkanbáiki lea báiki olggobeale campusa gos leat ollesáiggestudeanttat fysalaččat, ja gos lea fágabiras mii lea čadnon oahpuide mat lohkanbáikkis fállujuvvojit. Ollesáigge bachelor- ja masteroahput berrejit fállujuvvo dušše campusis dahje lohkanbáikkis gos gustovaš fágabirrasat leat. Lohkanbáikkis lea dárbbaslaš doarjjadoaimma fágabargiide ja studeanttaid fágalaš bargui. Eaktun ásaht lohkanbáikkít lea ahte doppe leat ollesáiggestudeanttat fysalaččat ja ahte dan oahpu fágabirrasat leat doppe. Dat lea bistevaš báiki. Sámi allaskuvllas ii leat oktage lohkanbáiki odne, muhto servodatdárbbut čájehit ahte allaskuvla berre ásaht dákkáriid.

Oahppobáikkít - doppe gos oahput fállujuvvojit áiggis áigái

Oahppobáikkít leat báikkít gos sáhtta fállat čoagganemiid ja neahttaoahpuid. Oahppobáikkiin galget leat geabbilis ja báikkálaččat heivehuvvon oahput main galgá leat seamma alla kvalitehta go oahpuin mat fállujuvvojit campusis Diehtosiiddas. Oahppobáikkít sáhttet ásahtuvvot iešguđet báikkiide dan duohken makkár oahpuide lea dárbu áiggis áigái. Eai dárbbas fállujuvvo bistevaččat seamma báikkiin, muhto sirdásit dárbbuid ja fálaldagaid mielde. Ulbmil lea fállat oahpuid doppe gos olbmot leat, dát dávista maid Hurdalsplattformena ja universitehta- ja allaskuvllaid sektormihtu maid vuodul galgat fállat eanet lávdaduvvon oahpuid.

Oahppobáikkiin galgá leat fágalaš doarjjadoaimma studeanttaide, nu go ovdamearkka dihte regionála lohanguovddážin leat, gč <https://www.ssm.no/kurs-klimavennlig-kompetanse>

Virtuála campus (E-campus)

Bargojoavku lea iskan movt muhtin eará universitehtat (ee. Ottawa universitehta) lágidit neahttavuđot oahpuid ja oaidnit ahte oallugin lea ásahtuvvon nu gohčoduvvon virtuála campus gosa čohkke buot neahttaoahpuid ovttá sadjai ja gos ráhkada virtuála campusa studeanttaide geat eai soaitte goassege fitnat fysalaš campusis. Virtuála campus, dahje E-campus sáhtta geahpedit studeanttaid ja fágabargiid rekrutterema.

Bargobáikkít

Bargobáiki lea bistevaš bargosadji gosa ovttaskas bargi gullá. Odne leat Sámi allaskuvllas bargobáikkít Guovdageainnus, Ájluovttas ja Elgås. Campus-struktuvra barggus lea maid lunddolaš geahččat gosa Sámi allaskuvla galgá ásaht bargobáikkiid bargiide. Campus ja lohkanbáikkiid eaktudit ahte doppe leat maid bistevaš bargobáikkít, muhto oahppobáikkít eai eaktut ahte doppe leat bistevaš bargobáikkít.

,CAMPUS-STRUKTUVRA

Odne lea Sámi allaskuvllas dušše okta campus - Diehtosiida Guovdageainnus. Eanas universitehtain ja allaskuvllain Norggas leat eambo go okta campusat. Dát lea boadus manjel go ráđdehus lea čadahan reforpmaid main fušoneren lea leamaš guovddáš ulbmil. Eanas báikkiin leat campusat doalahuvvon vaikko ásausat leat fušoneren. Dalle leat defineren leat go namuhuvvon báikkít *campusat*, *lohkanbáikkít* (studiesteder) dahje *oahppobáikkít* (utdanningssteder).

Bargajoavku lea atnan dan golbma definišuvnna vuodđun árvvoštallanbarggus ja maid vuodul evttohit makkár struktuvra Sámi allaskuvllas berre leat.

Campus Diehtosiida

Campus Diehtosiida doalahuvvo Sámi allaskuvlla áidna campusin. Sihke allaskuvlla sturrodad, fágabiras, studeantalohku ja doarjjafunkšuvnnat hehttejit dan. Jus galggašii eambo campusiid ásaht, de dat biđgešii fágabirrasa ja gáibidivčče earret eará stuorát ekonomalaš rámmaid.

Dan sadjái árvala bargajoavku baicca ásaht lohkanbáikkiid, oahppobáikkiid ja bargobáikkiid iešguđet guvlui Sápmaí. Ásaheapmi árvaluvvo dahkkot golmma oasis, ja dás čilgejuvvojit dat vuđoleappot.

Vuosttaš oassi – lohkanbáikkít julev- ja lullisámi guvlui ja geabbilis oahppobáikkít

Koronajagis 2020 ozai Sámi allaskuvla liige oahpposajiid Máhttodepartemeanttas, vuoi sáhttit fállat eambbogiidda sámegeiela álgokurssaid. Máhttodepartemeantta juolludii 10 oahpposaji njealji jagi badjel, oktiibuot 40 liige oahpposaji. Álgokurssat leat hui bivnnuhat Diehtosiiddas, ja allaskuvla lea dán 40 liige oahpposaji bokte váldán sisa 15 eambo studeanttaid sámegeiela álgokurssaide Diehtosiiddas, nu ahte doppe leat dál 30 oahpposajis (ledje 15 ovdal liigejuolludeami). Dalle leat báhcán 25 oahpposaji maid bokte allaskuvla oaidná vejolažžan álggahit álgokurssaid julev- ja lullisámegillii.

Norgga ráđdehus ja Sámedikkít ruotas ja norggas lea garrasit bargame lasihit julev- ja lullisámegielat hubmiid, ja dan oktavuodas oaidná Sámi allaskuvla lunddolažžan searvat dán ánggirusšamii. Sámegeiela álgokurssat mat fállujuvvojit davvisámegillii campus Diehtosiiddas geasuhit studeanttaid miehtá máilmmi. Sámi allaskuvlla vuolggasadji lea hukset kurssaid julev- ja lullisámegillii mat geasuhit studeanttaid sihke lagasbirrasis ja miehtá máilmmi. Lea dehálaš ahte kurssat fállujuvvojit dan giellaguovllus gos lea ealli giellabiras.

Olahan dihte dán lea dehálaš ahte allaskuvllas lea lohkanbáiki julev- ja lullisámi giellaguovllus. Danin lea vuosttaš oassi ođđa campus-struktuvrras ásaht lohkanbáikkiid daidda guovlluide.

Julevsámi guovllus evttoha bargajoavku ahte Sámi allaskuvla ásaha lohkanbáikki Ájluktii. Ájluokta lea guovddáš báiki julevsámi giellaguovllus gos lea studeantavuodđu, ealli julevsámi giellabiras ja gos leat eará guovddáš sámi ásausat geaiguin allaskuvla lea ásahan ovttasbarggu. Allaskuvllas leat juo bargit geain lea bargobáiki Árranis Ájluovttas, ja doppe

leat sihke heivvolaš lohkanlanjat, kantuvrrat, infrastruktuorra ja maid sámi fágabiras mii lea ávkin allaskuvlla bargiide ja studeanttaide. Hábmerra suohkan ja Árrana jođiheaddjit leat posiitiivvat dasa ahte Sámi allaskuvla ásaha lohkanbáikki Árranii mii lea Hábmerra suohkanis.

Lullisámi guovlu lea viiddis. Dan geažil leat dán guorahallama oktavuodas árvvoštallan golbma iešguđetge guovddáš lullisámi báikki gosa livččii lunddolaš ásahit lohkanbáikki, namalassii Aarporte, Snåase ja Plassje. Mii leat earret eará kárten studeantavuoddu, fágabirrasa, infrastruktuorra ja vuogas lohkanbáikki gos leat sihke oahpahušlanjat, kantuvrrat ja eará doarjjafunkšuvnnat. Sámi allaskuvllas lea ollu jagiid juo leamaš kantorbáiki Elgås, muhto bargojoavku lea árvvoštallan ahte báiki lea menno unni ásahit bistevaš lohkanbáikkiid, danin ii leat Elgås mielde dán kártemis.

Snåasa

Studeantavuoddu; Snåasa lea gasku lullisámi guovllu, lea sullii lihka guhkki lullisámi davimus guovlluide go lulimus guovlluide. Dat mearkaša ahte galggašii leat buorre vuoddu rekruteret studeanttaid dohko lullisámi oahpuide. Snåasas leat ollu sámi ásahusat ja giella lea oidnosis gilázis, mii maid galggašii geasuhit studeanttaid. Snåasai lea maid álki vánddardit, ja nu galggašii maid geasuhit studeanttaid miehtá máilmmi geat háliidit oahppat lullisámegiela.

Fágabiras; Snåasas orrot ollu lullisámegiela ja nu galggašii leat buorre vejolašvuotta virgádit fágabargiid dohko. Doppe leat mánga eará sámi ásahusa mii maid nanne sámi birrása ja nu maid fágabirrasa.

Infrastruktuorra; Snåasa lagamus girdišillju lea Værnes davábealde Troanddima. Værnesas sáhtta váldit sihke toga ja busse Snåasai. Muđui sáhtta dieđusge biillain vánddardit. Snåasas lea buorre vejolašvuotta gávdnat orrunsašiid, sihke guhkit ja oanehit áigái. Áarjel-Saemiej skuvle fálla lanjaid láigumassii oanehit áigái jus studeanttat dárbbasit hálbbes orrunsašiid go leat deaivvadeamit. Suaja maanagierte fálla sámegeielat mánáidgárddesašiid ja Áarjel-Saemiej skuvle váldá vuostta ohppiid maidái oanehit áigái jus dárbu.

Oahpahušlanjat/kantuvrrat; Snåasa Tjjielte ja Gielem Nastedas lea sihke kantursadji ja lohkanlanja man Sámi allaskuvla sáhtta láiguhit jus mearrida ásahit lohkanbáikki Snåasai. Oahpahušlanjas leat rusttegat mat dárbbasuvvojit ja dohko lea vejolaš bidjat vel eambbo dárbbu mielde. Latnja sáhtta geavahuvvot sihke logaldallamii ja duddjomii. Vistti lea áibbas guovddázis Snåasa gilis, ja doppe lea sihke girjerájus ja biebmorambuvrrit lahká. Gilli lea hui bures čalmmustahtán sámegeiela, dat čájeha ahte lullisámegiella lea seamma árvosaš go dárogiella. Saemien Sijte lea áiddo fárren ollu visttiide, gos sis leat earret eará duodjelanjat maid sáhtta geavahit jus fállat duodjeoahpuid Snåasas. Sii plánejit maid hukset auditoriija.

Oppalaččat oaidnit ahte Snåasa deavdá buot daid eavttuid maid leat bidjan go galgat ásahit bistevaš lohkan- ja kanturbáikki.

Plassje

Studeantavuoddu: Plassje lea lullisámi lulimus guovllus, muhto lea ankke guovddáš sámi guovlu. Lea guhkki vánddardit lullisámi davimus guovlluin Plassjii mii sáhtta váikkuhit studeanttarekrutteremii, muhto dohko lea álki beassat sihke girdin, togain ja bussiin.

Fágabiras; Plassjes orrot lullisámegiela ja doppe lea nanu sámi biras, nu galggašii leat buorre vejolašvuohta virgádit fágabargiid dohko. Doppe lea giellaguovddáš ja joatkkaskuvla main sámegeiella lea guovddášis, ja nu nanne sámi birrasa ja maid fágabirrasa.

Infrastruktuvra; Plassjii sáhtta váldit girdi, toga dahje busse, nu ahte dohko lea álki vánddardit. Plassjes ii leat nu álki gávdnat orrunsajiid, muhto sii leat pláneme hukset eambo ásodagaid. Oanehit áigái orrunsajit livčče hoteallat dahje Airbnb bokte. Plassjes leat buot mánáidgárddiin vuordinlistut, nu ahte eai sáhte lohpidit mánáidgárdesaji.. Suohkanis eai sáhttan ge lohpidit ahte sáhte fállat skuvlasajiid oanehit áigái.

Oahpahaslanjat/kantuvrrat; Aajege - Saemien gieles- ja maahtoejarnge ja oassin Plassje joatkkaskuvllas ja sii fállat oahpahaslanja maid Sámi allaskuvla sáhtta geavahit. Doppe leat rusttegat maid dárbbáša logaldallamii ja sáhtta maid eambo dohko lasihit. Latnjá geavahuvvo duodjeohppui man Sámi allaskuvla fállá Plassjes čakčat 2022. Sii plánejit maid hukset njuoskalanja man atnet omd. náhkkeuddjomii. Joatkkaskuvla sáhtta maid luoikat oahpahaslanjaid jus dárbu ja kapasitehta. Doppe lea girjerájus ja kantiina maid studeanttat sáhttet geavahit. Kantursaji eai sáhttan dál lohpidit, go doppe lea oalle gárži dál. Muhto sis leat viiddidanplánat.

Oppalaččat oaidnit ahte Røros deavdá min eavttuid studeantabirrasii, fágabirrasii ja oahpahaslanjaide, muhto sii eai sáhttan lohpidit orrunsajiid, mánáidgárdesajiid ja kantuvrraid jus Sámi allaskuvla mearrida ásaht lohkanbáikki Plassjii.

Aarborte

Studeantavuodđu; Aarborte gullá lullisámi davimus guvlui, muhto sis lea hui lahka Ruttii ja lea danin buorre vuodđu rekruteret studeanttaid maiddái ruođa bealde. Aarbortii ii leat nu álki mátkkoštit, ja dat sáhtta dagahit váddáseabbon rekruteret studeanttaid dohko.

Fágabiras; Aarbortes orrot lullisámegiela ja doppe lea nanu sámi biras, nu galggašii leat buorre vejolašvuohta virgádit fágabargiid dohko. Doppe lea Sijtin Jarnge ja Åarjelsaemien vierhtoesáafe gos sámegeiella lea guovddášis, ja nu nanne sámi birrasa ja maid fágabirrasa.

Infrastruktuvra; Aarbortii ferte vánddardit bussiin dahje biillain. Lagamus girdišillju lea Muossiris, muhto dohko eai mana girdit nu dávjá. Aarbortes galggašii leat buorre vejolašvuohta gávdnat bistevaš orrunsajiid, ja doppe lea buorre vejolašvuohta láiguhit lanjaid oanehit áigái Åarjelsaemien vierhtosáafes. Sii fállat maid mánáidgárddesajiid ja skuvlasajiid jus dárbu.

Oahpahaslanjat/kantuvrrat; Sijti Jarnges leat oahpahaslanjat main leat rusttegat mat dárbbášuvvojit. Sis lea maid girjerájus, olgoareálat ja ođđa darfegoahti maid sáhttit geavahit. Sis ii leat kantiina, muhto smávva gievkkan man buohkat geavahit. Seamma visttis lea maid Duodjeinstituhtta ja Sámediggi. Dat mearkkaša ahte sis eai leat sierra kantuvrrat dál maid sáhttet lohpidit, muhto jus allaskuvla mearrida dohko ásaht lohkanbáikki, de gal ordnejit kantursaji maid.

Oppalaččat oaidnit ahte Aarborte deavdá muhtun muddui min eavttuid studeanttavuoddu ja fágabirrasii. Sii devdet min dárbbuid oahpahaslanja ja eará doarjjadoaimmaide, muhto

bázii veaháš eahpesihkarvuohta kantursaji ektui. Doppe leat mánáidgárdesajit, skuvlasajit ja orrunsajit sihke oanehit ja guhkit áigge orrumii.

Kártema ja árvoštallama vuodul evttoha bargojoavku ahte Sámi allaskuvla ásaha lohkanbáikki Snåasai.

Eaktun sihke julev- ja lullisámi lohkanbáikki áсахemiide lea ahte Sámi allaskuvla virgáda julev- ja lullisámegiela fágabargiid geaid bargobáiki lea lohkanbáikkis.

Geabbilis oahppobáikkid lea struktuvra mii heive bures sámi servodaga dárbbuide ja Sámi allaskuvlla doibmii. Daid ii dárbbat ovdagihtii mearridit gosa ásaha, muhto kártet gos ja makkár vejolašvuodát muhtun guovddáš/lunddolaš báikkiin leat. Kártema vuodul ráhkaduvvo guhkitáigge plána nu ahte vejolaš studeanttat dihtet buori áiggis goas, gos ja makkár oahput fállujuvvojit. Lea ovdamunni infrastruktuurra dihte áсахit oahppobáikkiid doppe gos Sámi allaskuvllas leat bargosajit, muhto ii leat gáibádus. Lea maiddái vejolašvuohta ovttasbargat “studiesenter” eaiggádiiguin. Strategiija čuovvuleamis kártejuvvo makkár dárbbut leat ja makkár vejolašvuodát gávdnojit iešguđetge guovlluin. Kártema vuodul ráhkaduvvo guhkitáigge plána mas boahá ovdan makkár oahpuid fállat goas ja gos.

Sámi allaskuvla lea ollu jagiid fállan lávdaduvvon oahpuid iešguđetge sajis Sámis, mat leat doaimman bures. Oahpahas lea lágiduvvon ovttasbargguin giellaguovddážiin dahje eará áсахusain. Sámi allaskuvla fágabargit leat doaimmahan oahpu ja sihkkarastán dan kvalitehta.

Nubbi oassi – Virtuála campus (E-campus)

Virtuála campus, dahje E-campus livččii doaimmabidju mii sáhtašii geahpedit rekrutterema allaskuvlla neahttaoahpuide. Bargojoavku oaidná dárbbu ahte allaskuvla sihke čohkke, systematisere ja nanne min neahttavuđot oahppofálaldagaid ja fágabargiid gelbbolašvuoda neahttavuđot ja digitála pedagogihkas. Norgga ráđđehusa ođđa sektormihtut universitehtaide ja allaskuvllaide deattuha ahte allaskuvllat galget fállat oahpuid miehtá Norgga ja lea maid vuordámuš guovddáš eiseválddiin ahte allaskuvla fállá eanet lassi- ja joatkkaoahpuid. Lassi-ja joatkkaoahput leat oanehisáigge kurssat mat leat heivehuvvon erenoamážit sidjiide geat leat jo bargodilis ja geaidda lea váttis mátkkoštit camppusii dahje lohkanbáikkiide oahpu oktavuodas. Jus allaskuvllas lea nanu E-campus vuogádat, de sáhtta leat potenciála rekrutteret eanet studeanttaid maiddái eará sámi guovlluin ja riikaidgaskasaš studeanttat. Dálá dilis lea maid nu ahte buot oahpuin berrešii leat geabbilisvuohta ja innovašuvdna vuolggasadji. Teknologalaš ovdáneapmi maid dagaha ahte allaskuvllas leat ollu vejolašvuodát hábmets geasuheaddji ja alla kvalitehta neahttaoahpuid. Oahpuid digitaliseren lea guovddáš hástalus, ja dat eaktuda ahte fágabargin lea buorre gelbbolašvuohta digitála oahpahas ja ahte hálddahusas leat sajis buorit doarjjafálaldagat buot min neahttaoahpuide. Dát gáibida vissis organismatuvrralaš struktuvrra ja ahte mii nannet sihke IT-ossodaga ja daid doaimmaid mat lunddolaččat gullet sidjiide ja hálddahussii muđuige.

Sámi allaskuvla lea dál ráhkadeamen ođđa neahttasiidduid, ja dan oktavuodas galgá ráhkaduvvot čoavddus masa sáhta E-campusa/ virtuála campusa goallostit. Dohko čohkke buot neahttavuđot oahppofálaldagaid ja digitála bálvalusaid neahtta-/gáiddusstudeanttaide ja čalmmustahtta daid. Gelbbolašvuoda dárbbut galget kártejuvvot, ja allaskuvla nanne fágabargiid digitála gelbbolašvuoda seammás go mii guorahallat makkár rievdademiid mii fertet dahkat organisatuvrralaččat vai E-campus doaimmašii ulbmiliid ektui. E-campus struktuvra, neahttavuđot ja geabbilis pedagogalaš vuolggasadji galga čielgasit govvidit ahte Sámi allaskuvla lea eamiálbmotásahus ja E-campus galggašii strategalaččat doarjut Sámi allaskuvlla Sámi universitehta višuvnna. E-campus ásaheapmi eaktuda sierra proseassa mas earet eará kárte makkar digitála/neahttavuđot oahput allaskuvllas galget leat, ja makkar gelbbolašvuodta berre fágabirrasiin nannejuvvot vai mii doalahit alla kvalitehta maiddá neahttaoahpuin.

Goalmmát oassi – lohkanbáikkít nuorta-davvi sámi guvlui/mearrasámi guvlui

Diehtoháhkama ja semináraid oktavuodas lea bohtán ovdan ahte Sámi allaskuvla maid galggašii ásahtit **lohkanbáikki nuorta-davvi sápmái ja mearrasámi guovlluide** huksen dihte Sámi allaskuvlla legitimitehta ja čatnat oktavuodaid sámi servodagaide dain guovlluin. Sámi allaskuvllas leat odne máŋga bargi, geat orrot Nuorta-davvi sámi guovllus ja mis leat maid ollu studeanttat geat bohtet dain guovlluin. Bargojoavku árvala ahte čađahuvvo guorahallan ja čielggadeapmi man vuodul ásahtit lohkanbáikki, gosa dat ásahevvojit ja makkár oahput doppe galget fálojuvvot. Ferte maid čađahuvvot proseassa masa bargit besset váikkuhit vai gávdnat buoremus čovdosa.

Njeallját oassi – lohkanbáikkít suoma ja ruota beallai Sápmái

Sámi allaskuvllas lea áigumuš ásahtit lohkanbáikkiid **Suoma- ja Ruota beale Sápmái maid**. Ovdal go dan sáhttit dahkat, de ferte čielggadit formála beliid ja makkár vejolašvuodas mis leat. Bargojoavku árvala ahte čađahuvvo guorahallan ja čielggadeapmi man vuodul ásahtit lohkanbáikkiid, gosa daid ásahtit ja makkár oahput doppe galget fálojuvvot. Ferte čađahuvvot proseassa masa bargit besset váikkuhit vai gávdnat daid buoremus čovdosiid.

BARGOBÁIKESTRUKTUVRA

Bargobáikkít leat dán strategiijas definerejuvvon báikkít gos Sámi allaskuvllas leat kantuvrrat.

Sámi allaskuvlla strategiijas deattuhuvvo ahte mii áigut guorahallat ja ásahtit geográfalaš struktuvrra mii gokčá sámi servodaga vuordamušaid ja nanne min fágabirrasiid ja studeantarekruterenvuodu.

Sámi allaskuvllas leat odne juo muhtun bargit geain lea bargobáiki Ájluovttas (Lohkanguovddáža bargit). Bargobáiki ferte nannejuvvot jus mearriduvvo ásahtit lohkanbáikki Ájluuktii. Sámi allaskuvllas lea maid bargobáikki lullisámis, namalassii Elgås.

Rekrutterenhástalusaid dihte lea allaskuvla ásahan ruovttukantuvrra njuolggadusaid maid vuodul fágabargit sáhttet ohcat beassat osiid bargoáiggis bargat ruovttus. Tabeallas bohtá ovdan gos bargit geain leat ruovttukantuvrrat leat:

Báikenamma:	Galle bargi:
Gárasavvon (R)	GDS: 1 SOA: 2 = 3
Anár (S)	GDS: 3 SOA:2 = 5
Johkamohkki (R)	GDS: 2 SOA: 1 Lohkanguovddáš: 1 = 4
Ohcejohka (S)	GDS:2 SOA: 1 = 3
Oulu (S)	GDS: 2
Heahtá (S)	GDS: 2
Deatnu (N)	GDS: 3
Unjárga (N)	GDS: 1
Karášjohka (N)	Ekon: 1 GDS:1 SOA:1 = 3
Kittila (S)	GDS: 1
Majavatn/Aarporte (N)	SL: 1
Røros/Plassje (N)	SL: 1
Järpen (R)	SL: 1
Soađegilli (S)	SOA 1
Roavvenjárga (S)	SOA 1

Oktiibuot leat 32 bargi ohcan ja ožžon šiehtadusa bargat ruovttukantuvrrain 15 báikkis Sámis. Tabealla čájeha ahte bargit čohkkájit čieža báikkis suomabealde, golmma báikkis

ruotabealde ja viđa báikkis norggabealde. Oktiibuot leat Sámi allaskuvllas sullii 130 bargi earret II-virggehasaid.

Go galget ásaht eambo bargobáikkiid, de ferte árvvoštallat makkár golut dasa čatnasit (viessoláigu, infrastruktuorra, bargoaddidivat ja eará kánturgolut). Jus bargobáikki ulbmil lea nanusmahttit bargo- ja/dahje sámi birrasa, de ferte maid veardidit dan ektui gallis galget unnimus juohke kantuvrras bargat. Ferte maid veardidit ahte leat go eará sámi ásahtat geainna sáhtta juohkit kantuvrra, ja dakko bokte nannet sámi birrasa báikkálaččat.

Muđui ferte maid guorahallat váikkuhusat bargiide campusis jus ásahtuvvojat bargobáikkid eará guovlluide. Suoma- ja ruotabeale bargiid ektui ferte guorahallat movt iešguđetlágan lágat/ortnegat váikkuhit omd. Sin dáhkádusaide ja penšuvdnii.

Vuosttaš oasis ođđa campus-struktuvrra oktavuodas ásahtuvvo formálalaččat bargobáikki Ájluktii ja Snåasai. Dás čujuhuvvo min ákkastallamii lohkanbáikkiid ásaheami hárrái, gos evttohit Ájluktii ja Snåasai ásaht lohkanbáikki.

Goalmmát oasis ođđa campus-struktuvrra oktavuodas árvvoštallojuvvo ja evttohuva gosa nuorta-davvi sámi guvlui/mearrasámi guvlui ásahtuvvo(jit) formálalaččat bargobáiki(t).

Njeallját oasis ođđa campus-struktuvrra oktavuodas árvvoštallojuvvo ja evttohuvvo gosa suoma ja ruota beallai Sápmai ásahtuvvojat formálalaččat bargobáikkid.

Áigeplána

Dás čilgejuvvo oanehaččat makkár áigeplána iešguđetge osiin leat:

Vuosttaš oasis álggahuvvo implementerenbargu jahkemolsumis 2022/23 ja bistevaš lohkanbáikkid leat doaimmas 2023 čavčča rájes.

Nubbi oasis álggahuvvo bargu plánet makkár oahpuid sáhtta fállat E-campusa bokte. Álggahuvvo giđdat 2023.

Goalmmát oasis guorahallan ja čielggadanbarggut álggahuvvojat ođđajagimánus 2023 ja galget loahpahuovon čakčat 2023. Implementeren čađahuvvo jahkemolsumis 2023/24 ja bistevaš lohkanbáikkid leat doaimmas 2024 čavčča rájes.

Njeallját oasis álggahuvvojat guorahallamat ja čielggadeamit giđdat 2023 ja galgá loahpahuovon jahkemolsumii 2023/24. Implementeren čađahuvvo giđdat 2024 ja lohkanbáikkid leat doaimmas ođđajagimánu 2025 rájes.

Goalmmát ja njeallját oasis guorahallan ja čielggadanbargguide virgáduvvo olmmoš guhte galgá barguid jođihit ja doaimmahit.

Mildosat:

- Gulaskuddancealkámušat
- Joavkobarggut
- Lullisámi guovllu kárten

Sámi allaskuvlla bargiide ja studeanttaide

Gulaskuddanreive – Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvra

Sámi allaskuvla nammadii 2021s bargojoavkku mii lea ráhkadišgoahtán vuodu ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvrrain. Allaskuvlla stivra lea dingon árvoštallama ja campusstruktuvra strategiija evttohusa, ja ášši galgá meannuduvvot stivrras golggotmánus 2022. Strategiijaevttohusa ulbmil lea čalmmustahttit dárbbuid, vejolašvuodaid ja buktit árvalusa makkár oahppo- ja bargobáikestruktuvra Sámi allaskuvllas galgá leat boahtteáiggis. Campusstrategiija bargu galga váldit vuolggasaji Sámi allaskuvlla strategiijas 2022-2026 ja leat veahkin dasa ahte allaskuvla oláha strategiija.

Evttohus sáddejuvvo dál siskkáldas gulaskuddamii bargiide ja studeanttaide, ja bargojoavku sávvá oažžut **mearkkašumiid ja evttohusaid oktan ákkastallamiin**. Lea maid jurdda gulahallat ovtasbargoásahusaiguin. Buohkat sáhttet sáddet cealkámuša, sihke ovttaskas bargit muhto maiddá ossodagat, fágaforumat, fágasearvvit, bargojoavkkut, dutkanjoavkkut jna. Mii bovdet buktit oppalaš cealkámuša, muhto sávvat maid ahte oažžut vástádusaid čuovvovaš gažaldagaide:

- Gosa/makkár báikkiide berret ásahit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? Ákkastala manin evttohat juste dán/daid báikkiid?
-
- Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásahit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? Dás lea sáhka sihke fágabirrasis, infrastruktuorraa, báikkis?
- Makkár doaimmaid fertet bidjat johtui vuoi buohkat geat barget/studerejit Sámi allaskuvllas dovdet gullelašvuoda ásahussii, beroškeahhtá gos barget/studerejit?

Áigemearri buktit cealkámuša lea **geassemánu 8. Beivvi 2022**. Cealkámuš sáddejuvvo annebkh@samas.no ja annemg@samas.no

FUOM: Gulaskuddannotáhta ii leat leamaš giellabassamis. Dokumeanttaid lea mašiidna jorgalan davvisámegielas lullisámegillii.

Guovdageaidnu 11.05.22
Anne Britt K Hætta
Bargojoavkku jođiheadji

Deres ref:

Vår ref:

Vår dato:
20.06.2022**Campusstrategiija bargojovkui 20.06.2022****Cealkámuš campustrategiija gulaskuddamis**

Dutkiid searvi (DS) lea jahkečoahkkimis, guovtti stivračoahkkimis ja miellahtuiguin gulahallan Teamsa bokte campusstrategiija birra dán gida. Ulbmil čoahkkimiin ja miellahttogulahallamiin lea leamaš hábmet cealkámuša campustrategiijaplánas. DS stivra ii leat lihkostuvvan hábmet cealkámuša go orru leamen stuorra eahpesihkkarvuolta olles campusstrategiija proseassas ja mánggaoaivilvuolta searvvis.

Namuhuvvon eahpesihkkarvuolta sáhtta ahte bargiid gaskkas leat iešguđetge áddejumi ja dulkojumi campustrategiijaplána dokumeanttas, ja dat čuočca ságastallamiidda ja digaštallamiidda. Miellahtuid ságastallamiid olis lea maid vásáhus ahte digaštallamat leat iešguđetge dásis. DS miellahtuid mánggaoaivilvuolta lea mielddisbuktán vuostehágu cealkámuša ovddideapmái.

Sámi allaskuvllas leat mánggat stuorit proseassat leamaš badjálaga maŋemuš jagiid, mii sáhtta leat sivvan dasa ahte bargiin leat iešguđet dulkojumi proseassas ja dokumeanttas.

DS luohttámušolmmoš evttoha campustrategiija bargojovkku lágidit lassi semináraid loahpahanproseassa olis nu ahte lasihivččii ipmárdusa dokumeanttas. Seminárat sáhttet nannet ja duddjot bargiid oktasaš áddejumi proseassas.

Dearvuodat,
Inga Páve Idivuoma
Dutkiid searvvi jođiheaddji

Sámi allaskuvla
Hánnoluohkká 45
9520 Guovdageaidnu

20.06.2022

NTL 116-4 Sámi allaskuvla
Hánnoluohkká 45
9520 Guovdageaidnu

Gulaskuddancealkámuš, Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvra

Proseassa:

Dát álggahuvvui guvttiin seminárain gos ledje joavkobarggut. Dan maŋŋil ii leat gullon mihkkege dán barggu birra ovdal go bargojoavkku evttohus bođii gulaskuddamii. NTL mielas ii leat proseassa leamaš doarvái rabas.

Mearkkašahtti go- :

- fágaserviid bealis ii leat leamaš áirras bargojoavkkus. Beroškeahttá lea go NTL, UF dahje FF.
- studeanttaáirras ii leat leamaš oassin bargojoavkkus. Ii boađe ovdan evttohusas studeanttaid oaidnu, dat berre deattuhuvvot go Sámi allaskuvla han lea ásahuvvon sin váras.
- bargiidossodat ii leat leamaš mielde álggu rájes, go dát evttohus guoskka oalle garrasit bargobirrasii ja bargiid dillái.

Sámi allaskuvla, fálaldat studeanttaide:

Eanet digitála oahppo orro dat máid bargojoavku einnosta lea allaskuvlla boahtteáigi. Dat ieš alddis dieđusge lea buorre jurdda vuoi mii olihit min fálaldagain viidáseappot go dál. Muhto dás leat bealit mat eai leat nu buorit.

- Omd. lea go dat jierpmálaš geaidnu Sámi allaskuvlii nie olu digitála oahpu fállat jus mii bidjat muitui ahte almmolaš institušuvnnat galget álo seastin láhkái bargat, ja ii got de leat álki min nahkehit UiT vuollái sámi ossodahkan.
- Digitála oahppofálaldat ii leat maid min mielas dat buoremus vuohki fállat oahpu studeanttaide mat easka bohttet joatkkaskuvllas, ja leat hárvánan fysalaš oahpaheapmái. Orro beare unnán guorahallon pedagogalaččat juste dáid studeanttaid ektui.

NTL`a oaidnu lea ahte mii berret doalahit ahte Campus Diehtosiida lea Sámi allaskuvla váldobáiki, ja dohko berreit earenoamážit davvi sámegeilat studeanttat bohtit nannen dihte buori studeanttabirrasa ealli sámi birrasis.

Sámi allaskuvla berre maid bargat dan guvlui ahte min fágabargit eanemus lágii mielde barget fysalaččat Guovdageainnus dahje lohkanbáikkiin nannen dihte fágabirrasa. Jus ruovttukantuvra dahje eará šiehtadusat dahkkojuvvojit de berre das bohtit ovdan ahte man ollu galget bargat Guovdageainnus, ja ahte lea mearriduvvon áigodat goas galget leat fysalaččat campusis. Orro maid dárbbasmeahtun ásahit bargobáikki Nuorta Finnmáru, ja evttohusas ii boađe ovdan máid dat kantuvra galgá doaimmahit ja makkár fálaldat doppe galgá.

Jus mii biđget Sámi allaskuvlla bearehaga, de boahát skuvla vuoimmehuvvat ja sáhtta vel nohkat áiggi mielde.

NTL doarju ahte berre leat bargo- ja lohkanbáiki sihke julevsámi- ja lullisámiguovllus. Dat lea dehálaš nannet Sámi allaskuvlla oahppoinstitušuvdnan daidda guovlluide maid.

Dearvvuođat

NTL 116-4 Sámi allaskuvla

Oahppohálddahusa cealkámuš Sámi allaskuvlla oahppo – ja bargobáikestruktuvrii

Guovdageaidnu, 20.06.2022

Čujuhit dáikko bokte Sámi allaskuvlla oahppo – ja bargobáikestruktuvrra gulaskuddanevttohusii 2022 giđa. Oahppohálddahus lea oktasaš čoahkkimiin 07.06.22. ja 14.06.22. árvvoštallan Sámi allaskuvlla bargujoavkku evttohusa Sámi allaskuvlla oahppo – ja bargobáikestruktuvrii. Čoahkkimiin leat maiddá digastallan čuovvovaš gažaldagaid maid bargujoavku lea hábmen.

Oppalaš árvvoštallan oahppohálddahusa bealis lea ahte Sámi allaskuvla ii berre ásahit eambo campusiid. Oaidnit hui dehálažžan ahte oahput goitge lágividuvvojit eará báikkiin oahppobáikevuogi mielde, nu movt odne nai dahkko. Dasto mii leat hui eahpádusas ásahit lohkanbáikkiid eará báikkiide.

Oahppohálddahusa bealis leat guokte dehálaš čuoggá mat galggašedje leat vuodđun go Sámi allaskuvla árvvoštallá oahppo- ja bargobáikestruktuvrra:

- 1) studeanttaid dárbbut ja oahppobiras
- 2) ahte Sámi allaskuvla ain galgá doalahit sámegeiela bargo- ja oahpahusgiellan.

Studeantadárbbut ja oahppobiras guovddázis

Sámi allaskuvllas leat leamaš oahput mat leat čađahuvvon iešguđet ládje, muhtin oahput ollásit Diehtosiiddas, earát ollásit eará oahpahusbáikkiin nugo omd. Aaboertes ja Johkamohkis. Muhtin oahput ollásit nehta bokte, muhtin oahpuin deaivvadeamiid ja neahttavuđot čovdosiid bokte. Studeanttaid dárbbut berrejit leat ásahusa guovddázis oahppofálaldagaide ovdánahttimis. Dan oktavuodas livččii vuogas čađahit kártema mii sáhtášii dahkat buori diehtovuđu go oahppobáikkiid ja campusiid digastallat. Kártemis livččii erenoamáš beroštahtti gullat makkár dárbbut Sámi allaskuvlla studeanttain leat oahppobáikki hárrái, makkár vásáhusat dálá ja ovddeš studeanttain leat leamaš, ja makkár studeantavuđu mis livččii eará vejolaš oahppobáikkiin.

Viidásit livčče nai ávkkálaš oažžut diehtovuđu das makkár vásáhusat studeanttain leat go oahpaheaddjit ja eará fágabargit barget ruovttukantuvrrain. Oahppohálddahusa vásáhus lea ahte studeanttat bohtet min lusa go eai gávna oahpaheddjiid kantuvrras dahje eai oaččo sin ságaide. Oahppohálddahussii maid leat bohtán dakkár máhcaheamit studeanttain, geat eai leat leamaš duhtavaččat dainna ahte go sii bohtet oahpahussii, ja vásihit ahte oahpahus lea ge nehta bokte sivas go oahpaheaddji lea ruovttukantuvrras. Dát leat ollesáigge studeanttat geat leat oahpu álgima oktavuodas válljen fárret Guovdageidnui, ja vásihit ahte Diehtosiidda campus ii deavdde vuordámušaid. Dát leat dušše muhtun vásáhusat maid leat ožžon studeanttain, ja livččii dehálaš

oažžut viidát dieđuid studeanttaid vásáhusaid birra. Erenoamážit dan hárrái ahte movt mii sáhtášeimmet sihkkarastit ahte bargiid bargobáiki ii váikkut studeanttaid oahppodillái, fágalaš ovdáneapmái ja oahpuid čađaheapmái. Studeanttat dárbbahit nanu studeanta- ja fágabirrasa. Biedganan fágabiras sáhtta čuohtat studeanttaid ovdáneapmái.

Mii leat registreren ahte olu eará allaskuvllain ja universitehtain Norggas leat maŋemus jagiid leamaš digaštallamat boahhtevaš oahppobáikestruktuvrra birra. Sámi allaskuvla sáhtášii atnit eanet ávkki dáin ja viežžat vásáhusaid eará ášahusain. Sáhtta ávkkálaš oažžut dieđuid eará ášahusain vásáhusain gos leat máŋga lohkanbáikki (studiesteder).

Evttohusdokumeanttas daddjo ahte mis livččii studeantavuodđu Ájluovttas. Oahppohálddahas dieđu mielde mis leat unnán ohccit ja studeanttat Ájluovttas min oahppofálaldaige, ja maiddái oažžut unnán jearaldagaid oahpuid birra sihke julev- ja lullisámi guovlluin. Duogáš dása lea várra go mis leat leamaš unnán fálaldagat sidjiide, ja sii eai soaitte diehtit fálaldagaid birra mat gávdnojit. Jearaldat berre goitge loktejuvvot, ahte makkár diehtovuoduin lea árvoštallojuvvon ahte Ájluovttas lea studeantavuodđu ollesáiggeohppui. Dás livčče dárbu dárkilit kártet dálá ja vejolaš studeantavuodđu. Dáid fertešii maiddái geahččat otná servvodattreanddaid hárrái, nugo omd. Sentraliseren gávpogiidda ja stuorát báikkiide ja studeantalogu lassáneapmi neahttaoahpuide.

Rekrutterema oktavuodas oaidnit viidásit liige hástalussan dan ahte Sámi allaskuvlla oahppomodealla, mii lea heivehuvvon studeanttaide geat eai oro Guovdageainnus, ii nu bures heive departemeanta vuordamušaide ahte Sámi allaskuvla bidjá návccaid rekrutteret joatkkaskuvlaohppiid. Joatkkaskuvlla oahppit gáibidit eambbo aktivitehta ja sosiála doaimmaid campusis ja lohkanbáikkis. Oaidnit maiddái ahte neahttaoahput leat eambbo bivnnuhat go goasse ovdal ja doarjut ahte allaskuvla galgá fállat eanet neahttavuodot/hybrida oahpuid. Fleksibelis oahppomodeallain jáhkkit nákcet loktet studeantavuodđu, go diehtit ahte lea váttis ožžodit studeanttaid fárret Guovdageidnui. Bargojoavkkus lea buorre evttohus ášahit virtúála campusa dáidda studeanttaide.

Oahppohálddahas lea muđui eahpádušas ahte nákcet go fállat studeanttaide bistevas lohkanbáikkiid gos lea govttolaš studeantabiras, go eat earret eará nácce fállat dálá studeanttaide sierra studeantaviesu/deaivanbáikki, mii lea geatnegahtton [Lov om studentsamskipnader \(studentsamskipnadsloven\)](#) vuodul. Studeanttaide sierra deaivadanbáiki livččii dehálaš studeanttaid oahppobirrasii, sosiála ja psykososiála dillái. Universitehta ja allaskuvllalága vuodul leat oahppoásahasas ovddasvástáduš studeanttaid oahppobirrasii.

Doalahit sámegeiela bargo- ja oahpahusgiellan

Sámi allaskuvla lea áidna stuorát ášahus mas lea sámegeiela sihke bargo- ja oahpahusgiellan. Go dál árvoštallat rievdadit oahppo- ja bargobáikestruktuvrra, de ferte maiddái sihkkarastot ahte nagodit bisuhit sámegeiela bargo- ja oahpahusgiellan.

Dál lea oahppohálddahasas dáhpin juohkit dieđuid studeanttaide omd. Canvasa bokte, ruovttusiiddus, oktasaš doaluin ja lágidemiin, davvisámegillii ja eangalasgillii. Jus bistevas lohkanbáikkis ášahuvvojit lulli- ja julevsámi guovlluide, de mii oaidnit ahte dat geatnegahtta Sámi allaskuvlla addit e. e. oahpahas ja buot oktasaš diehtujuhkima studeanttaide maiddái julev- ja

lullisámegillii. Giella lea dehálaš go lea sáhka oahppoásahusa gullelašvuhtii, ja jus giella ii leat, de lea jo ekskluderejuvvon.

Dán oktavuodas lea dárbu kártet makkár váikkuhusaid dát giellageatnegahttin julev – ja lullisámegillii buktá min dálá studeanttaide, ja bargiide/ossodagaide geain lea olu dahkamuš studeanttain. Oahppohálddahas bivdá ahte árvvoštallo makkár vuordámušaid mii addit studeanttaide ja vejolaš studeanttaide doarjjafunkšuvnnaid hárrái, jus ásahit bastevaš oahppobáikkiid eará sámi guovlluide mat gáibidit dihto sámegeilmáhtu. Studeanttat galget sáhttit gulahallat ásahusain iežaset gilli, earenoamážit doarjjaossodagain nugo oahppohálddahasain, girjerádjosiin ja IT – ossodagain. Jus diehtujuohkin galgá eará gielaide go davvisámegilli ja eanjalasgillii, de dat maiddái gáibida eambo resurssaid earret eará oahppohálddahas ja diehtujuohkimis.

Dát giellageatnegasvuolta maiddái mielddisbuktá ahte ruovttusiidu maiddái jorgaluvvo dáidda gielaide. Go allaskuvlla bargogiella lea prinsihpalaččat sámegeilla, de dat mielddisbuktá ekonomalaš váikkuhusaid jorgalangoluide dahje eaktun lasihit hálddahussii bargiid geain lea julev ja/dahje lullisámegielgiellagelbbolašvuolta. Oahppohálddahas mielas ii leat riehta ahte Sámi allaskuvla, mii lea čielga sámi ásahus, galgá dárogilli gulahallat julev – ja lullisámi ohcciiguin ja studeanttaiguin.

Rekrutteremis oaidnit maiddái hástalussan olahit studeanttaid julev – ja lullisámi guovlluin, go eat nákke siskkáldasat buvttadit rekrutterenmateriálaid sin gielaide ja gulahallat vejolaš ohcciiguin julev– ja/dahje lullisámegillii. Lassi jorgalanbarggut gáibidit govttolaš ekonomalaš rámmaid.

Oahppohálddahas váruha nai ahte mii sáhttit šaddat dan dillái ahte gulahallan- ja čoahkkingiella lánvegeottiin ja stivrrain gos leat studeantaláhttu, sáhtta rievdat sámegeillas eará gillii, go mis lassánit studeanttat geat eai hálddaš davvisámegiela. Dat lea hástalus maid mii eat leat vel dán rádjai dárbbahan dustet, muhto maid ferte váldit vuhtii go ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra árvvoštallojuvvo.

Vástádušat bargojovvukku gažaldagaide:

Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásahit oahppo ja/dahje bargobáikkiid? Dás lea sáhka sihke fágabirrasis, infrastruktuorra, báikkis?

Dás čujuhit studietilsynsforskriftenii gos earret eará bohtet ovdan gáibádusat oahppofálddagaide ja fágabirrasii. Studietilsynsforskriftenis bohtá earret eará ovdan ahte ásahus lea ovddasvástáduš sihkkarastit ahte juohke oahpus lea infrastruktuorra mii lea heivehuvvon oahpu oahppanjoksosiidda. Dás čuožžu earret eará ná:

Med infrastruktur menes egnede lokaler, utstyr, bibliotekjenester, administrative og tekniske tjenester, tilstrekkelige og egnede IKT-ressurser, nettstøtte, egnet læringsplattform etc. som understøtter studentens læring og læringsmiljø og den faglig ansattes undervisning og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.

Oppalaččat de oahppobáikkis studeanttat fertejit gávdnat fágabirrasa mii lea sidjiide fágalaš doarjjan. Lohkanbáikkis gáibidit bastevaš ja ollesáigge studeanttaid, ja oahppohálddahas bivddášii ahte studeantavuodđu kártejuvvo ovdal go ođđa lohkanbáikkis ásahuvvojit. Ávžžuviččiiimet maiddái ahte olmmošlogu treanda geahčaduvvojit go árvvoštallat oahppobáikkiid, go diehtit ahte guovddáš

sámi guovlluin njiedjá olmmošlohku. Go eat dieđe studeantavuođu, de lea eanemus relevánta fállat oahppobáikkiid mat leat geabbilat ja mat leat heivehuvvon dárbbuid mielde.

Makkár doaimmaid fertet bidjat johtui vuoi buohkat geat barget/studerejit Sámi allaskuvllas dovdet gullevašvuoda áhahussii, beroškeahhtá gos barget/studerejit?

Studeanttat dárbbahit dovdat sihke fágalaš ja sosiála gullevašvuoda, ja áhahusa dáfus berrejit leat studeanttadárbbut guovddážiš go árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppo – ja bargobáikestruktuvrra. Nu go ovdal namuhuvvon, de lea maiddái giellageavaheapmi dehálaš gullevašvuodadovdui.

Mii guoská gullevašvuoda áhahussii de livččii miellagiddevaš diehtit man muddui dála Sámi allaskuvlla studeanttat dovdet fágalaš ja sosiála gullevašvuoda áhahussii, ja makkár dárbbut ja oainnut sis leat ja makkár doaimmaid bokte sii livčče sávvat nannet gullevašvuoda oahppoáhahussii. Studeanttaovttastusaide lea dákkko addon dehálaš rolla studeantabirrasa fuolaheapmái.

Bargit maiddái dárbbahit, lihka go studeanttat, dovdat fágalaš ja sosiála gullevašvuoda áhahussii. Go áhahusa bargit barget sihke ruovttokantuvrrain ja fysalaš bargobáikkis, de lea erenoamáš dehálaš ahte áhahusa jođiheaddjit jeavddalaččat barget nannemis bargiid gullevašvuoda organisašuvdnii. Dákkko čujuhit Sámedikki ja Sámiráđi deattuheapmái evttohusdokumeanttas, ahte man dehálaččat oktasaš sosiála deaivvadeamit leat go bargit barget iešguđet báikkiin. Sosiála deaivanarenat nannejit ovttasbargguid, organisašuvnnalaš gullevašvuoda ja kultuvrra. Áhahusa dáfus fertet maiddái bargat dan ovdii ahte bargin lea oktasaš ipmárdus áhahusa mihtuide ja strategijai.

Sámi allaskuvlla Oahppolihtu cealkamuš “oahppo- ja bargobaikestruktuvrra” birra

Čujuhit Sámi allaskuvla “Oahppo- ja bargobaikestruktuvrra” evttohussii. Dá leat Oahppolihtu mearkašumit muhtun áššiide evttohusas.

4.1 Oahppobaikestruktuvra

Oahppobaikkiit

Dán kapihttalis bohtá ovdan ahte bargojoavku ii árval makkárga oahppobaikkiid maid áigot vuoruhit. Áigumuš lea ráhkadit oahppobaikkiid doppe gos lea lunddolaš. Movt áigu allaskuvla árvoštallat ja veardidit “gos lea lunddolaš” oahppobaikkiid ráhkadit? Go lea sáhka oahppofálaldagain, de livčče buorre namuhit daid baikkiid gos allaskuvla ovdal lea fállan oahpuid. Go allaskuvla galgá mearridit gosa mii fágavirggiid galgat vuoruhit boahhteáiggis, de lea hástalus go mii eat dieđe gos mii boahhteáiggis galgat doallat kurssaid. Go dán gulaskuddandokumeanttas vuoruhit lohkanbaikkiid (julevsámi ja máttasámi guvlui) de lea lunddolaš oahppobaikkiid maid vuoruhit. Vissis muddui sáhhtá leat vejolaš lávdadit oahppobaikkiid mat leat lagabui studeanttaid orrunbaikkiid. Dat eaktuda ahte dan guovllus leat mánnga studeanta ja dákkár ortnet dáidá eaktudit ahte leat eanet resurssat čađahit dan.

Virtuála campus (E-campus)

Oahppolihtu mielas lea virtuála campus ja neahttaoahpamus buorre fálaldat, go dat rahpá ollu ja ođđa vejolašvuodaid oahpus. Mii oaidnit gal muhtun hástalusa maid, jus oassi min oahppofálaldagain galget neahttaoahppun ráhkaduvvot. Mii deattuhit ahte allaskuvla ferte vuoruhit ja áiggi bidjat dán jurddašuvvon campusa plánemii, vai bargit besset searvat oainnuideasetguin ja iežaset vásáhusaid ovddeš neahttačovdosiin ovdanbuktit. Mis leat vásáhusat ahte sáhhtá leahkit lossat virtuála logaldallamiiguin ja maiddái studeanttaid čuovvolemiin. Jus allaskuvla dál lea pláneme virtuála campusa dahkat, de lea maiddái dárbu fágabargiide addit vejolašvuoda reaiduiguin bures oahpásnuvvat, ovdal go dan fállagoahhtit studeanttaide. Makkár oahpuid lea plána virtuála campusis fállat? Min mielas lea dehálaš oahpuid plánemis mearridit makkár oahpuid sáhhtá ná fállat, nu ahte fáhkkestaga ii boađe diehtu ahte šaddá dahje ii šatta neahttaoahppu. Fágabargit fertejit oažžut doarjaga ja oahpu IT-čovdosiid ektui ja virtuála campusa geavaheamis. Lea go plána gulaskuddat eará allaskuvllaigon ja universitehtain movt leat lihkestuvvan MOOC-oahpuigon?

Muhtun oahpuide ii virtuála campus heive, omd. oahpaheaddjioahpuide.

Oahpaheddjiioahpuide doaibmá dálá ortnet bures; deaivadeamit ja neahttaoahpamus deaivadeamiid gaska, mii addá vejolašvuoda studeanttaide boahhtit allaskuvlii deaivadeamiide ja muđui ruovttubaikkis studeret. Oahpaheddjiioahpuide ii oba heivege ja sáhte lágidit virtuála campusa, go dehálaš gozihit ja oaidnit sin dohkálašvuoda boahhtevaš profešuvdnii, mii lea min geatnegasvuoha dáhkidit. Nubbi lea ahte lea dehálaš studeanttat galget ovdánit doaibmat joavkkus ja leat mielde joavkoproseassain. Virtuála campusa bokte ii nagot daid gozihit ja ovdánahttit. Movt virtuála campusis sáhhtá dohkálašvuoda árvoštallama dahkat profešuvdnaoahpuin?

4.2 Bargobáikestruktuvra

“Rekrutterenhástalusaid dihte lea allaskuvlla ásahan ruovttukantuvrra njuolggadusaid maid vuodul fágabargit sáhttet ohat beassat osiid bargoáiggis bargat ruovttus.”

Vaikko ruovttukantuvrra njuolggadusat eai leat gulaskuddamis dán vuorus, de dasa čujuhuvvo “Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvra” gulaskuddandokumeanttas. Ruovttukantuvrra njuolggadusaid orro fas dárbu digaštallat go dilli lea rievdamme ođđa bargobáikestruktuvrra geažil. Mii evttohit ahte ruovttukantuvrra njuolggadusat fas loktejuvvojit áššin. Mii evttohit maid ahte ruovttukantuvrra njuolggadusat galget guoskat sihke fágabargiide ja hálddabusbargiide, vai ii šatta vealaheapmi.

Drag/Ájluokta, 20.06.2022

Anne Silja Turi

Oahppolihtu luohttámušolmmoš Sámi allaskuvllas

Kommeanttat Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvrii

Annika Pasanen, professor

Mun lean hui ilus, go dákkár bargu lea biddjojuvvon johtui ja Sámi allaskuvlla boahttevuođa oahppo- ja bargobáikestruktuvra guorahallojuvvo vuđolaččat ja innovatiivvalaččat. Plánas leat dehálaš ulbmilat olles Sámi perspektiivva ja iešguđet sámejoavkkuid ja -gielaid vuhtiiváldima hárrái. Mus leat kommenttat, mat gusket SA oahpahusa lágideapmái boahttevuođas, ruovttus vs. Diehtosiiddas bargama, Anára vejolaš bargobáikin ja olgoriikkalaš bargiid sajádaga.

Oahpahusa lágideapmi boahttevuođas

Okta hui guovddáš bealli dan ollesvuođas, mu mielas meastaba deháleamos, lea oahpahusa lágideapmi boahttevuođas. Leago ulbmilin fállat SA:s ain eambo neahttaoahpahusa, iskatgo mii máhccat lágašoahpahussii, vai leago jurdda sirdásit oalát hybridamodellii? Leago studeantarekrutterenstrategiija juo dál dakkár, ahte gáiddusoahpahus márkanastojuvvo almmolaččat buot oahpuid olis? Leago dat oktasaš oaidnu, leatgo fágabargit miehtán dasa? Mo oahpaheddjiid návccat ja teknihkalaš dilit ja oahpahusa kvalitehta dorvvastuvvojit, erenomážit hybridaoahpahas, man mángasat vásihit hui lossadin?

Ášši lea nu stuoris ja dehálaš ja váikkuha nu sákka bargiid bargodiliide ja fágabirrasii, ahte mun gal váillahan dan olis albma ságastallama olles áhahusa dásis. Mii dárbbasit oktasaš plánema ja linnjemiid. Dál lea menddo sákka ovttaskas bargiid čoavdinláhká, go ferte mearridit, gos ja man hámis oahppu galgá lágiduvvot ja maid galgá studeanttaide suovvat ja lohpidit. Dat leat maiddái studeanttaid ovttavardásašvuođa dáfus dehálaš gažaldagat, maid eai galgga ovttaskas bargit čoavdit.

Ruovttukantuvranjuolggadusat

Dálá ruovttukantuvranjuolggadusaid mielde bargit barget Diehtosiiddas unnimustá 50 % bargoáiggis. Nu guhkká, go SA ii bargga maidige lágidandihte bargiide orrunsajiid, dat olles juolggasadji lea eahperealisttalaš daid bargiid dáfus, geat orrot Guovdageainnu olggobealde. Guovdageainnus eai leat doarvái orrunsajit, iige leat govttolaš vuordit ahte bargi máksá dievva normála mánotbadjeláiggu ásodagas, mas son geavadagas lea ovtta goalmátoasi mánotbajis. Dálá dilis bargit galget várret ásodagaid studeantaviesuin, ja lea oalle problemáhtalaš, jus ásodagat eai dan dihte liigo studeanttaide. SA galggašii fállat bargiide orrunsajiid, maid dat sáhttet láigohit govttolaš haddi ovddas dárbbu mielde, iešguhtege juste dan áigodahkii go lea Diehtosiiddas bargamin. Dego mii jo dál oaidnit, lea mángii hui hástaleaddji fidnet doarvái ohcciid SA virggiide, ja okta sivva lea sihkkarit dat ahte olbmot eai hálit fárret iežaset orrunsajiin Guovdageidnui eaige sidjiide leat fálus eará molssaeavttut. Livččii nubbi dilli, jus jo virgealmmuhusas namuhuvvošii, ahte bargoaddi fállá veahki orrunsajiin. SA sáhtta áinnas válljet ovddosguvluige nu, ahte orrunsadji lea bargiid persovnnalaš ášši iige áhahusas leat geatnegasvuohta seahkanit dasa. Dat goittotge livččii áhahusa ja sámeservodaga ovdánahttima dáfus hui doavkkes válljejummi.

Ruovttukantuvranjuolggadusaiguin dilli lea fágabargiid geahččanguovllus eahpečielggas. Bargiin, geat orrot Guovdageainnu olggobealde, muhtumat isket čuovvut njuolggadusaid ja muhtumat fas eai goassige oidno Diehtosiiddas. Dat doalvu bargiid sierraárvusaš sajádagaide. Iihan leat riehta, ahte lea prinsihpalaš gáibádus, mii praktihkas guoská muhtumiid ja muhtumiid fas ii. Jus SA:s lea áigumuš bisuhit ruovttukantuvranjuolggadusaid, dat galget heivehuvvot seammáládje goappáge goađis ja buot SA bargit fertejit leat seamma sajádagas. Jus njuolggadusat eai guoskka dihto bargikategoriijaid, dan ferte rahpasit mitalit.

Nubbi molssaeaktu lea lahkoni olles dan bargobáikegažaldaga áibbas earáláhkái, dego dál dán struktuvrraplánas vuhttoge. Kánske ii galggahe vuolgit das, ahte buohkat barget Diehtosiiddas 50 % áiggis. Boahttevuodas dat soaitá ain uhcit jierpmálaš: jus studeanttat ain eambo studerejit gáiddusoktavuodaid bokte, lea paradoksála gáibidit buot bargiid bargat Diehtosiiddas. Dan sajis galggašii mu mielas plánet olles SA viidosas deaivvadanvahkuid omd. oktii mánu dahje juohke nuppi mánu. Dalle buot bargit livčče geatnegahtton boahit Diehtosiidii. Daidda vahkuidda sáhtášii dalle plánet nu ollu čoahkkimiid ja oktasaš deaivvadeimiid ja doaimmaid go beare vejolaš. Diehtelasat dat eai galggaše leat oahpahusvahkut, nuba deaivvadanvahkuid galggašii buriin áiggiin almmuhit vai buot bargit váldet daid vuhtii oahpahusa plánedettiin. Dat sáhtášii leat jeavddalaš vuogádat, mas vahkut livčče jahkásaččat seammát, omd. juohke nuppi mánu vuosttaš vahku.

Bargobáikestruktuvra Anára geahččanguovllus

Nu mo oidno statistihkain, Anár lea okta báiki Guovdageainnu olggobealde, mas orrot eanemusat SA bargit. Lea nappo hui lunddolaš, ahte jus eambo SA bargobáikkat ceggejuvvojit Guovdageainnu olggobeallái, de Anárii šaddá bargobáiki. Anár lea ealás márkán ja sáme kultuvrra guovddáš Suoma bealde. Dáppe doibmet iešguđet sámeásahusat ja SA heivešii dán birrasii bures. Dat maiddá huksešii SA:ii dárbbalaš oktavuodaid anáraččaide ja nuortalaččaide ja viiddidivččii SA profiila olles Sámi ásahussan ja mánggasámegiela ásahussan.

Mun oainnán hui buorin dan jurdda, ahte SA:s livčče bargobáikkat moadde guovddáš Sámi báikkis Guovdageainnu olggobealde. Oahppobáikestruktuvrra birra lea váttis cealkit nu ollu, go ii leat čielggas, man hámis oahput fállujuvvojit boahttevuodas, ja nubbe dáfus SA studeantamearit leat dan mađe uhcit, ahte orru váttis sirret oahpuid iešguđet sajiide. Omd. oarjelsámegiela oahpuid hárrái dilli lea dieđusge earálágán. Jus SA bargit barget boahttevuodas eambo iešguđet sajiin, lea dattege hui dehálaš ovdánahttit dakkár vuogádaga, ahte buohkat čoahkkanit oktasaš deaivvadanvahkuide unnimustá guktii lohkanbajis Diehtosiidii – dahje manneba ii muhtumin eará sajiide. Dálá dilis mii deaivvadi nuppiideamet áibbas menddo unnán.

Oppalaččat ferte kommenteret Suoma bealde ássi SA bargin, ahte byrokratiija (vearuhus, sosiáladorvu, dearvasvuodafuolahus, dáhkádusat jna.) mii čuovvu das, ahte álgá bargui nuppi riikii, lea mielahis lossat. Dan ollesvuoda eai SA hoavddat ja hálddabus bargit oppa ádde, go dathan báhcá ovttaskas bargiid fuollan. Velába juohke bargi iežas fuollan, go ii gávdno makkárga oktasaš doarjjavuogádagat, dušše mielbargiid veahki. Dasa lassin bargit iešguđet Suoma gielddain ja iešguđet bargošiehtadusaiguin leat vehá iešguđet sajádagain, nuba juohkehaš ferte goit čoavdit iežas čuolmmaid okto. Áiggi ja návccaid dat váldá hui ollu. Lea áddehahti, ahte ovddabealde lea hui stuorra bargu, jus SA galgá šaddat bargoaddin maiddá ránnjáriikkain, muhto dál dat stuorra bargu lea bargiid hárduid alde. Dat sihkarit váikkuha dasa, man geasuheadji bargosadjin SA adnojuvvo ránnjáriikkain. Navddán, ahte boahttevuodas SA:s barget ain eambo bargit Suoma ja Ruota bealde, nuba dat čuolmmat ja rievdadandárbbut eai jávkka gosage.

Bargiidossodaga cealkámuš Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvra gulaskuddanevttohussii

Čujuhit bargojoavkku gulaskuddanevttohussii mas leat bovdjejuvvon buktit cealkámuša.

Bargiidossodat oaidná buorrin go dát bargu lea álggahuvvon. Evttohus lokte ovdan olu čuoggáid maid lea dehálaš guorahallat. Oahppo- ja bargobáikestruktuvra lea hirbmat dehálaš Sámi allaskuvlii, go dan vuodul mearriduvvo gos mii galgat fállat oahpahusa min studeanttaide ja bargobáikkiid min bargiide.

Bargiidossodat háliida dán oktavuodas buktit cealkámuša daid osiide maid mii oaidnit dehálažžan árvvoštallat ovdal váldo mearrádus áššis. Cealkámuš lea hábmejuvvon seamma vuogi mielde go gulaskuddanevttohus, ja lea čorgatvuoda dihte juhkkon cealkámuša čuoggáid mielde.

1. Ulbmil ja čađaheapmi

1.1

Eai leat mearkkašumiid

1.2 Čađaheapmi ja mielváikkuheapmi

Eai leat.

2. “Olles Sámi” Sámi allaskuvla

2.1 Strategalaš vuoruheamit

Eai leat mearkkašumiid

2.2 Sámi allaskuvlla dovdomearkkat

Eai leat mearkkašumiid

3. Sámi allaskuvlla vejolašvuodát ja hástalusat

3.1 Nana fága- ja studeanttabirrasat

Dokumeanttas čuožžu ná: *“Go ásahuvvojit oahppo- ja bargobáikkiid eará guovlluide, de lea ankke vejolaš doalahit fágalaš kvalitehta ja gulahallama earret eará fágaforumiid bokte. Ollu šaddá dáhpáhuvvat digitálalaččat, danin lea dehálaš ahte fágabargiin maid leat muhtun geatnegahtton deaivvadanáiggit.”* Bargiidossodat váillaha studeantta-perspektiivva das. Studeanttaide lea maid dehálaš deaivvadit, ja mot galgá doalahit fágalaš kvalitehta ja gulahallama sihke studeantta ja fágabargi gaska, ja studeanttaid gaskka go ollu dáhpáhuvvá digitálalaččat?

Dokumeanttas maid bohtá ovdan maid studeanttat dárbbasit oahpposajis. Go studeanttaáirras ii leat leamaš mielde bargojoavkkus de livčče buorre diehtit mot bargojoavku lea kárten studeanttaid dárbbuid oahpposaddjái. Lea go jerron sámi allaskuvlla studeanttain maid sii dárbbasit, ja maid sii váillahit? Bargiidossodat jurddaša ahte studeanttain soitet leat mánggalágan dárbbut, earenoamážit jus juohká studeanttaid agiid mielde. Muhtumat soitet váillahit studeantta birrasa árgabeaivvis. Ovdamearkka dihte livčče dehálaš kártet manin Sámi allaskuvllas leat nu unnán nuorra studeanttat. Lea go dan dihte go oahpahuš lea eanas heivehuvvon sidjiide geaidda neahttaoahpahuš heive buoremusat, ja gos studeanttabiras ii leat nu dehálaš?

Viidásit lea jearaldat lea go go árvvoštallon man dávjá fágabargiid galget deaivvadit fysalaččat vái doalaha nana fágabirrasa? Ja lea go árvvoštallon man dávjá studeanttat dárbbasit/háliidit deaivvadit vái doalahit nana studeanttabirrasa?

Bargojoavku namuha ahte čájehuvvo ahte digitálalaš bargovugiin leat čielga ráddjejumit, ja ahte dat eai heive buot oktavuodaide. Min mielas váillo árvvoštallon makkár ráddjejumit leat, ja leat go erohusat gaskal oahpposurggiid. Leat go oahpposuorggit mas dárbbasa eanaš fysalaš deaivvademiid j.n.a? Leat go fágasuorggit gos ii sáhte čađahit digitála oahpahuš.

Bargojoavku čállá maid ahte vaikko teknologiiija rahpá olu vejolašvuodaid bargat ja váldit alma fysalaččat čoahkkanit, de čuožžilit maid mángga čuolmma. Bargiidossodat ii oainne ahte ovdanboahttá mat dat čuolmmat leat, ja mot sáhtášii dustet hástalusaid? Buktet go čuolmmat stuorat negatiivvaš konsekvanssaid go positiivva konsekvanssaid? Movt lea vihkkedallon? Go čuolmmat eai leat konkretiserejuvvo ja árvvoštallojuvvo, de lea váttis buktit mearkkašumiid ja máhcaheami.

3.2 Organisationsvrralaš gullelašvuoha ja bargobiras

Bargiidossodat váilla studeantta-perspektiiva ollásit dán čuoggas. Movt studeanttaide čuohe ruovttukantuvrra studeren? Dovdet go sii seammá ládje go namuhuvvo dutkamuš čájeha, ahte sii eai beasa leat mielde váikkuheame studeantadillái ja ahte lea bahá ahte sii gáidet studeanttabirrasis?

Go čujuhuvvo Amerihká dutkamii, mii čájeha ahte produktiiva lea lassánan, lea go dat juoga mii maid doallá deaivása Allaskuvllas? Lea go SA lassánan produktivitehta go leat bargan ruovttus guhkit áigge, omd. dál koronaáigge?

Bargiidossodat oaidná buorin ahte bargojoavku oaidná deađalažžan ahte Diehtosiida doaimá čohkkejeaddji báikin, iige dušše dakkár báikin gosa bargit bohtet tánket dihtora. Bargiidossodat lea ovttoavilis ahte ferte bargat dáinna ahte bargit dovdet gullelašvuoda Diehtosiidii, muhto oaidná ahte sáhtá šaddat hástalusán doalahit gullelašvuoda Sámi allaskuvllii ja Diehtosiidii, jus unnán doaimmat leat Diehtosiiddas. Bargojoavku čállá ahte *“Jus galgá čohket bargiid smávit bargobáikkiide, de berrešii Diehtosiida nannejuvvot nu ahte dáppe leat doaimmat maid bargit muhtumin bohtet.”* Makkár nannejumiin lea sahká? Leat go doaimmat mat váilot dahje leat váilevaččat go bargit bohtet Diehtosiidii dálá dilis? Lea go jurdda ahte bargit eai dárbaš bohtit Diehtosiidii eará dálle go leat plánejuvvo geatnegahtton doaimmat ja deaivvadeamit? Oaivvildá go bargojoavku ahte buot beaivválaš fágalaš doaimmaid sáhtá sirdit eret Diehtosiiddas, ja nannet dušše doaimmaid mat leat fysalaš deaivvadeamiin? Bargojoavku oaivvildá ahte Diehtosiida bargo- ja fágabiras berre nannejuvvot. Bargiidossodahkii bázi eahpádussii movt bargojoavku oaivvildá ahte Diehtosiida bargo- ja fágabirrasa sáhtá nannet ja lea go bargojoavku evttohus oassin dan nannemis-

Bargiidossodat ii doarjja evttohusa mii mielddisbuktá ahte Diehtosiida ii leat šat váldobáikki, sihke bargguid dáfus ja deaivvadanbáikkiin sihke studeanttaide ja bargiide. Bargiidossodat deattuha ahte SA baicca ferte bargat dan ala ahte bargit galget dovdat gullelašvuoda Diehtosiidii, ja ahte galgá leat nana fága- ja studeanttabiras. Bargiidossodat ii oainne ahte sáhttit ollašuttin daid mihttuid jus eanas oahput ja doaimmaid leat sirdon eret Diehtosiiddas.

3.3 Legitimitehta/nana servodatbiras

Bargiidossodagas eat riektá ipmir dán čuoggá. Čuoggas namuhuvvo oahpaheaddji- ja mánáidgárddeoahpaheaddjit. Bargiidossodat váilla ahte allaskuvlla eará fágasuorggit namahuvvojit. Bargiidossodat ii oainne ge ahte Sámi allaskuvla ii sáhtáše fuolahit oahppovejolašvuodaid buot guovlluide ja sámegeleide, váikko eai ásahuvvoše oahppo- ja bargobáikkiid eará báikkiide. Lea áibbas vejolaš jurddašit ahte Sámi allaskuvla fállá oahppobáikkiid áigge áigái doppe gos lea dárba, dahje E-Campus, muhto ahte bargobáikki lea Diehtosiida. Ii leat automatihka ahte lea lunddolaš ásahit oahppo – ja bargobáikkiid miehta sámi, váikko min fáldadagat fállujuvvojit olles Sápmai. Sámi allaskuvla lea dieinna lágiin čohkkejeaddji ásahus, go dáppe deaivvadi, bargat ja studerejit sápmelaččat geat leat eret iešguđet guovlluin ja riikkain. Dat maid dagaha ahte Allaskuvla lea earenoamáš ásahus, mii ii gávdno gostege eará sajis, ja dan gal galggašeimmet bisuhit.

3.4 Riikkaidgaskasaš čuolmmat ja vejolašvuodát

Bargojoavku čállá ahte *“gáibiduvvošii ahte allaskuvla fertešii ásahit hálddahušlaš gelbbolašvuoda ja kapasitehta mii dakkár gažaldagaid máhtta meannudit.”* Bargiidossodat ii oainne vejolašvuoda ásahit hálddahušlaš gelbbolašvuoda ja kapasitehta mii gáibiduvvo čielggasmahttit buot lánkarámmat

mat gustošedje Ruođa dahje Suoma bargobáikki ásaheapmái. Dat lea kompleaksas suorgi, mii fáttmasta sihke Norgga, Suoma, Ruođa ja EØS láhkarámmaid. Go galgá čielggasmahttit dáid beliid de ferte oastit dan bálvalusa. Bargiidossodat lea bidjan johtui proseassa, gos mii oastit bálvalusa advokáhta fitnodagas KPMG. KPMG galgá earet eará kártet makkár gáibádusat Allaskuvllas leat dálá dilis ruođa ja suoma eiseválddiide, ja makkár gáibádusat čuožžilit jus boahhteáiggis ásahtit bargobáikki Ruđii dahje Supmii.

4. Ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra

4.1 Oahppobáikestruktuvra

Campus:

Bargiidossodat lea ovttoavililis ahte ii evttohuvo ásahtit Campusa eará guovlluide, bargiidossodat doarju árvvoštallama.

Lohkanbáikkít:

Bargiidossodat oaidná vejolažžan ásahtit oahppofálaldagaid lulli-ja julevsámi guovlluide, dainna eavttuin ahte potensiellass studeanttalohku, studeanttačálgofálaldat jna lea kártejuvnon ovddalgihtii. Bargiidossodat ipmirda evttohusa dainna lágiin ahte lohkanbáikki evttohusa ulbmilin leat sáhka čohkket lulli-ja julevsámegiela fágabirrasa, dasto ii leat dat vejolaš kantuvrasadji eará go daid fágasurggiide. Dá lea fágabirras-maid allaskuvla lea huksegoahtán ja orro leamen lunddolaš ahte bargobáiki dalle lea julev-/lullisámi guovllus. Ovdamunni maiddái ahte oahpahus čađahuvvo doppe gos studeanttat leat. Bargiidossodat ii oainne ahte lea kártejuvnon mii de ferte ásahtuvvot, ja mii gáibiduvvo. Movt váikkuha dat hálddahaslašbeliide, galget go doarjjafunkšuvnnat maid ásahtuvvot báikki ala? Makkár ekonomalaš váikkuhusat čuožžilit ja movt mii gokčat liigegoluid mat čuožžilit ásahtemiin ja doalahemiin. Min oainnu mielde berrešii maid guorahallat mot dat váikkuha dat min bargogillii ja gulahallamii. Šaddá go min bargogiella de dárogiella, seammá ládje go Lohkanguovddáš ferte gulahallat dárogillii searvečoahkkimiin, ja go gulahallet gaskaneaset.

Bargiidossodat váillaha maiddai árvvoštallama makkár fálaldagaid allaskuvla háliida fállát dáid guovlluin, leat go gilvaleddji fálaldagat? Jus Nord Universiteta gokčá julev- ja/dahje lullisámegiela oahppodárbbu, ja Sámi allaskuvla fállá oahpu davvisámegiela ja lullisámegiela, de han Ráđđehusa sektormihtut alitoahpahus ja dutkansuorgái guoddevašvuhtii, ja ahte oahput galget fálojuvnot miehtá Norgga (“god tilgang til utdanning i hele landet”) gokčojuvvojit. Ráđđehusa sektormihtut alitoahpahus ja dutkansuorgái eai mielddisbuvtte ahte Sámi allaskuvla ferte okto fállát “god tilgang til utdanning i hele landet”.

Bargiidossodat bidjá maid jearaldaga manne galgá leat nu ahte Diehtosiiddas ii leat eaktu ahte oahpahus galgá leat fysalaččat, muhto lohkanbáikkiin galgá dat leat eaktun. Lohkanbáikkiin galget leat sihke studeanttat ja fágabargit fysalaččat lohkanbáikkis, muhto váldobáikkis Guovdageainnus ii leat dat eaktuduvvon. Midjiide ii leat čielggas manne dat oahpahus gáibidivčče earálgan oahpahusmálla go dat mii ákkastallo das ovdalaččas digitála bargo- ja oahpahanvugiin. Mii oaidnit hástalusán ahte biddjojit eará eavttut eavttut studeanttaide ja fágabargiide lohkanbájiin go Campusiis, ja eat oaččo ipmárdusa manne bargojoavku evttoha ná.

Oahppobáikkít

Oahppofálaldagat mat eai leat bastevaččat sajáiduvvan dihto báikkiide, maid orro leamen buorre čovddus, nu guhká go vástidit servvodatdárbbuide ja maiddái leat vuhtiiváldán ekonomalaš golut, hálddahaslaš doarjja dárbu kártemenis.

Virtuála Campus (E-campus)

Bargiidossodat oaidná vejolažžan ásahtit E-Campusa, muhto oaiivilda ahte berre árvvoštallat sáhtta go fállát oahpahusa E-campusa bokte dan ovdalii go ceget lohkanbajit. Lea go jurdda sirdit eambo

oahpahusa neahttavuđot ohppui? Ja jus dan dagašii, sáhtta go de jurddašit ahte ii leat dárbu cegget lohkanbajit eará guovlluide, muhto ahte fálo oahpahusa E-campusa bokte?

Dás berrešii árvvoštallat lea go dohkálaš studeanttaid bealis ahte buot gulahallan ja oahpahus dahkko digítálaččat. Vaikko lea *vejolaš* čađahit daid digítálaččat, de berre árvvoštallat vuđolaččat lea go das vuoiu ja makkár vuoiu (ja geasa).

4.2 Bargobáikestruktuvra

Bargiidossodat ii oainne dárbašlaš ásaht bargobáikki Nuorta-Finnmárkui. Jus váldá vuđu SA strategiijas, de galgá allaskuvla leat fátmasteaddji olles sápmái. Diehtosiida lea ásahtuvvon Guovdageidnui, mii lea gasku davvisámis. Jus cegget lohkanbáikkiid lulli ja julevsámi guovlluin, dahje fállát E-Campus de oaidnit ahte allaskuvla gokčá buot golbma sámegeleaid, ja buot golmma sámegeleatguovlluid. Diehtosiida govččašii davvisámiguovlluid, Ájluokta govččašii julevsámiguovlu, ja lullisámis fas muhtun bargobáikki mii govččašii lullisámegeleatguovlluid.

Bargojoavku čujuha strategiijii go árvalit rahpat liige kantuvrabáikki Nuorta-Finnmarkui. Strategiijas daddjo ahte *“SA áigu guorahallat ja ásaht geográfalaš struktuvrra mii gokčá sámi servodaga vuordamušaid ja nanne min fágabirrasiid ja studeantarekrutterenvuođu”*. Bargiidossodahkii ii leat čielggas makkár guorahallan lea čađahuvvon, ja movt guorahallamat čájehit ahte dákkár kantuvraásaheapmi juste Nuorta-Finnmarkui nannešii min fágabirrasa ja/dahje studeantarekrutterenvuođu. Lea go guorahallan čájehan ahte ásaheapmi juste Nuorta-Finnmarkui buoridivčče omd bargiidrekrutterema? Vai lea go mearrideaddjin ahte mis leat dálá dilis bargit geat leat eret Nuorta-Finnmarkkus, ja dan geažil árvalit dohkko cegget kantuvrasaji? Makkár ja geaid dárbbu gokčat dainna evttohusain? Midjiide badjána maid jearaldat movt dákkár čoavddus čuohtá studeanttaide ja oahpahusčađaheapmái ja ferte go oahpahus heivehuvvot dan ektui gosa bargit leat sajáiduvvan. Šaddá go go bargiid kantuvrasadi mearrideaddjin dasa ahte fálo go oahpahus digítálaččat vai fysalaččat.

Bargiidossodat ii ge doarjjo ahte mii galgat ásaht bargobáikkid ja lohkanbáikkid Supmii ja Ruttii dálá dilis. Mii ballat ahte Sámi allaskuvla biedgana, sihke fágasurggiid, bargobirrasa ja hálddahušlaš resurssaid hárrái. Eai leat dušše lágalaš rámmat mat fertejit árvvoštallot, muhto maidái makkár váikkuhusat das leat min dálá fágabirrasii mii lea campusas, maid dál juo defineret raššin, sihke juolludanreivviin ja eará almmolaš dokumeantain ja raporttain.

Erenoamážit berrešii konsekvensa analiisa dahkkot studeanttaid ja oahppobirrasa váras. Allaskuvla lea dál juolludeame ruovttukantuvrraid bargiide (eanemusat 50%) ja allaskuvla berrešii árvvoštallat dan doaibmabiju, mii lea ásahtuvvon juste bargiidrekrutterema váras, ovdal go mii rahpat kantuvrasajiid eará guovlluide.

Obbalaččat:

Loahpaloahpas háliida bargiidossodat deattuhit ahte go mearrida allaskuvlla oahppo- ja bargostruktuvra, de oaidnit dehálažžan ahte allaskuvla doalaha iežas earenoamášvuoda. Jus luoitit/manahit daid beliid mat dagahit min earenoamášvuoda, earet eará min bargogiela ja min bargoguovllu, de ballat ahte nuppi dieva duohken leat stuorat universitehta vuolde.

Bargiidossodat oaidná maid váddásiin buktit cealkámuša áššiide, go ii eai leat kártemat ja analiisat mielde. Mii oaidnit dokumeanttas ahte áššit maid mii namuhit dás, muhtin muddui guoskkahallo dokumeanttas, ja midjiide ii oro rievttis čielggas manne bargojoavku evttoha ásaht kantuvrabáikkiid eará sajiide, go fas celko omd *“Muđui ferte maid guorahallat váikkuhusat bargiide campusis jus ásahtuvvojit bargobáikkid eará guovlluide”*. Min oainnu mielde berrešii dat bargu dahkkot ovdal go álgit digaštallat gosa mii galgat ásaht kantuvrasajiid. Leat stuora rievdadusat mat evttohuvvojit, mat berrešii kártejuvot vuđolaččat.

Midjiide maid ii leat čielggas movt min dálá ruovttukantuvranjuolggadusat šaddet evttohuvvon struktuvrras, bohtet go dat lassin, vai lea go heaittihit go daid go dál evttohit bargokantuvrraid rahpat eará guovlluide. Dokumeanttas čujuhuvvo Sámediggái, geain lea kantuvrasajit miehtá Norggas. Das lea muhtin lágán earru, go sis eai leat ruovttukantuvrrat seamma hámis go Sámi allaskuvllas. Min ipmárdusa mielde lea nu ahte Sámedikkis lea bargiid bargobáiki lea kantuvrras, dan báikkis gos ožžot kantuvrasaji (eai sáhte vel lassin válljet ruovttukantuvrra 50% áiggis, nu go SAs sáhttá).

Bargojoavku čujuha maid UiTii ja universitehtaide/allaskuvllaide mat leat fušonerejuvvon. Livčče eambo miellagiddevaš jus joavku kártešii movt smávit allaskuvllat leat bargan, gos eai leat nu stuora fágabirrasat. Leat go sis lávdaduvvon fálaldagat ja movt dat lea doaibman. Lea váttis min buhtastahttit stuoat ásahusaiguin gos leat stuora fágabirrasat ja mat ee. fušuvnnaid bokte leat doalahan bargosajiid/oahppofálaldagaid doppe gos ledje álgoálggus ja maiddái gos leat juo etablerejuvvon fágabirrasat ovdalaččas ovdal fušuvnnaid. Bargojoavku čujuha muđui lohanguovddáža bargiide. Bargojoavku čájeha maiddái Lohanguovddáža organiseremii go ákkástalla bargobáikkiid sirdit, muhto lea go ulbmilaš buhtastahttit daid fágabargiid oahpahus- ja dutkanvirggehasain, geat galget čađahit oahpahusa ja doalahit oktavuodá studeanttaiguin. Go lihkká dahkat dákkár buhtastahttima, de berrešeimmet maiddái iskat man bures allaskuvla lea nagodan *integreret* daid bargiid geat leat omd. Elgås Allaskuvllii ja movt dat bargit geain ii leat čanastat Diehtosiidii identifiserejit iežaset Sámi allaskuvllain.

Bargojoavku ii leat guoskkahallan hálddabusbargiid sin evttohusas, dasto jearaldat lea oahppo- ja bargobáikestruktuvra dušše dieđalaš- ja Lohanguovddáža bargiid váste?

Áigeperspektiiva maiddái ii leat čielggas.

Inger Anne Johansdatter Siri Triumph

Fra: Sara Ellen Johansdatter Eira Heahtta
Sendt: fredag 3. juni 2022 12:58
Til: Anne Britt Klemetsen Hætta; Anne-Marie Gaino
Emne: SV: Oahppo- ja bargobáikestruktuvra - áigemearri mañiduvvon / Studie- og kontorstruktur - utsatt høringsfrist

Cealkámuš Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvrra evttohussii:

4.2 vuolde čuožžu ee. ná: Rekrutterenhástalusaid dihte lea allaskuvla ásahan ruovttukantuvrra njuolggadusaid maid vuodul fágabargit sáhttet ocat beassat osiid bargoáiggis bargat ruovttus.“

Dás váillahan ahte hálddabusbargiid maid váldojuvvojit mielde dien cealkagii, nu ahte dat lea čielggas ahte guoská buot bargiide. Mii fertet sihkkarastit seamma vuoigatvuođa ja geabbilvuođa buot bargiide, goit daidda geaidda heive barggu dáfus. Mii diehtit ahte gidđat ja čakčat leat oallugat geasseorohagain, bearrašat leat doppe, eallu lea doppe ja olu doaimmat mat gullet sin árgabeaivái, bearašdillái ja ealáhusdillái, eai sáhte dahkkot Guovdageainnus. Muđui mii diehtit ahte sáhtta leat muhtun hálddabusvirggiide maid váttis rekrutteret bargiid, ja danne ferte dát čuokkis guoskat maiddái hálddabusbargiide, vai sihkkarastit doarvái bures kvalifiserejuvvon bargoveaga. Evttohan dán cealkagii laktit maiddái hálddabusbargiid, go mii diehtit ahte ruovttukantuvra šaddá hálbbit go dan ahte láigohit kántursajiid.

Dearvvuodaiguin / Varrudagáj/ Jijnjh heelsegh / Med hilsen

Sara Ellen J. Eira Heahtta
 Webdoaimmaheaddji | Webredaktør
 Hånnoluohkká 45 | NO-9520 Guovdageaidnu
 T: +47 91121373 | 78 44 8633
 E: saraeeh@samas.no | seeh@ovttas.no
ovttas.no | aktan.no | aktesne.no

Fra: Anne Britt Klemetsen Hætta <annebh@samas.no>
Sendt: fredag 3. juni 2022 12:00
Til: Buot bargit <buotbargit@samas.no>
Emne: Oahppo- ja bargobáikestruktuvra - áigemearri mañiduvvon / Studie- og kontorstruktur - utsatt høringsfrist

Buorit mielbargit,

Miessemánu 12. b. almmuhuvvui intranehtii gulaskuddanreive ja -notáhtta mas bargojoavku sávai oážžut cealkámuša Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvrra evttohussii. Áigemearri lei biddjon 08.06.22. Lea boahtán jearaldat mañidit cealkámušáigemeari, ja bargojoavku lea bidjan odđa áigemearri buktit cealkámušaid geassemánu 20. b. 2022. Mii sávvat nu ollugat go vejolaš buktet oainnuset evttohussii, go dát guoská midjiide buohkaide. Dá lea linjka áššái intranehtas: [Gulaskuddanáigemearri mañiduvvon | INTRANET samas.no](#)

Gode kolleger,

12. mai ble forslag til studie- og kontorstrukter lagt ut på intern høring. Fristen var opprinnelig 08.06.22. Det har kommet forespørsel om å utsette fristen, og arbeidsgruppa har derfor satt ny høringsfrist til 20.06.22. Vi håper at så mange som mulig sender uttalelse til forslaget, fordi saken berører oss alle. Her er link til saken; den er kun på nord- og sørsamisk: [Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvra / Saemien jilleskuvlen learoe- jiih barkoesijjestruktuvre | INTRANET samas.no](#)

Dearvuodaiguin

Anne Britt Klemetsen Hætta

Goahtejođiheadđji/instituttleder

Giela, duođi ja servodatdiehtagiid goahti/

Institutt for språk, duođi og samfunnsvitenskap

Tlf +47 911 11 788

Samas.no

Ságastallan 16.6.22 SA bargit (Mikkel Nils M. Sara ja earát)

Cealkámušat ja árvvoštallamat Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvrra evttohusa olis.

Evttohus lea biddjon Sámi Allaskuvlla intranehttii siskkáldas rabas gulaskuddamii áigemiin mii álggos lei 13.6 ja de guhkiduvvui 20.6 rádjái.

Duorastaga 16.6 leat muhtin SA-bargit bargit deaivvadan ságastallat evttohusa birra. Dat lei fysalaš deaivvadeapmi, ja lei okta bargi guhte lei evttohan/bovden deaivvadit. Dás čuovvu ságastallama válđoáššálaš referáhtta.

Muhtun maŋemus áiggi áššiin orru ahte SA lea atnigohtán meannudanvuogi mii adno dávjá almmolaš hálddašeamis, ahte biddjo bargojoavku čielggadit ášši ja buktit evttohusa, mii de sáddejuvvo gulaskuddamii.

Oahppo- ja bargobáikestruktuvrra ášši álggahuvvui mottiin seminárain, muhtunlágán kick off semináraiguin, mat ledje oalle obbalaččat. Dan rájes go bargojoavku gárvegođii ja gárvii čielggadeami ja konkrehtalaš evttohusaid, de ii leat leamaš makkárga deaivvadeapmi mas bargit leat beassan fárrolaga ságastallat iešguđet beliid dán mánggabealat ja boahtteáigái sakka dehálaš áššis. Bargojoavkkus leat leamaš guhtta jođiheaddji/hoavdda ja okta bargiidáirras.

Bargojoavkku čielggadeapmi lea iešalddis buorre ságastallanvuodđu, man olis sáhttet loktejuvvot ollu iešguđet áššebealit ja árvvoštallamat. Čuovvovaš čuoggát diehttelasat eai fátmmas visot dáid, muhto leat dakkárat maid árvvoštallat fertet leat guovddážis das go árvvoštallat Sámi Allaskuvlla erenoamášvuoda ja boahtteáiggi.

Sámi Allaskuvla lea ásahuvvon nana ákkaid ja bargguid vehkiin. Ákkat manne galgá leat sierra sámi allaskuvla leat ain čuožžovaččat daid hástalusaid gávnnađemiin, manne ain galgá leat sierra ásahussan. Dehálaš vuodđun das leat maid oahppofálaldagat mat leat leamaš álggu rájes. Ásahusas eai leat geahčemeahttun návccat ja várit, ja dás ferte leat juoga muddehus vuorohandárbbu geažil.

Čielggadeamis leat vassis eavttut guorahallamiidda, mat eai leat ieža dahkkojuvvon oidnosiidda. Okta dain lea makkár studeanttat mis leat ja sáhttit vuordit leat boahtteáiggis, ja makkár oahpuide. Dat sáhttet leat iešguđetlágánat. Okta leat omd. sii geat bohtet njuolga joatkkaskuvllain, geat dárbbahit deaivvadeami ja lagas oktavuoda mielstudeanttaiguin ja oahpaheddjiiguin dasa ahte dađistaga ovdánit iešheanalaš, muhto maidái ovttasbargi studeantan. Muhtun oahpuin fas lea dehálaš gozihit ja oaidnit/ovdánahttit sin dohkálašvuoda bargui m asa oahppu galgá dáhkidit dohkálašvuoda, ja dan ii sáhte dahkat e-kandidáhtaiguin. De dieđus maid leat studeanttat geat leat bargodilis, ja vuordimis ovdalaš oahpuset ja bargovásihusaideaset bokte lea hárvánan čađahit oahpu/studeantabarggu eambo iešheanalis.

Earamuđui ja obalohkái lea maid nu ahte mii ásahussan eat sáhte heivehit iežamet ollu iešguđet sávamušaide mat sáhttet leat ovttaskas studeanttain, fertejit maid leat mearit maidda studeanttat bealisteaset fertejit ieža heivehit. Studeanttaid oččodettiin fertet maid rievttalaččat ovdanbuktit dan maid min oahpahanhuksehus mielddisbuktá. Omd. ahte, jus šatteš dat boadusin, ahte Diehtosiiddas eanas áiggi eai leat obage studeanttat, ja dávjá eai oahpaheaddjitge, go oahpahuš doaimmahuvvo eanas digitálalaččat. Ahte dat addá vejolašvuoda studentii bissut iežas ruovttubáikkis. Nuppeládje, jus nu šatteš, ahte Diehtosiiddas lea ealli sámegeiella ja muđui sámi biras, ja das lea vejolaš oahppat/ovdánahttit sámegeiella. Ja ahte das lea maid stuora árvu beassat deaivvadit ja oahpásnuvvat iešguđet Sámi guovlluid studeanttaiguin.

Ságastallan 16.6.22 SA bargit (Mikkel Nils M. Sara ja earát)

Dát gehččon oktii, Sámi Allaskuvla lea unna ásahusaš, ja nu eat sáhte stoahkat stuorisin ja iežamet buohtastahttit stuora universitehtaiguin. Dat ii mávsse dan ahte eat vassis muddui sáhte atnit lávdaoahpuid/oahppobáikkiid vejolašvuođa ja das bargat oktiiráđiid eará sámi oahpposuorggat ásahusaiguin, ja maiddái alcemet buoremus lági mielde ođđa teknologijja vejolašvuođa. Goansta lea máhttit dásset dáid doaimmaid gierddahahtti lávdamin. Fysalaš deaivvadeamit (dábálaččat Diehtosiiddas), ja studeanttaid searvan dasa, oktan oahpahusgulahallamiin neahta bokte orru dat vejolašvuolta mii buoremusat heive oahpahusa ja studeantabirrasa beroštumiid dássádallamii.

Mánnga das mii lea daddjon studeantabirrasa hárrái, maiddái heive sullasaččat daddjot fágabirrasa hárrái. Ruovttukantuvrabarggu ja Diehtosiidda barggu juhkui ja čovdosiidda lea mearriduvvon vassis prinsihppa. Dás datte váilu mearrevuogádat movt dán dáhkidit dehe implementeret. Dákkár vuogádat leat juoga man jodiheadjit fertejit oažžut albmosii ja doaibmagoahtit. Ruovttukantuvrra ja ruovttubáikki orruma vejolašvuođa viiddideapmi soaitá buktit muhtun hástalusaid nugo orruma dáfus go lea Diehtosiiddas. Dát leat áššit maid ii iešalddis Sámi Allaskuvla sáhte čielggadit, muhto sáhhtá dahkkot fárrrolaga bargiiguin geaidda dát gažaldat gullá.

Bargjoavku 1

Campus-strategia joavkobargu 18.8.

Mielde: Inger-Anne, Kati, Ánte, Mai-Britt (álggus, rávggai eret), Annukka, Annika, Rauna T., Nils-Johan

Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásahtit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? Dás lea sáhka sihke fágabirrasis, studeantabirrasis, infrastruktuurras, doarjjafunkšuvnnain jna?

- Campus strategia vuodđun berre leat realisma. Dálá ja potentiála bargit ja studeanttat ássat viidát Sámis, iige leat realisttalaš vuordit ahte sii buohkat fárrejit Guovdageaidnui. Dan gažaldahkii laktásit maiddá praktihkalaš dárbbut ja čuolmmat, ee. ásodatdilli Guovdageainnus. Bargiide livččii stuorra jeđđehus ja ođđa bargiid rekrutteremii stuorra ovdu, jus allaskuvla sáhtášii fállat bargiide orrunsaajiid láigomassii.
- Liikká lea áddehahti ja čielggas ahte ferte leat dušše okta campus daningo lea dehálaš ja dárbbášlaš čohkket olbmuid oktii.
- Sámi servodagas báikkálašvuohta erenomáš dehálaš, allaskuvla berre nannet dán struktuvra nu guhkás go vejolaš. Lea riggodahkan ahte olbmot ássat bieđgguid iežaset ruovttubáikkiin, iežaset sogaid siste, dalle lea lunddolaš gulahallan báikkálaš searvvušiin sihke studeanttaid ja bargiid perspektiivvas.

Makkár vejolašvuođaid addá ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra ja makkár hástalusaid oainnát?

- Jos Sámi allaskuvllas lea virggálaš doaibmabáiki Suomas ja Ruotas, de lea čielgasut Suoma ja Ruota beale doaibmiide, eiseválddiide ja instanssaide, gosa váldit oktavuoda ja vuolida šielmmá váldit oktavuoda. Dál allaskuvla lea amas ásahus EU olggobealde ja dat caggá allaskuvla rolla ovdánit miehtá sámi universitehtan. Jos allaskuvla lea mángga riikka doaibmi, de das livččii buorit váikkuhusat.
- Sámi allaskuvllas leat dál menddo uhcán studeanttat Suoma ja Ruota bealde. Potentiála lea ollu. Lohkan/oahppobáiki ásaheamiin Suoma ja Ruota beallai váikkuhivččii positiivvalaččat studeantarekryteremii dáid riikkain.
- Lasiha synenergia eará ásahusain nu mo Giellagas. Mis leat uhcán resurssat, bargit ja studeanttat ja buot oahppoásahusaide livččii ávkin garvit badjálás barggaid.

Oaidná go joavku eará beliid maid bargjoavku berre váldit vuhtii áššis?

- Buot plánema vuolggasadjin ferte leat das ahte mo oahput lágiduvvojit boahhtevuođas. Mii oaidnit ahte jos oahput lágiduvvojit beare lágašoahpahussan de dat ráddje studeantavuodu.
- Doarjut e-campusa ásaheami.
- Deanuleagi Sámi allaskuvla (Deatnu-Karášjohka-Unjárga-Ohcejohka-Anár?)
- Suoma ja Ruota beale lohkan/oahppobáikkiid ovddideami várás lea vejolašvuohta ásahtit Interreg-proševtta.

Bargojovvku 2

Joavkobargu 2: Inghild, Torunn, May Kristin, Áila Márge ja Sini

1. Oahppobáiki ii nu stuora ášši, mis leat juo dákkárat. Ovdalgiitii plána. Plánet servvodaga dárbbuid mielde.

Eavttut:

- Gáibida logistihkka ja koordineren. Mearri man olu sáhtta bidjat johtui oktanagas?
- Siskkaldas gulahallan. Buorre diehtojuohtin studeanttaide, maid sii sáhttet vuordit, go allaskuvla ii leat doppe. Gáibida bargonávccaid, ollu hálddašeapmi. Koordieret praktihkkalaš beliid.
- Guorahallat man ollu návccaid dat váldá hálddahušlaš (OH, IT). Dimenšuneret OH/IT dan ektui. Guoská sihke infrastruktuvrii ja doarjjafunkšuvdna. Ii galgga váikkuhit kvalitehtii ahte SA ii leat doppe
- Hábmets ovdasvástáduskártta/prosednta, mat dat leat barggut oahpuid lágideami oktavuodas. Eanet vuhtiiváldit daid- gávnnahit mat dat leat.
- Min. Studeanttalohku, kapasitehta ja studeanttabirrasa geažil.

Bargobáiki

- Doarjut ásahit julev ja lullisámi guovlluide bargobáikki
- Nuorta Finnmarkku hárrái eat áibbas ovttoavilis
- Hástalus: Sihkkarastit movt dat čuozašii studeanttabirrasii, fágabirrasii.
- Eavttut: Doarjjafunkšuvnnat, ekonomalaš bealli- mot dan gokčat?
- Bargobáiki eará sajis galgá leat čielga spiehkasteapmi- nu unnán go vejolaččat
- Jus SA biedgana olu de sáhtta vuodđu biedganit, ásahuvvon Guovdageidnui dan dihtii go sámegeiella lea bargogiella
- Fertet muitit ahte SA lea akademalaš ásahus ja dan ferte bisuhit jus bargobáiki livččii eará sajis
- Lokašuvdna fágalaččat ákkastallon, ii sáhte leat persovnnalaš ákkat – kantuvrabáiki ii ábut nohkat dainna ahte muhtin bargit heitet. Ferte leat čielga ulbmil man bargobáiki biddjo dohko gosa biddjo
- Sihkkarastit nanu fágabirrasa. Mii lea minimum. bargiidlohku. – ferte leat čielggas mii lea min ovdal go sáhtta ásahit ja bisuhit bargobáikki
- Bargoaddi rekrutteret bargiid go earát luhpet
- Eavttut: doarjjafunkšuvdna/ekonomalaš liigegolut, divrras driftet. Daid ferte vuđolaččat guorahallat.
- Eaktu: movt studeanttat vásihit dálá dili Sámi allaskuvllas. Ferte guorahallat buorebut. Erenoamážit guorahallat nuoramus studeanttaid. Háliidit nuorat studeanttaid rekrutteret.

2. Vejolašvuodát:

- eambo studeanttaid rekrutteret.
- Eanet oidnosis- jus lea oahppobáiki. Eat jáhke seamma effeavtta bargobáikki
- Bargosajit – giellaaláskahttin/ revitaliseren – dárbu máhttolokten

Hástalus:

- Giella
- Sáhttit go stuorrugoahtit/lávdadit ovdal go mii dálá ja báikki (Diehtosiidda) dilli lea nanus

Bargojovvku 2

3. Ferte buorebut guorahallojuvvot, buot ekonomalaš bealit, mii lea studeanttavuođu. Guorahallat man stargasat mii leat dáppe ja gierdatgo go ahte bargobáikkiid ásahtit eará guovlluide.

Bargjoavvku 3

Joavkobarggu vástádusat Sámi allaskuvlla oahppo- ja bargobáikestruktuvrra birra

Joavvku 3: Lasse Anti, Maren, Ellen Sara, Anne Karen, Ellen Marie Vik ja Mai-Lis

Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásahtit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? Dás lea sáhka sihke fágabirrasis, studeantabirrasis, infrastruktuvrass, doarjjafunkšuvnnain jna?

- Sámi allaskuvla galggašii diehtit movt ráhkkanit ja dustet giellavuordámuša julevsámegiela ja lullisámegiela ektui. Sámi allaskuvlla earenoamášvuolta lea giellapolicy, mii gulahallat sámegillii juohke dásis, ja de galggašii julevsámegiela ja lullisámegiela studeanttat maid oaččut seammá vejolašvuoda. Giellavuordámuš gáibida čielga plána ja liigeresurssaid. Sámi allaskuvllas galggašii ain boahhteáiggis leat sámegiella bargo- ja gulahallan giellan.
- Oahppo- ja bargobáikestruktuvrra barggu oktavuodas galggašii maid geahččat servvodaga dárbbuid rittu guovlluin ja sidjiide heivehit oahppofálaldagaid.
- Muđui ferte leat doaimmi infrastruktuvrá mii gokčá dárbbuid sihke kantuvrraid, neahhta ja doarjjafunkšuvnna ektui.
- Studeanttabirrasa ektui fertejit maid leat čohkkejeaddji doaimmat gos studeanttat ožžot daid seammá vejolašvuodaid searvat seammá lágidemiide ja muđui maid deaivvadit beroškeahhtá makkár báikkis studeret.

Ovdamearka:

- Movt doaimmahit álggahanvahkku nu ahte buohkat besset searvat dása?
- Movt galgá SSO gokčat boaittobealstudeanttaid dárbbuid?

Allaskuvla galggašii seammás čađahit iskkadeami movt studeanttat vásihit neahtaoahpahusa, movt fágabargiiguin lea gulahallan ja campus. Iskkadeapmi galggašii leat oassin dán barggu.

Makkár vejolašvuodaid addá ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra ja makkár hástalusaid oainnát?

- Vejolašvuolta ahte šaddá stuorat rekrutterenvuodđu studeanttaid ektui ja bisuhit bargiid.
- Hástalus lea ahte šaddá guoras campus ja ahte šaddet guoros kantuvrrat, ja dán oktavuodas galggašii leat juogalágan balánsa. Movt lea studeanttaide geat leat fárren deike ja geat studerejit dáppe jus campus lea guoros.

Oaidná go joavvku eará beliid maid bargjoavvku berre váldit vuhtii áššis?

- Hálddahasa ektui galggašii seammá vejolašvuolta ruovttukantuvrii. Muhtomin lea áigodat go heive čohkkát ruovttukantuvrras bargguid ektui. Bargobáiki šaddá eanet geasuheaddji ja livčče eanet vuoiggalaš ahte buot bargiin leat seamma vejolašvuodat beroškeahhtá lea go hálddabusbargi dahje fágabargi.

JOAVKU 4

Vaikko dulvi ja vuostterávdnji, mii
goitge geassit seammá guvlui

Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásaht lohkan-, oahppo- ja/dahje bargobáikkiid?

Váldit vuodđun mii doaibmá sihke Campusis ja dálá neahttavuđot oahpuin ja oahppobáikkiin miehtásámis.

- **Defineret ja čielggadit mii lea studeanta- ja fágabiras**
- **Oktasaš deaivvadeamit studeanta- ja fágabirrasis (seminárat/doalut)**
-> **loktet MII-dovddu**

Makkár vejolašvuodaid addá ođđa lohkan-, oahppo- ja bargobáikestruktuvrra ja makkár hástalusaid oainnát?

Oláhit viidábut.

Sámi allaskuvla bohtá eanet oidnosii

- Buorida beaggima**
- Buorida rekrutterema**

Oaidná go joavku eará beliid maid bargjoavku berre váldit vuhtii áššis?

Vearronjuolggadusat go bargoaddi lea norggabeal ásahus ja bargi bargá eará riikas?

Oadjonjuolggadusat go bargoaddi lea norggabeal ásahus ja bargi bargá eará riikas?

- gáibida go dákkár čuovvoleapmi eanet bargiid hálddahussii?

Ávvudit oláhuvvon mihtuid, juovlaloahpaheamis, geassefeasttas, ja sierra doaluin

Muitit studeanttaid bovdet!

Bargojoavku 5

•Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásaht oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? Dás lea sáhka sihke fágabirrasis, studeantabirrasis, infrastruktuvrras, doarjjafunkšuvnnain jna?

- Anárii, Sámi oahpahušguovddáš. Ovttasbargu, ii ge gilvaleddji, Giellas instituhtta.
- Makkár fágaid/kurssaid galgá fállat. Galget go buot min oahput fállot ovttá báikkis.
- Infrastuktuvra, vejolaš geavahit dihtora doppe.

•Makkár vejolašvuodaid addá ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra ja makkár hástalusaid oainnát?

- Nana bealli mis, lea ahte mii bastit fállat oalát sámegeielat oahpuid.
- Dehálaš ahte ođđa oahppo ja bargobáikkiid eai dovdda iežaset olggobealde, betajoavku/oahppu ja Diehtosiiddas ges “alfa” oahpahuš.
- Oččodit doarvái oahpaheddjiid. Unno go fágabiras Diehtosiiddas jus fállagoahtit bargosajiid fágabargiid “ruovttubáikkis”.

•Oaidná go joavku eará beliid maid bargojoavku berre váldit vuhtii áššis?

- fágaseminárat buot fágain vai buohkat dovdet gullelašvuoda . Dan ferte akademiija ieš bargat. Ii leat dušše hálddahusa duohken, professorat ja fágabargit fertejit váldit ovddasvástádusa lágide. Mitalit maid mainna mii leat bargamin, artihkkalat ja oahpahuš.
- Oahppu galgá seamma buorre go Diehtosiiddas
- Unnán olbmot muhtin fágain. Ovdeš bargosajis ledje fágalaš seminárat juohke vahkus, gos juohkehaš ovdanbuvttiid iežas barggu. Buohkat Allaskuvllas barget sámi áššiiguin, dat lea mis oktasaš. Livččii vuogas omd. Matematihka fágabargit lonuhallat vásáhusaid duoji fágabargiin.

Bargjoavku 6

Joavkobargu 18.8.2022 – gažaldagat, 6. joavku

6. joavku: Karen Inga, Laura, Ville, Rávdná Biret Márjá, Sara Elle

Makkár gáibádusaid dahje eavttuid galgat bidjat vuodđun go mearridit ásahit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? – Fágabirrasis, studeantabirrasis, infrastruktuurras, doarjjafunkšuvnnain, jna.

- Buorre infrastruktuorra sihke bargiide ja studeanttaide
 - o Kontuvrra gos bargi sáhtta bargat
 - o Kontuvra gos lea olmmoš ollesáiggis
 - o Ferte leat muhtin olmmoš gii diehtá. fágalaš, studeanttaide veahkki, earát geat bohtet
 - o Teknihkalaš veahkki ferte leat olamuttus, ii dárbbáš bargobáikkis/lohkanbáikkis/oahppobáikkis, muhto ahte veahkehit go dárbu
 - o Dihtorat ja konturreaidut
 - Allaskuvlla interneahhta ja dihtorvuogádagat sihke Diehtosiiddas ja eará báikkiin fertejit doaibmat
 - IT-rusttegat fertejit gulahallat Diehtosiidda rusttegiiguin
 - Vejolašvuolta atnit gievkana, bassan, eará viessohoidemat fertejit láigohuvvot
- Oahppobirrasii lea deađalaš ahte studeanttat sáhttet deaivvadit ja humadit.
- Jus galgá oahpu fállat, de ferte stuorit čoahkkinlatnja masa beassá čoahkkanit, studeanttaide čohkkánsajit
- Ferte leat fysalaš klássalatnja gosa čoahkkanit jus galgá leat oahppobáiki/lohkanbáiki
- Man muddui galgá gaska gaskal Diehtosiidda ja ođđa bargobáikki/lohkanbáikki/oahppobáikki mearridit galgá go ásahuvvot?
- Movt jus lágida muhtin deaivvademiid studeanttaide eará sajis (daid mat muđui leat Diehtosiiddas)?

Makkár ođđa vejolašvuodaid oaidnit ja makkár hástalusaid?

- Tromsii bargobáikki/oahppobáikki livččii leat sihke hástalus ja vejolašvuolta
 - o Gilvalit eará universitehtaiiguin
 - o Sáhtta go dagahit negatiivvalašvuoda ovttasbargui?
- Vejolašvuolta rekruteret eambo studeanttaid ja bargiid go leat ođđa oahppo-/lohkan-/bargobáikkid
- Bearašolbmot sáhttet álgit ohppui go lea ruovttubáikkis
- Sámi olbmui leat eambo čanastagat ruovttubáikái, ja eai leat nu luovos fárret guhkás ruovttubirrasis eret
- Fásta bargit adnojit go galgá leat oahppobáiki/lohkanbáiki, dárbbáša struktuvrra jus bargit galget fárret muhtin áigái dohko

Eará bealit maid ferte váldit vuhtii:

- Báikkát ja penšuvnnat, oažžut čielggasin movt dat doaibmá go bargá eará suohkanis/riikkas

Bargojoavku 6

- Báikkálaš kontuvrrat, oahpposajit/lohkansajit, sáhtta doalahit báikkálaš suopmana ja doalaha dahje nanne suopmana – livččii ovdamunni
- Nanne báikegotti go bohtet oahppanolbmot báikái/ báikkiolbmot váldet oahpuid
- Movt doalahit studeanttaid Guovdageainnus?
- Movt šaddá oahppokvalitehta go studeanttat leat iešguđet sajis, ja eai háriján gulahallat dahje ovttasbargat nuppiiguin sihke oahppandilálašvuodas ja eambbo eahpeformála oahppandilálašvuodain? Galggašii guorahallat

E-campus

- Sáhtta leat ođđa vejolašvuhta
- Omd geahččalit sámegealfágaiguin
- SÁÁL-oahput: geat eai beasa sisa báikkálaš ohppui - geahččalit heivehit nu ahte sáhttet beassat e-campus-ohppui. Geahččaleapmi/pilohta álggos

Bargojoavku 7

lešguđet eavttut gáibiduvvojit oahppo ja bargobáikkiide. Rámmaeavttut nugo infrastruktuorra ferte leat sajis.

Doarjut ahte ásahuvvo oahppo ja bargobáikkiid julev ja lullisámi guovlluide.

Jus bargobáikkat ásahuvvojat eará sajes, de berrejit fágabargat leat Allaskuvllas go leat deaivadeamat. Bures plánejuvvon goas studeanttat besset deaivat fágabargiid.

Viežžat rávvagiid ja vásáhusaid eará oahppoásahusain main leat oahput eará báikin.

Ovdamunni:

Álkit rekruteret sihke bargiid ja studeanttaid.

Nanne SA legitimatehta miehta sámi. Gullelašvuhta Allaskuvllii nannejuvvon go Allaskuvla lea lulli- ja Julevsámis.

Hástalusat

studeanttat hágganit, eai leat čoahkis. Seamma fágabiras.

Šaddat rašit dego sierra ásahussan jus bieđganit beare ollu. Jus Diehtosiida ii geavahuvvo doarvá.

Bargan dan guvlui ahte ruhtadeapmi boahtá maid ruosas ja suomá.

Oktasaš oahppoplánat buot golmma riikkain.

Bargojovvku 8

Campusstruktuvra joavkobargo bádji

Zoom joavku: Inga pãve idivuoma, Berit Ellen Juuso, Line Kalak, Elin Fjellheim, Rauni Ä. Virhilä, Frank R. Turi,

Makkár gáibáduaid dahje evattuid galgat bidjat vuodđun go mearridit áсахit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid? Dás lea sáhka sihke fágabirrasis, studeantabirtrasis, infrastruktuuris, doarjjafunkšuvnnain jna?

Rivttes guvlui ovdáneamen go dát proseassa jođus. Olu buorit bealit.

Oahppobáiki/bargobáikkiid gáibáduaid:

- infrastruktuorra: orrunsažit, oahpahuš ja bargiid várás fasilitehtat
- ovtasbargat eará sámi institušuvnnaiguin lanjain ja fasilitehtaid ektui. Čohkket institušuvnnaid seamma báikái.
- IT doarjjafunkšuvdna oahppo- ja bargobáikkiin, eai dárbbáš leat báikki alde olles áiggi

Makkár vejolašvuodaid addá ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuorra ja makkár hástalusaid oainnát?

Vejolašvuodát:

- Rekrutterema nanne sihke studeantaid ja bargiid ektui
- Mii ollašuttit SA strategiijaplána ahte bálvalit ja olahit olles Sámi
- Sámi allaskuvla eambo oidnosis olles Sámis
- Mii fállat oahpahuš doppe gos sápmelaččat leat/orrot
- Nanne dutkama go bargit besset orrot ja leat doppe dain servošiin maid dutket
- Eastada eret fárrema Sámi guovlluin
- Nanne gelbbolašvuoda háhkama/gazzama

Hástalusat:

- Gáibida resurssaid mis bargiin, jođiheddjiin ja hálddahasas ollašuttit ja hálddašit dán ovdáneami
-

Evttohus min dutkiide ja studeanttaide: suokkardit makkár váikkuhus dákkár plánas livččii sámi servodagaide?

Oaidná go joavku eará beliid maid bargojovvku berre váldit vuhtii áššis?

Joavkkus čállet sin vástádušaid dihtorii ja ovdanbuktit daid semináras. Čálus sáddejuvvo maid bargojovvui.

Bargojavku 9

Gažaldat 1. Makkár gáibádusat dahje eavttut galget vuodđun go mearridit ásahit oahppo- ja/dahje bargobáikkiid?

Oahppobáikkiit: Soaitá buoret ahte ii leat nu bistevaš. Baicce leat eambbo geabbilat. “Márkan” soaitá unnut daid báikkiin ja de váldá vuhtii omd. lullisámi guovllu mii leat hui viiddis.

-Sámi guovllut

-Geabbilvuolta

Oahppobáiki sáhtá maid muhtun vahkkuid leat duoddaris, vai nuorat ohppet lávostallat ja dološ málle eallima. “Juffá” máilmmi, cámpusa lahka. Go sáhtá muhtun oassi oahpahasas leat. Geabbilisvuolta – sámi eallinvuohki/árbevirolašmáhttu. Galggašii maid leat darfegoahti allaskuvlla campusa lahka.

Lohkanbáikkiit:

Bargobáikki: Buorre bargobáiki de galggašii moattes ankke leat dan bargobáikkis.

Rekrutteren maid vuodđun.

Sámi gilliid nannet – eat bahkke gávpogiidda.

Teknologija geavahit eambbo veahkin – omd. jorgalit sámegeielaid gaska. Pilohtaprošeakta.

Gažaldat 2. Makkár vejolašvuolta addá ođđa oahppo- ja bargobáikestruktuvra ja makkár hástalusaid oainnát?

Vejolašvuoddat:

Ii šatta dušše ovtta dahje guokte fágabargi jurdda, omd. oahppofálaldagat mat fállujuvojit iešguđetge sajin. Dalle oamastit buohkat dat. De ii dárbbáš dat okta fágabargi gullat ahet “don barggat dušše iežat ovdii”, “vai beasat dieppe leat”.

Diehtajuohkin – jus boadašii dakkár diehtajuohkin távval

Eambbo rekrutteret fágabargiid ja studeanttaid. Geasuheaddji

Eambbo oidnosis.

Ođđaáigasaš teknologija ja árbevirolašvuolta vázzet giehtalágaid. Eat masse dan árbevieruid dainna vaikko mannat digitála máilbmái.

Hástalusat:

Giellahástalus. Eaktuda ahte mii mannat dakkár prosessii, ahte hukset dakkár giellašaldiid. Hárjehallat gullat ja áddet eará sámegeielaid. Ráhkanan ášši livčče omd. ahte gulahallančoahkkimis livčče álo muhtun gii ovdanbuktá juoidá eará sámegeillii. Giellageavaheapmi, ahte sámegeiella lea dat gulahallan giella.

Bargojoavku 9

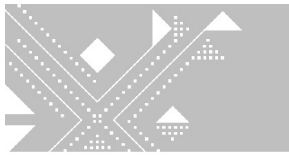
Fertejit vahkkut goas deaivvadit buohkat.

Diehtujoahkin – ferte hui buorre. Stuorra skjearbma.

Gažaldat 3. Eará maid váldit vuhtii:

Studeanttaid ja studeanttavirra. Mis leat guokte doaimma, duktan ja oahpahuš (ja servodatovddasvástádus). De lea dehálaš studeanttaid oaiviliid iskkat.

Rájjid rasttildeaddji hástalusat. Negatiivva áššit mat lea mediain, hui dávjá dieidda guoskevačča. Sámiráđđi – dat han gal barget rájjid badjel (64 jagi). Čálmustahttit eiseváldiide. UHRii lohtet, ja eiseváldiide. Ja dahkat mediaášši dainna. Miehtá sámi allaskuvlla, ráhkadit šiehtadusa Suomain ja Ruoŋain. Oažžut dan buressivdnádusa bajimuš eiseváldiiguin ahte mii galgat leat miehtá sámi allaskuvla. Eat dárbbas daidguin eaŋkiláššiiguin. Allieret joatkkaskuvllain.

Arkiiva - dok. 22/00707-1 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Inger Anne Johansdatter Siri Triumph

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht .

S-41/22

VÁLGANJUOLGGADUSAIÐ OÐASMAHTTIT - FORNYING AV VALGRELEMENTET FOR SAMISK HØGSKOLE

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha válganjuolggadusaid rievdadusevttohusaid ja mearrida ođđa válganjuolggadusaid Sámi allaskuvlii, universitehta- ja allaskuvlalága vuodul.

Direktevrii addo fápmudus gielalaš dehe eará smávit meattáhusaid divvut main ii leat váikkuhus válggaid čađaheapmái.

/

Styret godkjenner forslag til endring av valgrelementet og vedtar nytt valgrelement for Samisk høgskole, i henhold til universitets- og høgskoleloven.

Direktøren gis fullmakt til å gjøre språklige endringer eller rette andre mindre feil som ikke har påvirkning for gjennomføring av valg.

Mildosat/Vedlegg:

1. Evttohuvvon ođasmahttojuvvon válganjuolggadusat / Forslag på fornyet valgrelement
2. Válganjuolggadusat b. 13.12.18/Valgrelement av 13.12.18
3. Gulaskuddan bargiide ja studeanttaide b. 29.11.22 / Høring til ansatte og studenter, datert 29.11.22.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Dálá stivra- ja rektoráigodat nohká 31.7.2023. Rektor- ja prorektorválga ja stivralahtuid válggat čađahuvvojit giđđat 2023.

Rektorvággaide ášši ovdanbuktui diehtujuohkináššin stivračoahkkimis golggotmánu 13. Beaivvi, go proseassa mannui čađa. Hálddahus lea čuvvon namuhuvvon proseassa. Evttohus ođđa njuolggadusaide sáddejuvvui buot bargiide ja studeanttaide gulaskuddamii 29.11.22. Áigemearri buktit evttohusaid rievdadusaide lea 05.12.22.

Evttohus ođđa válganjuolggadusaide lea dáhkkon válgastivrras. Válgastivrras leat čuovvovaš láhttut: direktivra Anne-Marie Gaino, allaskuvlalektor May-Britt Utsi ja studeanta Erika Niityvuopio. Lea allaskuvlla- ja universitehtaláhka mii bidjá rámmaid válganjuolggadusaide. Ásahusas leat viiddis fápmudusat heivehit válganjuolggadusaide iežas dárbbuid ektui, nu guhká go dát leat siskkobeale lága. Hálddahus lea dárkkistan ahte evttohuvvon válganjuolggadusat leat Universitehta- ja allaskuvlalága siskkobeale.

Evttohus loktejuvvo DRŠii 2.12.2022.

Sámi allaskuvlla válganjuolggadusat ođastuvvoje manjemus 2018 (stivraášši 50/18).

Stivra ávžžuuvvo earenoamážit fuomášit čuovvovaš evttohusaid rievdadusaide:

§16: Rektorvággaide oktavuodas ásahuvvo nominašuvdna lávdegoddi. Rektorvággaide čađaheapmi lea sirdon §17.

§ 17: Rektor- ja prorektorkandidáhtat galget ráhkadit válgaprográmma. Jienaid vihkken rektor ja prorektorvággaide lea lágas rievdan, ii sirrejuvvo bargiid gaskkas šat deaddu. Lea váldon mielde eanet eanjkilkandidáhta ja teama birra.

Ovddeš § 19 ovdagiiti jienasteami birra lea sihkkojuvvon, go válggat čađahuvvojit vassis áigodagas ja nu šaddá ovdagiiti jienasteapmi maid.

Ođđa § 21 leat váldon mielde dárkileappo njuolggadusat sohka beali birra.

/

Náværende styre- og rektorperiode varer til 31.7.2023. Rektor- og prorektorvalget og valg av styremedlemmer gjennomføres våren 2023.

Rektorvalget ble framført som orienteringssak i styremøtet 13. oktober, og prosessen for valget ble gjennomgått. Administrasjonen har fulgt den nevnte prosessen.

Forslaget til nytt reglement ble sendt på høring til alle ansatte og studenter 29.11.22.

Høringsfristen er 05.12.22.

Forslaget til nytt valgrelement er utarbeidet av valgstyret. I valgstyret er følgende medlemmer: direktør Anne-Marie Gaino, høgskolelektor May-Britt Utsi og student Erika Niityvuopio.

Det er høyskole- og universitetsloven som setter rammene til valgrelementet. Ellers har institusjonen mulighet til å tilpasse valgrelementet etter eget behov, så lenge man er innenfor lovens bestemmelser. Administrasjonen er kontrollert at det foreslåtte valgrelementet er innenfor universitets- og høgskoleloven.

Forslaget løftes til DRŠ (Informasjons-, drøftings- og forhandlingsutvalget) 2.12.2022.

Samisk høgskoles valgrelement ble sist fornyet i 2018 (styresak 50/18).

Styret oppfordres spesielt å legge merke til følgende forslag til endringer:

§16: Ved rektorvalg etableres det en nominasjonskomite. Gjennomføring av rektorvalg er flyttet til §17.

§ 17: Rektor- og prorektorkandidater skal lage valgprogram. Stemmenes vekt i rektor- og prorektorvalgene er endret i loven, stemmetyngden skilles ikke lenger mellom ansatte. Det er tatt med mer om enkeltkandidater og team.

Tidligere § 19 om forhåndsavstemning er strøket, siden valgene gjennomføres over en viss periode og slik sett kan betraktes som forhåndsstemming.

I ny § 21 er det tatt med nøyaktigere regler om kjønnsbalanse.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 22/00700-2 Arkiivakoda. 011
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

EVTTOHUSAT OLGGOBEAL STIVRALAHTTUN ÁIGODAHKII 2023-2027/FORSLAG PÅ EKSTERNE STYREMEDLEMMER FOR PERIODEN 2023-2027

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Ášši ovddiduvvo mearrádusevttohusa haga.

/

Saken fremmes uten innstilling.

Mildosat/Vedlegg:

1. Máhtodepartemeantta reive b. : "Forslag til styremedlemmer som skal oppnevnes av departementet til institusjonens styre for perioden 2023-2027.
2. Universitehta- ja allaskuvlalahka kap. 9 § 9-4 (6) <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§9-4>
3. E-boasta bargiide 4.11.22, "Evttot odđa olggobeale stivraláhttuid / Foreslå nye eksterne styremedlemmer"
4. Siskkáldas notáhtta – Evttohusat olggobeale nammaduvvon stivralahttun áigodahkii 1.8.23 - 31.8.27/Internt notat – Forslag til eksterne styremedlemmer for perioden 1.8.23 -31.8.27

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Giđđat 2023 galgá ođđa allaskuvlastivra nammaduvvot ja válljejuvvot áigodahkii 1.8.2023-31.7.2027.

Universitehta- ja allaskuvlalága § 9-4 (6) vuodul nammada departemeanta guokte stivralahtu ja 3 várrelahtu ja Sámediggi nammada guokte stivralahtu ja ovttá várrelahtu Sámi allaskuvlla stivrii.

Máhttodepartemeanta lea reivvestis b. 31.10.22 bivdán allaskuvlla sáddet evttohusaid, unnimusat 10 nama, vihtta goappáge sohka bealis, ovdal 16.01.22.

Departemeanta reivves leat eavttut ja sávaldagat evttohusaide;

- Evttohasa fertes jerron ja miehtan stivralahtun vuolgit
- Oanehaččat čilgejuvvon evttohasa oahppu ja bargoduogáš.
- Geográfalaš juohku ja sohka beali dassalasvuotta
- Unnimus guokte kandidáhta geas lea kultuvrralaš mánggabealatvuotta ja hárbjaneapmi riikagaskasaš bargguide
- Evttohasa čujuhus fertes biddjot mielddusin.

Čuovvovaš virggehasaid ii sáhte evttohit: Stuoradiggeáirasiid, stáhtačálliid, politihkalaš ráđđeaddiid, fylkkamánniid dahje fylkkasátnejođiheaddji/sátnejođiheaddji/gávpoatráđi jođiheaddji ásaheasa suohkaniin/-fylkkain.

Universitehta- ja allaskuvlalágas § 9-4 čuožžu ná;

(6) "Forslag til eksterne styremedlemmer og varamedlemmer fremmes av institusjonens styre. For kunsthøgskolene fremmes forslag av høyskolens styre og av Norsk kulturråd. Sametinget oppnevner på fritt grunnlag to av de eksterne styremedlemmene og ett varamedlem ved Samisk høgskole.

Departementet oppnevner på fritt grunnlag styreleder, med mindre institusjonen har valgt rektor som styrets leder, og øvrige eksterne medlemmer og numeriske varamedlemmer for fire år.

(7) Styret selv kan bestemme at visse stillinger ikke er valgbar til institusjonens styre.

(8) Ingen kan gjenvelges som styremedlem hvis vedkommende har fungert sammenhengende i vervet i åtte år ved begynnelsen av den nye valgperioden.

Allaskuvladirektevra lea E-poastta bokte 4.11.22 bivdán studeanttaid ja bargiid buktit evttohusaid.

Bargiin bohte 14 evttohusa. Studeanttain eai leat bohtán evttohusat.

Dálá olggobeale fásta áirasat Ellen Inga O. Hætta ja Petter Drefvelin leaba čohkkan guokte áigodaga ja eaba sáhte šat joatkit.

Idar Kintel ja Mette Anti Gaup leaba dieđihan ahte sáhtiiba joatkit stivralahtun.

Kajsa Kemi Gjerpe, gii dál leaba várrelahtu, lea vástidan ahte sáhhtá joatkit várre- dahje stivralahtun.

Hanna Outakoski ii háliit joatkit.

Universitehta- ja allaskuvlálágas § 9-4 (6) čuožžu ahte nammadeapmi dahkko allaskuvlastivrra evttohusa vuodul. Danne sáddejuvvo allaskuvlla evttohus sihke Máhttodepartementii ja Sámediggái.

Evttohuvvon kandidáhtat leat čuovvovaččat. Sii leat buohkat jerron ja miehtan stivralahtun vuolgit:

1. Idar Kintel, Bergen, joatká
2. Rune Fjellheim, Kárášjohka
3. Klemet Erland Hætta, Máze
4. Erland Loso, Romssa
5. Mathis P. Bongo, Guovdageaidnu
6. Mikkel Rasmus Logje, Guovdageaidnu
7. Áslat Holmberg, Ohcejohka
8. Nils Ole Skum, Guovdageaidnu
9. Mette Anti Gaup, Kárášjohka, joatká
10. Ann Catharina Lango, Guovdageaidnu
11. Christina Storm Mienna, Ubmi
12. Sissel Ann Mikkelsen, Ájluokta
13. Sara Márja Magga, Guovdageaidnu
14. Eva Josefsen, Alta
15. Kajsa Kemi Gjerpe, Alta, joatká

/

Våren 2023 skal et nytt høgskolestyre utnevnes og velges for perioden 1.8.2023 – 31.7.2027.

Med hjemmel i Universitets- og høgskolelovens § 9-4 (6) oppnevner departementet to ordinære medlemmer og tre varamedlemmer til styret for Samisk høgskole, mens Sametinget oppnevner to styremedlemmer og ett varamedlem.

Kunnskapsdepartementet har i sitt brev av 31.10.22 bedt Samisk høgskole om å sende forslag på nye eksterne styremedlemmer, minst fem av hvert kjønn, før 16.01.23.

Kunnskapsdepartementets vilkår og ønsker til forslagene:

- De foreslåtte må være forespurt og sagt seg villig til å påta seg vervet
- Det skal i korte trekk gjøres rede for de foreslåttes utdannings- og erfaringsbakgrunn
- Det bør være geografisk fordeling og kjønnsbalanse
- Minst to kandidater med kulturelt mangfold og internasjonal erfaring
- De foreslåttes kontaklinformasjon må oppgis

Disse kan ikke foreslås: Stortingsrepresentanter, statssekretærer, politiske rådgivere, fylkesmenn eller fylkesordførere/ordførere/byrådsledere i institusjonenes vertskommuner/-fylker.

I universitets- og høyskolelovens § 9-4 står det;

(6) "Forslag til eksterne styremedlemmer og varamedlemmer fremmes av institusjonens styre. For kunsthøgskolene fremmes forslag av høyskolens styre og av Norsk kulturråd. Sametinget oppnevner på fritt grunnlag to av de eksterne styremedlemmene og ett varamedlem ved Samisk høgskole. Departementet oppnevner på fritt grunnlag styreleder, med mindre institusjonen har valgt rektor som styrets leder, og øvrige eksterne medlemmer og numeriske varamedlemmer for fire år.

(7) Styret selv kan bestemme at visse stillinger ikke er valgbare til institusjonens styre.

(8) Ingen kan gjenvelges som styremedlem hvis vedkommende har fungert sammenhengende i vervet i åtte år ved begynnelsen av den nye valgperioden.

Høgskoledirektøren har via e-post 4.11.22 bedt studenter og ansatte om å komme med forslag på eksterne styremedlemmer.

Det kom inn 14 forslag fra ansatte. Fra studentene kom det ikke forslag.

Nåværende faste styremedlemmer Ellen Inga O. Hætta og Petter Drefvelin har vært to perioder i styret og kan derfor ikke gjenvelges.

Idar Kintel og Mette Anti Gaup har svart at de gjerne fortsetter som styremedlem.

Kajsa Kemi Gjerpe, som nå er varamedlem, har svart at hun gjerne fortsetter som vara- eller styremedlem. Hanna Outakoski ønsker ikke gjenvalg.

I universitets- og høyskolelovens § 9-4 (6) står det at oppnevningen gjøres etter forslag fra høgskolestyret. Høgskolestyrets forslag sendes derfor både til Kunnskapsdepartementet og Sametinget.

Følgende kandidater er foreslått. De er alle blitt forespurt og har sagt seg villig til å påta seg styrevervet:

1. Idar Kintel, Bergen, gjenvalg
2. Rune Fjellheim, Karasjok
3. Klemet Erland Hætta, Máze
4. Erland Loso, Tromsø
5. Mathis P. Bongo, Kautokeino
6. Mikkel Rasmus Logje, Kautokeino
7. Áslat Holmberg, Utsjok
8. Nils Ole Skum, Kautokeino
9. Mette Anti Gaup, Karasjok, gjenvalg
10. Ann Catharina Lango, Kautokeino
11. Christina Storm Mienna, Umeå, Sverige
12. Sissel Ann Mikkelsen, Drag
13. Sara Márja Magga, Kautokeino
14. Eva Josefsen, Alta
15. Kajsa Kemi Gjerpe, Alta, gjenvalg

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Arkiiva - dok. 21/00826-3
 Áššemeannudeadji Lasse Wigelius

Arkiivakoda.

Saksgang
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
 08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INVESTERINGSPLAN 2023-27

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha investerensplána nu mo bohtá ovdan áššečilgehusas.
 Stivra addá rektorii fápmodosa rievdadit investerensplána áigodaga siskkobealde.

/

Styret godkjenner investeringsplanen slik det fremkommer i saksfremlegget.
 Styret gir rektor fullmakt til å endre investeringsplanen innenfor planperioden.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Investerensplána lea áigodahkii 2023-2027, ja lea heivehuvvon dan láhkai ahte čoggon ruđat mat leat bohtán Máhttodepartemeanta juolludemiid bokte, mat leat badjel 5% 2021 juolludeame ektui, geavahuvvojit ollislaččat áigodagas.

/

Investeringsplanen er for 2023-2027 og er utformet slik at avsatte midler som er kommet fra Kunnskapsdepartementet, som er over 5% av tildelingen for 2021, brukes i sin helhet i perioden.

Duogáš/Bakgrunn:

Allaskuvlla -ja universitehtasektoris lea mánggaid jagiid badjel čoggon ruhta ásahusaid duohkai. Riikkarevišuvdna ja kontrolla ja konstitusjonskomitea kritihka vuodul ráhkadii Máhttodepartemeanta njuolggadusaid čoggon ruđaid várás, universitehtaide ja allaskuvllaide. Njuolggadusat doaibmagohte ođđajagimánu 1. beaivve 2021.

Dás sirrejuvvojit ruđat gaskal čoggon ruđat mat leat investeremiidda ja čoggon ruđat mat leat eará doaimmaide. Ii leat mearri man ollu sáhttet leamen čoggon ruđat mat leat investeremiidda.

/

I høyskole -og universitetssektoren har det over mange år samlet seg midler hos institusjonene. På bakgrunn av kritikk fra kontroll -og konstitusjonskomiteen, utformet

Kunnskapsdepartementet regler for disse avsatte midlene, for universiteter -og høyskoler. Reglene trådte i kraft 1. januar 2021.

Det skilles mellom midler til investeringer og midler til andre formål. Det er ingen øvre grense for avsetninger til investeringer.

Áššečilqehus/Saksframstilling:

Allaskuvlla stivra meannudii investerensplána vuosttáš geardde juovlamánu 2021. Plána rievdaduvvui geassemánu 2022, go lei unnitgeavaheapmi bušeahta ektui.

Sámi allaskuvla lea dán rádjái 2022 atnán TNOK 2 574 goluide mat definerejuvvojit investeremin. Bušeahtta lea TNOK 7 440. Sivvat unnitgeavaheapmái leat earet eará kapasitehtahástalusat ja guhkes vuordináigi dingojumiid olis. Dan sivas sirdojuvvojit eanas investeremat boahtte jahkái.

Investerensplánas lea sihkkaraston ahte investeremat leat stuorát go avskrivningat ja das maid loktejuvvojit stuorát oastimat, maid livčče váttis čáhkket dábálaš jahkásaš investerensbušehtti. Investerensplána reviderejuvvo juohke jagi.

Lassin jahkásaš investeremiidda, nu go dihtoriidda ja šearpmaide, leat stuorámuš golut investerensplánas dát:

- Dulkonrusttet, go ii doaimma ollásit nu movt galgá.
- Boares neahttasiidduid ođasmahttit
- Stuolut, dálá stuolut leat oston 2009
- Hybrida oahpahuš láchčin, investerens eará báikkiide, sihke jietna -ja govvarusttegat ja latnjaheiveheamit.
- Visteheiveheapmi, nu ahte šaddá studeanttaide iežas báiki
- Diehtosiida universála heiveheapmi ja duodjelanja heiveheapmi.

/

Høyskolens styre behandlet investeringsplanen første gang i desember 2021. Planen ble endret i 2022, på grunn av mindreforbruk mot budsjettet.

Samisk høgskole har hittil i 2022 brukt TNOK 2 574 i kostnader som defineres som investeringer. Budsjettet er TNOK 7 440. Grunnen til mindreforbruket er blant annet kapasitetsutfordringer og lang ventetid i henhold til ordrene. Av den grunn flyttes det meste av investeringene til neste år.

I investeringsplanen er det sikret at investeringer er større enn avskrivningene og det løftes også opp større innkjøp, som ellers ville ha vært vanskelig å få med i et årlig investeringsbudsjett. Investeringsplanen revideres årlig.

I tillegg til årlige investeringer, slik som datamaskiner og skjermer, er de største investeringene i planen disse:

- Tolkeanlegg, da dagens ikke fungerer optimalt.
- Oppdatere gamle nettsider
- Stoler, nåværende stoler er kjøpt i 2009
- tilpasning til hybrid undervisning, investeringer andre steder, både lyd -og bildeanlegg og romtilpassinger.
- Tilpasning av lokaler, slik at studenter får sitt eget lokale
- Universell tilpasning av Diehtosiida og tilpassing av duodji-arealer

Investerenplána/Investeringsplan 2023-2027

Immaterielle eiendeler	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Ny Samas nettside	kr 780 000					kr 780 000
Bygningsmessige anlegg						
Tilpasninger studentlokaler	kr 2 000 000					kr 2 000 000
Tilpasninger diehtosiida/andre lokasjoner	kr 750 000	kr 300 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 1 800 000
Inventar						
Stoler undervisningsrom/møterom	kr 2 000 000					kr 2 000 000
Annen diverse kontorinventar	kr 40 000	kr 40 000	kr 40 000	kr 40 000	kr 40 000	kr 200 000
Møblering studentlokaler	kr 250 000					kr 250 000
IT/Audiovisuelt utstyr						
Tolkeanlegg	kr 3 500 000					kr 3 500 000
AV: undervisningsrom/installasjoner	kr 600 000	kr 2 400 000	kr 400 000	kr 400 000	kr 400 000	kr 4 200 000
PC'er og skjermer	kr 500 000	kr 600 000	kr 1 450 000	kr 1 450 000	kr 1 450 000	kr 5 450 000
Kopimaskiner	kr 800 000					kr 800 000
Andre driftsmidler/maskiner						
Erstatte andre maskiner/driftsmateriell som er definert som investering	kr 250 000	kr 125 000	kr 125 000	kr 250 000	kr 250 000	kr 1 000 000
Investeringer duodji		kr 300 000				kr 300 000
	kr 11 470 000	kr 3 765 000	kr 2 265 000	kr 2 390 000	kr 2 390 000	kr 22 280 000

Mildosat/Vedlegg:

Mearriduvvon investerenplána juovlamánu 2021/Vedtatt investeringsplan desember 2021
Rievdaduvvon investerenplána geassemánu 2022/Revidert investeringsplan juni 2022

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 21/00826-2
Áššemeannudeadji Lasse Wigelius

Arkiivakoda.

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
16.06.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INVESTERENPLÁNA 2022 - 2023 REVIDEREN

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha investerenplána nu mo boahdá ovdan áššečilgehusas ja mildosis. Stivra addá rektorii fápmodosa rievdadit investerenplána.

/

Styret godkjenner investeringsplanen slik det fremkommer i saksfremlegget. Styret gir rektor fullmakt til å endre investeringsplanen.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Sirdašeamit investerenplanas gaskal 2022 ja 2023. Heivehuvvon investeremidda maid lea vejolaš čadahit 2022 siskkobealde. Eanet detaljat mildosis.

Revideringer i investeringsplanen, endret utifra investeringer som er mulig å gjennomføre i løpet av 2022. Flere detaljer i vedlegget.

Mildosat/Vedlegg:

Revidert investeringsplan 2022-23

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sámi allaskuvla lea 2022 vuosttas tertiála atnán TNOK 712 goluide mat definerejuvvojit investeremin. Bušeahtta lei TNOK 2 863. Sivvan unnitgeavaheapmái lea ee. kapasitehtahástalusat ja guhkes vuordináigi dingojumiid olis.

Dán rádjai 2022s investeremat lea dihtoriid lonuheapmi, ja oahpahuslanjaid rievdadeamit. Dál čadahuvvojit fáladatgilvvut AV-ruttid ja ođđa neahttasiidduid várás.

Evttohuvvon rievdadusat leat mañjdit muhtunráje AV-investeremiid mat ledje plánejuvvon 2022, 2023ii. Heivehemiid ja viessodáviriid sirdit fas 2023, 2022ii.

Mearriduvvon investerenrámma 2022 ja 2023 doalahuvvo.

/

Samisk høgskole har i første tertial 2022 brukt TNOK 712 til det som defineres som investeringer. Budsjettet var på TNOK 2 863. Mindreforbruket skyldes blant annet lang leveringstid og kapasitetsutfordringer.

Gjennomførte investeringer hittil i 2022 består av utskifting av PCer og bygningsmessige endringer i forhold til undervisningslokaler. Det gjennomføres nå flere anbudsrunder, for AV-utstyr og for leverandør av nye nettsider.

Foreslåtte endringer er en del av AV-investeringene som er planlagt i 2022, endres til 2023. Tilpasninger og møblering av studentlokalene fremskyndes til 2022.

Vedtatt investeringsramme for årene 2022 og 2023 opprettholdes.

Arkiiva - dok. 21/00826-1 Arkiivakoda.
 Áššemeannudeadji Lasse Jávna Aslak Anti

Saksgang
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
 09.12.2021

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INVESTERINGSPLAN 2022-2023

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha investerensplána nu mo bohtá ovdan áššečilgehusas ja mildosis. Stivra addá rektorii fápmodosa rievdadit investerensplána go jahkerekhetdoallu 2021 lea gárvvis. Styret godkjenner investeringsplanen slik det fremkommer i saksfremlegget. Styret gir rektor fullmakt til å endre investeringsplanen når årsregnskapet for 2021 er ferdig.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Investerensplána lea áigodahkii 2022-2023, ja lea heivehuvvon dan láhkai ahte čoggon ruđat mat leat bohtán Máhtodepartemeanta juolludemiid bokte, mat leat badjel 5% 2021 juolludeame ektui, geavahuvvojit ollislaččat áigodagas.

Duogáš/Bakgrunn:

Allaskuvlla -ja universitehtasektoris lea mánggaid jagiid badjel čoggon ruhta ásahusaid duohkai. Riikkarevišuvdna ja kontrolla ja konstitusjonskomitea kritihka vuođul ráhkadii Máhtodepartemeanta njuolggadusaid čoggon ruđaid várás, universitehtaide ja allaskuvllaide. Njuolggadusat doaibmagohte ođđajagimánu 1. beaivve 2021. Dás sirrejuvvojit ruđat gaskal čoggon ruđat mat leat investeremiidda ja čoggon ruđat mat leat eará doaimmaide. Ii leat mearri man ollu sáhttet leamen čoggon ruđat mat leat investeremiidda, earet go ahte eai galgga leat eanet go čoggon MD ruđat pr 31.12.

Máhtodepartemeanta lea mearridan ahte bušeahhtajahkái 2022 sáhtá beare supmi, mii lea 5% 2021 juolludeamis, fievrriduvvot. Sáhtá erenomáš sivaiddi dihtii ohcat oažžut doalahit eanet go 5%. Dát bohtá ovdan čállosis "Rundskriv F-05-20 Reglement for statlige universiteter og høyskoler oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger (avsetninger)".

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sihke 2019 ja 2020 leamaš avskrivningat eanet go investeremat. Dát lea dágahan ahte dávviriid ja reaiduid árvu ii leat doalahuvvon, nu mo galggašii. Vai dán njuiget, lea dárbu stuorát investeremiidda boahtevaš jagiid. Vai investeremiidda šaddá buorre plána, de leat dál mii ovddideamen guhkitáigge investerenplána.

MD čoggon ruđat ledje pr 31.08 TNOK 26 267. 5% njuolggadusa mielde sáhtta TNOK 5 245 fievrriduvvot boahte jahkái ruhta rámmii. Dat mii badjel dán supmi lea, ferte geavahuvvot investeremiidda, vai ii galgga massot.

Goalmát tertiála rehketoallu ii gárván ovdal loahpageahčen ođđajagemánu, ja dalle rievda maid supmi geavatkeahces ruđain. Ruhta maid sáhtta fievrridit rámmii gal boahtá ain leat TNOK 5 245, muhto ruhta guhkesáigge investeremiidda sáhtta unnot dahje lassánit. Danin evttohit evttohit rektorii fápmodosa rievdadit investerenplána.

Nu go namuhuvvon, de ii oaččo investerenplána leamen eanet go mii balánssas oidno MD ruhtan jahkeloahpas. Historjjálaččat leamaš goalmát tertiála unnit čoggon MD go nuppi tertiálas. Erohus manjimus jagiid leamaš sullii 2,8 mill.kr. Danin lea ge investerenplána čuhppon seamma supmiin, nu ahte livčče sullii deivat supmi jahkeloahpas. Rektorii addo váldi rievdadit investerenplána, dalle go 2021 rehketoallu loahpahuvo ja čielgá ollu MD čoggon ruđat leat báhcán. Dáinna vugiin de šaddá investerenplána supmi seamma ollu og MD čoggon ruhta pr. 31.12.2021, earet dat 5% mii lea rámmii.

Investerenplánas lea sihkkaraston ahte investeremat leat stuorát go avskrivningat ja das maid loktejuvvojit stuorát oastimat, maid livčče váttis čáhkket dábálaš jahkásaš investerenbušehtii. Lassin jahkásaš investeremiidda nie mo dihtoriidda ja šearpmaide ja muhtin jietna -ja govvarusttegiidda, de lea dát stuorámuš golut investerenplánas:

- Dulkonrusttet molso 2022 jagi mielde, go ii doaimma ollásit nu mo galgá.
- Boares neahtasiiddut ođasmuvvojit.
- Stuolut, mat leat 2009 rájes ođasmuvvojit
- Hybrida oahpahuš láchčin, investeren eará báikkiide, sihke jietna -ja govvarusttegat ja latnjaheiveheamit.
- Visteheiveheapmi, nu ahte šaddá studentalokala.
- Diehtosiida universell heiveheapmi ja duodjelanja heiveheapmi.

Investerenplána reviderejuvo juohke jagi. Eambbo detálljat gávdnojit mildosis.

Mildosat/Vedlegg:
Investerenplána

Feil i PDF konvertering: Filen "investerenplana revideren 2022" kunne ikke konverteres til pdf.

Arkiiva - dok. 21/00826-1 Arkiivakoda.
 Áššemeannudeadji Lasse Jávna Aslak Anti

Saksgang Møtedato
 Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 09.12.2021

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INVESTERINGSPLAN 2022-2023

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha investerenplána nu mo boahtá ovdan áššečilgehusas ja mildosis. Stivra addá rektorii fápmodosa rievdadit investerenplána go jahkerekhetdoallu 2021 lea gárvvis. Styret godkjenner investeringsplanen slik det fremkommer i saksfremlegget. Styret gir rektor fullmakt til å endre investeringsplanen når årsregnskapet for 2021 er ferdig.

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Investeringsplanen er for 2022-2023 og er utformet slik at avsatte midler som er kommet fra Kunnskapsdepartementet, som er over 5% av tildelingen for 2021, brukes i sin helhet i perioden.

Duogáš/Bakgrunn:

I høyskole -og universitetssektoren har det over mange år samlet seg midler hos institusjonene. På bakgrunn av kritikk fra kontroll -og konstitusjonskomiteen, utformet Kunnskapsdepartementet regler for disse avsatte midlene, for universiteter -og høyskoler. Reglene trådte i kraft 1. januar 2021. Det skilles mellom midler til investeringer og midler til andre formål. Det er ingen øvre grense for avsetninger til investeringer, bortsett fra at de ikke kan være mer enn avsatte KD midler pr 31.12.

Kunnskapsdepartementet har bestemt at for budsjettåret 2022, kan bare budsjettmidler tilsvarende 5% av 2021 tildelingen overføres. En kan søke om å beholde mer enn 5%, dette kommer frem i rundskrivet «F-05-20 Reglement for statlige universiteter og høyskoler oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger (avsetninger)».

Åššečilqehus/Saksframstilling:

Både i 2019 og 2020 har avskrivningene vært større enn investeringene. Dette betyr at verdien av anleggsmidlene ikke har vært opprettholdt, slik de skulle. For å rette opp i dette er det behov for større investeringer de nærmeste årene. For at det skal bli en god langsiktig investeringsplan, løftes dette opp i styret nå.

KD avsetningene beløp seg pr 31.08 til TNOK 26 267. Med 5% regelen kan en overføre TNOK 5 245 til neste års ramme, overskytende midler brukes til investeringer, for at de ikke skal måtte returneres.

Regnskapet for 3. tertial ferdigstilles ikke før i slutten av januar, og da endrer også sum avsetninger. Midler som kan overføres til rammen neste år kommer å forbli TNOK 5 245, men midlene til de langsiktige investeringene kan øke eller minke. Vi foreslår derfor å gi rektor fullmakt til å endre investeringsplanen.

Som nevnt får ikke investeringsplanen være mer enn KD avsetningene ved årsslutt. Historisk sett har det vært mindre KD avsetninger ved 2.tertial enn ved 3.tertial. Forskjellen har de siste årene vært omtrent 2,8 mill.kr. Investeringsplanen er derfor kuttet med tilsvarende sum, slik at en treffer omtrent sum avsetninger ved årsslutt. Rektor gis fullmakt til å endre investeringsplanen når årsregnskapet for 2021 avsluttes og det blir klart hvor mye KD avsetningene er. På denne måten blir sum KD avsetninger, foruten de 5 prosentene, lik sum investeringsplan.

I investeringsplanen er det sikret at investeringer er større enn avskrivningene og det løftes også opp større innkjøp, som ellers ville ha vært vanskelig å få med i et årlig investeringsbudsjett. I tillegg til årlige investeringer som datamaskiner, skjermer og enkelte AV investeringer, er disse de største utgiftene i investeringsplanen:

- Tolkeanlegget byttes ut i 2022 fordi det ikke fungerer som det skal.
- Gamle nettsider fornyes.
- Stolene, som er fra 2009, fornyes.
- Tilrettelegging for hybridundervisning og investeringer på andre lokasjoner, både AV utstyr og tilpassing av rom eller bygg.
- Ombygging av del av bygg til studentlokale.
- Universell utforming av Diehtosiida og tilpasninger på duodjirom.

Investeringsplanen revideres årlig. Det vises til vedlegget for flere detaljer om investeringene.

Mildosat/Vedlegg:
Investeringsplan.

Feil i PDF konvertering: Filen "investerenplana revideren 2022" kunne ikke konverteres til pdf.

Feil i PDF konvertering: Filen "Investerenplána 2022-2023" kunne ikke konverteres til pdf.

År	Investeringsbudsjett				
	kr 750 000	PC			
	kr 4 500 000	AV			
	kr 550 000	Kamera og inv. duodjirom			
	kr 1 390 000	Nettsider			
	kr 1 100 000	Inventar			
	kr 300 000	Påkostning bygg, universell utforming			
2022	kr 8 590 000				kr 7 440 000
	kr 1 650 000	PC			
	kr 1 000 000	AV			
	kr 1 300 000	Inventar			
	kr 2 861 000	Oppgradering lokasjoner			
	kr 2 820 000	Påkostning bygg, studentlokaler			kr 10 781 000
2023	kr 9 631 000				
2022-2023	kr 18 221 000	Totalkostnad			kr 18 221 000
	kr 21 021 000	KD avsetninger, som er avsatt til investeringer pr 31.08			

Feil i PDF konvertering: Filen "Investeringsplan 2022-2023" kunne ikke konverteres til pdf.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 21/00826-1 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Lasse Jávna Aslak Anti

Saksgang Čoahkkindáhton
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023 09.12.2021

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

INVESTERINGSPLAN 2022-2023

Mearrádusárvalus/ Forslag til vedtak/innstilling:

Stivra dohkkeha investerenplána nu mo bohtá ovdan áššečilgehusas ja mildosis. Stivra addá rektorii fápmodosa rievdadit investerenplána go jahkerekhetdoallu 2021 lea gárvvís.

/

Styret godkjenner investeringsplanen slik det fremkommer i saksfremlegget. Styret gir rektor fullmakt til å endre investeringsplanen når årsregnskapet for 2021 er ferdig.

Mildosat/Vedlegg:

Investerenplána

Čoahkkáigeassu/ Sammendrag

Investerenplána lea áigodahkii 2022-2023, ja lea heivehuvvon dan láhkai ahte čoggon ruđat mat leat bohtán Máhtodepartemeanta juolludemiid bokte, mat leat badjel 5% 2021 juolludeame ektui, geavahuvvojit ollislaččat áigodagas.

Duoqáš/Bakgrunn:

Allaskuvlla -ja universitehtasektoris lea mánggaid jagiid badjel čoggon ruhta ásahusaid duohkai. Riikkarevišuvdna ja kontrolla ja konstitusjonskomitea kritihka vuodul ráhkadii Máhtodepartemeanta njuolggadusaid čoggon ruđaid várás, universitehtaide ja allaskuvllaide. Njuolggadusat doaibmagohte ođđajagimánu 1. beaivve 2021. Dás sirrejuvvojit ruđat gaskal čoggon ruđat mat leat investeremiidda ja čoggon ruđat mat leat eará doaimmaide. Ii leat mearri man ollu sáhttet leamen čoggon ruđat mat leat investeremiidda, earet go ahte eai galgga leat eanet go čoggon MD ruđat pr 31.12.

Máhtodepartemeanta lea mearridan ahte bušeahttajahkái 2022 sáhtá beare supmi, mii lea 5% 2021 juolludeamis, fievrriiduvvot. Sáhtá erenomáš sivaidda dihtii ohcat oazžut doalahit eanet go 5%. Dát bohtá ovdan čállošis “Rundskriv F-05-20 Reglement for statlige universiteter og høyskoler oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger (avsetninger)”.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Sihke 2019 ja 2020 leamaš avskrivningat eanet go investeremat. Dát lea dágahan ahte dávviid ja reaiduid árvu ii leat doalahuvvon, nu mo galgašii. Vai dán njulget, lea dárbu stuorát investeremiidda boahtevaš jagiid. Vai investeremiidda šaddá buorre plána, de leat dál mii ovddideamen guhkitáigge investerenplána.

MD čoggon ruđat ledje pr 31.08 TNOK 26 267. 5% njuolggadusa mielde sáhtta TNOK 5 245 fievrriduvvot boahte jahkái ruhta rámmii. Dat mii badjel dán supmi lea, ferte geavahuvvot investeremiidda, vai ii galgga massot.

Goalmát tertiála rehketoallu ii gárván ovdal loahpageahčen ođđajagemánu, ja dalle rievda maid supmi geavatkeahces ruđain. Ruhta maid sáhtta fievrridit rámmii gal boahtá ain leat TNOK 5 245, muhto ruhta guhkesáigge investeremiidda sáhtta unnot dahje lassánit. Danin evttohit rektorii fápmodosa rievdadit investerenplána.

Nu go namuhuvvon, de ii oaččo investerenplána leamen eanet go mii balánsas oidno MD ruhtan jahkeloahpas. Historjjálaččat leamaš goalmát tertiála unnit čoggon MD go nuppi tertiálas. Erohus manjimuš jagiid leamaš sullii 2,8 mill.kr. Danin lea ge investerenplána čuhppon seamma supmiin, nu ahte livčče sullii deaivat supmi jahkeloahpas. Rektorii addo váldi rievdadit investerenplána, dalle go 2021 rehketoallu loahpahuvo ja čielgá ollu MD čoggon ruđat leat báhcán. Dáinna vugiin de šaddá investerenplána supmi seamma ollu og MD čoggon ruhta pr. 31.12.2021, earet dat 5% mii lea rámmii.

Investerenplánas lea sihkaraston ahte investeremat leat stuorát go avskrivningat ja das maid loktejuvvojit stuorát oastimat, maid livčče váttis čáhkket dábálaš jahkásaš investerenbušehtii. Lassin jahkásaš investeremiidda nie mo dihtoriidda ja šearpmaide ja muhtin jietna -ja govvarusttegiidda, de lea dát stuorámuš golut investerenplánas:

- Dulkonrusttet molso 2022 jagi mielde, go ii doaimma ollásit nu mo galgá.
- Boares neahttasiiddut ođasmuvvojit.
- Stuolut, mat leat 2009 rájes ođasmuvvojit
- Hybrida oahpahuš láchčin, investeren eará báikkiide, sihke jietna -ja govvarusttegit ja latnjaheiveheamit.
- Visteheiveheapmi, nu ahte šaddá studentalokala.
- Diehtosiida universell heiveheapmi ja duodjelanja heiveheapmi.

Investerenplána reviderejuvo juohke jagi. Eambbo detálljat gávdnojit mildosis.

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Arkiiva - dok. 19/00479-14 Arkiivakoda.
Áššemeannudeadji Anne-Marie Johansdatter Gaino

Saksgang
Allaskuvlastivra 1.8.2019 - 31.7.2023

Čoahkkindáhton
08.12.2022

Unntatt offentlighet ihht Unntatt offentlighet ihht Paragraf

REKTORA MEARRÁDUSNOTÁHTTA - GASKABODDOSAČČAT VIRGÁIBIDJAT GIRJERÁJUSHOAVDDA

Rektora mearrádus:

Aslak Johansen Gaup virgáibiddjo stádabargiid lága § 9 (1) b ja universitehta- ja allaskuvlalága § 11-1 vuodul 100 % virgái gaskaboddosažžan girjerájushoavdan 17.10.-30.10.2022.
Virgáibidjan sáhtta guhkiduvvot gitta 08.12.22 rádjái.

Virgi bálkáhuvvo Stáhta bálkáplána 90.100 mielde, virgekoda 1407 ossodatjodiheaddji, bálkáceahkki 73.

Áššečilgehus/Saksframstilling:

Girjerájushoavda Mette Irene Hætta lea guhkitáiggi buohccindieđihuvvon.

Direktevra lea jerran Aslak Johansen Gaupas ahte sáhtta go váldit dán doaimma badjelassas ja son lea miehtan dasa 17.10.22 rájes.

Gaup lea ovdal doaimman gaskaboddosaččat girjerájushoavdan ja son lea guhka bargan girjerádjosis.

Gaupain dahko sierra bargošiehtadus 17.10.22 rájes gitta 30.10.22 rádjái.

Jus dárbu, de guhkiduvvo šiehtadus guhkimusat 08.12.22 rádjái.

Gaup doaimma ollislaččat girjerájushoavdan, dainna sisdoaluin mii dan virggis lea.

Ášši ovddiduvvo rektora mearrádusfápmudusa bokte universitehta- ja allaskuvlla lága § 10-2 b vuodul go lea hoahppu oazžut šiehtadusa sadjái.